BIR BERNIE RHODENBARR POLISIYESI

Lawrence Block

Polisiye romanlar okuyan hırsız

Mondrian gibi resim yapan hırsız

Kipling'den alıntı yapmayı seven hırsız

Maceraperest kitaplar

BİR BERNIE RHODENBARR POLİSİYESİ

Lawrence Block

Polisiye romanlar okuyan hırsız

Mondrian gibi resim yapan hırsız

Kipling'den alıntı yapmayı seven hırsız

Dolaptaki

Maceraperest kitaplar

BİR BERNIE RHODENBARR POLİSİYESİ

Lawrence Block

Polisiye romanlar okuyan hırsız

Dolaptaki

Kipling'den alıntı yapmayı seven hırsız

Mondrian gibi resim yapan hırsız

ISBN 975-329-171-X

9500000 TL

Maceraperest kitaplar

Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız / Polisiye

Lawrence Block'un Bernie Rhodenbarr Polisiyeleri:

Umduğunu Değil Bulduğunu Yiyen Hırsız

Dolaptaki Hırsız

Kipling'den Alıntı Yapmayı Seven Hırsız

Spinoza Felsefesi Öğrenen Hırsız

Mondrian Gibi Resim Yapan Hırsız

Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız

Hazırlanan: Kendini Bogart Sanan Hırsız

"BİR BERNIE RHODENBARR MACERASI

Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız

Lawrence BIock

İngilizce aslından çeviren: Mehmet Harmancı

MACERAPEREST KİTAPLAR Polisiye

Polisiye Romanlar Okuyan Hırsız - The Burglar Who Traded Ted Williams Lawrence Block

İngilizce aslından çeviren: Mehmet Harmancı

Kitap ve genel tasarım: Serdar Benli

Kapak tasarımı: Ulaş Eryavuz

Dizgi düzeni: GillSans Light 10/ 12 pt

Ofset hazırlık: Oğlak Yayınları Baskı: Oğlak Baskı Hizmetleri Birinci baskı: Aralık 1997 ISBN 975- 329- 171 -X

"Maceraperest Kitaplar" bir Oğlak Yayıncılık, ve Reklamcılık. Ltd. Şti. ürünüdür.

Oğlak Yayınları

Genel Yönetim: Senay Haznedaroğlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş

Zambak Sokak 29, Oğlak Binası, 80080 Beyoğlu/İstanbul

Tel: (0-212) 251 71 08-09, Faks: (0-212) 293 65 50

Bu kitap son on yıldır bana Bernie hakkında bir kitap daha yazıp yazmayacağımı soranlar içindir.

Soranların yarısı alırsa zengin olacağım.

Aynı zamanda çok esaslı bir kadın olan

Sue Grafton için. Ve kediler hakkında

bir kitap isteyen Steve King için.

Ve Lynne için. Size bir sır vereyim mi? Hepsi de Lynn içindir...

"Fena bir Baskın değil" dedi. "Doğru dürüst bir de Ateş yoktur sanırım."

İtalikleri duymamıştım. Bunlar sesli vurgulama değil, kitap adlarıydı ya da daha doğrusu kitap adlarının kısaltılmışı. Ateş'in 'A'sı ve 'Baskın'ın B' siydi söz konusu kitaplar ve sonuncusunun bir nüshasını tezgâhın üstüne bırakmıştı ki, bunun bana bir ipucu vermesi gerekirdi. Ama vermedi ve italikleri de duymadım. Olan yalnızca, kaba sesli irikıyım bir adamın bana Hırsız dediğini sanmamdı ve bunun da beni epey rahatsız ettiğini söyleyebilirim.

Çünkü, her ne kadar ortalığa yayılmasını önlemeye çalışırsam da, ben bir hırsızım. Aynı

zamanda bir kitapçıyım ve o gün de o kimliğimle Barnegat Kitabevi'nin tezgâhı ardındaki taburemde oturmaktaydım. Doğrusunu söylemek gerekirse kitap satıcılığı lehine hırsızlıktan hemen hemen vazgeçmiştim ve bir yabancının meskenine girmeyeli neredeyse bir yıl olmuştu. Ancak son zamanlarda o on iki basamaklı programları uygulayan dürüst insanların herhalde tökezleme diyecekleri şeyin eşiğinde olduğumu hissediyordum.

Daha az bağışlayıcı kişiler buna herhalde önceden tasarlanmış suç derlerdi.

Her ne ad verirseniz verin, konu üzerinde biraz hassastım. İçim birden buz kesti, sonra bakışlarım kitaba takıldı. "Ha" dedim. "Sue Grafton."

"Evet. Sizde Ateş'in 'A'sı var mı?"

"Sanmıyorum. Kitap kulübü yayınlarından çıkan bir tane, vardı ama..."

"Ben kitap kulübü yayınlarıyla ilgilenmiyorum."

"Öyle mi? Eğer ilgilenseydiniz bile size satamazdım.. Elde mevcudu kalmadı. Biri gelip aldı."

"Kitap kulübü yayınlarını neden alırlar ki?"

"Eh, harfleri cep kitaplarından biraz daha büyüktür"

"Eee?"

"Okuması daha kolaydır"

Adamın yüzündeki ifade, kitapları yalnızca okumak için satın alanlar hakkında ne düşündüğünü açıkça anlatıyordu. Otuz beş kırk yaşlanndaydı, tıraşlıydı, üzerinde takım elbise ve kravat vardı. Dudakları dolgun ve sarkıktı ve eğer çenesinin ortaya çıkmasını istiyorsa bir iki kilo vermesi gerekiyordu.

"Kaç para?" diye sordu.

Kitabın iç sayfasına kurşunkalemle yazılmış fiyata baktım. "Seksen dolar Vergisiyle..." -vergi cetveline bakış- "seksen altı dolar altmış sent."

"Bir çek vereyim."

"Peki."

"Ya da nakit seksen dolar veririm ve vergiyi unutabiliriz."

Bu kimi zaman olan bir şeydir. Doğrusunu söylemek gerekirse raflarımda yüzde on indirimle satmayacağım kitabım yok değildir. Ama adama çek alacağımı söyledim ve çeki de Barnegat Kitabevi'ne kesmesini rica ettim, işi bitince çeke baletim ve imzasını okudum. Borden Stoppelgard yazmıştı ve çekin üstünde aynı ad ve bir Doğu Otuzyedinci Sokak adresi basılıydı.

İmzaya baktım, adama baktım. "Kimlik rica edeyim" dedim.

Nedenini sormayın ama. Adamda ya da çekinde bir falso olduğunu sanmıyordum. Çalıntı çek yazanlar vergiden kurtulmak için size nakit ödemeyi teklif etmezler Adamdan yalnızca hoşlanmamıştım ve güçlük çıkarıyordum işte.

Bana bunu belirten bir bakışla baktı, sonra cüzdanından kredi kartını ve sürücü ehliyetini çıkardı. İmzasının doğru olduğunu saptadım, Amex kart numarasını çekin altına yazdım, sonra da ehliyetteki resmine baktım. Biraz daha az çeneli olmak üzere oydu. Sonra adına baktım: Stoppelgard, Borden. Ve jeton düştü sonunda.

"Borden Stoppelgard" dedim.

"Evet."

"Hearthstone Emlakçilik Şirketi'nin sahibi."

Adamın yüz ifadesi birden maskelendi. Aslında yüzü zaten açık değildi ama şimdi bir kaleye dönüşmüştü ve çevresine bir hendek kazmakla meşguldü.

"Siz benim mal sahibimsiniz" dedim. "Bu binayı yakınlarda satın aldınız."

"Pek çok binam vardır" dedi. "Bina alıp satarım." "Bunu aldınız ve şimdi de kiramı artırmak istiyorsunuz."

"Komik denecek kadar düşük bir kira ödediğinizi biliyor olmalısınız."

"Ayda sekiz yüz yetmiş beş dolar" dedim. "Kontrat yılbaşında sona eriyor ve siz ayda on bin beş yüz dolar istiyorsunuz."

"Bu da size fazla geliyor sanırım." "Fazla mı? Onu da nereden çıkardınız?"

"Sizi temin ederim ki..."

"Stratosfer dışı diyebilirsiniz" dedim. "... piyasa rayiçleri içindedir"

"Benim bildiğim tek şey bunun mümkün olamayacağı. Bir yılda ödediğim paradan fazlasını

bir ayda ödememi istiyorsunuz. Bu bin iki yüz kattan fazla eder sanırım. On bin beş yüz dolar benim bir aylık kazancımdan fazladır."

Omuzlarını silkti. "O zaman çıkacaksınız."

"Çıkmak istemiyorum" dedim. "Bu dükkânı severim. Burayı emekliliğini geçirmek için Florida'ya giden Bay Litzauer'den devraldım ve ben emekliye ayrılana kadar burada aynı işe devam etmek istiyorum..."

"O zaman erken emekliliği düşünmeniz gerekecek." Adamın yüzüne baktım.

"Bakın" dedi. "Kirayı sizi çıkarmaya kararlı olduğum için artırıyor değilim. İnanın bana, kişisel bir şey değil bu. Siz dükkânı devralmadan önce bile kira çok düşüktü. Aptalın biri dostunuz Litzauer'le otuz yıllık bir kontrat yapmış ve kontrat hükümleri bir enflasyon ekonomisinin ticari emlak gerçeklerine hiç de uygun değildi. Sizi çıkardıktan sonra bu rafları

falan söküp burasını bir Tayland restoranına ya da Koreli bir manava kiralayacağım. Ve böyle bir yer için kaç para kira alacağım biliyor musunuz? On bin beş yüzü unutun. Ayda on beş bin dolar ve bu parayı seve seve verecekler"

"Ben ne yapacağım peki?"

"O benim sorunum değil. Brooklyn ya da Queens'de bu kadar metrekareyi uygun bir kirayla bulabileceğiniz yerler vardır"

"Kitap almak için oraya kim gider?"

"Buraya kim geliyor ki? Siz geçmişte kalmışsınız, dostum. Dördüncü Cadde'nin bütün dünyada kitapçılar sokağı olarak tanındığı günlerde yaşıyorsunuz hâlâ. Düzinelerce dükkâna ne oldu şimdi? Ticaret konulan değişti.. Cep kitapları elden düşme kitap piyasasını baltaladı.

Elden düşme kitap mağazaları geçmişe gömüldü, sahipleri ya öldüler ya da işten çekildiler Kalan birkaç kişi de sizin gibi uzun vadeli kontrattan yararlananlar ya da kurnazlık edip yıllar önce bulundukları yeri satın alanlar Can çekişen bir mesleğiniz var; Bay Rhodenbarr Bakın, güzel bir Eylül öğleden sonrasını yaşıyoruz ve dükkânınızdaki tek müşteri benim. Bunun mesleğiniz açısından anlamı nedir?"

"Herhalde kivi satmam gerekir" dedim. "Ya da susam soslu soğuk makarna."

"Bu işi kârlı bir hale dönüştürebilirsiniz" dedi. "Bu süprüntünün yüzde doksan beşini atın ve pahalı koleksiyoncu kitaplan üzerinde yoğunlaşın. Böylece işgal ettiğiniz alanın yüzde onu size yeter. Hatta sokaktan uzaklaşıp üst katta bir bürodan ya da hatta evinizden işinizi idare edebilirsiniz. Ama size işinizi nasıl yöneteceğinizi söylemek istemem."

"İşi bırakmamı söylediniz bile."

"Sonu olmayan bir işte sizi desteklemem mi gerekiyor? Ben bu işe keyif için girmedim."

"Ama" dedim. "Ama ne?"

"Ama siz sanat hamisiniz" dedim. "Geçen hafta adınızı Times'da gördüm. New York Halk Kütüphanesi'ne yardım için bir müzayedeye bir tablo bağışlamışsınız."

"Muhasebecim tavsiye etti" dedi. "Bana vergiden tasarrufumun tabloyu satmakla elde edeceğim paradan fazla olacağını anlattı."

"Yine de edebiyat alanına ilginiz var Bunun gibi kitapçılar kültürel varlıklardır ve bir bakıma kütüphaneler kadar önemlidir Bunu takdir etmiyor olamazsınız. Bir koleksiyoncu olarak..."

"Yatırımcı."

Baskın'nın 'B'si'ni gösterdim. "Bu bir yatırım mı?"

"Elbette, hem de çok esaslı bir yatırım. Kadın polisiye yazarları günümüzde çok revaçta.

Ateş'in 'A'sı on yıl önce falan yayınlandığında on beş dolardan azdı. Şu anda temiz bir kopyanın ne getirdiğini biliyor musunuz?"

"Ezberden söyleyemem,"

"Sekiz yüz elli dolara yakın. Bu yüzden ben de Grafton alıyorum, Nancy Packard ve Linda Barnes alıyorum. Murder Ink Yayınevi'nde kadın polisiye yazarlarının ilk çıkan kitapları için sürekli bir siparişim var Hangisinin önem kazanacağı önceden bilinemez, o nedenle hepsini topluyorum. Çoğu fazla bir değer kazanmayacak ama böylece birkaç yılda değeri yirmi dolardan bin dolara fırlayacak bir kitabı da kaçırmamış oluyorum."

"Demek yalnızca yatırım olarak ilgileniyorsunuz kitaplarla."

"Kesinlikle. Bu saçmasapan şeyleri okuduğumu sanmıyorsunuz herhalde."

Kredi kartını ve sürücü ehliyetini tezgâhın üzerinde adama doğru iteledim. Çekini alıp yırttım, sonra bir daha yırttım.

"Çık dışarı" dedim. "Neyin var senin?"

"Benim bir şeyim yok" dedim. "Ben okumaktan zevk alan insanlara kitap satarım. Bu belki geçmişte takılıp kalmış olmak, biliyorum ama benim işim bu. Ayrıca sevdikleri yazarların nadir bulunan eserlerini toplamaktan zevk alan insanlara kitap satarım. Ara sıra şöminenin iki yanına gösterişli kitap yerleştirmek isteyen bir iki kişiye de yardımcı olduğum görülmüştür.

Hatta bana insanın yaşlılığında rahat etmesinin biraz garip yolu olarak görünse de, yatırımı

düşünen bazı müşterilerim de olmuş olabilir Ama aldığı şeyden böyle açıkçasına nefret eden bir müşterim olmamıştı şimdiye kadar ve öyle müşteriler istediğimi de sanmıyorum. Kiramı

ödeyemeyebilirim, Bay Stoppelgard, ama dükkân benim olduğu sürece kimin çekini alacağıma ben karar veririm."

"Size nakit vereyim."

"Sizin nakdinizi de istemiyorum."

Kitaba uzandım ama elimi iterek çekti. "Hayır! Onu ben buldum ve istiyorum. Bana satmak zorundasınız."

"Yok canım!"

"Elbette! Gerekirse sizi mahkemeye veririm. Ama buna gerek kalmayacak, değil mi?"

Cüzdanından bir yüz dolarlık çıkararak tezgâha attı. "Üstü kalsın. Kitabı alıyorum, Eğer beni önlemeye kalkışırsanız sizi tecavüzle suçlarım."

"Tamam tamam" dedim. "Bir kitap için boğuşacak değilim. Bir dakika durun da paranın üstünü vereyim."

"Kalsın dedim ya. Üstünü ne yapayım? Şu anda yüz dolara beş yüz dolarlık bir kitap aldım.

Aptal herif, malını fiyatlandırmayı bile bilmiyorsun daha. Kirayı ödeyememene hiç şaşmamak gerek."

2

Carolyn'e, "Oscar Wilde'a göre, sinik, her şeyin fiyatını bilen ama hiçbir şeyin değerini bilmeyen insanmış" dedim. "Bu tanım Borden Stoppelgard'a tamı tamamına uyuyor. Kitapları

okumuyor ama değerlerini biliyor. Polisiye kitap satan bir iki kitapçıya telefon ettim, namussuz herif doğru söylemiş. İyi durumda bir Ateş'in 'A'sı bin dolara yakın para getiriyormuş. Benim Baskı'nın 'B'si de beş yüz dolar edermiş."

"Bende ikisi de var."

"Sahi mi?"

"Cep kitabı olarak."

"Cep kitabı olarak tanesi bir dolar eder"

"Hiç önemi yok, Bern. Satmaya niyet etmiyordum ki. ilk çıkan kitapların cep kitabı kopyaları

vardır bende. Okul müdürüyle rahibenin fotoğraflarını çekip şantaj yapan fotoğrafçıdan başlayarak Sue Grafton'un ciltlilerini alıyorum. Adını unuttum."

"Sunta’nın F’si."

"Tamam, o işte. Sanırım ciltli olarak aldığım ilk kitabı o oldu. Yoksa seks terapisti hakkında olan mıydı?"

"Nokta'nın G'si."

"Esaslı kitaptı. Onun ciltlisinin olduğunu biliyorum. F'de var sanırım ama onları yatırım için almadım. Cep kitabının çıkması için bir yıl beklemek istemedim. Sence lezbiyen mi, Bern?"

"Sue Grafton mu? Sanmıyorum. Evli değil mi?"

Carolyn sabırsızlıkla başını salladı. "Sue Grafton lezbiyen olamaz. Onun normal olduğundan eminim. Sana geçen baharda Foul Play'de bir imza gününde gördüğümü söylememiş miydim?

Kocası da oradaydı. Iriyarı, adaleli bir adam, bir Pontiac'ı bile kaldırabilecek bir hali vardı.

Hayır, kadın kesinlikle normaldir"

"Ben de öyle tahmin ediyorum."

"Lezbiyen izlenimi edinmedim. Yüzde yüz heteroseksüel, benim görüşüm bu." içini çekti.

"Ne büyük bir kayıp ama."

"Eh, eğer normalse..."

"Kesinlikle, Bern."

"O zaman kimin lezbiyenliğini merak ediyordun?"

"Kinsey'i."

"Kinsey?"

"Kinsey Millhone."

"Kinsey Millhone?"

"Ne diye sözlerimi yineleyip duruyorsun? Evet, Kinsey Millhone. Senin neyin var, Bernie?

Kinsey Millhone, California'da Santa Teresa'nın en esaslı özel detektifi. Bern, sen kitap okumaz mısın?"

"Okurum elbette. Sen, Kinsey'in lezbiyen olduğunu mu düşünüyorsun?"

"Esaslı bir olasılık var bence."

"Kadın boşanmış" dedim. "Ve zaman zaman erkeklerle ilişkisi olur, sonra..."

"Kamuflaj onlar, Bern. Hele eldeki kanıtlara bak. Makyaj sevmez, on kitaptır hep aynı

elbiseyi giyiyor aklıbaşında, mantıklı, dayanıklı, sert..."

"Lezbiyen olmalı."

"Ben de öyle düşünüyorum. İlişki kurduğu erkeklere bak. Hele o polis. Safi kamuflaj,"

Omuzlarını silkti. "Neden gizli tuttuğunu anlıyorum. Yoksa okur kaybederdi. Ama iki kitap arası neler yaptığını da kimse bilemez."

"Sue Grafton'a sordun mu?"

"Dalga mı geçiyorsun? Doğru dürüst konuşmaya cesaret edemedim bile. Herhalde Kinsey'in yatakta nelerden hoşlandığını soracak değildim. Kitabını adıma imzaladı, Bern."

"Çok iyi."

"Değil mi? 'Bayan Grafton, adım Carolyn, gerçek bir Kinsey Millhone düşkünüyüm.' O da şöyle yazdı: 'Gerçek bir Kinsey Millhone severi Carolyn'e.'"

"Çok esaslı yazmış."

"Öyle. Kadın, bir yazar, Bern. Kitaplarından birinin imzalı bir nüshası var ama herhalde günün birinde bin dolar etmez. Onlardan tonlarca olmalı. O günkü kuyruk ta köşenin ardına kadar uzanıyordu. Doktor hakkındaki kitabı, Okudun mu?"

"Henüz okumadım."

"Benimki imzalı olduğu için veremem. Cep kitabının çıkmasını bekleyeceksin. Henüz okumadığım için cinayet yöntemi hakkında bir şey söyleyecek değilim ama çok şaşırtıcı

olduğunu söyleyebilirim. Adlarını neden hatırlamıyorum ki?"

"Reçete'nin H'si'

"Tamam. Çok müthiş bir kitap. Ama bence kadın lezbiyen, Bern."

"Carolyn."

"Ne?"

"Carolyn, Kinsey Millhone bir roman karakteri!'

"Biliyorum. Bern, bir insan bir kitap karakteri olursa cinsel tercihi olamaz mı sence?"

"Ama..."

"Ve tercihini saklayamaz mı? Kitaplarda böyle şeylerin saklanmadığını mı sanıyorsun?"

"Ama..."

"Boşver Farkındayım, kira konusu kafana takıldı, belki de dükkânı kaybedeceksin. O yüzden mantıklı düşünemiyorsun."

Borden Stoppelgard'ın şu ünlü lezbiyen Kinsey Millhone hakkındaki ikinci kitaba piyasa fiyatının beşte birini ödemesinden üç saat sonra, akşam saat altıda Carolyn Kaiser'le On Birinci Sokak ile Broadway arasındaki küçük

Burn Rap barındaydık. Dördüncü Cadde genelde elden düşme kitap satanların mekânı olduğu günleri özlüyor olsa da, Barnegat Kitabevi Broadway ile Üniversite Meydanı arasında On Birinci Sokak'tadır (Dördüncü

Cadde'den bir taş atımı mesafede de diyebilirsiniz ama o taşı o kadar uzağa atabildiğiniz takdirde Dördüncü Cadde'de de, On Birinci Sokak'ta da işiniz yok demektir. Siz en iyisi Bronx'ta Yankee takımında sağ iç olarak oynayın.)

Yine On Birinci Sokak'ta ama Broadway'e iki kapı daha yakın olan Fino Fabrikası'nda, Carolyn, çoğu kendisinden iri olan köpekleri yıkayarak geçimini sağlar Ben dükkânı aldıktan kısa bir süre sonra tanışmış, birbirimizden hoşlanmış ve sıkı fıkı dost olmuştuk. Genelde öğle yemeklerimizi birlikte yer ve hemen hemen her gün iş çıkışında Burn Rap'e uğrayıp birer içki içeriz.

Ben bir şişe birayla idare ederken Carolyn çoğunlukla iki viskiyi devirir Ama bu akşam garson kız gelip de her zamanki içkilerimizi isteyip istemediğimizi sorunca ben "Elbette"

diyecektim ki hemen sustum. "Bir dakika, Maxine" dedim.

"Oh oh" dedi Carolyn.

"İkimize de birer viski." Carolyn'e döndüm. "'Oh oh' da ne demek oluyor"

"Yanılmışım. Söylememiş olayım. Bir an kaygılandım, hepsi o kadar"

"Ya?"

"Perrier sipariş edeceğini sanmıştım."

"Ve onun beni delirttiğini bile bile."

"Bern..."

"Hep küçük kabarcıklar yüzünden. Kan-beyin engelini aşacak kadar küçükler ve ondan sonra bir de bakıyorsun ki..."

"Bern, kes."

"Çoğu kimse arkadaşları viski ısmarlamak üzereyken kaygılanır ve soda istediğini duyunca rahatlat: Sense tam aksisin."

"Bern, belirli bir kişinin Perrier ısmarlamasının ne demek olduğunu ikimiz de biliyoruz."

"Kafasının bulanık olmamasını istiyor demektir"

"Ve parmaklannın esnek, reflekslerinin sağlam. Kısacası bir başkasının evine gizlice gireceksen gerekli olan her şeyi."

"Bir dakika" dedim. "Bira yerine bir Cola ya da Perrier içtiğim çok zaman olmuştur. Bu ille de bir suç işlemek üzere olduğum anlamına gelmez ki."

"Biliyorum, Anlamıyorum ama doğru olduğunu biliyorum."

"Eee?"

"Ama hırsızlığa çıkacağın geceler asla alkol almama kuralının olduğunu da biliyorum ve..."

"Hırsızlık mı?"

"Bir sözcük, değil mi?"

"Renkli hem de. İşte, içkilerimiz geldi."

"Tam da zamanında. Eh, hırsızlığa içelim. Hayır hayır, unut onu, öyle bir şey demedim."

"Öyle bir dedin ki." içtik.

Kitapsever malsahibimden söz ettik, sonra Sue Grafton'la gizli lezbiyen kahramanından söz ettik ve o arada ikinci içkilerimizi de ısmarladık, "İki viski" dedi Carolyn. "Eh, bu gece senin için kaygılanmama gerek kalmadı."

"Küfelik olmaya başladığımı bilerek rahat uyuyabilirsin" dedim. Kadehimin altıyla olimpiyat halkaları çizmeye çalıştığım masaya baktım. "Doğrusunu istersen, bu akşam viski içmek için bir nedenim vardı."

"Ben hep viski içerim ve inan bana, her zaman da bir nedenim vardır" dedi. "Ama dostun Stoppelgard'la o sahneden sonra çok geçerli bir nedenin olduğunu kabul ederim."

"Nedeni o değil."

"Değil mi?"

Başımı salladım. "Bu gece hırsızlık yapmamak için içiyorum. On gündür kendi kendimle mücadele ediyorum." "Şey yüzünden mi?"

"Kira artışı yüzünden. Ben kitap işine para kazanmak için girmiş değilim. Ancak masraflarımı

çıkarırım diye hesaplamıştım. Asıl parayı hırsızlıktan kazanıyordum ve dükkân bana namuslu bir görüntü verdiği gibi okuyacak bol bol kitabım da oluyordu. Sonra kadınlarla tanışmak için iyi bir yer olacağını düşünmüştüm."

"Benimle tanıştın işte."

"Pek çok kişiyle tanıştım ve bunlar da genelde çok hoş karşılaşmalar oldu. Kitap işinin iyi yanı müşterilerinin okumuş insanlar olmasıdır Onlarla ilişkilerin, bugünkü dışında, düşmanca olamaz. Ve şaşılacak bir şey, işi öğrendikçe kâr etmeye de başladım. Evet, asla bir altın madeni olmayacak. Bu işten zengin olan görülmemiştin Ama son bir yıldır dükkânın kazancıyla geçinmekteydim."

"Ama bu çok iyi bir şey, Bern."

"Bence de. Hırsızlıktan vazgeçmiş değilim. Bu karan sürekli olarak erteledim ve bir gün son hırsızlığımdan bu »yana altı ay geçtiğini farkettim. Sonra da bir yıl oldu. Eh, belki de ıslah oldum, belki çocukken aldığım o iyi ahlâk derslerinin etkisi görüldü ya da yaşlanıyorum diye düşündüm. Ama

ne olmuş olursa olsun, yasalara saygılı bir yurttaş olmaya hazır görünüyordum. Sonra yeni mal sahibimin kira olarak ne istediğini öğrendim ve namusluluğun hiçbir anlamı olmadığını anladım."

"Tahmin edebilirim."

"Kira artışı hep aklımdaydı ve ne yapacağımı bilemiyordum. İnan bana, daha fazla kitap satarak ayda on bin dolar kazanılmaz. Ne yapacağım yani? Üçü bir dolara satılan ucuzluk tezgâhımdaki kitapların fiyatlarını mı artırayım? Sonunda eh, yılda yüz yirmi bin dolan çalarak bu kira artışını karşılayabilirim diye düşündüm."

"Çaldığını işe yatırmak yani."

"Bunun anlamsız olduğunu biliyorum ama dükkândan vazgeçmek de istemiyorum işte. Yine de on gün öncesine kadar iyiydim."

"On gün önce ne oldu?"

"Belki de dokuz gün."

"Pekala, dokuz gün önce ne oldu?"

"Hayır hayır, birincisi doğruydu, on gün önce."

"Yeten Bernie."

"Özür dilerim. If Wishes Were Horses müzikaline bilet almak için kuyruğa girmiştim. Ertesi akşamki gösteri için iki bilet aldım. Ama önümdeki kadın on gün sonrası için alıyordu.

Kürklüydü ve bol miktarda mücevheri vardı ve aynı biçimde giyinmiş bir kadınla sohbet edip duruyordu. Kadının adını, adresini ve belirli bir Eylül gecesinde kocasıyla evlerinden çıkmış

olacaklarını öğrendiğimi farkettim."

"O gece bu gece mi?"

"Evet." Maxine'in dikkatini çekmek için elimi kaldırdım ve birer içki daha istediğimizi görmesi için havada bir daire çizdim. "O gece bu gece. Bu akşam saat sekizde Cort Tiyatrosu'nda perde açıldığında seyirciler arasında York Caddesi 1416 numarada, 6-L

dairesinde oturan Martin ve Edna Gilmartin de orada olacaklar"

"Tiyatroya bilet alırken daire numaranı da mı soruyorlar?"

"On gün öncesine kadar böyle bir âdetleri yoktu. Ama ben kadının arkadaşıyla konuşmasından bazı bilgiler edindim ve sonra da kendim biraz araştırma yaptım."

"Orasını soymayı planlıyordun."

"Pek sayılmaz."

"Pek sayılmaz mı?"

"Düşünüyordum yalnızca" dedim. "Hepsi o kadar Seçeneklerimi açık tutuyordum. O yüzden Stoppelgard'ın konuşmanın başında hırsızlardan filan söz ettiğini sanınca ödüm patladı.

Baskın'dan söz ettiğini anlamamıştım bile." Maxine içkilerimizi getirince sustum, viskimden bir yudum aldım. "Hırsızlığa dönmek aptallık olur; hem de bir işe yaramaz. Çalmakla iflastan kurtulamam."

"Başka bir yere taşınamaz mısın?"

"Bu mahalleden ayrılmak istemezsem, hayır Boş yerlerde ufak bir araştırma yaptım ve bulduğum en iyi yer Dokuzuncu Sokak'ta şimdiki dükkânın yarısı kadar bir dükkân. Kirası da bunun üç katı. Kontratında beş yıla kalmadan onu da iki katına çıkaracak hükümler var"

"İşe yaramaz."

"Ne diyorsun sen! Çatı katlarına bile baktım ama benim istediğim dükkân için zemin kat gerekli. Gelip geçenlerin uğraması benim için önemli, ucuzluk masasına bakıp da içeri girenler Şimdiki yerin benzerini tutmak

için Manhattan'dan ayrılmam gerek, onun da ne anlamı olur ki? Dükkâna kimse girmez. Hatta ben bile. Öyle bir yere girmek içimden gelmez.

Ben olduğum yerde kalmak istiyorum, Carolyn. Her gün birlikte öğle yemeği yiyebilmemiz için Fino Fabrikası'ndan iki kapı beride olmak istiyorum. Ve işten sonra gelip kafayı

bulmamız için Burn Rap'ten bir blok ötede olmak istiyorum."

"Kafayı buldun mu?"

"Az bir şey."

"Eh, buna hakkın var Ve bu gece Gilhooley'leri ziyarete gitmemenin garantisidir"

"Gilmartin'ler."

"Ben de onu demek istemiştim."

"Martin Gilmartin'ler. Soyadın Gilmartin olsaydı oğluna Marty adını koyar miydin?"

"Sanmıyorum."

"İnşallah koymazdın. Bir çocuğa böyle bir şey yapılır mı hiç?"

"Eh, en azından onların kilitli kapılarını açmayacaksın."

"Dalga mı geçiyorsun? Ben işe çıkacağım akşamlar bir bira bile içmem ve bugün üç kadeh içtim."

"Üç buçuk aslında. Benimkini içmektesin şu anda."

"Kusura bakma."

"Ne önemi var"

"Üç buçuk kadeh viski" dedim. "Ve sen benim bu durumda kilitleri açabileceğimi sanıyorsun ha?"

"Bern..."

"Yahu, ben bu durumdayken filit bile sıkamam."

"Bern, o kadar yüksek sesle konuşma."

"O bir espriydi, Carolyn. 'Değil kilit açmak, filit bile sıkamam. Anladın mı?"

"Anladım."

"Gülmedin ama."

"Daha fazla zamanım olunca gülerim diye düşündüm. Bern, kilitler hakkında biraz fazla yüksek sesle konuşuyorsun."

"Ya da filitler."

"Ya da filitler" dedi. "Her ikisinde de ses ayarı yapmak gerek."

"Bağırmakta olduğumu fark etmemiştim."

"Eh, pek bağırmak sayılmaz ama..."

"Ama yüksek sesliydi."

"Biraz."

"Farkında değildim" dedim. "Şimdi de yüksek sesle mi konuşuyorum?"

"Hayır şimdi iyi."

"Emin misin?"

"Eminim."

"İnsanın hiç farkında olmadan yüksek sesle konuşması pek garip. Perrier içtiğinde böyle şeyler olmaz."

"Biliyorum." "Çeyreğin var mı?"

"Çeyrek mi?"

"Yuvarlak şeyler hani. Bir yüzünde George Washington, bir yüzünde bir kuş var. Onlara hâlâ

çeyrek deniyor değil mi?"

"Sanırım, Al bakalım. İşte bir tane daha. Yeter mi, Bern? Ne yapacaksın onları?"

"Müzik kutusuna atacağım. Sen bekle, hemen dönerim."

Burn Rap'ın müzik kutusu pek seçmecedir yani içinde her zevkin keyfini kaçıracak bir şeyler vardır Country ve Western ağırlıklıdır ama biraz caz, biraz Rock ve bir tek de Bing Crosby plağı vardı. Ve bütün bunların arasında da bütün zamanların en iyi iki plağı: Bunny Berrigan'ın trompet solosu ve vokaliyle "I Can't Get Started With You" ve Büyük Patsy Gine'm okuduğu "Faded Love." Bunlardan keyif almak için hiç de sarhoş olmak gerekmez.

Ama bir şey söyleyeyim, sarhoş olmak da değerlerinden hiçbir şey eksiltmez.

Plaklar çalarken Carolyn'in içkisini bitirdim. İkinci parça bittiğinde buzlan çiğniyordum.

Carolyn'e, "Bizler ne kadar da talihli insanlarız" dedim.

"Neden, Bern?"

"Tam aksi de olabilirdi. 'Faded Love'ı Bunny Berrigan ve 'I Can't Get Started'ı da Büyük Patsy Gine söyleyebilirdi. Sonra ne olurdu?"

"Haklısın."

"Hayır haklı olan sensin" dedim. "Benim haklı olduğumu söylemekte haklısın. Bunun ne demek olduğunu biliyorsun, değil mi?"

"İkimiz de haklıyız."

"İkimiz de haklıyız" dedim. "Tanrım, nasıl bir dünya bu, Ne kadar akıl almaz bir dünya bu."

Elini elimin üzerine koydu. "Bern, bir şeyler yesek iyi olun" "Burada mı? Burn Rap'ta mı?"

"Elbette hayır Ben düşünmüştüm ki..."

"İyi, çünkü onu bir kere denemiştik, hatırladın mı? Maxine mikrodalgada iki fasulye ısrtmıştı, Soğuyana kadar bir yıl geçmişti, soğuyunca da bayatlamıştı."

"Hatırlıyorum."

"Günlerce yellenmiştim sonra." Kaşlarımı çattım. "Özür dilerim."

"Şimdi özür dilemene gerek yok, Bern. O dediğin bir buçuk yıl önceydi."

"Yellendiğim için özür dilemiyorum. Bundan söz ettiğim için özür diliyorum. Hoş bir şey değil, değil mi? Yellenmekten söz etmek yani. Bak, yine aynı şeyi yaptım."

"Bern."

"Bir daha yellendim demek istemedim. Bir daha sözünü ettim. Ne garip, değil mi? Haftalarca

'yellenme' kelimesini kullanmam ve bir an gelir onsuz bir cümle kurmayı bile başaramam."

"Bern, ben düşünüyordum ki?"

"O yüzden bu gece fasulye yemeyeyim daha iyi. Yani kavramı sözel olarak ele alamıyorsam..."

"Ben Hint yemeği yeriz diye düşünmüştüm."

"Hmmm."

"Ya da İtalyan."

"Olabilir."

"Belki de Tayland."

"Her zaman bir olasılıktır" dedim. Bir düşünce sağımdan geçmeye başladı ama bir zihin tekmesiyle savurdum gitti. "Ama bu gece söz konusu değil sanırım" dedim. "Daha önce verilmiş bir randevum olduğunu söylemeliyim."

"Gilmartin'leri iptal edecektin, unuttun mu?"

"Gilmartin'ler değil. Randevum Patience ile. Ne esaslı bir ad, değil mi?"

"Öyle, Bern."

"İnsana zevk verecek kadar eski moda, değil mi?"

"Öyle. Şairdi, değil mi?"

"Şiir terapisti." dedim. "NYU'dan bir MSW'si var Yoksa NYW'den MSU muydu?"

"Birincisi doğruydu sanırım."

"Belki de PDQ'den BMW'dir" dedim. "Her neyse, zihinsel özürlü kişilere en derin duygulannı

şiir aracılığıyla ifade etmesini öğretiyor Böylece onların deli olduklarını kimse anlamayacak.

Onları şair sanacaklar"

"işe yarıyor mu?"

"Sanırım. Patience şiir terapisti olmanın yanı sıra, kendisi de şair"

"İnsanlar onun kaçık olduğunu anlıyorlar mı?" "Kaçık mı? Onun kaçık olduğu da nereden çıktı?"

"Boşver" dedi Carolyn. "Bak, Bern, en iyisi ben ona telefon edeyim, ha?"

"Niye?"

"Randevunu iptal etmek için."

"Randevuyu iptal mi?" Yüzüne baktım. "Dur hele. Yani onunla senin mi randevun var?

Randevusu olanın ben olduğumu sanıyordum."

"Senin var elbette."

"Yoksa bir Denişe Raphaelson olayı daha mı yaşayacağız?"

"Elbette ki hayır."

"Denişe Raphaelson'u hatırlıyor musun?"

"Elbette hatırlıyorum."

"Benim sevgilimdi" dedim. "Sonra bir gün senin sevgilin oluverdi."

"Bern..."

"Göz açıp kapayıncaya kadar."

"Bern, bir dakika kendini topla, tamam mı?"

"Tamam."

"Çok sarhoş olduğun ve bu gece onu görmenin parlak bir fikir olmayacağı için Patience'e telefon ederek randevunu iptal etmek istiyorum. Anladın mı?"

"Evet"

"Onunla henüz yeni yeni görüşüyorsun, ilişkinizin daha başlarındasın, üzerinde kötü bir izlenim bırakırsın."

"Yellenebilirim" dedim.

"Eh..."

"Ya da yellenmekten söz ederim falan. Onun için onunla buluşmayayım daha iyi." Derin bir soluk aldım. "Yerden- göğe kadar haklısın, Carolyn. Şimdi telefon edeceğim."

"Hayır, ben ederim."

"Bunu sahiden yapar mısın?"

"Elbette."

"Çok esaslı bir insansın, Carolyn. Bir erkeğin sahip olduğu en iyi dostsun. Ya da bir kadının.

Sen fırsat eşitliği dostusun, Carolyn."

"Numarasını ver, Bern."

"Ne? Ha, tamam."

Carolyn gitti ve birkaç dakika sonra geri döndü. "Bu iş tamam" dedi. "Ona mide rahatsızlığın olduğunu ve doktorun zehirlenmeden kuşkulandığını söyledim. Öğle yemeğinde yediğin fasulyenin dokunduğunu söyledim."

"Onun da insana ne yapacağını biliyoruz, değil mi?"

"Çok anlayışlıydı, Bern. İyi bir insana benziyor"

"Hep iyi görünürler" dedim. "Sonra da onları tanırsın."

"Eh, bu da bir bakış. Bemie, bu içkiler nereden geldi. Biz sipariş etmemiştik."

"Bir mucize olmalı."

"Sen ısmarladın" dedi. "Ben telefondayken ısmarladın."

"Yine de bir mucize."

"Bern..."

"Sen hiç kaygılanma" dedim. "Sana fazla gelirse ikisini de ben içerim."

"Tanrım!" diye söylendi. "Hiç sanmıyorum ki.. Bern, şu müzik ne?"

Kulağımı diktim. "Gayway Bay" dedim. "Büyük Bing Crosby okuyor Ben koydum."

"Sahi mi?"

"Maxine'in çeyrekleri vardı, bir yanında Washington, öteki yanında kuş. Bir Dolara bana tam dört tane verdi." "Eh, hesap doğru."

"Bilemem, Böyle geçimini nasıl sağlayacak bilemem. Baskının 'B'si'ni seksen altı altmışa satmak gibi bir şey. Kirasını nasıl ödeyecek? Tannm, Galway Bay'i seversin, değil mi?"

"Hayır"

"Eh, öyleyse ondan sonrakini seversin. 'MotherMachree.'"

"Tanrım!" dedi.

3

"Kira işin yalnızca bir yanı" dedim. "İş o kadarla kalmıyor Bir yabancının kilidini açıp evine girmeyi özlüyorum. Kimi zaman ne kadar özlediğimi unutuyorum ama sonra o heyecan düzeyini yükseltecek bir şey ortaya çıktığı anda bu eski hırsız bir anda her şeyi hatırlıyor"

"Özlediğin nedir, Bern?"

"Heyecan. Birinin evine girmek bende başka hiçbir şeye benzemeyen bir heyecan yaratır Kilidi okşayıp açılması için ikna edersin, kolu çevirip yan aralık bir kapıdan içeri süzülürsün, sonunda içerdesin ve bu sanki başka bir insanın yaşamını denemek gibi bir şeydir. Altın Saçlı

Kızsın ve bütün iskemlelerde oturur, bütün yataklarda yatarsın. Biliyor musun, o hikâyenin sonunu hiç anlayamamışımdır. Ayılar neden o kadar kızarlar? Küçücük, sansın kız bir kuzu gibi uyuyor orada. Onu evlat edinmelerini beklersin, oysa ayıların öfkeleri burunlarında tüter.

Hiç anlamıyorum doğrusu."

"Eh, pek iyi bir konuk sayılmazdı, Bern. Hatırlarsan onların yemeklerini yemişti. Sonra bebek ayının iskemlesini kırmıştı."

"Yediği berbat bir tabak çorbaydı" dedim, "Ve yediği zaman çorba ılıktı hatırlarsan. Ayılar eve döndüğünde anne ayınınki gibi soğuyacaktı o da. O iskemleyi de hep merak etmişimdir iri bir küçük ayıyı taşıyan ama küçücük bir kızın ağırlığı altında parçalanan nasıl bir iskemleydi o?"

"Onun küçücük bir kız olduğunu nereden biliyorsun, Bern? Belki de şişmandı. O çorbayı nasıl kaşıkladığını unuttun mu?"

"Gördüğüm resimlerden hiçbirinde tombul değildi. Bana sorarsan o iskemlenin bir falsosu vardı. Üzerine kim oturursa otursun, çökmeye hazırdı."

"Demek Altın Saçlı Kız ve Üç Ayı'ya bakışın bu, Bern? İskemle sakattı diyorsun?"

"Öyle olmalı."

"Bu hoşuma gitti" dedi. "Masala yepyeni bir boyut getirdi, Doğrusu kız esaslı bir ihmal davası

açabilirdi."

"Bence de öyle."

"Belki o yüzden eve kadar koştu sonra. Yazıhanesinden çıkmadan avukatına telefon etmek istiyordu. Sana bir şey söyleyeyim, Bemie: İstediğini gayet açık belirttin."

"Neymiş o?"

"Ruhunda hâlâ hırsızlığın yattığını, Doğuştan hırsız olan biri dışında o masalı öyle yorumlayan olamaz."

"İhmal davası senin fikrindi" dedim. "Ve yalnızca doğuştan avukat olan biri.."

"Sözlerine dikkat et, Bern."

"Aslında ben normal koşullar altında epey dürüst bir insanım" dedim. "Paralannın üstünü

bırakan müşterilerimin arkalarından seslenirim. Bir garson yediğim tatlıyı hesaba katmayı

unut-muşsa genellikle kendisini uyannm."

"Bunu yaptığını gördüm ve hiçbir anlam veremediğimi söylemeliyim" dedi. "Paralı telefon sana fazladan bir çeyrek verdiğinde ne yaparsın? Pul halinde şirkete mi gönderirsin?"

"Hayır, çeyreği cebe atanm. Ama alışveriş ederken hiç mal yürütmem ve vergilerimi öderim.

Bu yüzden doğuştan hırsız değilim ama haklısın sanırım, doğuştan soyguncu olabilirim.

'Soymak için Doğmuş' bak bu güzel bir dövme olurdu."

"Sakın dövme yaptırma, Bernie." ,

"Hey, kaygılanmana gerek yok" dedim. "O kadar da sarhoş değilim."

"Sarhoşsun" dedi. "Ama sen yine de dövme yaptırma."

Doğrusunu söylemek gerekirse hiç de sarhoş değildim. Washington Meydanı'nın iki blok güneyinde Thompson Sokağı'nda bir bodrumdaki esaslı bir italyan lokantasındaydık.

Carolyn'in benim için icat ettiği mide hastalığından sonra midemin kaldıracağını tahmin etmediğim için Hint ve Tayland yemeklerinden vazgeçmiştk. (Meksika yemeğiyse söz konusu bile değildi kuşkusuz.) Burn Rap'ten lokantaya yürürken temiz hava kafamı epey temizlemiş, koca bir tabak spagetti ve iki fincan espressodan sonra ayıklığa çok yaklaşmıştım.

Carolyn garsona el edip de havada yazar gibi bir işaret yaptığında saat 9:17'ydi. O anda saatime baktığım için biliyorum bunu. "Daha erken" dedim. "Bir espresso daha ister misin?"

"Sonuncusunu bile istemiyordum ki. Hayır, eve gidip kedilere bakmak ve posta kutusunu doyurmak istiyorum."

"Kedilere bakmak ve posta kutusunu doyurmak mı?"

"Öyle mi dedim? Boşver, ne demek istediğimi anladın nasıl olsa. Her ne olursa olsun, gidip yapmak istiyorum. Uzun bir gün oldu."

"Ne demek istediğini anladım" dedim. "Bir telefon edeyim hele."

"Yapma, Bern."

"Ne?"

"Eğer Patience'e telefon edeceksen etme. Ona telefon edip randevunu iptal etmiştim, unuttun mu?"

"Sanki dünmüş gibi. Ona telefon etmeyecektim ama edebilirim, değil mi?"

"Etme."

"Mucize iyileşme. Aniden geçiverdi falan filan. İyi bir fikir değil diyorsun, ha?"

"İnan bana, değil."

"Haklısın sanırım. Hasta olmadığımı ve başka bir kadınla çıktığımı düşünür sonra. Aslında doğrusunu istersen haksız da sayılmaz, değil mi?"

Kalkıp uzun bir rakam dizisiyle boğuşan garsonun yanından geçerek telefona gittim.

Döndüğümde Carolyn kaşlarını çatmış hesaba bakıyordu. "Herhalde doğrudur" dedi. "Böyle bir elyazısıyla doktor olmalıymış." Hesabı kırıştık. Telefon edip etmediğimi sordu. "Fazla uzun konuşmadın" dedi.

"Evde kimse yoktu." "Ha."

"Çeyreğimi geri aldım. Ama fazladan bir tane çıkmadığı için ahlâki bir ikilemle karşı karşıya kalmadım.

"Çok iyi" dedi. "Bugün ikimiz için de çok uzun oldu doğrusu."

Batıya doğru yürüdük, Altıncı Caddeyi"geçtik. Yan sokaklardan birinde sakin bir barın önünden geçerken bir içki içmemizi önerdim.

"Orada mı? Ben asla oraya gitmem." "Ben de. Ama belki de hoş bir yerdin"

Başını salladı. "Bir keresinde kapısından bakmıştım, Bern. Eskiciden alınmış ceketli yaşlı

adamlar; hepsi de birbirlerinden birkaç tabure aralıklarla oturmuşlar. Görsen porno film seyrettiklerini sanırsın."

"Ya."

"Bizi içeri alacaklannı sanmam, Bern. İkimiz de bir kere bile dezenfektandan geçmedik.

Bence bu giriş koşullarından biridir"

"Peki, öteki köşedeki yere ne dersin. The Battered Child."

"Hep kolej öğrencileri. Gürültücü, kavgacı, biralarını herkesin üstüne döken kalabalık."

"Seni de memnun etmek ne kadar güçmüş. Biri çok sessiz, öteki çok gürültülü."

"Biliyorum, Altın Saçlı Kız'dan beterim ben."

"Bak şurada bir telefon var" dedim. "O numarayı bir daha arayayım." Aradım ve kimse karşılık vermedi. Çeyreğimi de geri alamadım. Telefonun yan tarafına iki tokat attımsa da, çeyreğimi vermemekte kararlıydı.

"Bundan nefret ederim" dedim.

"Kime ettin?"

"Gilmartin'lere."

"Onlar tiyatrodalar, Bern."

"Biliyorum. Son perde on buçukta."

"Bu işi gerçekten araştırdın, değil mi?"

"Eh, o kadar da güç değildi. Ben de o oyuna gittim, unuttun mu? Bütün yapmam gereken perde indiğinde saatime bakmaktı."

"Onları neden arıyorsun ki? Yoksa benim kaçırdığım bir şey mi var Bern? Evlerine girmemeye karar vermiştin, unuttun mu?"

Başımı salladım, sanki çeyreğimi orada bulmayı bekletmiş gibi bakışlarımı kaldınma çevirdim. "O yüzden telefon ettim" dedim.

"Anlamıyorum."

"Evlerine döndüklerinde rahatlayacağım. Güdülerime uygun hareket edemeyeceğim. Ve yanımda biri olduğu ve bir şeyler içip yediğim takdirde zararlı bir işe kalkışamam. Patience'le randevulaşmamın nedeni oydu. Onlar

tiyatrodan evlerine dönene kadar onunla olacaktım, sonra da evime gidebilecektim."

"Talihin yaver gitmediği takdirde."

"Geceyi bir suç işlemeden geçirmekten başka bir talih aramıyorum. İşten sonra bir içki içeriz diye düşündüm ama içkiyi fazla kaçırınca sen telefon edip randevumu iptal zorunda kaldın.

Yanlış anlama, bunu takdir etmiyor değilim, zira onunla görüşecek durumda değildim. Ama şimdi..." -saatime baktım- "saat henüz on değil ve oyunun bitmesine daha kırk dakika var ve ondan sonra ne yapacaklarını ise ancak Tanrı bilir. Belki de yemeğe giderler Daha saatlerce evlerine dönmeyebilirler"

"Vah zavallıcık." Elini koluma dayadı. "Gerçekten korkuyorsun, değil mi?"

"Pireyi deve yapıyorum" dedim. "Ama biraz heyecanlı olduğumu söyleyebilirsin."

"Beni evime götür" dedi. "Bir içki ya da bir kahve içersin, biraz televizyon izlersin. İstersen beş dakikada bir Gilmartin'lere telefon edersin ve çeyreğe ihtiyacın da olmaz. Eğer gece geç

dönmeye karar verirlerse kanapede yatabilirsin. Ne dersin, ha?"

"Çok iyi olur" dedim. "Tann'ya şükürler olsun ki sen bir lezbiyensin."

"Ne?"

"Çünkü bir insanın sahip olabileceği en iyi dostsun, eğer normal olsaydın evlenirdik ve o da her şeyi berbat ederdi,"

"Genelde öyle olur" dedi. "Yürü haydi, Bern, eve gidelim."

Saat on ikiye çeyrek kala Carolyn'in telefonunu bininci kere -ya da on bininci miydi?-

kaldırıp, tekrar arama düğmesine bastım, altı kere çaldırdıktan sonra kapattım.

"Bir telesekreterleri olmamasına şaşıyorum" dedim.

"Belki vardı ve bir hırsız girip çaldı. Yatmaya hazır mısın, Bern? Ben yorgunluktan bittim artık."

"Kahve bana iyi geldi."

"Gerginsin, ha?"

"Biraz. Ama sen git yat, ben burada karanlıkta otururum."

Bana şöyle bir baktı, sonra Gharlie Rose'un çok bilgili ve çok kabız görünen bir adama gayet düşünceli ve araştırıcı sorular sorduğu televizyona baktı. Ben toplayabildiğim bütün dikkatimle programı izliyor, beş dakikada bir telefonun tekrar arama düğmesine basıyordum.

Dördüncü ya da beşinci arayışımda karşıma bir adam çıktı.

"Alo?"

"Bay Gilmartin?"

"Evet, benim."

"Eh, Tann'ya şükürler olsun" dedim. "Sizin için kaygılanmaya başlamıştım."

"Siz kimsiniz?"

"Sizin iyiliğinizi isteyen biri. Bakın, şimdi evdesiniz ya, önemli olan bu. Oyun nasıldı?"

Adamın soluğunun kesildiğini duydum. "Saatin kaç olduğundan haberiniz var mı?"

"Benimki on ikiyi dokuz geçiyor ama son günlerde bir iki dakika ileriydi. Hey, öyle suratını

asma, Marty. Sana ve Edna'ya en iyi dileklerimi iletmek istedim. Şimdi git de biraz uyu, tamam mı?"

Dönünce Garolyn'in bana bakmakta olduğunu gördüm. "Kendimi tutamadım" dedim. "Biraz gönül eğlendirdim işte. Zararsız bir şey. Ama bunu bana borçluydu. Bu gece evi soyulmasın diye girdiğim şu zahmete bak hele."

"Ne demek istediğini anlıyorum. Gidiyor musun, Bern? Gitmen gerekmez, burada kalabilirsin."

Düşündüm. Saat geçti. Eğer geceyi orada geçirirsem sabah işe yürüyerek gidebilirdim. Ama sabaha üstümü değiştirmek ve o gece de kendi yatağımda yatmak istiyordum.

Kader değiştiren bir karar oldu bu.

Hudson Sokağı'nda iki sarhoş turist benden önce davranarak taksiye binince, kader değiştiren ikinci kararımı verdim. Sheridan Sokağı'na kadar yürüyüp metroya bindim. Yetmiş İkinci Sokak'ta indim, ertesi günün Times'ını aldım ve evime gidip gazetemi okuyabilmek için trafik ışığının değişmesini bekledim.

"Özür dilerim..."

Sesin geldiği yana dönünce ince vücutlu, siyah saçlı, kalp biçimi yüzlü bir kadınla karşılaştım.

Sabun reklamından çıkmış gibi pürüzsüz bir teni, üzerinde koyu renk bir tayyör, başında da kırmızı bir bere vardı. Çok esaslıydı ve aklıma ilk gelen şey Rahip Moon için çiçek sattığını

öğrenirsem büyük düşkırıklığına uğrayacağım oldu.

"Sizi rahatsız etmek istemem ama buralarda oturuyorsunuz değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Ben de öyle düşünmüştüm, Yüzünüz yabancı gelmeyince buralarda gördüğümü tahmin ettim. Belki size komik gelecek ama, otobüsten az önce indim ve evime giderken birden birinin beni izlediği izlenimine kapıldım, Şimdi söylerken çok dramatik geliyor ama gerçekten öyle oldu. Çok yakında oturduğum için taksiye binmek de saçmalık olur, o yüzden,.."

"Size evinize kadar eşlik etmemi ister miydiniz?" "Bunu yapar mıydınız? Eğer size ters gelmezse. West End ile Yetmiş Dördüncü Sokak'ta oturuyorum." "Ben de West End'de oturuyorum." "Ne kadar iyi." "Yetmiş Birinci Sokak'ta."

"Şu halde iki blok aksi yönde yürüyeceksiniz ve sonra iki blok da geri döneceksiniz. Hayır; sizden bunu yapmanızı isteye-mem."

"İsteyebilirsiniz elbette. İnsanlar benden bundan çok daha fazla şeyler istemişlerdir"

"Emin misiniz?"

"İşte bir taksi geliyor Belki de onunla gitsem daha iyi olacak." "İki blok için taksi mi? Haydi yürüyün." "Eğer benimle West End'e kadar gelirseniz, orada ayrılır-sak, tek başıma gideceğim yalnızca iki blok kalacak ve..."

"Yeter" dedim. "Sizi evinize kadar götüreceğim. Bu gerçekten önemli değil."

Kader: Kader

Kadının evine her zaman bu kadar geç dönmediğini öğrendim. Dersi varmış, her zamankinden biraz geç bitmiş, sonra bir iki arkadaşıyla bir kahve içmeye gitmiş ama konuşmaları o kadar heyecanlıymış ki, saati falan unutmuş.

Ne hakkında konuştuklarını sordum.

"Her şeyden söz ettik" dedi. "Daha önce oynadığımız bir sahneyle başladık, sonra Yöntem'in etik sonuçlarına geçtik, sonra da ne bileyim ben, konuştuk

işte."

"Oyuncusunuz demek"

"Eh, Oyunculuk Kursu'ndan" dedi. "Belki de oyuncuyum, ama bunu henüz bilemiyoruz.

Kursa gitmemin nedeni de bu zaten. Bunu öğrenmek."

"Bu arada da..."

"Avukatım. Ama o da tam olarak doğru değil. Avukat yardımcısıyım. Hukuk okuyorum.

Pazartesi, Çarşamba ve Cuma'lan Manhattan Hukuk Fakültesi'ne gidiyorum."

"Perşembe'leri de oyunculuk derslerine?"

"Salı ve Perşembe."

"Gündüzleri de avukat yardımcısı olarak çalışıyorsunuz?"

"Haftada beş gün.saat dokuzdan beşe kadar Haber, Haber ve Crowell'de. Cumartesi'leri de gelmemi isterler ve ben de hemen hemen her Cumartesi giderim. Herhalde çok yoğun bir programım olduğunu düşünüyorsunuz ama ben en azından şimdilik böyle olmasını tercih ediyorum. Bugünlerde programsız saatlerimin fazla olmaması beni daha mutlu ediyor. Bunun biraz karışık olduğunu ve insanın yaşamını tamamen yabancı birine anlatmaması gerektiğini de biliyorum ve bu konuda da epey çekingenimdir aslında. Ama siz de tamamen yabancı

sayılmazsınız çünkü bu çevrede oturuyorsunuz. West End Caddesi'ne geldik işte, eğer bu kadar kibar bir insan olmasaydınız burada ayrılacaktık. Bana adınızı söylemediniz. Ama nasıl söyleyebilirdiniz ki? Hep ben konuştum, değil mi? Benim adım Gwendolyn Cooper, sizinki de..."

"Bernie Rhodenbarr."

"Bernard'ın kısaltılmışı. Size Bernie diyorlar demek?"

"Genellikle."

"Gwendolyn'de çeşitli seçenekler vardır. Gwen, Wendy hatta Lyn olabilirim."

"Ya da Doll" dedim.

"Doll mu? Ha, ikinci hece. Doll Cooper Ya da Dolly ama o olmaz. Doll Cooper. Oyun afişlerinde düşünebiliyor musunuz?"

"Hukuk diplomasından daha kolaylıkla."

"Diplomada Gwendolyn Beatrice Cooper yazacak. Eğer diploma alacak kadar kalırsam. Doll Cooper. Bir şey söyleyeyim mi? Bunu sevdim."

"Sizin olsun."

"Benim zaten. Siz ne iş yaparsınız, Bernie? Eğer bunu mahrem bir soru gibi almazsanız yani."

"Kitapçıyım."

"Dalton ya da Waldenbooks gibi mi?"

"Hayır, benim kendi dükkânım var" Dükkânın adını ve nerede olduğunu söyledim. Kendi başına bir kitapçı dükkânına sahip olmanın en büyük hayali olduğunu söyledi.

"Ve de Village'de" dedi. "Herhalde dükkânınızı çok seversiniz."

"Doğrusunu isterseniz, öyle."

"Her sabah şarkılar söyleyerek işinize gidiyorsunuzdur."

"Eh..."

"Ben olsam öyle giderdim. Hah, işte benim apartmanım, şu önünde tentesi olan. Beni gerçekten kapıma kadar götürecek misiniz? Bu günlerde gerçek centilmenlerin nerede olduklarını merak ediyordum. Village'de kitap satıyorlarmış meğerse."

Kapıcısı kapının önünde portatif bir iskemleye oturmuş gazete okuyordu. Okuduğu yazının başlığı uzaylılarla California piyangosunun arasındaki bağlantıya dikkati çekmekteydi.

"Selam Eddie" dedi.

Adam gözlerini gazeteden kaldırmadan, "Selam, nasılsın?" dedi.

Kadın bana döndü, gözlerini yuvarladı, sonra yine adama döndü. "Eddie, Nugent'lerin ne zaman döneceklerini biliyor musun?" Adam bu defa başını kaldırdı, yüzü herhangi bir anlayışla lekelenmiş değildi. "Bay ve Bayan Nugent" dedi kadın. "Daire 9-G. Avrupa'ya gitmişlerdi. Ne zaman döneceklerini biliyor musun?"

"Bilemem" dedi kapıcı. "Gündüzcülerden birine sormalısın."

Kadın, adam yine gazeteye döndüğü için herhalde bana, "Hep unutuyorum" dedi. "Sabahlan buradan çıkarken kafam öyle karışık ki, metroyu bile güçbela buluyorum. Eyvah, saate bakın!

Kafam her zamankinden daha kanşacak bu sabah. Bernie, sen bir meleksin."

"Sen de bir bebek."

"Teşekkür ederim." Gülümseyince bir ağız dolusu kusursuz diş göründü. Sonra parmakları

üzerinde yükseldi, ağzımın kenarını öptü ve apartmana girdi.

Oradan üç blok güneyde kendi gece kapıcımı selamladım ve selamla karşılandım. Kendisiyle İspanyolca konuşmaya çalıştığım adamın Azeri olduğunu öğrendiğimden beri apartman personeline karşı daha ciddi davranmaktaydım. Bugünlerde ben kendilerini başımı eğerek selamlıyorum,

onlar da bana aynı biçimde karşılık veriyorlar Eh, aslında bu kadar ilişki yeter de artar bile.

Kendi daireme çıktım. Orada karanlıkta uzun bir dakika boyunca, kule atlayan bir yüzücü gibi durdum.

Eh, kenara biraz daha yaklaşabilir; hatta parmaklarımla tramplene tutunabilirdim. Işığı yaktım ve işe giriştim. Florsheim ayakkabılarımı çıkararak eski bir çift koşu ayakkabısı giydim.

Yatak odası dolabının arka bölmesinden pek de anahtar denmeyecek bazı aletler çıkardım.

Ancak usta ellerde bunlar anahtarın yaptıklarını ve çok daha da fazlasını yapabilirdi. Onları

cebime yerleştirdim, gayet dar bir alanı aydınlatan fenerimi aldım. Mutfak çekmecesinde doktorların ve dişçilerin bugünlerde pek sevdikleri ince plastik eldivenlerden bir çift aldım.

Eskiden lastik eldiven kullanın ellerimin hava alması için avuçlarını keserdim. Ama zamana ayak uydurmak gerek. Eldivenleri de cebime soktum.

Üzerimde bir pantalon, yakası açık mavi gömlek ve bir beyzbol ceketi vardı. Boynuma bir kravat bağladım, beyzbol ceketi yerine lacivert bir bleyzer giydim. Son olarak da konsolun çekmecesinden bir stetoskop alarak ceketin mendil cebine soktum ve kulaklıkları görülecek kadar dışarı çıkardım.

Kapıdan çıkmadan önce rehbere bakıp bir numara buldum ama aramadım; kendi telefonumdan asla.

Saat l:24'te apartmanımdan çıktım, Yetmiş ikinci Sokak'a yürüdüm. Oradan yolumun üzerinde olmamasına rağmen Doll Cooper'le karşılaştığım köşeye gittim. Sokak telefonuna bir çeyrek atarak rehberde baktığım numarayı çevirdim.

Dört kere çaldı. Sonra bir bilgisayar ürünü olan ses Joan ya da Harlan Nugent için bir mesaj bırakmamı söyledi. Ben telefonu kapayıp Yetmiş Beşinci Sokak'taki Koreli mezeciye gittim ve iki torba dolduracak kadar öteberi aldım. Gösterişi çok ama ağırlığı hafif şeyler seçmiştim.

Yükün altında ezilmeye hiç gerek yoktu.

Oradan çıkınca West End Caddesi'ne yürüdüm, yine sola saparak Yetmiş Dördüncü Sokak köşesindeki apartmana yürüdüm. Aynı kapıcı hâlâ görev başındaydı. "Selam, Eddie" dedim.

Adam bu kere başını kaldırdı. Karşısında bütün gün hastalannı kesip biçmekten yorgun düşmüş, iyi giyimli birini gördü. Doktor hak ettiği istirahate kavuşmadan evinin son işini de yapmıştı. Cebimden ucu görünen stetoskopu görmüş müydü? Görmüş olsa bile ne olduğunu bilecek miydi? Doğrusu hiçbir tahmin yürütemem.

"N'aber?" dedi.

Yanından geçerek Nugent'leri ziyarete gittim.

4

Sanki yıllar önce yapılmış ve bütün gücünü tüketmiş görünen asansör beni oflaya puflaya çıkardı dokuzuncu kata. Sonunda boş bir koridora çıktım, sağa sapıp 9-D ve 9-C numaralı

kapıların önünden geçtim ve yaptığım yanlışlığı anladım. Döndüm, asansörü geçtim ve koridorun ucundaki 9-G'yi buldum. Torbalarımı paspasın iki yanına bırakarak içerde kimsenin olup olmadığını keşfe çalıştım.

Hiç belli olmaz çünkü. Belki de Nugent'ler erken dönmüşlerdi. Belki Harlan, fabrikasında bir aksilik olduğunu haber almıştı, belki joan sevgili devetabanından bir saat daha uzak kalmaya dayanamamıştı. Ya da Doll Cooper daire numarasını yanlış hatırlıyordu ve Nugent'ler bir kat aşağıda 8-G'de, az önce kurt köpeğini gezdirmeye çıkarmış olan kung fu hocasının tam altında oturuyorlardı.

Stetoskopumu çıkardım, kulaklarıma geçirdim, dinleme ucunu kapının kalbine dayayıp dinledim.

Stetoskopun yalnızca bir kamuflaj aracı olduğunu düşünmemiştiniz, değil mi? Yalnızca doktor gibi görünmek isteseydim eski bir doktor çantası taşır ve hastaya çağırılmışım gibi davranırdım. Hayır; ben stetoskopu bir doktorun amacıyla kullanıyordum: İçerde neler olup bittiğini anlamak için.

9-G bir insan olsaydı, gözkapaklarını kapar ve ayağının başparmağına bir etiket bağlardım.

Hiçbir şey duymamıştım.

Ama bu ne demekti? Nugent'ler uyuyor olabilirlerdi. Kung fu ustası uyuyor olabilirdi. Hatta kurt köpeği bile uyuyor olabilirdi.

Bırak yatsınlar, dedim kendi kendime. Senin burada olman, mutluluk uğruna yaşamını ve özgürlüğünü tehlikeye atman gerekmez. Öteberini alıp evine dönebilirsin. Ekmekle mısır gevreğini nasıl olsa yersin. Kâğıt havlulara gelince onların da raf yaşamları en az Twinkiler kadardır. Onun için....

Zili çaldım.

Ve sesini stetoskop yardımıyla gayet net dinledim. Sonra sessizliği dinledim. Bir kere daha bastım düğmeye. Bu kere daha uzun dinledim. Ve ardından yine sessizliği dinledim.

O içimdeki ses de susmuştu artık. Artık otomatik pilota geçmiştim, elimden en iyi gelen işi yapıyordum. Stetoskopu yine cebime koyarak maymuncuklarımı çıkardım ve işe koyuldum.

Bu bir Allah vergisidir Bazılan topu falsolu atabilirler Diğerleri rakamları leblebi gibi çiğnerler

Ben kilitleri açarım.

Bunu herkes öğrenebilin Bir zamanlar Carolyn'e öğretmiştim ve şimdi başı sıkışınca evinin kapısını anahtarsız da açabiliyor Ama çoğu insan için, hatta

bu işi meslek edinenler için, bir kilidi anahtarsız açmak epey zahmetli bir iştir. Sanki kilidi size pes etmeye zorluyormuş gibi uğraşır durursunuz, parmaklarınıza kramplar girer ve kimi zaman lanet olsun deyip birtekme savurursunuz.

Eğer o ustalığınız yoksa.

Nugent'lerin kapısında iki kilit vardı. Biri bir Poulard'dı; reklamlarını görmüş olacaksınız, kilitlerinin hırsızlar tarafından açılamayacağını iddia ederler. Diğeri bir Rabson'du, böyle bir garantisi yoksa da, sağlam ve güvenilir bir kilitti.

İki dakika geçmeden ikisini de açmıştım. Ne diyebilirim ki? Allah vergisi.

Kimi. zaman kapılar bir hırsız alarmına bağlıdır Alarmı çalışmakta olan bir kapıyı ya da pencereyi açtığınız anda elektrik devresi kesilmiş olur. Ve bu olunca da genellikle gayet tiz bir ses başlar; o zaman anahtar tablosunu bulup sisteme orada bulunmaya hakkınız olduğunu bildiren şifreli rakamlan girmeniz için genellikle kırk beş saniyeniz var demektir Bunu yapmadığınız takdirde ziller düdükler çalmaya başlar ve çok geçmeden de bir çift silahlı özel polisi karşınızda bulursunuz.

Tabii aklı başında bir hırsız o zamana kadar çoktan evine gitmiştir Derin bir soluk alarak tokmağı çevirdim ve kapıyı açtım. Alarm yoktu.

Eh, bundan emin olamazdım. Sessiz alarm denilen bir şey vardır Kapıyı açtığınızda uyana sesi duymazsınız. Anahtar tablosu bir yerde gizlidir ama onu aramanıza gerek yoktur Ve kırk beş

saniye sonra iş işten geçmiş olur; o esnada alarm zili güvenlik firmasının bürosunda çalmıştır ve siz bir yastık kılıfına gümüş takımlarını doldururken ellerinde tabancalarıyla birden beliriverirler

Ancak günümüzde kimse ek bir sistem olma dışında sessiz alarm donanımı kullanmıyor. Sizin istediğiniz hırsızları içeri sokmayacak bir hırsız alarmıdır; içeri girdikten sonra onları

yakalamanıza fırsat tanıyacak bir tane değil. Söylemesi pek acıdır ama pek çok hırsız kolay para kazanma peşindedir Mesleklerine hiç de layık değildir Hırsızların büyük bir çoğunluğu devreyi kesip de o vızıltıyı duyduklarında arkalarına bile bakmadan oradan kaçarlar Bazıları, ki bunların arasında uyuşturucu bağımlıları da vardır; bir camı kırarak ya da kapıyı

tekmeleyerek girerler ve bir iki dakika içinde bir radyo alırlar konsolun üst çekmecesini şöyle bir karıştırırlar ve çekip giderler

Alarm sessizse hırsız onun orada olduğunu bilmez -zaten konulmasının amacı da budur Hırsız işini yapar ve büyük bir olasılıkla silahlı kişiler geldiğinde işini bitirmiş ve evine dönmüş olur Trafiğin pek yoğun olmadığı zamanlarda bile bir çağnya yanıt vermek zaman alır. Yoğun olduğu saatlerde ise öyle bir şey olduğunu unutun gitsin.

Ayrıca, sessiz alarm ev sahibi için de bir sıkıntı kaynağıdır Sessiz olduğu için içeri girdiğinizde şifreyi tuşlamanız gerektiğini size hatırlatacak bir ses çıkmaz. Bir süre sonra sistemi unutursunuz ve televizyonda programdan programa dolaşırken birden kiralık polisler karşınıza çıkar Ve bu olay birkaç kere tekrarlandı mı, siz de artık çıkarken alarmı

kurmazsınız.

Bakkaliye torbalarımla eşiği aştım ve ikinci aşamaya geçtim. Kalçamla kapıyı kapadım ve böylece dış koridordan gelen ışığı kesmiş oldum. Durduğum yer zifiri karanlık ve mezar kadar da sessizdi.

Tannm, ne duygu ama! Nabzın hızlanışı, parmak uçlarında bir karıncalanma, göğüste bir hafifleme -ama bunlar ne hissettiğimi ve bu koşullar altında her zaman hissettiklerimi açıklayamaz. Carolyn'e heyecandan söz etmiştim ama bunun dahası da vardı. Sanki dünyaya yapmak üzere geldiğim şeyi yapıyormuşum gibi bir tatmin olma duygusu vardı içimde. Ben doğuştan hırsızdım ve hırsızlığımı yapıyordum; bütün bunlardan vazgeçebileceğimi de nereden çıkarmıştım?

Torbalan yere bırakarak eldivenlerimi giydim. Küçük fenerimi çıkardım, düşürdüm, karanlığa küfürler ederek yerde arandım. Sonunda buldum, yaktım ve daracık ışığını çevrede gezdirdim.

Bütün pencerelerin kalın perdelerinin kapatılmış olduğuna emin olduktan sonra evi bir daha dolaştım.

Odadan odaya gezerken kendimi çiftliğinin sınırlannı inceleyen, gördüğü her şeyin sahibinin kendisi olduğu bir çiftlik ağası gibi hissediyordum. Ama bunun' da bir yöntemi vardı. Uzun bir süre önce Doğu Altmış Yedinci Sokakta bir dairede ben keyifle oturma odasını soyarken evin gerçek sahibi yatak odasında ölü yatıyordu. Adamın doğa! nedenlerle öldüğü

söylenebilirdi; biri onu öldürmüştü. Ben soyguna devam ederken gelen polis ölüm nedeninin ben olduğum gibi münabetsiz bir fikre kapılmıştı da, işi düzeltene kadar anamdan emdiğim süt burnumdan gelmişti.

İnanın bana, bu durum insanın iki kere yaşamak isteyeceği bir şey değildir Ben de ondan sonra soygun yaparken ilk birkaç dakikamı çevrede ceset aramakla geçirmeye alışmış ve o güne kadar da bir daha hiç bulamamıştım. Bulamazdım elbette. Çünkü cesetler de tıpkı

polisler ve taksiler gibidir, aradığınız zaman bulamazsınız.

Ceset yerine emlakçılann Klasik Altılı dedikleri şeyle karşılaştım ki, savaş sonrası Yukarı

West Side'da inşa edilen apartmanlarda buna çok seyrek rastlanırdı. Fenerimi düşürdüğüm bir giriş holü, bir oturma odası, bir büyük yemek odası, pencereli bir mutfak, iki büyük yatak odası -birinde çift yatak, diğeri Joan Nugent'in resim stüdyosu. Yarım tamamlanmış bir resimde palyaço kıyafetli bir adam Pan'ın borularını çalıyordu. Hasedinden patla, Pablo Picasso.

Eğer holü de sayarsanız altı odaydı ama mutfağın öte yanında bir oda daha olduğundan, hol sayılmazdı sanırım. Bu odanın özgün işlevinin ne olduğunu bilemiyordum. Kiler ya da hizmetçi odası olabilirdi. Şimdiyse Harlan Nugent'in çalışma odasına dönüştürülmüştü.

Üzerinde bir bilgisayar ve bir faks modemiyle bir masa, Gelecek Buzul Çağından Nasıl Kâr Edebilirsiniz tipi ciddi eserlerle polisiye romanların

olduğu bir kütüphane. Masanın üzerinde, duvarda Bayan Nugent'in yapıtı olduğunu anladığım bir kır manzarası.

Bir an sonsuz bir hüzne kapıldığımı itiraf etmeliyim. Burası ağır perdeleri, duvardan duvara halı üzerine serilmiş doğu işi kilimleri, zarif Fransız mobilyası ve Torchere lambaları, eski moda duvar kabartmaları ve tavanlarında alçı madalyonları ve hatta duvarlarındaki tablolarıyla inanılmaz derecede huzur veren bir yerdi. Neden birkaç saat yaptığım bu yasadışı

girişin zevkini çıkarmıyor ve sonra da her şeyi olduğu gibi bırakıp gitmiyordum?

Sizin ve benim için fotoğraf safarileri gayet esaslı şeylerdir ama doğuştan avcı birine de çok yavan geldiğini tahmin edebilirim. Nugent'lerin dairesine- bir Milli- Park'mış gibi davranmayı, yalnızca görüntü alıp yalnızca ayak izi bırakmayı kendi kendime telkin edebilirdim ama bu bir işe yaramayacaktı. Ben bir hırsızdım ve hırsız unvanını taşımaya layık olan hiçbir hırsız, evine eli boş döndüğünde gecesini başanlı olarak niteleyemezdi.

Ben de çalışmaya başladım. Önce mutfakta işe başladım, getirdiğim eşyaları çıkardım, üzerlerindeki parmak izlerini silerek dolaplara yerleştirdim. Sonra buzdolabına baktım. İçinde bozulacak bir şey yoktu, ki bu da, Joan ile Harlan'ın bir haftalığına ya da daha uzun bir süre için gittiklerini gösterirdi. Ayrıca para falan da yoktu. Pek çok kimse parasını buzdolabında saklar, ki herkes aynı şeyi yapmaya başlayana kadar bunun iyi bir fikir olduğunu kabul ederim. Ancak Nugent'lerin buzdolabında para falan olmadığından, işe koyuldum.

Mutfakta almaya değer bir şey yoktu. Bir dolabın üstünde sekiz parçalık bir çini kutu takımı

vardı: Hollanda motifli, yeldeğirmenleri, laleler paten yapan bir oğlan, tombul yanaklı, başına kâse oturtulmuş da saçları kesilmiş gibi duran o kızlardan biri. Kutulardan birinde otuz dolar kadar bozukluk vardı. Bahşiş için herhalde. Olduğu gibi bıraktım.

Çalışma odası masasının çekmecesi kilitli olduğu için önce onu açtım. Bu tür kilitler asla ciddi değildir ve bu da çocuk oyuncağıydı. İçinde bir günlük vardı; herhalde Bayan Nugent'in ele geçirmemesi için kilit altında tutuluyordu. Şöyle şehvet uyandırıcı bir şeyler bulurum diye bir iki sayfa okudum ama öyle bir şey varsa bile benim okuduğum sayfalarda yoktu. Yalnızca Harlan Nugent'in yaşam ve ölüm hakkındaki fikirleriyle dolu gibi görünüyordu ve neler okumakta olduğumu farkedince kitabı sıcak bir tuğlaymış gibi elimden bırakıverdim. Adamın evini soymak zaten yeteri kadar mahremiyet ihlaliydi. Bir de ruhunu yağmalamayı

istemezdim.

Çekmecede günlükten başka mektup zarfından biraz daha büyükçe üç zarf daha vardı. Birinde sigorta poliçesi, diğerindeyse bir vasiyetname. Her birine şöyle bir bakıp yerlerine geri koydum ve az daha üçüncü zarfı açmayacaktım; ama o zaman da büyük bir yanlışlık yapmış

olacaktım. Zarfın içi para doluydu.

Yüz Dolarlık banknotlar Paraları saymak için eldivenlerimi çıkardım. Banknotların üzerinde parmak izi bırakma endişem yoktu nasıl olsa, paralar benimle geleceklerdi.

Seksen üç tane ve destenin ortalarında bir ellilik. Kullanılmış banknotlar halinde 8.350 Dolar.

Harlan'ın defterlerinde göstermek istemediği bir para belki de. Ya da gayet yasal bir açıklaması olabilirdi. Ne de olsa Amerikalıların nakit paraları olması hâlâ /asaldı.

Eh, eğer bildirilmemiş kazanç ise Nugent bunun yükünü daha fazla taşımayacaktı. Paralan cebe indirerek boş zarfı yerine bıraktım.

Sonra sırf gösteriş olsun diye maymuncuğumu çıkardım ve çekmeceyi kilitledim.

Duvardaki bir sürü tabloyu kaldırıp baktım ama bir duvar kasasına rastlamadım. Şöminede gevşek bir tuğla da bulamadım. Aslında ' bir kasa

ya da bir zula yeri bulacağımı

sanmıyordum; dairede böyle bir şey olsaydı 8.350 Dolar orada olurdu, cımbızla açabileceğiniz bir masa çekmecesinde değil.

Yemek odasındaki büfenin üzerinde esaslı bir gümüş takım vardı; görünüşe bakılırsa ingiliz ve bir tahmin yürütmem gerekirse George dönemi. Takımın bir kısmı da çekmecelerdi. Bunca yıl boyunca iyi gümüş satın alan üç müşterim olmuştu. Biri ölmüştü, ikincisi cezaevindeydi ve üçüncüsü de iki yıl önce emekliye ayrılarak Florida'ya yerleşmişti. (Arada sırada yine bir çorba kâsesi alırdı belki, ama çalıntı gümüşle uçağa binmek de istemezdiniz. Metal detektöründen nasıl geçirirdiniz ki?)

Gümüşü ve gayet şık dantel ve ketenleri pas geçerek Bayan Nugent'in Queen Anne stili tuvaletinin üzerindeki minyatür bakır sandıkta mücevherlerini sakladığı büyük yatak odasına geçtim. Sandığın kilidi vardı ama kadın mantıklı davranıp kilitlememişti. Yoksa göz açıp kapayıncaya kadar açılacak bir şeydi ve hırsızlığın inceliklerine aldırmayan biri zaten kolunun altına sıkıştırdığı gibi götürebilirdi.

Benim kilitler konusundaki uzmanlığım bazılarında mücevhere yöneliktir Bir taşa şöyle bir baktılar mı, Güney Afrika'da De Beers konsorsiyumundan mı, yoksa Postayla Alışveriş

Şirketi'nin insanın yaşamında bir kere rastlayacağı Kübik Zirkonyum Satışı'ndan mı geldiğini hemen anlarlar.

Benim bu yeteneğim yok ama uzun süredir bu tip şeyleri çalıyorsanız neyi alıp neyi bırakacağınız konusunda belirli bir duyarlılık geliştirirsiniz. Eğer bir parça konusunda kuşkuluysanız, alırsınız. Ben de sahte oldukları belli olan parçalan geçtim, örneğin bir gerdanlığın taşı o kadar iriydi ki, eğer gerçek olsaydı ancak Kloppman Elması olabilirdi.

Afrika boncuklarından yapılma küpeler vardı. Bazı iyi parçalar aldım ve bunlan size ayrıntılanyla anlatabilirim ve hatta tahmini değerlerini de söyleyebilirim ama buna ne gerek var değil mi?

İlerde göreceğiniz gibi bu akademik bir tartışmaya dönüşecekti, Nugent'lerin evinde yanm saatten sonra eve dönmeye hazırdım. Yataklarında yatmamıştım, iskemle falan kırmamıştım ve ortalıkta çorbaya benzer bir şey yoktu. Plastik torbalarımın ikisini mücevherler, bir kol saati ve kol düğmeleri için kullanmış, sonra ikisini de ceplerime yerleştirmiştim. Mücevherler pantalon ceplerine, nakit para ceketin dış cebine, maymuncuklarım, fenerim ve diğer öteberi şuraya buraya; Siluetim epey çirkinleşmişti ama ellerim boştu.

Evi son bir kere daha gözden geçirdim ama daha fazla ganimet elde etmek umuduyla değil de, herhangi bir iz bırakmadığımdan emin olmak için. Her zamanki gibi gayet derli toplu davranmıştım. Bu gecelik bu yeter demek üzereydim ki, gözlerim daha önce farketmediğim bir kapıya takıldı. Bir dolap daha mı? Evin içi zaten dolap doluydu ve hiçbirinin içinde çalmaya değer bir şey yoktu.

Kapı açılmıyordu. Anahtar deliği olmadığı için maymuncuk da işe yaramazdı.

Bu ne demek oluyordu? Yoksa bu kapı, bu daireyle yanındakinin tek bir birim olduğu zamanlardan kalma olup yandaki daireye açılıyordu da şimdi sürekli sabitleştirilmiş miydi?

Ama bu pek mümkün değildi. Kapı Bayan Nugent'in stüdyosunun yan duvarındaydı. Aynı

duvarda başka bir kapı içine girilebilen büyük bir gömme dolaba açılıyordu. Oraya daha önce girmiştim. Dolap bütün oda boyunca uzanıyordu da, kapılarından birisi bilemeyeceğim bir nedenle iptal mi edilmişti?

Kontrol ettim. Dolap geniş ve uzundu ama duvarın ancak yansına kadar uzanıyordu. Kapalı

kapı yan dairedeki bir dolabın arkasına mı açılıyordu? Garip bir şeydi ama binalar yıllar boyunca çok garip şekilde bölündüğünden pekâlâ olabilirdi. Ne farkederdi ki?

Ama merak çekici bir şeydi işte. Ve ben de meraklıydım. Maymuncuğumu bırakıp on santim uzunluğunda düz bir çelik parçası seçtim. Çeliği esrarengiz kapıyla pervazı arasına soktum.

Elimi kapının üst kısmından geçirdim. Belimden bir karış aşağıda, kilit olması gereken yere varana kadar herhangi bir dirençle karşılaşmadım. Çelik parçasını çekerek engelin üzerinden ağır ağır geçirince bunun bir sürgü olduğunu anladım. Sürgü kalınlığını geçtikten sonra çelik hiçbir şeyle karşılaşmadan aşağı kadar inmişti.

Merakım giderek artıyordu. Bir daireyi ikiye bölüyorsanız kapıyı kapayıp sürgülemek yetmezdi. Bu otel odalarında mümkünse de, güvenlik ve mahremiyet aradığınız bir meskende mümkün değildi. En azından kapının kenarını bir dolgu maddesiyle doldururdunuz.

Ayrıca sürgü öyle hırdavatçıdan alacağınız, sonradan takma bir kilide ait değildi. Beş santim kalınlığında bir kapının tam ortasına monte edilmişti ki, bu da yalnızca içerden kapatılıp kilitlenecek bir odaya ait demekti. Dolapların o tür kilitleri olamazdı.

Banyolann olurdu.

Doğru. Büyük yatak odasında bir banyo ve holde bir tuvalet vardı. Şu halde ikinci yatak odasında da bir banyo olabilirdi. Evet, mutlaka bir banyoydu ve havlu çalmak istiyorsam Waldorf'a giderdim. O yüzden kafa yormaya değmezdi...

Ama bir dakika.

Boş bir dairede içerden kilitlenmiş bir banyo?

Kapıya dönüp sanki psişik enerjisini almak istermiş gibi ellerimi üzerinde dolaştırdım.

Omuzlarınız benimkinden biraz daha alçakta olduğu takdirde omuz yüksekliğinde diyebileceğiniz bir elektrik düğmesi vardı yanıbaşında. Düğmeyi kaldırdım. Yatak odasında herhangi bir ışık yanıp sönmedi,

banyoda bir şey olup almadığını göremiyordum. Kapının altından ışık sızmıyordu.

Durumu eski haline çevirmek için düğmeyi bir daha çevirdim. Sonra bir iskemle bulup oturdum. Joan Nugent'in yarım kalmış eserindeki zavallı palyaçoya baktım. Daha önce baktığımda hüzünlü görünmüştü. Şimdiyse şaşkın gibiydi.

İçerde biri mi vardı? Zili çalmakla onu ürkütmüş muydum? Ve o da kendini banyoya kilitleyerek mi tepki göstermişti?

Bunu neden yapsındı ki?

Diyelim ki, o gece eve ilk giren hırsız ben değildim. Bir zamanlar ben bir yeri soyarken içeri başka bir hırsız girmişti de, epey berbat bir durum yaşamıştım. Kendimi banyoya kilitlememiştim ama aklıma gelmiş olsaydı onu da yapardım.

Ama daire başka birinin az önce soymak üzere girdiği bir yere benziyor muydu? Hayır.

Yine de...

Mantık, diye düşündüm. Diğer her şey başarısız kalınca mantığı dene.

Pekâlâ, iki olasılık vardı. Banyoda biri vardı ya da yoktu. Varsa kimdi? Bir Nugent mi?

Eğer bir Nugent ya da Nugent'in evinde olmaya hakkı olan biri olsaydınız sabaha karşı

çalınan kapıyı açmamayı tercih edebilirdiniz. Ama açmasanız da anahtar deliğinden bile bakmayıp, gider kendinizi banyoya kilitler miydiniz?

Kilitlemezdiniz.

Şu halde içerde biri varsa, o evde olmaması gereken ve keşfedilmemek için yarım saat karanlıkta, kenefin üstünde oturacak biriydi. Şimdi benim yapmam gereken şey oradan çıkıp evime gitmek ve esrarengiz ziyaretçiyi

meçhul bir kişi olarak bırakmaktı, İçerdeki her kimse, benim evde olduğumu biliyordu ve sonunda herif (ya da kadın; belki de üçüncü bir meslek edinmeye çalışan Doll Cooper bile olabilirdi) canı isteyince çıkar ve evine giderdi. Dışarda hâlâ alabileceği gümüşler; yeldeğirmenli kutuda otuz küsur dolar ve kimbilir belki de efsanevi Kloppman Elması vardı.

Evi bir kere dolaştım, ışıklan söndürdüm. Çok geçmeden holdeki tavan lambası dışında ev karanlığa büründü. Onu da söndürdüm, sokak kapısını açıp başımı dışarı uzattım.

Sonra yine içeri girdim, kapıyı kapadım, karanlık evde fenerimi bile kullanmadan ayaklarımın ucuna basarak konuk yatak odasına döndüm ve banyo kapısının açılmasını beklemeye başladım.

On dakika geçti. Ve bu, kesinlikle yaşamımın en uzun on dakikasıydı. Artık sonlarına geldiğimde banyonun boş olduğuna inanmıştım.

Neden kilitliydi o halde? Ve içerde ne vardı?

Olması gereken şeyler, diye düşündüm. Bir evye, bir küvet, belki bir duş. Bir dolap. Bir ilaç

dolabı. Grt evine, diye söylendim, orada ne varsa kalsın. Kimin umurunda zaten? Ama anlaşılan benim umurumdaydı. Çünkü mantıklı bir açıklaması yoksa da, ne yaptığımı

görebilmem için ışığı yakmış ve dizlerim üstüne çökerek lanet kilidi açmaya başlamıştım.

Kilit eften püften bir şeydi, kenefe girip de kimsenin sizi orada otururken bastırmasını

istemediğinizde çevirdiğiniz o türlerden biri. Ne pimi ne silindiri vardı, yalnızca kapının ardındaki dalavereyi çevirdiğinizde ileri uzanan bir dil.

Ama açamıyordum işte.

Kapıyı esaslı bir tekmede açabilirsem de, bunu yapmak istemiyordum. Bir zamanlar

"Kilitlerin Heifetz'i" denilen insandım ben ve herhalde kilitli bir banyo kapısını açabilirdim.

Burası Knox kalesi değildi ya. Bir banyoydu, West End Caddesi'nde bir konuk banyosu.

Ama açamıyordum.

Ya evlenirsem ve çocuklarım olursa. Ya onlardan biri küçük çocukların sık sık yaptıkları

kendini banyoya kilitlerse ve sonra kapıyı açamadığı için paniğe kapılırsa. Babasının maymuncuğu elinde koştuğunu ve sonra da karısına kahrolası kapıyı açamadığı için bir çilingir çağırmasını söylediğini düşünün hele.

Gülünç.

Kapı benim olsaydı ve içerde çocuğum kalsaydı, menteşesinden çıkarırdım. Ama bu uzun ve gayet de pis bir iştir Menteşeyi çıkarırken kapının boyası sıyrılıp halıya dökülürdü ve bu, kişinin bir sürgüyü çekmekteki yeteneksizliğinin sessiz tanığıdır Lanet şeyin üzerinde sihrimi uygulamamın imkânı yoktu. Dili yalnızca aletlerimle tutup yuvasından çıkarmayı deneyebilirdim. Kapı ile pervaz arası çok dar olduğundan çalışacak alan da yoktu. Az bir ilerleme kaydedebilirdim ama çok geçmeden dil üzerinde sabit bir baskıyı sürdüremeyecektim. Ve dil aletlerimin arasından kayıp yine yuvasına girecek ve ben de başladığım yerde olacaktım.

Alet tomarımdaki çeliklerden biri küçük bir testeredir ve dili tereyağı kesen bir bıçak gibi ikiye ayırabilir Sıcak bir bıçak ya da sıcak yağda soğuk bir bıçak gibi değil ama yine de işi görürdü. Ama kapıyı tekmeyle parçalamadığım ya da menteşelerinden sökmediğim nedenlerle onu da kullanmadım. Lanet kilit bana meydan okuyordu.

Eldivenlerimi çıkardım, kafası oynak bir abajur çekerek kilide tuttum, dişlerimi gıcırdatarak işe koyuldum.

Ve kahrolası şeyi sonunda açtım.

Sürgü açılıp da bir elimi kapı koluna dayadığımda saate baktım. Sabahın dördüne geliyordu.

Banyo kapısını açmam ne kadar sürmüştü? Bunu bilmek bile istemiyordum.

Yapmak istediğim şey, aslında ihtiyacım olan şey, tuvaleti kullanmaktı ve bunu da hakettiğime inanıyordum. Banyo da yararlı yanlan bir yana, tam beklediğim düşkınklığıydı.

Porselen öteberi içinde aspirinden daha heyecan verici bir şey olmayan bir ilaç dolabı, duş

perdesi çekilmiş bir küvet...

Bütün bu hazırlıktan sonra arkadan ne geleceğini tahmin ettiniz, değil mi?

Eh, neden olmasın ki? Durum gayet açıktı. Bir banyo kapısı dışardan o kadar güç açılmışsa, içerden nasıl kilitlenmişti ki? Ve neden? Ve kilitleyen kişi eğer camdan atlayıp da aşağıdaki kaldırım; berbat etmemişse banyodan başka nerede olabilirdi? Hatta çiçekli duş perdesinin ardındaki küvetten başka nerede olabilirdi?

Oradaydı ve ben de adamı orada buldum. Gerçek kadar çıplak ve taş kadar ölü. Alnının ortasında küçük yuvarlak bir delikle.

5

Ölü herife, sen burada değilsin dedim. Sen güç bir günün ve bol miktarda viskinin sonunda strese girmiş, aşırı çalışan bir hayalgücünün yaratığından başka bir şey değilsin. Sen yoksun, gözlerimi kapatacağım ve açtığımda da gitmiş olacaksın.

Ama bir işe yaramadı.

Pekâlâ, diye karar verdim. Öyleyse, ben burada değildim. Daha kesin konuşmak gerekirse, ziyaretimin bütün izlerini silecektim ve gecenin -ya da kalan kısmının- içinde kaybolduğumda hiç orada olmamış olacaktım.

Önce parmak izleri. Kilit üzerinde ciddi olarak çalışabilmek için eldivenlerimi çıkarmış've henüz giymemiştim. Şimdi ilk iş olarak onlan giydim ve bir toz bezi alarak eldivensiz durumumda dokunmuş olabileceğim her yeri güzelce sildim. Lamba, kapı, her iki taraftaki kol. Kaldırmış olduğum tuvalet oturağı (ve sonra indirmemiştim, erkekler öyledir işte). Sifon.

Açmak hatasında bulunduğum ve şimdi normal durumuna çektiğim duş perdesi. Musluğun üzerindeki lamba düğmesi, dışardaki duvardaki hiçbir ışığı yakıp söndürmeyen düğme.

Havluluk ve herhalde dokunmamış olduğum ama risk almaya değmeyen çamaşır sepeti.

Banyodan çıktım, kapıyı kapadım. Joan Nugent'in eğri boyunlu lambasını bulduğum yere bıraktım, stüdyosuna son bir kere daha baktıktan sonra yatak odasına girip mücevherlerin hepsini tekrar kutusuna yerleştirdim. Her parçanın aldığım yere konulmasının imkânı yoktu ama elimden geleni yapmıştım. Malı alırken eldivenliydim, koyarken de eldivenli olduğumdan parmak izi kaygısı yoktu.

Bay Nugent'in saatini de komodinin üzerine bırakıp elmaslı koldüğmelerini çorap çekmecesindeki küçük kutusunun içine yerleştirdim. Elimde mezeciden alınan iki boş naylon torba kalmıştı. Mutfağa gidip eve girdiğimde içlerinde olan mısır gevrekleriyle kâğıt havlulan doldurdum. Bu yaptığımın akıllıca bir şey olduğundan kuşkulanmıyor değildim. Binadan dışarı bir şey taşıma riskli değil miydi? Polisin bütün mahalle mezecilerini dolaşıp iki somun Bounty ekmeğiyle bir kutu Count Chocula'nın izini arayacaklarından gerçekten endişeleniyor muydum? Milli Park servisinin düsturunun talihsiz hırsızlar için geliştirilmiş biçimini kendime rehber almaya karar vermiştim. Kendi kendime şöyle dedim: Ayak izi bile bırakma.

Bir tek resim bile çekme.

Torbalarım dolu olduğu halde bir kere daha karanlık holde durdum ama bu kere içimde başka bir beklenti vardı. Birkaç dakika kadar sonra buradan çıkacaktım ve her şeyi bulduğum vaziyette bırakıyor olacaktım,..

Öyle mi? Dedi içimdeki ses. Ya banyo kapısı?

Orada öylece durdum. Biraz düşündüm, sonra biraz.daha düşündüm.

Sonra maymuncuğumu çıkardım ve yeniden konuk odasına döndüm.

Oradan çıktığımda saat beşi geçiyordu. Eddie'nin önünden geçerken yüzümü kaçırarak bir günaydın dedim. O da bir değişiklik olarak, "N'aber?" dedi. Hızlı adımlarla güneye doğru üç

blok yürüdüm, kendi kapıcımı başımla selamlayıp karşılığında aynı biçimde selamlandım ve yukarı çıktım. Önce holdeki çöp deliğinde durup eldivenlerimi çöpe gönderdim. Az daha iki torba yiyeceği de gönderiyordum ama sonra onlara para verip aldığımı hatırladım. Evime girdim ve torbalarımı boşaltıp kaldırdım.

Hırsızlık araç gerecimi ve stetoskopumu da sakladım. Kravatımla ceketimi astım, ayakkabıları

çıkardım, üzerimdeki her şeyi çamaşır sepetine attım. Sonra kimsenin gereksiz diyemeyeceği bir duş yaptım ve yatağıma girip uyudum.

Telefonun sesiyle uyandım. Arayan düzelip düzelmediğimi merak eden şiir terapistim Patience'tı.

Doğru, yemekten zehirlenmiştim. "Midem hâlâ bulanıyor" dedim.

"Uyuyordun, değil mi? Uyandırdığıma üzüldüm. Seni dükkânda aradım, telefon açılmayınca merak ettim. Doktora gittin mi?"

Gitmiş miydim? Carolyn'in ona ne söylediğini hatırlamıyordum.

"Aslında çok daha iyiyim" dedim.

"Ama midenin hâlâ bulandığını söylemiştin."

"Kriz geçti.diyebilirim. Uyandırmaya gelince, uyandırdığına sevindim. Saatler önce kalkmış

olmalıydım." Saat kaçtı acaba? Tanrım, on biri çeyrek geçiyordu. Gerçekten de saatler önce kalkmış olmam gerekirdi.

"Aslında bir an önce yola koyulmam gerek" dedim. "Ama telefon ettiğin iyi oldu, dün gece için senden özür dilemek istiyordum. Randevumuzu öyle son anda iptal etmekten hiç

hoşlanmadım."

"İyi olduğunu duyunca rahatladım."

"Yeni bir randevu yapabilir miyiz, Patience? Bu akşam yemeğe boş musun?"

"Bu akşam mı? Sen gerçekten iyileştin mi, Bemie?"

"Kesinlikle" dedim. "O yirmi dört saatlik zehirlenmelerden biriydi. Yalnızca yirmi üç saat olduğu için biraz midem bulanıyor ama bir saat sonra timsahlarla güreşmeye hazır olacağım."

"Bu rahatsızlığın zamanlaması bu kadar hassas mıdır?"

"Genelde saatini semptomlarla ayar edebilirsin, iki üç yıl önce de aynı şey olmuştu. Öleceğim sanmıştım, ama yirmi dört saat sonra müzikallerden parçalar okuyordum. Bu gece yemeğe ne dersin, ha?"

"Saat yedide bir hastam gelecek" dedi. "Sekizde işim biter sanırım. Çok kanşık bir sone sürecinde ve onu aceleye getirmek istemıyorum. Bu elli dakika sonra hastayı kapıdışarı ettiğin Freudçu analizlere benzemez. Bir insanın yaratıcılığını boğmaktan nefret ederim."

"Ne demek istediğini anlıyorum."

"Demek buraya gelmek istiyorsun? Saat sekizde gel, eğer işimiz bitmemişse bekleme odasında oturup bir dergi okursun. Saat sekiz buçukta mutlaka hazır olurum. Pek geç

sayılmaz, değil mi?"

"Yoo, gayet uygun."

"Buralarda bir yerde yeriz" dedi. "Ama fasulye olmasın."

"Lütfen" dedim. "F'sini bile ağzına alma."

Count Chokula'dan hoşlanıp hoşlanmadığımı öğrenecek günü değildi. Acelem vardı. Tıraş

oldum, giyindim ve kapıcımla selam alışverişi bile yapmadan kendimi apartmandan dışarı attı

Doğruca Broadway'e gidip oradan bir metroya bindim. Taksiye binerdim ama o saatte metro, Times Meydanı'ndaki aktarma ve sonra On Dördüncü Sokak'tan üç blokluk yürüyüşe rağmen daha hızlı sayılırdı.

Acelem neydi?

Dükkânı genelde saat onda açarım ama doğrusu bu gecikmenin sonucu demir parmaklıklı

kapılarımı yumruklayan kitapseverler beklemiyordum. Carolyn'le öğle yemeğine randevum vardı; aslında ona geç kalacağımı ve bensiz başlamasını söyleyebilirdim. Bütün gece ayaktaydım ve felaket bir gece olmuştu. Neden günün geri kalanını yatakta geçirmiyordum ki? İyi bir soru.

Büyük asma kilidi çıkardım, çelik parmaklıklı güvenlik kapılarını çıkardım, dükkân kapısının çeşitli kilitlerini açtıktan sonra içeri girip ışıklan yaktım. Daha iki adım ilerlemeden aç

namussuz pantalonumun paçalanna sürtünmeye başlamıştı bile.

"Tamam" dedim. "Palavrayı kes, geldim işte." O her zaman söylediği şeyi söyledi. "Miyav"

dedi.

Bakın, bu benim fikrim değildi, tamam mı?

Ve de çok çabuk olup bitti. Haziran başlarında bir gün Carolyn dükkâna yemek için pastırmalı

sandviç ve kereviz suyu getirdi, ben de ona bir iki kitap gösterdim. Bir Ellen Glasgow kitabı

ve Evelyn Waugh'un mektuplarını. Kitaplann sırtlarına şöyle bir bakıp garip bir ses çıkardı.

"Bunu yapanın ne olduğunu biliyor musun?" dedi.

"İçimde bir kuşku var"

"Fare, Bern."

"Öyle diyeceğinden korkuyordum ben de."

"Fare. Sıçan. Kemirici hayvanlar O kitapları çöpe atabilirsin."

"Saklasam daha iyi olur Belki bunları yerler ve ötekilere dokunmazlar"

"Yastığının altına bir çeyrek koysan belki de daha iyi olur" dedi. "O zaman geceyansı bir peri gelip hepsinin kafalannı ezer"

"Bu pek gerçekçi olmadı ama Carolyn."

"Doğru. Bern, biraz bekle."

"Nereye gidiyorsun?"

"Hemen dönerim. Sandviçimi yeme,"

"Yemem, ama..."

"Ve farelere de yedirme."

"Fare" dedim. "Bir taneden fazla olduğunu düşünmek için bir neden yok."

"Bern, inan bana, bir tek fare diye bir şey olamaz."

Ne yapmak niyetinde olduğunu tahmin edebilirdim ama Waugh cildini açtım ve sandviçimi yerken birkaç mektup okudum.

Kapı açılıp Carolyn döndüğünde hâlâ okuyordum. Elinde üzeri delikli o karton kutulardan biri vardı ve kutu da New England tipi bir ev biçimindeydi.

Kedi taşımak için kullanılanlarından.

"Olmaz" dedim.

"Bern, bana bir dakika izin ver, tamam mı?" "Hayır"

"Bern, dükkânın fare kaynıyor. Bu ne demek biliyor musun?"

"Dükkânın kedi kaynayacağı anlamına gelemez."

"Bir tek fare olamaz, Bern, ama bir tek kedi olur Burada yalnızca bir tek kedi var Bern."

"Çok iyi" dedim. "Buraya bir kediyle geldin ve bir kediyle gideceksin. Böylece hesabını

tutmak daha kolay olur"

"Farelerle bir arada yaşayamazsın. Binlerce dolarlık zarar verirler sana. Fare dediğin bir cilt alıp bir baştan öteki başa kadar okumaz. Bir ısırık oradan bir ısırık buradan ve bir de bakarsın ki, sermayeyi fareye yüklemişsin."

"Biraz abartmıyor musun?"

"Asla. İskenderiye'deki Büyük Kütüphane'yi hatırlıyor musun, Bern? Eski dünyanın yedi harikasından biriydi ve sonra içeri bir tek fare girdi."

"Bir tek fare diye bir şey yok demiştin."

"Eh, şimdi de İskenderiye'de Büyük Kütüphane diye bir şey yok. Ve bunun nedeni de firavunun başkütüphanecisinin bir kedi besleyecek kadar kafası olmaması."

"Farelerden kurtulmanın başka yolları da vardır"

"Birini söyle bakalım."

"Zehir"

"Gayet kötü bir fikir; Bern."

"Neden?"

"Zalimce bir şey olduğunu bir yana bırak."

"Tamam, bıraktım."

"İçinde Warfarin zehiri olan bir şeyi yemenin dehşetini ve tün kan damarlarının patladığını da bir yana bırak. Tanrı'nın o kücücük sıcakkanlı yaratıklarının iç kanamasından ağır ve ıstırap verici bir ölümle öldüğü o çirkin görüntüyü de bırak. Bütün bunları unut, Bern. Eğer unutabilirsen tabii."

"Hepsini unuttum. Belleğim boşaldı."

"Onun yerine düzinelerce farenin çevrendeki duvarlar içinnde, gözlerinden uzak yerlerde öldüklerini düşün."

"Eh, bu fena sayılmaz. Gözden ırak gönülden ırak. Öyle demezler mi?"

"Ölü fareler hakkında kimse öyle bir şey söylememiştir. 'Duvarlar içinde çürüyen yüzlerce fare olacak."

"Yüzlerce mi?"

"Gerçek sayılarını ancak Allah bilir. Zehirli yem onları çevreden buraya çekecektir Burası ta SoHo'dan Kips Bay'e kadar olan yerlerden gelecek farelerle dolacaktır Ve hepsi de buraya ölmeye geleceklerdir"

Gözlerimi yuvarladım.

"Belki biraz abartıyorum" dedi. "Ama duvarın içinde bir tek ölü fare bile olsa fare kokusu almaya başlayacaksın, Bern. Müşterilerin belki dükkândan uzak durmak için karşı

kaldırımdan geçmeyecekler ama..."

"Bazılan bunu yapmaya başladılar bile."

"...ama kötü kokan bir dükkâna da girmek istemeyecekler. Bir iki dakikalığına uğrarlar belki ama içerde duyurup kitaplara bakmayacaklar Hiçbir kitapsever durup da fare leşi kokusu duymayı istemez."

"Kapan" dedim.

"Kapan mı? Fare kapanı kurmak mı istiyorsun?"

"Neden olmasın?"

"Nasıl bir kapan alacaksın, Bern? Güçlü bir yayı olan tiplerden mi? Hani er geç kurarken elinden kayacak ve parmağının ucunu koparacaklardan mı? Farenin boynunu kıranlardan mı?

Dükkânı açtığın zaman boynu kınlmış bir fare ile karşılaşacaksın ve sabah ilk işin onunla uğraşmak olacak, öyle mi?"

"Belki de o tutkallı yeni kapanlardan. Fareler için bir tür Hamamböceği Moteli."

"Fareler içeri girerler ve dışan çıkamazlar; öyle mi?"

"Öyle bir şey işte."

"Esaslı fikir. Zavallı farecik ayakları tutkala yapışmış, saatlerce inliyor hatta kaçmak için ayaklarını kemiriyor.."

"Carolyn..."

"Böyle bir şey olabilir? Sen ne biliyorsun da, olamaz diyorsun? Aynca dükkânı açacak ve hâlâ

canlı bir fareyle karşılaşacaksın O zaman ne yapacaksın, ha? Basıp ezecek misin? Bir tüfek alıp hayvanı vuracak mısın? Evyeyi doldurup boğacak mısın?"

"Fareyi kapanıyla falan birlikte çöpe atsam?"

"Bak bu çok insanca oldu işte. Zavallıcık günlerce karanlıkta havasızlıktan yarı boğulmuş bir halde kalacak, sonra çöpçü gelip çöp arabasına atacak ve hayvan öğütülüp bir fareburgere dönecek. Müthiş bir şey bu, Bern. Bari elin değmişken kapanı çöp yakma makinesine atıp da zavallıcığı diri diri yaksan nasıl olur; ha?"

Aklıma bir şey geldi. "Fareleri tutkallı kapandan çıkarabilirsin" dedim. "Ayaklarına biraz yağ

damlatırsın ve bu da tutkalı çözer Fare de hiçbir şey olmamış gibi kaçar giden hiçbir şey olmamış olur"

"Hiçbir şey olmamış mı olur?" "Eh..."

"Bern, ne yaptığının farkında mısın? Ruh hastası bir fareyi salıvermiş olacaksın, Fare ya dükkânın yolunu bulur ya da komşu binalardan birine girer. Ondan sonra onun ne yapacağını

kim bilebilir, sorarım sana. Buradan kilometrelerce uzağa atsan, hatta Flushing'e götürsen bile zavallı masum insanların üzerine çıldırmış bir fare salmış olacaksın. Kapanı falan unut, Bern.

Zehiri de. Kunların hiçbirine gerek yok." Kedi kutusunu gösterdi. "Burada bir dost var"

"Sen dosttan değil, kediden söz ediyorsun,"

"Kedilere düşman mısın?"

"Kedilere düşman falan değilim. Geyiklere de düşman değilim ama şapkamı boynuzuna asacağım diye dükkânda geyik beslemem"

"Senin kedilerden hoşlandığını sanıyordum."

"Eh, zararsız hayvanlardır"

"Archie ile Ubi'ye karşı hep iyi davranırsın. Onları sevdiğini sanıyordurn."

"Onları severim" dedim. "Yerlerinde gayet iyidirler ve yerleri de senin evindir Carolyn, inan bana ben evcil bir hayvan istemiyorum. Ben o tip insanlardan değilim, Sürekli bir kız arkadaşım olmazken nasıl evcil bir hayvan beslerim ki?"

"Evcil hayvanlarla yaşamak daha kolaydır" dedi. "İnan bana. Hem bu evcil bir hayvan değil."

"Ne öyleyse?"

"Bir personel. Emekçi bir kedi. Gündüzün bir dost, geceleri sen gidince bir bekçi. Sadık, sana bağlı, çalışkan bir hizmetkâr"

"Miyav" dedi kedi.

İkimiz de kutuya baktık. Carolyn eğilip menteşelerini açtı. "Orada sıkıldı" dedi.

"Dışarı çıkarma onu."

"Haydi haydi" diyerek hayvanı dışarı çıkardı. "Pandora'nın kutusu değil ya bu. Biraz hava alsın hayvancağız."

"Hava delikleri o iş için açılmış."

"Bacaklarını uzatması gerek." Kedi kutudan çıkıp Caroly’in dediğini yaptı. Ön ayaklarını

uzatıp gerindi, aynı şeyi arka ayakiları için de yaptı. Kedileri bilirsiniz, dans dersi için ısınır gibidirler

"Bu erkek mi?" dedim. "Hiç olmazsa sürekli doğurup durmayacak."

"Kesinlikle hayır" dedi. "Yavrulamayacağı garanti."

"Ama oraya buraya işemeyecek mi? Kitapların .üstü, örneğin. Erkek kedilerin öyle huylan yok mudur?"

"Bu ameliyatlı, Bern." "Vah zavallı."

"Kaybettiği şeyin ne olduğunu bile bilmiyor. Yavrusu olmayacak ya da Otuz Dördüncü

Sokakla Battery arasında kızışmış bir kedi sesi duyunca çılgına dönmeyecek. Hayır, o yalnızca işini yapacak, dükkânı bekleyecek, ve fare sayısını azaltacak."

"Ve kitapları tırmalayacak. Kitapların hepsi tırmalandır sürece farelerden kurtulmak ne işe yarar ki?"

"Tırnakları yoktur, Bern."

"Ya."

"Burada kovmak zorunda olacağı fazla düşmanı olmayacağından onlara da gerek yoktur Tırmanacak ağaç da yok sonra"

"Eh" diyerek hayvana baktım. Bir garipliği vardı ama bunu anlamam için bir iki dakikanın geçmesi gerekti. "Carolyn, bunun kuyruğuna ne oldu?"

"Bu bir Manx'tır."

"Şu halde kuyruksuz doğmuş. Ama Manx'lar tavşan gibi zıplayarak yürürler; değil mi? Buysa normal bir sokak kedisi gibi yürüyor Bugüne kadar gördüğüm Manx'lara hiç benzemiyor"

"Belki kısmen Manx'tır"

"Hangi kısmı? Kuyruğu mu?"

"Eh..."

"Ne oldu dersin, ha? Kuyruğunu kapıya mı kıstırdı, yoksa veteriner mi neşteri fazla yukardan vurdu? Carolyn, bu iğdiş edilmiş ve tırnakları sökülmüş bir kedi ve kuyruğu da ancak anılarda kalmış, Aslına bakarsan özgün kediden de geriye bir şey kalmamış, değil mi? Bu ekonomik model. Bilmediğim başka bir daha var mı?"

"Hayır"

"Kutusunu kullanmayı bilen parçasını bırakmışlar mı? Kutunun kumunu her gün değiştirmek de çok eğlenceli olacak doğrusu. Kutuyu kullanmayı biliyor mu?"

"Daha da iyisi, Bern. Tuvaleti kullanır"

"Archie ile Ubi gibi mi?" Carolyn kutuyu önce tuvaletin üstünde tutarak, sonra bir delik açarak ve deliği zamanla genişletip sonunda kutuyu kaldırarak kedilerini eğitmişti. "Bak bu iyi" dedim. 'Ama herhalde sifonu çekmesini öğrenememiştir"

"Hayır"

İçimi çektim. Hayvan dükkânımı dolaşıyor kafasını köşelere sokuyordu. Ameliyat geçirmiş

olmasına rağmen bacağını ilk baskılar rafına doğru kaldırmasını bekliyordum. Küçük namussuza hiç mi hiç güvenmemekteydim.

"Pek bilemiyorum ama bir dükkânı farelerden kurtarmak için bir yol olmalı" dedim. "Belki de bir imha şirketiyle konuşmalıyım."

"Sen dalga mı geçiyorsun? Birinin kitaplar arasında dolaşıp her yana zehirli ilaç

püskürtmesini mi istiyorsun? Bern, öyle bir şey yapman gerekmez. Karşında canlı bir imha ekibin var, senin özel organik fare kontrol ekibin. Bütün aşılan tamam, kenesi falan yok ve eğer yıkanıp temizlenmesi gerekirse bu işi bilen bir dostun var. Daha ne istiyorsun ki?"

Zayıflamakta olduğumu hissediyor ve bundan da nefret ediyordum. "Buradan hoşlanmış

görünüyor" dedim. "Sanki evindeymiş gibi davranıyor"

"Neden olmasın? Bir kitapçı dükkânında bir kediden da normal ne olabilir?"

"Pek de çirkin sayılmaz" dedim. "Kuyruk yokluğuna alışınca yani. O da güç olmamalı, nasıl olsa kedinin tümünün yokluğuna alışmıştım daha önce. Bu ne renk dersin, ha?"

"Gri tekir"

"Epey işlevsel bir hali var Gösterişli değil ama bu tavrı şeyine uygun doğrusu. Adı var mı

bunun?"

"Bern, adını istediğin zaman değiştirebilirsin."

"Berbat bir şey desene."

"Eh, korkunç değil. Adı çağırılınca gelmiyor Archie ile Ubi' yi bilirsin. Onları çağırmak boşuna zaman harcamaktır. Onları çağırmak isteyince yalnızca elektrikli konserve açacağını

çalıştırmam yeter."

"Adı ne bunun , Carolyn?"

"Raffles" dedi. "Ama değiştirebilirsin."

"Raffles" dedim.

"Eğer hoşlanmadıysan... "

"Hoşlanmamak mı?" Yüzüne baktım. "Dalga mı geçiyorsun? Tam ona uygun bir ad."

"Bunu nereden çıkardın, Bern?"

"Raffles'ın kim olduğunu bilmiyor musun? Yüzyılın başında E. W. Hornung'un kitaplarında ve son zamanlarda Barry Perowne'nin hikâyelerinde Raffles dünya çapında bir kriket oyuncusu ve beyefendi hırsızdır. Ünlü A. J. Raffles'ı duymamış olmana çok şaştım doğrusu."

Carolyn'in ağzı açık kaldı. "Bu bağlantıyı asla kurmuş değildim. Ama şimdi sen söyleyince..."

"Raffles" dedim. "Edebiyat dünyasının vazgeçilmez karakteri. Ve şimdi de eski bir hırsızın sahip olduğu kitapçı dükkânında bir kedi. Sana bir şey söyleyeyim mi? Eğer kedi için bir ad arasaydım bundan daha uygununu bulamazdım."

Gözgöze geldik. "Bemie, bu kader" dedi.

"Miyav" dedi Raffles.

Ertesi gün öğle yemeği almak sırası bendeydi. Fino Fabrikası'na giderken yolda felafel satan dükkana uğradım. Carolyn, Raffles'ın nasıl olduğunu sordu.

"Gayet iyi" dedim. "Kendi su kabından içiyor, kendi mavi kedi kabından yiyor ve yemin ederim ki tuvaleti senin dediğin gibi kullanıyor. Tabii kapıyı aralık bırakmayı unutmamam gerekiyor ama unuttuğum zaman da kapı önünde durarak miyavlayarak hatırlatıyor."

"Eh, bu iş oldu sanırım."

"Doğrusu çok iyi gidiyor Sana bir şey soracağım. Kedinin adı Raffles'dan önce neymiş?"

"Anlamadım, Bern."

"Anlamamış, Bern. O işin cilasıydı, değil mi? Beni iyice yumuşatmayı bekledin, sonra da 'Adı

Raffles'tır ama istersen değiştirebilirsin. ' Bu kedi nereden geldi?"

"Söylememiş miydim? Müşterilerinden biri, bir moda fotoğrafçısı; çok esaslı bir İrlanda tazısı

vardır; onun bir arkadaşı astım olmuş ve alerji uzmanı kedisini elden çıkarması gerektiğini söyleyince çok üzülmüş."

"Sonra ne olmuş?"

"Sonra senin fare sorunun çıktı, ben de gidip kediyi aldım ve..."

"Hayır"

"Hayır mı?"

Başımı salladım. "Bir şeyler eksik hikâyende. Ben 'fare' sözcüğünü söyler söylemez deli gibi fırladın buradan. Durup bir an düşünmen bile gerekmedi. Gidip o kutu içindeki kediyle dönmen yirmi dakika bile sürmedi. O yirmi dakikayı nasıl harcadın? Önce Fino Fabrikası'na gidip moda fotoğrafçısının teli numarasını aradın, sonra ona telefon edip alerjili arkadaşın telefon numarasını ve adresini aldın. Sonra herhalde o kişiyi a kendini tanıttın ve hayvanı

görmek için evinde bir randevu sonra da..."

"Yeter"

"Eee?"

"Kedi benim evimdeydi."

"Orada ne işi vardı?"

"Orada yaşıyordu, Bern."

Kaşlarımı çattım. "Ben senin kedilerinle tanıştım. Yıllardır tanırım onları. Kuyrukları olsa da olmasa da, ikisini de tanırım. Archie samur tüylü bir Siyam kedisidir, Ubi de Rus mavişidir.

İkisi de belki karanlık bir ara-sokak dışında gri bir tekir kedi sanılmazlar,"

"Archie ve Ubi ile yaşıyordu."

"Ne zamandan beri?"

"Kısa bir süredir"

Bir an düşündüm. "Hayır, kısa bir süre değil. Tuvala numarasını öğrenecek kadar kalmış.

Böyle bir şey de bir gecede öğrenilmez. İnsanlarda tuvalet eğitimi ne kadar sürer. Öyla öğrendi, değil mi? Senin kedilerinden öğrendi."

"Herhalde."

"Ve bir gecede değil."

"Kendimi zanlı gibi hissediyorum" dedi. "Sanki sorguya çekiliyormuşum gibi."

"Sen beni kandırdın. Raffles ne kadardır sende yaşıyor?"

"İki buçuk aydır"

"İki buçuk ay mı?"

"Eh, üç de olabilir"

"Üç ay, ha! İnanılmaz bir şey bu. Son üç ayda ben sana kaç geldim? En az yedi sekiz kere.

Yani kedi oradaydı ve ben görmedim mi?"

"Sen geldiğinde onu öteki odaya koyardım."

Hangi öteki oda? Sen tek odada oturuyorsun."

"Dolaba koyardım."

"Dolaba mı?"

"Evet. Görmemen için."

"Neden?"

"Ondan söz etmediğim nedenden işte."

"Neymiş o? Anlayamadım. Ondan utanıyor muydun? Nesi var ki?"

"Hiçbir şeyi yok."

"Eğer utanılacak bir şeyi varsa dükkânımda istemem."

"Utanılacak bir şeyi yok. Gayet iyi bir kedidir. Güvenilir; sadık, yardımsever; dost..."

"Kibar, nazik" diye devam ettim. "İtaatkâr, neşeli, tutumlu. Tam bir izci, değil mi? Öyleyse neden benden saklıyordun?"

"Senden değil, Bern. Onu herkesten saklıyordum."

"Ama neden, Carolyn?"

"Söylemek istemiyorum." "Haydi, Allah aşkına konuş."

Derin bir soluk aldı. "Çünkü Üçüncü Kediydi" dedi.

"Anlamadım."

"Tanrım. Bu nasıl anlatılır ki? Bernie, anlaman gereken bir şey var Kediler bir kadın için çok tehlikeli olabilirler.

"Ne diyorsun sen kuzum?"

"Bir kediyle işe başlarsın. Bir kedi iyidir, sorun falan yoktur İkinciyi alırsın, bu daha da iyidir ve kediler birbirleriyle arkadaşlık ederler Garip bir şeydir ama iki kedisi olmak, bir kedisi ol gerçekten daha kolaydır"

"Sana inanıyorum."

"Sonra üçüncüsünü alırsın, o da mümkündür, üçü de .. edilebilir, ama sonra bir de bakarsın ki dördüncüsünü almışsın, o zaman olan olur"

"Ne olur yani?"

"Kedili Kadın olmuşsundur." Başımı salladım. Şimdi dur aydınlanmaya başlamıştı. "O tür kadınları bilirsin. Hiç dost yoktur genelde sokağa çıkmazlar bile ve öldüklerinde evlerir otuz kırk kedi bulunur. Ya da evlerinde otuz kırk k doldurduklan için apartman komşuları kokudan ve pislikten bık kendisini mahkemelerde süründürürler. Ya da gayet nom insanlar olarak görünürler; sonra bir yangın bir hırsızlık falan . ve dünya onların ne olduklarını anlar. Onlar Kedili Kadın'lar Bernie ve ben onlardan biri olmak istemiyordum."

"Anlayabiliyorum" dedim. "Ama..."

"Erkekler için böyle bir sorun yok. İki kedili pek çok erkek var ve üç dört kedili olanların da sayısı az değildir, ama hiç Kedi Adam diye bir şey duydun mu? Erkekler kediler konuşur, nerede duracaklarını gayet iyi biliyorlar" Kaşlarını çattı. "Garip değil mi? Yaşamlarının bütün diğer alanlarında..."

"Kedi konusundan ayrılmayalım" dedim. "Raffles senin dolabına nasıl girdi? Ve adı daha önce neydi?"

Başını salladı. "Boşver, Bern. Gerçek bir dişi kedi adı vardı ve bir erkek kediye asla yakışmıyordu. Onu nasıl edindiğime geline hemen hemen anlattığım gibi oldu. Ancak arada atladığım bir iki şey var. George Brill benim müşterimdi. İrlanda tazısını ben yıkarım."

"Ve arkadaşının da kedilere karşı alerjisi var"

"Hayır, alerjisi olan George'dur Felipe George'un evine taşınınca kedinin gitmesi gerekti.

Kedi ile köpek gayet iyi geçiniyorlardı ama George sürekli aksırıyordu ve gözleri kan çanağı

gibiydi. Böylece Felipe ya George'dan ya da kedisinden vazgeçecekti."

"Ve Raffle'a yol göründü."

"Eh, Felipe kediye o kadar da bağlı değildi. Zaten kedi onun değil, Patrick'indi."

"Patrick nereden çıktı?"

"İrlanda'dan gelmişti, ama yeşil kart alamadı, buradan da fazla hoşlanmadı ve memleketine dönünce kediyi gümrükten geçiremeyeceği için burada bıraktı. Felipe kediyi evine almaya hazırdı ama George ile birlikte yaşamaya başladıklarında kedi boşta kaldı."

"Sen nasıl aldın onu?"

"George beni kandırdı."

"Nasıl? Fino Fabrikası'nın fare kaynadığını mı söyledi?"

"Hayır, gayet duygusal şantajlarda bulundu. Her neyse, başarlı oldu işte. Bir de baktım ki, Üçüncü Kedi'ye sahip olmuşum."

"Archie ile Ubi ne yaptılar?"

"Aslında bir şey demediler ama vücut dilleriyle 'işte şimdi hapı yuttuk' falan gibi şeyler söylediler Dün onu paketleyip evden çıkarmama üzüldüklerini sanmıyorum."

"Ama bu arada kedi senin evinde üç ay geçirdi ve sen bana tek kelime bile söylemedin."

"Söyleyecektim, Bern."

"Ne zaman?"

"Bir gün gelecek söyleyecektim. Ama korkuyordum."

"Ne düşüneceğimden mi?"

"Yalnızca ondan değil. Üçüncü Kedi'nin simgelediği şeyden. Kedili Kadınların hiçbiri bu işi planlamamışlardır, Bern. Önce bir kedi, sonra ikinci bir kedi, üçüncü bir kedi ve birden hapı

yutarlar"

"Acaba bu işe başladıklarında bir gariplikleri yok mu sence?"

"Hayır. Kimi zaman kaçık kadınlar vardır ve bir de bakarsın evlerini kedilerle doldurmuşlar.

Ama Kedili Kadın'ların çoğu gayet normal başlarlar Hikâyenin sonuna geldiğinde hepsi kaçırmışlardır ama otuz kırk kedisi olmak da insanı öyle yapar işte. Farkıı varmadan keçileri kaçırmışşsındır,"

"Ve bu işin püf noktası Üçüncü Kedi, öyle mi?" "Kesinlikle. Bern, bazı ilkel kültürlerde sayı

yoktur, bizim bildiğimiz anlamda yani. 'Bir' için bir sözcükleri vardır 'iki' ve 'üç' için başka sözcükleri vardır ve ondan sonraki sözcükleri 'üçten fazla'dır. Bizim kültürümüzde de bu kedi işi öyledir işte. Bir kedi olabilir, iki kedin olabilir hatta üç kedin olabilir ama ondan sonra

'üçten fazla' kedin vardır"

"Ve sonra da Kedili Kadın olursun."

"Tam üstüne bastın."

"Doğru. Ve şimdi Üçüncü Kedin benim oldu. Bundan söz etmemiş olmanın tek nedeni bu mu? Çünkü sanırım işin başındaı beri sen onu bana kazıklamaya çalışıyordun."

"Hayır" dedi. "Yemin ederim, Bern. Yıllar boyunca bir iki kere kedi köpek konusu açıldı ama sen her zaman bir hayvan istemediğini söyledin. Sana hiç baskı yaptım mı?"

"Hayır"

"Senin sözüne inandım. Kimi zaman sevecek bir hayvanın olsa daha iyi yaşarsın diye düşündüm ama bu düşüncemi kendime sakladım. Bir emekçi kedi kullanabileceğin aklımın köşesine bile gelmedi. Sonra fare sorunun ortaya çıkınca..."

"Onu çözümlemenin yolunu biliyordun."

"Elbette. Ve çok esaslı bir çözüm, değil mi? İtiraf et, Bern. Raffles'in bu sabah seni karşılaması hoşuna gitmedi mi?"

"Eh, karşıladı diyebilirim. Hayalimde onu patilerini havaya dikmiş sırtüstü yatarken ve fareleri de çevresinde dönerken görüyordum."

"Gördün mü? Onu düşünmeye başlamışsın bile. Bir de bakacaksın ona âşık olmuşsun."

"Raffles'dan önce adı neydi, Carolyn?"

'Boşver, aptalca bir adı vardı."

"Söyle."

"İlle de söylemem gerekiyor mu?" İçini çekti. "Andro idi."

"Andrew mu? Bu neden aptalca olsun? Andrew Jackson, Andrew Johnson, Andrew Carnegie... hepsi de adlarıyla gayet iyi ettiler."

'Andrew değil, Bern. Andro!'

"Andrew Mellon, Andrew Gardner... Andrew değil mi? Andro mu?"

"Evet."

"Ne demek bu? Andrew'un Yunanca'sı mı?"

Başını salladı. "Androjen'in kısaltılmışı."

"Ya."

"Fikir, ameliyatın kediyi cinsel bakımdan biraz kuşkulu bir durumda bırakmış olmasından doğdu."

"Ya."

"Patrick de aynı durumdaydı sanırım; hoş, onun durumunda ameliyat söz konusu değildi ama."

"Ya."

"Ben ona asla Andro demedim. Aslında hiçbir şey demelim ya. Onu benimsemek demek olacağı için yeni bir ad vermek itemedim..."

"Anlıyorum."

"Sonra senin dükkâna gelirken birden yolda aklıma geliverdi. Raffles. Benden nefret etme, n'olur Bern."

"Etmemeye çalışacağım."

"İnan bana son üç aydır bir yalanı yaşamak hiç de eğlenceli değildi."

"Raffles dolaptan çıktığına göre artık herkes rahat edecek herhalde."

"Bundan hiç kuşkum yok, Bern. Seni kediyi hileyle almak zorunda bırakmak istemedim."

"Yaptığın buydu ama."

"Hayır. Ben seninle kedinin iyi bir başlangıç yapmanızı istedim yalnızca. Onu tanıdıktan sonra çok seveceğini biliyordum, ilk engeli, aşman için başvurmak zorunda kalacağım küçük kandırmaca..."

"Yalanın bini bir paraydı."

"Ama yararlı bir dava uğrunaydı. Yalnızca senin iyjiliğini düşünüyordum, Bern. Senin ve kedinin."

"Ve de kendinin."

"Eh, o kadar olur artık" Sevimli bir gülümsemeyle yüzüme baktı. "Ama sonunda başarılı oldu, değil mi, Bern? İtiraf et ki, iyi oldu."

"Göreceğiz" dedim.

7

Eh, başarılı olacak gibi görünüyordu. İlk başlarda doğrusu çok pişman olmuştum. Sürekli olarak hayvanın üstüne basacağımı sanıyordum ama o yolumdan uzak durmada bayağı

ustaydı. Her sabah dükkanı açtığımda dizime sürtünme numarasını yapıyordu ama bunda amacı yemeğini vermemi sağlamaktı. Onun dışında dükkannda olduğunun farkında bile değildim. Hiçbir yere çarpmıyordu. Ara sıra yüksek raflardan birine sessizce atlıyor ve James Carroll ile Rachel Carson'un arasındaki boşluğa yerleşiyorsa da, genelde ortalıkta pek dolaşmıyordu.

Kediyi müşteriler de pek görmüyorlardı ve görenler de kitapçı dükkânında bir kedi görmeye pek şaşmıyorlardı. "Ne kadar güzel bir kedi!" ya da "Kuyruğuna ne oldu?" diyorlardı. Müşteri güzel bir kadın olduğunda Raffles kendini özellikle göstermeye çalışırdı ki, bu da aradaki buzların kınlmasına neden olduğundan, yararlı bir şey olmaktaydı. O kimliğiyle masrafını

çıkardığını söyleyemeyeceğim ama bu noktayı da yaşam hikâyesinde lehine bir puan olarak göstermem gerekir.

Onun masrafını çıkardığı olay dükkâna geliş nedeniydi, Carolyn'in dükkâna getirmesinden bu yana sırtı kemirilmiş bir tek cilt bulmamıştım. Farelerin verdiği zarar o kadar aniden ve sürekli olarak kesilmişti ki, öyle bir şeyin gerçekten olup olmadığı konusunda şüpheye düştüğüm bile oluyordu. Belki de dükkânda hiç fare yoktu diye düşühüyordum. Belki de Waugh ve Glasgow ciltlerini öyle hasarlı almıştım. Ya da Carolyn Üçüncü Kedi'ye daimi bir yuva bulmak için kitapları gizlice kendisi kemirmişti. Bunu yapmış olmasına şaşmazdım doğrusu.

Kedinin yemek ve su çanaklarını doldurduktan sonra kapıyı tekrar kilitleyip Carolyn'in dükkânına gittim. "Ben yedim bile" dedi. "Bugün açacağını sanmıyordum."

"Ben de öyle düşüneceğini tahmin ettim. Dur köşeden bu şeyler alayım, hemen gelirim.

Konuşmamız gerek." "Olur" dedi.

En yakın mezeciye gidip jambonlu bir sandviç ve büyük bu bardak kahveyle döndüm.

Carolyn'in çalışma masası üzerinde inler gibi sesler çıkaran küçük kahverengi bir köpek vardı.

"Sen rahatına bak" dedi. "Konuşurken Alison'un işin bitirebilir miyim?"

"Sen de çalışmana bak" dedim. "Neden öyle sesler çıkarıyor?"

"Bilmem ama sussa iyi olacak. Hakem kendisini incelerken aynı şeyi yapacak olursa, sahibinin Türünün En İyisi Ödülü'nü unutması gerekecek sanırım."

"Neymiş bunun türü?"

"Ya Norfolk ya da Norwich teriyesi, tam olarak hatırlamıyorum."

"Adı da Alison demek? Oradan bir ipucu çıkaramıyor musun?"

"O çağınlma adı. Belgelerinde Alison Wanda Land yazıyor."

"Ben neden inlediğini biliyorum sanınm."

"Belki de bu hafta sonu gösterilmeyeceği için bugün getirilmemiş olan arkadaşını özlüyordur

"

"Bak" dedim. "Sen Alison'un tüylerini kabartmaya devam et ama sen onu yaparken ben de sana dün gece olanlan anlatmak istiyorum."

"Buna hiç gerek yok, Bern."

"Ne?"

"Bunu yapmana ne gerek var ki? Burn Rap'ta o kadar içkiyiyi içen sendin. Ben de ara sıra içerek kendimi kaybederim ama dün gece değil, birkaç bin beyin hücremi yokedecek, kafayı

bulacak kadar bile içmemiştim. Senin gidişine kadar her şeyi hatırlıyorum, ondan sonra da yatıp uyuduğum için hatırlanacak bir şey yoktu."

"Sana bana olanlan anlatmak istiyordum."

"Doğruca eve gittin sen."

"Evet. Sonra da hemen dışarı çıktım." "Olamaz. Bern..."

"Bırak da şunu başından sonuna kadar anlatayım. Sonra da konuşuruz."

Anlamıyorum" dedi. "O kadar çok çalışmıştın ki, Bern. Gilmartin'lerin evine girmemek için mümkün olan her şeyi yapmıştın."

"Biliyorum."

"Sonra bir anlık bir kararla..."

"Biliyorum."

"Orada çalmaya değer bir şey olduğunu da biliyor değildin. Nugent'lerin hiçbir şeyleri olmayabilirdi,"

"Biliyorum."

"Ve geceyi kapatmıştım. Kendi evinin güvenliği içindeydin."

"Biliyorum."

"'Biliyorum, biliyorum, biliyorum.' Neden yaptın öyleyse?"

"Bilmiyorum."

"Bern..."

"Karakter bozukluğu diyebilirsin ya da zihinsel özür ya da geçici delilik. Belki hâlâ biraz sarhoştum ve içtiğim kahveler sarhoşluğumu farketmemi önlüyordu. Diyebileceğim tek şey, bunun tanrıların bir lütfü gibi göründüğüydü. Uslu durmuştum, dayanılmaz ayartılmalara karşı koymuştum ve onlar da bana istediğimi alabileceğim bir eve yönelten güzel bir kadın göndermislerdi."

"Kadın seni oyuna mı getirdi dersin?"

"İlk aklıma gelen o oldu. Hatta maymuncuklarımı cebime koymadan önce aklıma bu olasılık geldi."

"Ama yine de gittin?"

"Nasıl bir tuzak olabilirdi ki? Kadının benim hırsız olduğu ve o metroya bineceğimi bilmiş

olması gerekirdi."

"Belki kendisi hırsızdı. Belki seni izliyordu."

"Sabahtan beri mi? Bu pek mümkün değil. Ve metro yoktu, yoksa dikkatimi çekerdi. İnsanın görmezden gelemeyeği bir kadındı."

"Güzel, ha?"

"Sayılır. On üstünden rahat rahat sekiz alırdı."

"Ve senden kendisine evine kadar eşlik etmeni istedi ve laf arasında da Joan ile Harlan'ın Avrupa'da olduklarını bildirdi."

"Beni izlemiş olduğunu sanmıyorum" dedim. "Ama örneğin bir şişe süt almaya çıkmış ve beni metrodan çıkarken görmüş olabilirdi. Mahallede

daha önce gördüğünden beni tanıdığı söyledi ama ben onu hatırlamadığıma göre bunu uydurmuş olabilir. Diyelim ki, hırsız olduğumu biliyordu ve sokakta beni gördü ve evine kadar götürmemi istedi."

"Eğer orası eviyse" dedi Carolyn. "Dur!" dedi Alison Wanda'ya. Sonra telefon rehberini açtı.

"Cardamom... Chesapeake, Collier Tamam işte, Cooper.. Ama Gwendolyn Cooper yok Bi sürü G. Cooper var; biri de West End 910 numarada ama o daha ilersi olacak Nugent'lerin apartmanın numarası kaçtı?"

"Üç yüz dört."

"Yok O adreste Cooper diye biri yok"

"Belki de K ile başlıyordun" "Bakalım... Vay canına, gerçekten de K ile yazanlar varmış Ama Doll'umuz yok. Hoş, bu neyi kanıtlar ki? Numarası olmayabilir ya da daireyi kiracısından kiralamış ya da bir başkasıyla paylaşıyor olabilir ve telefon başkasının üzerine kayıtlıdır"

"Kapıcıyı tanıyordu."

Anlattığına bakılırsa kolaylıkla tanınacak biri. Sen de kırk yıllık dostmuşsunuz gibi konuştuğunu anlattın ya." "Esaslı bir noktaya değindin" dedim. "Adamın majino hattı

olmadığı kesin. Kadın binada otursun ya da oturmasın onu aşabilirdi. Ama o zaman nereye çıkardı ki?"

"Nugent'lerin dairesine."

"Bir anlığına girip çıkış yani. Ya da merdivenlerde benim girmemi bekler ve sonra apartmandan çıkardı. 'Eyvallah, Eddie.' y, n'aber? 'iyilik.'" Kaşlarımı çattım. "Bunun ne anlamı olabilir?" .

"Seni tuzağa düşürmek."

"Ama' ne için, Carolyn? Yaşamımın herhangi bir başka akşamında evime gider ve orada kalırdım. Hırsızlığı bırakmış olmamı boşver. De ki, hâlâ faal

bir hırsızdım. Geceyarısı ve esrarengiz bir yabancı bana belirli bir yerde oturan kişilerin kent dışında olduklarını söylüyor Ne yapardım o zaman?"

"Bunu sen bana söyle."

"En azından sabahı beklerdim. Sabah erkenden biraz araştırma yapardım ve gerçekten umut vaad eden bir durum varsa bir iki gün sonra soyguna girişirdim. Özellikle de ziyaretçilerin pek kuşku çekmeyecekleri bir öğleden sonrası. Ya da büyük bir olasılıkla sabah uyandığımda olayı unutmaya karar verirdim. Ama yapmayacağım tek şey, o gece oraya gitmek olurdu."

"Gittin ama."

"Evet, gittim. Ama kadın gireceğimi nasıl bilebilirdi?"

"Belki de insanın zihninden geçenleri okuyor Bern."

"Belki."

Belki benimkini de okudu ve aklımın bir karış havada olduğunu anladı. Ve beni tuzağa düşürdü. Peki, bunda onun çıkan oldu?"

"Bilemiyorum, Bern."

"Nugent'lerin evinde yakalanmam mı bekleniyor. Aslında yakalanabilirdim de. Genelde bir yere mümkün oldu kadar çabuk girip çıkarım. Ama bu kere öyle olmadı. Orada biraz daha kalsaydım evde hak iddia edebilirdim. Eğer beni polise ihbar etmiş olsaydı, hapı yutmuştum.

Polis Albany'den yaya gelse beni orada bulurdu."

"Belki de evin içinde bir şey yapman bekleniyordu."

"Ne?"

"Bilmiyorum."

"Ben de bilmiyorum. Yapmam gereken şey her neyse, yapmadım. O 9-G dairesinde vakit öldürmekten başka bir yapmadım, Bir iki bakkaliye

malzemesi götürdüm ve hepsini getirdim.

Banyo küvetindeki o cesedi görünce..."

"Kimdi o, Bern?"

"Harlan ya da Joan değildi."

"Eh, Joan olduğunu sanmarnıştım."

"Bu çağda hiçbir şeyden emin olamazsın. Ama Harlan’ın çalışma odasında çiftin bir fotoğrafı

vardı ve ölü onlardan değildi. Evde başka fotoğraflar da vardı. Nugent'lerin çocukları ve torunları ve ceset fotoğrafların hiçbirinde yoktu. Ailevi benzeyiş göremediğime göre çoktandır kayıp bir akraba olamazdı." Kaşlanmı çattım. "Herifin tanıdık gelen bir şeyi var ama doğrusu bunun ne olduğunu bilemeyeceğim."

"Neye benziyordu?"

"Daha çok çıplak bir ölüye."

"Eh, bu da durumu açıklıyor Herhalde onu bir Norman Mailer romanından hatırlıyorsun."

Ters ters yüzüne baktım. "Otuz, otuz beş yaşlarında olabilirdi. Kara saçlar, kısa kesilmiş ve Jül Sezar gibi öne doğru taranmış."

"Bıçak darbesi yoktu ama."

"Hayır, yalnızca alnında bir kurşun deliği." Gözlerimi kapayarak adamı hayale çalıştım.

"Zayıf ama adaleliydi. Kara kıllı. Gözleri açıktı ama rengini hatırlamıyorum. Doğrusunu istersen öyle durup uzun uzun bakmadım."

"Adamın orada ne işi vardı, Bern,"

"Ben gördüğümde pek bir işi yoktu."

"Belki intihar edecek bir yer arıyordu ve otelde bir oda tutacakak parası yoktu. Bu yüzden oraya girdi ve..."

"Poulard kilidini açarak mı?"

"Kilit seni durdurdu mu ki? Pekâlâ, diyelim anahtan vardı. İçeri girdi, soyundu... Elbiseleri neredeydi, Bern?"

"Yardımseverlere vermiş olmalı. Ben görmedim çünkü."

"Peki, bırak şimdi elbiselerini. Üstündekileri çıkardı ve küvete girdi. Neden?"

"Kimbilir?"

"Küvete girdi ve kendini vurdu. Hayır, önce banyo kapısını kilitledi, sonra duş perdesini çekti ve ondan sonra kendini vurdu."

"Vakti gelmişti artık."

"Ama neden, Bern?"

"O en önemsiz şey bence. Bana sorarsan, nasıl? Evet, sanırım niyet edersen alnının ortasından kendini vurabilirsin. Bunun için tetiği başparmağınla çekersin. Ama tabancayı şakağına dayamak ya da ağzına sokmak daha doğal olmaz mı?"

"Doğal olan yaşamaya devam etmektir" dedi Carolyn.

"Ama ben ortalıkta tabanca falan görmedim. Hoş, aramış değilim ve eğer kendini vurduğunda ayakta duruyorsa tabancanın küvete düşmesi ve kendisinin de onun üzerine yığılmış olması

mümkündür. Ama küvette ya da banyonun herhangi bir yerinde tabanca olmayabilirdi de."

"Tabanca yoksa..."

"O zaman onu biri öldürmüştün"

"Doll Cooper mi?"

"Belki" dedim. "Ama kentte bu işi yapabilecek sekiz milyon kişi var Örneğin Nugent'lerden biri, ki bu da onlara uçağa binmek için iyi bir neden sağlardı."

"Sence onlar mı yapmıştır?"

"Kimin yaptığı hakkında en ufak bir fikrim bile yok hangi biri olabilirdi."

"Seninle ben değil ama, Bern. Biz birbirimize tanıklık edebiliriz. Bütün gece birlikteydik."

"Ama adamın ne zaman öldürüldüğünü bilmiyorum. O ölümden sonraki katılaşma falan gibi adli tabiplik işlere aklım ermez, zaten soğuyup soğumadığını anlamak için dokunmak istememiştim. Çok hoş bir kokusu da yoktu doğrusu ama cesetler hoş kokmaz zaten, taze bile olsalar. Dükkânımdaki o adamın ölüsünü hatırlasana."

"Onu nasıl unutabilirim ki? O da kenefteydi."

"Öyle."

"Ve sonra cesedi tekerlekli iskemleyle taşımıştık. Hatırladım şimdi. Öleli çok olmamıştı ve pek iyi kokmuyordu, değil mi?"

"Hayır"

"Demek birbirimize tanıklık edemeyiz" dedi. "Bu sıkıntılı oldu işte. Bu cinayeti bizim işlemediğimizi nereden bileceğiz?"

"Eh, ben benim işlemediğimi biliyorum. Öyle bir şey olsaydı hatırlardım. Ve sen de cinayet işleyecek tip olmadığın içir bunu yapmış olamazsın."

"Şimdi rahatladım işte."

"Bunu bilmek yeter bana" dedim. "Çünkü bu benim sorunum değil. Ben orada değildim."

"Ne?"

"Ne resim çektim ne de ayak izi bıraktım. Ya da parmak izi. Ya damısır gevreği kutusu.

Kimse benim girdiğimi de çıktığımı da görmedi. Eğer Eddie'yi saymazsan ve ben de onu saymıyorum. Getirdiğim her şeyi götürdüm ve aldığım her şeyi yerine bıraktım. Hatta çktıktan sonra kapıyı bile kilitledim."

"Hep öyle yaparsın zaten."

"Zor bir şey değil ki? Bir kilidi açmışsam kapatabilmeliyim de. Ve bu iyi bir politikadır.

İnsanların soyulduklarını anlamaları ne kadar uzun sürerse, hırsızlığı yapanı yakalamak o kadar güçleşir."

"Demek her şeyi bulduğun gibi bıraktın."

Yanıt vermedim.

"Bern? Her şeyi bulduğun gibi bıraktın, değil mi?"

"Pek 'her şeyi' diyemeyeceğim."

"Ne demek istiyorsun?" Uzanıp Alison'u okşadım. Köpek yine inler gibi bir ses çıkardı.

"Parayı geri koymadım" dedim.

"Bern."

"Koyacaktım ama sonra saymak için eldivenlerimi çıkardığım aklıma geldi. Parayı alacaksam üzerinde iz bırakmam önemli değildi. Sonra da her banknotu tek tek silmem gerekecekti ve çekkmecenin kilidini hem açmak hem kapatmak için iki kere daha uğraşacaktım."

"Ve onun için de parayı aldın."

"Eh zaten almıştım. Yalnızca geri koymadım."

"Sekiz bin Dolar?"

"Hemen hemen. Sekiz bin üç yüz elli."

"Orada ne kadar kaldın? Dört. saat mi? Saati iki bin Dolar. Asgari ücretten epey yüksek"

"İnan bana, değmezdi. Parayı geri koymak daha zahmetli olacağı için tuttum. Zaten izlenmesi imkânsızdı. Saat ve mücevherler Nugent'lere kadar izlenebilirdi ama para paradır"

Omuzlanmı silktim. "Banknotlan tek tek silmek gerekse bile geri bırakmalıydım sanınm. Ama saat çok geçti ve bir an önce oradan çıkmak istiyordum,"

"Ama kilitleri eski haline sokmak için zaman harcadın, kapıyı anlarım ama banyo kapısını

kilitlemek için neden uğraştın? Zaten açmak için çok uğraşmıştın, yeniden kilitlemek de bir kadar zamanını almış olmalı."

"Sayılmaz. Kilitlemek o mekanizmada kilidi açmaktan kolaydır ama yine de epey zamanımı

aldı diyebilirim."

"Neden zahmet ettin öyleyse?"

"Düşün hele" dedim. "Polisler geldiler ve kapıyı kırmak zorunda kaldılar. Küvette yanında bir tabanca olan bir ceset buluyorlar Küçük bir pencere var o da kilitli. Ve kapı da kendileri kırana kadar kilitliydi. Eğer sen polis olsaydın bundan ne sonuç çıkarırdın?"

"İntihar" dedi Carolyn. "Başka bir şey olamazdı. Bern? Bir dakika."

"Bekliyorum."

"Ya tabanca yoksa?"

"Ee?"

"O zaman intihar değildir, değil mi?"

Başımı salladım. "Hayır ve tam bir John Dickson Carr romanından çıkma kilitli oda cinayeti ile karşı karşıyasın. Katilin bunu nasıl yapmış olacağına akıl erdiremiyorum doğrusu. Aslınd böyle bir şey imkânsız olacağı için öyle olduğuna da inanmıyorum. Bence tabanca cesedin altında ya da arkasında bir yerdeydi. Eğer intihar idiyse durumu olduğu gibi bırakmak isterdim. Eğer kilit oda gibi anlaşılması güç bir cinayetse, o zaman işi neden karıştıracaktım ki? Polisler oraya geldiklerinde kapı açıksa, bir küvette bir ceset bulmuşlardır, bunun özel bir yanı yoktur."

"Anlıyorum."

"O yüzden kilitledim. Mantığımda bir kusur olabilirdi ama bunu farkedemeyecek kadar bitkindim. Banyo kilidi ikinci seferinde biraz daha kolaysa da, yine de zahmetliydi ve epey zaman almıştı. Sana bir şey söyleyeyim mi? Sekiz bin üç yüz elli Dolar'ı elde tutmak için kendimi haklı görüyordum. Onun için çok çalışmıştım. Onu kazandığımı düşünüyordum."

Sandvicimin son lokmasını kahvenin son damlasıyla yuttuktan sonra boş bardakla ambalaj kâğıtlarını çöpe attım. Sonra dönüp Carolyn'in Alison'un işini tamamlamasını izledim. "Böyle bir geceden sonra yorgun olmalısın" dedi. "Bugün dükkânı açmana şaştım doğrusu."

"Patience telefon edince uyandım. Sonra gelip Raffles'ı beslemem gerekiyordu."

"Zahmet etmeseydin" dedi. "Gelmediğini görünce benimki anahtarınla dükkânı açıp suyunu tazeledim ve yiyeceğini verdim,"

"Saat kaçta?"

"Bilmem, on bir falan olmalıydı. Neden sordun?"

"Çünkü on ikiyi birkaç dakika geçe kapıyı açtığımda, çok iyi açlık tan ölmek üzere olan kedi numarası yaptı da ondan."

"Yani bir daha mı besledin?"

"Elbette. Tabağı sıyırılmıştı ve neredeyse çoraplarımı yiyecekti."

"Kedilere fazla yemek verilmez, Bern."

"Teşekkür ederim, bunu hatırlamaya çalışacağım" dedim.

Barnegat Kitabevi'ne dönüp dükkânı bir kere daha açtım. Adımımı içeri attığımda Raffles bileklerime sürtünmeye başlamıştı bile.

"Sen öyle san" dedim. "Bir daha rüyanda görürsün."

Ucuzluk masamı dışarı çıkardım, üçü bir Dolar'a tabelamı üzerine yerleştirdim. Gelip geçenler bazen bir kitap yürütürlerdi ama o fiyatlarla bana ne zararı dokunabilirdi ki? Biri tabelayı yürütse daha çok içerlerdim.

Tezgâhın ardındaki tabureme yerleştim ve Ayı Mağarası Klanı adlı kitabımı elime aldım.

(Kitabı yıllar önce bir kere okumuştum, ancak kitapların bir kereden fazla okunacağına inanmıyorsanız elde düşme kitap satmak asla size göre bir iş değildir.) Dün gece metrodan indiğimde aldığım gazeteyi de okumamıştım. Ama evden çıkarken gazeteyi de yanıma aimış

değildim. Dün neler olup bittiğini öğrenmek istemediğimden, böylesi daha iyiydi. Bir çift Neanderthal'in bir Cromagnon çocuğunu yetiştirmelerini okumak çok daha keyifliydi ve okuduklarım da benim hatırladığım çocukluğumdan pek farklı değildi.

Saat ikiye doğru ilk satışımı yaptım. Yalnızca bir dolarlık satıştı ama bir kere buzlar kırılmıştı, saat üçe kadar elli dolarlık satışa erişmiştim. İnsan böyle zengin olmaz, hatta masraflarını bile çıkarmaz ama en azından satış yapıyordum işte. Bu satışın nedeni kediydi sanırım, onu beslemek gerekmeseydi dükkanı açmayacaktım bile.

Zaten Nugent'lere gitmiş olmakla 8.350 Dolar kara geçmiştim. O parayla canımın istediğini yapar ve kazanmak için zahmetlere girdiğimi unutabilirdim. O sayfa sonsuza kadar kapanmıştı ve ben yakayı sıyırmıştım.

Doğru. Rüyalarında ancak, Bernie.

8

Saatler ilerledikçe iş de artıyor; dükkâna girip çıkan insanlar çoğalıyordu. Bazıları yalnızca kitaplara göz gezdiriyorlardı ama ben de buna alışmıştım; ne de olsa elden düşme kitap satmak bu demekti. Tabii bu arada sohbetler de yer almaktaydı ve bu arada Hollandalılar Dünya'daki yerlerini kaybetmeselerdi modern New York'un neye benzeyeceği konusunda epey canlı bir tartışmaya da girdim. Bu konuşmada karşımda beyaz sakallı, mavi gözlü bir efendi vardı ve adam dükkândan iki yüz Dolar'a yakın para harcayıp çıkmıştı.

O çıkar çıkmaz içeri koyu gri parlak bir kumaştan takım elbise giymiş irikıyım bir adam girdi ve etli kolunu tezgâhıma yasladı. "Doğrusu hakkını vermek gerek, Bernie" dedi. "Burası bir edebiyat salonuna benzemeye başladı."

"Merhaba, Ray" dedim. "Seni görmek benim için her zaman bir zevk olmuştur"

"Çok ilginçti" dedi. "O Noel Babayla ne konuşuyordun?"

"Noel Baba olamayacak kadar zayıf değil miydi sence?"

"Herkes gibi o da şişmanlayacaktır. Daha zamanı var. Noele kadar kaç iş günü kaldı?"

"Bilmem, hiç hesabını tutmadım."

"Ya kaç hırsızlık günü var, Bernie? Noel Baba'nın çatı penceresinden inişine kadar kaç

hırsızlık günü var acaba?" "Bacadan demek istemiyor musun?"

"Her neyse, işte o, Bernie. Bu konuda uzman sensin, değil mi?" Pis pis sırıttı. "Seninle yaşlı

adamın öyle ne konuştuğunuz insanı meraklandırıyor doğrusu. Burada karşılıklı duruyor ve Felemenkçe konuşuyor olabilirdik, değil mi?"

"Öyle."

"Bütün bu kitaplar da Felemenkçe olurdu. Ve birini bile okuyamazdım, Tabii, seninle Felemenkçe konuşuyor olsaydım okurdum da. Bütün sorular Felemenkçe olacağından Komiserlik Sınavı'na çalışıyor olsaydım Felemenkçe bilmem gerekiyordu. Kaşlarını çattı. "Ve İngilizce anlamayan taksi sürücüleri yerine o zaman Felemenkçe anlamayan taksi sürücüleri olurdu. Ve on tanesinden dokuzu Penn İstasyonuna gitmeyi beceremezdi. Her şey çok farklı

olurdu, değil mi?"

"Öyle."

"Gayet ilginç şeyler bunlar, Bern. Konuşmanıza karışacaktım ama sonra satışına engel olmayayım dedim. Sen bir kitapçısın ve giderek bir edebiyat salonu sahipliğine yükseliyorsun, bir polisin araya girip seni baltalamasını istemezsin."

"Doğru."

Dirseğini tezgâha elini çenesine dayadı. "Biliyor musun, Bernie, Noel Babayla akan sular gibi konuşuyordun, oysa şimdi ağzından cımbızla laf çıkıyor. Bir kedi almışsın galiba, bak vitrinde durmuş güneşlenmeye çalışıyor Dilini o mu kaptı yoksa?"

"Hayır"

"Öyleyse neden ağzından evet, hayır ve belkiden başka bir şey çıkmıyor ha?"

"Bilemem" dedim. "Belki de burada ne aradığını anlamaya çalışıyorum, Ray."

İncinmiş bir tavırla, "Bern, dost olduğumuzu sanıyordum." dedi.

"Dostuz sanırım ama senin dostça ziyaretlerinin hep öz bir nedeni vardır"

"Gerçekten öyle mi düşünüyorsun? Aslında her şey senin bir soruyu nasıl yanıtlayacağına bağlı."

"Hangi soruyu?"

"Senin neyin var; Bernie? Keçileri mi kaçınyorsun?"

"Soru bu muydu?"

Hayır soru o değildi. Bu yalnızca seni uzun zamandır ama bir kere bile tökezlemediğini görmemiş olan birinin aklından geçen düşüncelerdi. Soru o değildi. Soru şu."

Heyecanla bekliyorum."

Herife neden telefon ettin?"

"Hangi herife, Rayl"

"Hangi herife, Ray?' İnsanın aklına takılan o adlardan biri olduğu için defterime bile bakmama gerek yok. Martin Gilmartin. Dün gece ona neden telefon ettin?"

Birden mideme bir kramp girdi, sanki bayat kurufasulye yemişim gibi. "Neden söz ettiğini bilmiyorum" dedim.

Çok inandırıcı olmuş olmamalıyım ki, Ray gözlerini bile yuvaramadı. "Evine neden girdiğini sormayacağım" dedi. "Tıpkı o kediye neden fare avladığını sormayacağım gibi. Bu onun doğasında olan bir şeydir. Sen hırsızsın, o da kedidir"

"Ben emekliyim."

"Çok doğru, Bernie. Kedi nasıl kedilikten emekli olamazsa, sen de hırsızlıktan emekli olamazsın, Bernie. O yüzden herifin dâiresini neden

soyduğunu açıklamana gerek yok. Ama daha sonra neden telefon edip de adamla alay ettin, ha?"

"Böyle bir şey yaptığımı kim söylüyor?"

"O söylüyor; kim olacak? Yani yapmadığını mı söylemek istiyorsun?"

"Başka ne diyor?"

"İlk önce ne demek istediğini anlamamış: Sonra evi iyice araştırınca soyulduğunu farketmiş."

"İkinci keredir o sözcüğü kullandın" dedim. "Oysa sen bu işleri bilirsin. Soygunun ne demek olduğunu bilirsin. Birinin malını ya da parasını zor ya da şiddet kullanarak ya da zor ya da şiddet kullanmakla tehdit ederek almaktır"

"Şu işe bak, yine Polis Akademi'sine döndüm ve dinliyorum" dedi.

"İnsanı çıldırtan bir şey bu" dedim. "'Sonra soyulduğunu farketmiş.' Soyulduğunu sonradan fark edemezsin, çünkü soygun anını zaten yaşamışsındır Biri suratına bir tabanca doğrultup sana paranı vermeni, yoksa beynini dağıtacağını söyler Soygun budur. Ben yaşamım boyunca tek bir insanı bile soymuş degilim."

"Bitti mi, Bern?"

"Kusura bakma ama sözcükler benim için önemli dedim. "Bay Gilmartin evine hırsız girdiğini nasıl anlamış?"

"Bazı eşyaları eksikmiş."

"Hangi eşyaları?" "Sanki bilmiyormuşsun gibi."

"Söyle, Ray,"

"Beyzbol kartları."

"Tanrı aşkına!" Dedim. "Onlan annesinin atmadığına iddiaya girer misin?"

"Bernie..."

"Benimkiler öyle olmuştu. Kolejden eve döndüğümde kartlar yoktu ve ben öfkeden patlarken annem sakin sakin durup Aziz Paul'den bir şeyler aktardı. Çocukça şeylerin atılması falan hakkında."

"Bay Gilmartin'in epey bir koleksiyonu varmış."

"Benim de vardı" diye hatırladım. "Bir ton çizgi roman dergim de vardı. Tarih hakkında bilgi verenleri severdim. En sevdiğimde 'Suç Cezasız Kalmazdı'

"Yazık ki, ders alamamışsın."

"Benim gördüğüm kadarıyla en son kareye kadar cezasız kalırdı. Çizgi roman dergilerimi de atmıştı annem. Bir şey söyleyeyim mi? Aklıma geldikçe hâlâ üzülürüm."

"Bernie..:"

"O yüzden Bay Gilmartin'in neler hissettiğini anlıyorum. Annesinin yaptığını söylüyor değilim ama insanları suçlamaya başlamadan önce bu olasılığı da düşünmeli. Sana kesin olan bir söyleyebilirim, Ray. O işle hiçbir ilgim yoktu."

"Dün akşam ona telefon ettiğini inkâr mı ediyorsun?"

"Belki de herhangi bir şeyi kabul ya da inkâr etmem iyi bir fikir değildir" dedim. "Belki önce avukatımla konuşsam daha iyi olur."

"Aslında yapman gereken de herhalde odur. Bak sana bir şey söyleyeyim, Bern. Sana haklarını okuyayım, sonra karakola gidelim ve fotoğrafını çektirip parmak izlerini alalım.

Oradan Wally Hemphill'i de ararsın, Eğer Central Park çevresinde dönüp durmuyorsa belki dün geceyi hatırlamana yardım eder"

"Bana haklarımı okuma."

"Geçen seferden hatırlıyorsun, değil mi? Önemi yok, Bern. Ben her işi kitabına uygun yapayım da."

Maraton yaklaştığı için WalIy'yi bulmak o kadar kolay olmayabilirdi. Başka kimi arayabilirdim ki? Doll Cooper'i mi?

"Konuşmamak için bir neden yok sanırım" dedim. "Yanlış bir şey yapmadığıma göre durumu açıklığa kavuşturabiliriz."

Sırıtırken her zamankinden çok bir köpek balığını andırıyordu.

Önce kapıyı kapadım "On Dakika Sonra Geliyorum" tabelamı astım. Ben Ray'le işleri hallederken müşterilerin bizi rahatsız etmelerini istemiyordum. Ayrıca düşüncelerimi bir düzene sokmak için bir iki dakikaya ihtiyacım vardı.

İşlemediğim bir suç için emniyete götürülüp parmak izlerimin alınması ve bir iki saatliğine olsun gözaltı hücresine atılmak gülünç bir şeydi. Diğer yandan sözlerime dikkat etmeliydim yoksa Nugent işi yerine Gilmartin işinden okkanın altına gidecektim.

Raffies'ın tasındaki suyu tazeleyerek bir iki saniye kazandım.

Hazır elim değmişken biraz da yiyecek vermek isterdim ve buna bir itirazda bulunacağını

sanmıyordum ama o gün zaten fazladan bir öğün yemişti. Bu tempoda gidersek fare avcılığı

günleri sona ererdi.

"Pekâlâ, konuşmaya hazırım" dedim.

"Biraz da raflarını düzenlemek istemez miydin?" dedi.

Sözünü duymazlıktan geldim. "Gilmartin'e telefon ettiğimi kabul ediyorum."dedim.

"Eh, Allah'a şükürler olsun."

"Ama bunun hırsızlıkla bir ilgisi yoktu. Ben, sen inansan da inanmasan da o işi bıraktım, Ray, Bak, istersen başından başlayayım."

"Elbette."

"Carolyn ile dün işten sonra birlikte çıktık."

"Hep çıkarsın zaten. Burn Rap'a mı?"

Başımı eğdim. "Son günlerde biraz gergindim. Kısacası her zamankinden daha çok içtim."

"Hey, boş ver, olur böyle şeyler"

"Olur ama bana olmaz ve o kadar sık olmaz. İçkiye o kadar da alışkın değilim. Aptallaştım."

"Aptallaştın mı?"

"Bilirsin ya, aptalca şakalar falan yapmaya başladım."

"Eh, görülecek bir şeydi desene."

"Orada olup da görecektin. Her neyse, Carolyn'le geceyi birlikte geçirdik. Burn Rap'tan sonra bir İtalyan lokantasına , sonra da onun Arbor Court'taki evine gittik. Bay Gillmartin'e orada telefon ettim."

Sanki bir testi başanyla geçmişim gibi başını salladı.

"Nasıl başladı bilemeyeceğim" diye devam ettim. "Hâlâ sarhoştum sanırım ve rehberde garip adlar, aramaya başladım. Adları seçip Carolyn'e okuyor ve şakalar yapıyordum."

"İkiniz karşı karşıya geçmiş milletin adıyla alay mı ediyordunuz, Bern?'"

"Aslında bunu yapan bendim. Gurur duyulacak bir iş değil oldu bir kere. Her nasılsa Geraldine Fitzgerald adı aklıma geldi. Onu hatırladın mı? Birkaç yıl önce tanınmış bir şarkıcıydı,"

"Sahi mi?"

"Her neyse adı bana mükkemmel bir ilişki gibi geldi. " dedim, "Geraldine ve Gerald yani."

"Eee? Bunda komik ne var?"

"Orada olman gerekirdi. Rehberde Geraidine Fitzgerald bulamadım ama bir Gerald Fitzgerald buldum ve bunun çok komik olduğunu düşündüm."

"Ne demezsin? İnsanın kasıklarını çatlatacak kadar. Ne yaptın sonra, herife telefon mu ettin?"

Kafamın içinde küçük bir uyarı çıngırağı öttü. "Evet, ama evde kimse yoktu. Bunun üzerine rehberi karıştırıp onun gibi çifte adlar aradım."

"William Williams" dedi. "John Johnson."

"Öyle bir şey işte ama bu söylediklerinde komik bir şey yok tabii."

"Gerald Fitzgerald gibi insanı kahkahadan kıracak bir şey değil"

"Ayıkken hiç de komik gelmediğinin farkındayım" dedim. Ama ben sarhoştum. Sonunda bir Martin Gilmartin buldum ve her nedense bu çok komiğime gitti. Saat kimseyi telefonla rahatsız etmeyecek kadar geçti ama o durumda saat falan umurumda değildi. Telefonu açıp numarayı çevirdim. Adam çıkınca adı hakkında şakalar yaptım, utanarak söyleyeyim çocukça şakalar"

"O da güldü mü, Bern?"

"Biraz şaşırmış gibiydi, bunun üzerine biraz daha dalga geçtim, sonra da kapattım."

"Öyle oldu demek."

"Eh, öyle sayılır"

"Karısıyla tiyatroya gittiğini nereden biliyordun?"

Tanrım. "Tiyatroda mıymışlar? Yanıt alana kadar birkaç kere açtığım için bir yerde olduklarını anlamıştım."

"Öyle mi? Neden anyordun peki?"

"Bugünlerde bir numarayı sürekli aramak kolay da ondan. Carolyn'in telefonunda son numarayı otomatik olarak arayan bir düğme var"

"Zamandan tasarruf desene."

"Sonunda onu bulduğumda eve döndüğü için mutlu olduğumu falan söyledim sanırım. İyi bir gece geçirdiğini umduğumu falan. Ukalaca bir şey işte. Ama tiyatrodan söz etmedim."

Üzerinde durmadı. "Gilmartin, telefon ettiğinde saatin geceyarısını geçtiğini söyledi."

"Bence geceyansından birkaç dakika önceydi ama onun dediğini kabul edebilirim. Eee?"

"Ondan sonra ne yaptın? Başkalarını da mı aradın?"

"Hayır Aslında konuşunca çocukça bir şey yaptığımı fark etmiştim. Ayrıca saat geçti ve yorgundum."

"Geceyi Carolyn'de mi geçirdin?"

"Hayır; eve gittim."

"Ve evden sabaha kadar çıkmadın, öyle mi?"

"Öyle" dedim.

"Saat birde falan eve döndün ve bu sabah gelip dükkanı açana kadar bir daha evden çıkmadın."

"Doğru" dedim. Sonra bir şey söylemeye kalkıştığını görünce de, "Alışverişe gitmek dışında"

dedim.

"O ne zamandı, Bernie?"

"Bilmiyorum. Saate bakmadım. Televizyonda bir süre CNN’i seyrettim, sonra sabaha süt olmadığı aklıma geldi. Gidip mezeciden birkaç şey aldım. Neden sordun?"

"Yalnızca merak ettim."

"Ben de merak ediyorum" dedim. "Söylediklerine bakılırsa Gilmartin, telefonunu kapadıktan sonra çizgi romanlarına ve Yüzbaşı Geceyarısı şifreli yüzüğünü aramaya gitti."

"Yalnızca beyzbol kartları, Bern."

"Yani çocukluk hazinelerinin tümünü aynı yerde saklamadığını mı söylüyorsun? Her nereye saklamışsa, baktı ve kaybolduklarını gördü. Tamam mı?"

"Eee?"

"Geceyarısı ya da yarımda falan, değil mi?"

"Ne demek istiyorsun, Bern?"

"Ben konuştuğumda beyzbol kartları herhalde çoktan çalınımıştı, o nedenle benim sabahın bir buçuğunda mezeciye gitmiş olmam ne farkeder ki?"

"Eğer hiç farketmezse, neden yalan söyledin ki?"

"Yalan mı söyledim?"

"Eh, başka bir şey denmez ya." Cebinden not defterini artıp bir sayfayı açtı. "Evinden birbuçukta çıktın. Saat altıya yirmi kala döndün. Dört saatten fazla, Bern. Bu mezeci neredeydi? Riverside'da mı?"

"Herhalde yolda başka bir yere uğramışımdır. Mezeciden inerken."

"Ve bunu şu dakikaya kadar unuttun demek."

"Hayır, sorgulama başladığından beri aklımdaydı ama konuşmak istemiyordum. Birini görmeye gittim, Ray."

"Sahi mi? Tanıdığım biri mi?"

"Hayır ve tanışacak da değilsin. Bak, sen görmüş geçirmiş bir insansın, Ray."

"Esaslı bir şey uyduracaksın, değil mi?"

"Kadın evli" dedim. "Fırsatlardan yararlanmaya çalışıyor Dün gece de o fırsatlardan biri çıktı

işte."

"Senden utanıyorum, Bernie."

"Eh, ben de kendimle gurur duyuyor değilim, Ray ama, "

"Böyle bayat bir hikâyeye başvurduğun için senin adına utanıyorum doğrusu. Bana kadının adını söylemezsin, değil mi?

"Ray, bunu yapamayacağımı biliyorsun."

"Centilmenliğin buna engel, değil mi?"

"Ray, ahlâk kuralları..."

Elini kaldırdı. "Aman konuya girme" dedi. "Dün gece evli ya da bekâr hiçbir kadını ziyarete gitmedin. Geceyarısı evine gizlice çıkıp Martin Gilmartin'den çaldığın beyzbol kartlarını..."

"Gördün mü? Sarhoş da olsan ayık da, komik bir ad" dedim."

"...götürüp birine sattın. Gilmartin'in evine ne zaman girdiğine gelince, tahminim dün gecedir Çünkü mal sahibinle tartışmıştın." Yüzünü kıvırdı.

"Öyle kekeleyip durma, Bern. Söyleyecek bir şeyin varsa açık açık söyle. Yoksa mal sahibinle atışmadığını mı söyleyecektin?"

"Kitaplar hakkında ateşli bir tartışma yaptık" dedim. "Ama edebi bir salonda beklenen bir şeydir bu. Ayrıca, adamın adı Stoppelgard'dır"

"Borden Stoppelgard."

"Onun Marty Gilmartin ve beyzbol kartlarıyla ne ilgisi var? "

"Gilmartin evli."

"Eh, dün gece yattığımın onun karısı olmadığına yer edebilirim."

"Karısının adı Edna'dır."

"Zararsız bir ad" dedim. "Edna Gilmartin. Bunda hiç komik bir şey yok."

"Ya Edna Stoppelgard? Onu komik buluyor musun, ha?"

Comwallis Yorktown'da George Washington'a askerleriyle teslim olacağı zaman bandoya

'Dünya Altüst Oldu'yu çalmasını istemişti. Eğer elaltında bir kaseti olsaydı ben de o anda onu çalabilirdim.

"Bir dakika" dedim. "Yani Gilmartin'in karısı Stoppelgard'la mı evli?"

"Olamaz" dedi. "Yasalara aykırı. Ama onun da kolayını bulmak mümkündür, değil mi?"

"Neyin kolayını bulmanın?"

"Kendi kızkardeşinle evlenmenin, ama bunu neden isteyeceksin ki? Görebildiğim tek yararı

her yıl Noel'i hanginizin ailesinin yanında geçireceğiniz tartışmasından kurtulmak olur."

Başını salladı. "Borden Stoppelgard Martin Gilmartin'in kayınbiraderidir."

"Atıyorsun."

"Bunu bilmiyordun, değil mi? Bir haber daha vereyim. Dün gece Stoppelgard'larla Gilmartin'ler tiyatroya birlikte gittiler, sonra oradan çıkıp yemeğe gittiler ve orada da senden söz ettiler anladığım kadarıyla. Stoppelgard senden aldığı nadir bulunan bir kitaptan ve fiyatlarının Tahliye Satışları fiyatlarından bile düşük duğunu anlatmış."

"Öyle dedi, ha?"

"Sonra Gilmartin'le karısı eve gidiyorlar ve sen telefon ediyorsun. Ama o sırada telefon edenin sen olduğunu bilmiyordu. Senin olduğunu bilmediği halde aklına gelen ilk şey birinin evini soyduğu olmuş. Hemen gidip beyzbol kartları koleksiyonuna bakmış ama kartların yerinde yeller esiyormuş."

"Bunun üzerine polise haber vermiş."

"Tam üstüne bastın. Gece nöbetçisi de iki memur göndermiş. Rapor bu sabah masamın üzerindeydi. Onu orada bırakacaktım ama Gilmartin telefon etti ve telefonu bana bağladılar benim burnuma da garip bir koku geldi."

"Belki biri bayat kurufasulye yemiştir" dedim.

"Bana telefon konuşmasını anlattı. Ben de o telefonu edecek kadar kurnaz bir hırsızın telefonunu izlenmeyecek bir yerden etmiş olacağını düşündüm. Ama böyle bir telefonu arkadaşının evinden yapacak kadar geri zekâlı hırsızlar da olduğu için bu meslekte telefonları

araştırmak her zaman iyi sonuç verir. Hele söz konusu arkadaş yaşamını köpekleri tıraş edip saç tarayarak kazanan cüce bir lezbiyense."

"Carolyn ile geçinemememeniz gerçekten çok garip" dedim. "Ray, telefon ettiğimi zaten kabul ettim, neden hâlâ bunun üzerinde durduğunu gerçekten anlamıyorum."

"Önemli olan şu: Senden Gilmartin'e söz ettim ve kayınbiraderiyle konuşmasından seni hemen hatırladı. 'Onun olduğunu biliyorum' dedi. 'Kitapçı ve işinde pek de başarılı değil. Ona seni benim de tanıdığımı ve gerçekten başarılı olmadığını söyledim. 'Aynı zamanda hırsızdır'

dedim. 'Ve o işte ise piyasadakilerin en iyisi olduğunu itiraf etmeliyim.'"

"Teşekkür ederim, Ray."

"Eh, biz insana hakkını veririz."

"Ama eğer ben böyle yüksek düzey bir hırsızsam..."

"En iyilerindensin, Bern. Oldum olası da öyleydin."

"...O zaman yeteneklerimi neden bir puro kutusu de beyzbol kartı için harcayayım, ha?"

"Gilmartin'e bakılırsa daha çok bir ayakkabı kutusu."

"İsterse sandık olsun, umurumda bile değil. Allah aşkı? Ray, sözünü ettiğin şeyler çiklet kokan küçük karton parçaları."

"Beyzbol kartları artık çocuk oyuncağı değil, Bernie. Onla büyükler alıp satıyor Yatırımcılar arasında günümüzde çok revaç olan şeyler."

"Sue Grafton gibi mi?"

"O da beyzbol kartı mı topluyormuş? Kitaplarından birini yeni bitirdim, hiç de kötü değildi.

Bir manevra sırasında askeri bir üstte geçiyordu."

"Tayın’ın'ın T'si."

"Onun gibi bir şey işte."

"Nadir rastlanan kartlardan bazılarının para ettiğini biliyorum" dedim. "Ünlü bir tane vardı.

Honus Wagner, değil mi? Bir tek o kart bin Dolar ya da daha fazla eder"

"Bin Dolar"

"Kusursuz olacak ama" dedim. "Duvara çarpmaktan bükülmüş falansa çok daha az eder"

Not defterine baktı. "Honus Wagner" dedi. "Pittsburgh Korsanları takımının oyuncusu.

1910'da resmini bir karta bastılar ama kartları çikletle değil sigara paketlerinde verdiler."

"Ama o sigara içmezdi" diye hatırladım. "Ve çocuklar üzerinde kötü bir etkisi olmasını

istemedi."

"Kartı geri çekmelerini sağladı ve o yüzden günümüzde çok seyrek bulunuyor. Ama bin Dolar fiyat biçmekle biraz tutumlu davrandın."

"Eh, Baskın'ın 'B'si'nde de öyle oldu. Değeri neymiş?"

"Bir iki yıl önce açık artırmayla bir tane satılmıştı" dedi. "451.000 Dolar'a gitmişti.

Gilmartin'e bakarsan günümüz piyasasında bir milyondan fazla getirirmiş. Bunu bilmiyordun, değil mi, Bern?"

"Bilmiyordum" dedim. "Ve inandığımı da sanmıyorum. Bir milyon Dolar ha? Bir beyzbolcu kartı için?"

"T-206 kartı. Sigaralardan çıkmış olmayan başka Honus Wagner kartları var ama onlar öyle paralar getirmiyorlar"

"Gilmartin'in T-206'sı mı varmış?"

"Hayır"

"Yok muymuş? O zaman kimin umurunda ki? Ray..."

"Ama başka iyi kartları varmış. Topps 1952 serisi varmış.

Mickey Mantle'ın çaylaklık kartıyla birlikte. Ve bir sürü Ted Williams, Babe Ruth ve Joe Dimaggio kartları varmış. Doğrusu üzerinde Joe D'nin resmi olan bir karta ben bile hayır demem."

"Eğer bir tane ele geçirirsem sana veririm, söz."

"Anlaştık, Bern. Önemli nokta şu, Bern: Giln Honus Wagner'i yokmuş ama olanlar da annenin yardımsevenler demeğinin satışı için bağışladıklarından epey fazlayımış. Bütün koleksiyonu yarım milyon dolara sigortalıymış."

"Yarım milyon dolar"

"Aslında değerinin çok daha fazla olduğunu söylüyor yüzden kartları senin almış olacağını

umuyordum, Bernie. Bir iş yapar, ikimiz de yararlanırdık. Budala herif, onları sen aldın elindekinin değerinden haberin yoktu. Malı saat sekiz ile geceyarısı arasında çaldın ve sonra da götürüp ucuza elden çıkardın. Bernie oysa seninle turnayı gözünden vurup sigorta şirketinin vereceği yüz bin doları paylaşabilirdik Dün gece o paranın onda birini almadığına iddiaya girerim."

"Kartları ben almadım, Ray."

"Sen aldın. Stoppelgard'a çok kızmıştın. Herhalde onu Gilmartin'lere kadar izledin ve sonra onlar tiyatroya gidince eve girdin. Gilmartin'i soyarak Stoppelgard'dan intikamını aldın. Eve girince para getireceğini umduğun ilk şeyi alıp hemen çıktın. Ve aldığının değerini öğrenecek yerde gidip hemen elden çıkardın ve bu arada esaslı bir kazık yedin." İçini çekti, "Bu işten yakayı sıyırmak için bir tek şansın var. Kartlar sende mi?"

"Hayır"

"Onlan ele geçirebilir misin?"

"Hayır."

"Ben de bundan korkuyordum işte." İçini bir daha çekti." zaman benim sana bir kartım var Lanet şeyi nereye sokmuştum. Hah, burada. 'Konuşmama hakkın var. Bir avukata danışma hakkın var. Eğer avukatın yoksa.,.'"

9

Wally Hemphill, "Unutmadan söyleyeyim" dedi. "Terapistini aradım. En azından o konuda kaygılanmana gerek yok"

"Teşekkür ederim" dedim. "Ne terapisti?"

"Patience Tremaine."

"Onu sen mi aradın? Ben Carolyn'e söylemiştim."

"Carolyn de bana söyledi, ben de telefon ettim. Bay Rhodenbarr'ın saat sekiz randevusunu iptal ettiğini ve fırsat bulduğu anda yeni bir randevu isteyeceğini söyledim."

"Öyle dedin, ha?"

"Evet. Konuşmayı gayet ciddi ve meslek sınırları içinde tuttum. Ama onun hastalarına tanıdığım pek çok psikanalizciden daha kişisel ilgi gösterdiğini de itiraf etmeliyim."

"O pek psikanalist sayılmaz" dedim. "O şiir terapistidir"

"Öyle mi? Şiirlerinle bir sıkıntın mı var yoksa, Bernie?" şaşırmış göründü, sonra omuzlarını

silkti. "O her şeyden çok senin hazım sorunlarınla ilgileniyor gibiydi. Kurufasulye falan gibi şeylerden söz etti."

"Ya."

"Ama ben durumu açıkladım. Polisin seni hırsızlıktan tutukladığını ama şimdi oraya gittiğimi ve iki saate kadar kefaletle çıkartacağımı söyledim.

Yanlış bir şey mi söyledim yoksa?"

"Bilemiyorum, Wally. Sence biraz fazla ağzı sıkı davranmadın mı?"

"Bernie, kadın senin terapistin, değil mi? Herhalde geçmişini ve geçimini neyle sağladığını

biliyordur. Aksi takdirde tedaviden nasıl yararlanmayı umabilirsin ki?"

"Doğru."

"Ama kadın epey şaşırmıştı. Belki de gerçekten tutuklu olmana bozulmuştu."

"Herhalde."

"Ceza hukuku sistemi dışında olanlar bu işlere pek erdiremezler Her neyse, senin telefon etmeni bekleyecek."

"İddiaya girerim ki, soluğunu tutmuş olarak hem de. Wally kadın benim doktorum değil. İki kere çıktığım biri."

"Ya."

"Birbirimizi ancak tanımaya başlamıştık. O beniyalnızca midesinde hafif sorunları olan bir kitapçı olarak tanıyor. Hırsız olduğumu bilmiyordu."

"Eh, şimdi bunu öğrendi artık. Bemie, çok üzgünüm, işi berbat ettim desene."

"Boşver."

"Şey, onunla yatıyor muydun?"

"Hayır ama umutlanm vardı."

"Çok üzgünüm. Ama bir iki güne kadar onu ara söyleyecek bir şey bulursun herhalde."

"O da söyleyecek bir şeyler bulacaktır Onunki herhalde 'Telefon numaramı yırt at, hıyar herif falan gibi bir şey olacaktır."

"Bilemem" dedi Wally. "Bana öyle terbiyesizlik edecek biri gibi gelmedi. Ama öteki hususlarda haklısın sanırım."

"Eğer avukatın yoksa bir avukat tayin edilecektir" demişti Ray.

Neyse ki buna gerek kalmamıştı. Bir avukatım vardı. Bugünlerde herhangi bir meslekte avukatsız adım atmak güç ve hele mesleğiniz genel suçlar başlığı altına giriyorsa buna özellikle ihtiyacınız vardır. Gerçekten 'benim' diyebileceğiniz bir avukatın olmalı ve bunun da ücretini ödeyeceğiniz biri olması gerekir. Mahkemelerin tayin ettiği avukatlar da müvekilleri için çalışırlar ama doğrusunu isterseniz ben merdivenin daha yüksek bir basamağında olan biriyle çok daha mutlu olurum.

Ayrıca mahkemenin tayin ettiği avukatı kullanan başarılı bir profesyonel sabıkalı Sosyal Sigorta'dan aylık alan bir milyardere benzer. Belki ona hakkı vardır ama bundan ne çıkar ki?

Avukatım yıllardır Queens Bulvan'nda yazıhanesi, Kew Gardens'da karısıyla çocukları ve Birleşmiş Milletlerin hemen arkasındaki Turtle Bay'de sevgilisi olan Klein adında biriydi. Bir iki yıl önce ben bir gün, hiçbir günahım olmadan tutuklandığımda aramaya kalkıştım ve öldüğünü öğrendim. Günün birinde püf diye sönüvermişti adam. Bunun üzerine Wally Hemphill'i aradım. WalIy'yi parktan tanırdım. Akşamlan üzerimizde şortlar tişörtler ve son moda koşu ayakkabıları olduğu halde birbirimize rastlardık Bir iki mil birlikte koşar havadan sudan söz ederdik, sonra ya o hızlanırdı ya ben yavaşlardım. Onunla tanıştığımda maratona hazırlanıyordu. Bu birkaç maraton önceydi ve hâlâ da temposunu yavaşlatmış değildi.

Bense ona kıyasla çok daha az koşma delisiydim. Bir kere neden koşmaya başladığımı

hatırlamak güçtü. Bu, kendini koruma güdüsünün doğal bir uzantısı olabilirdi. Bir şey sizi kovalamaya niyet ederse kaçabilmek iyi bir şeydi. Yine de kırk kilometre koşup da insan tazısına dönme isteğini hissetmiş değildim. Sonunda bir gün geldi, koşmak, yapmakta olduğum şeylerden biri

olmaktan çıkıp yapmış olduğum şeylerden biri oldu. Tıpkı çizgi roman okumak ve beyzbol kartı toplamak gibi. Koşu ayakkabılarını hâlâ giyerim, ve artık kullanmıyorsam da bir iki takım şortum ve tişörtüm hâlâ var. (Annem benimle oturuyor olsaydı herrhalde onları çoktan atardı ya.)

'Bu kadar uzun sürdüğü için üzgünüm" diyordu Wally. Cumartesi sabahı saat onu geçiyordu.

Ray Kirschmann'ın bana haklarımı okumasından bu yana on sekiz saat geçmişti ve Chan Sokağı'nda bir Etiyopyalı'nın kafeteryasındaydık. Menüde ıspanaklı börek ve musakka olmasına bakılırsa lokantanın önceki sahipleri Yunanlı olmalıydı.

Kente inmeden kahvaltı etmiş olan Wally, çikolatalı çörekle bir fincan kahve üzerinde çalışmaktaydı. Ben de içiyordum ama yanında portakal suyu, bir tabak salamlı yumurta ve iki dilim çavdar ekmeği vardı. Kodesten çıkmak gibi insanın iştahını açan başka bir şey yoktur doğrusu.

"Engel çıkardılar" dedi WalIy. "Seni sabaha kadar çıkarmam için karakol karakol dolaştırdılar. Sıkıntılı bir şey ama aslında hayra alamettir"

"O nasıl oluyor?" diye sordum.

"Benim anladığım kadarıyla aleyhinde bir delil yok ellerinde. Ne var ki? Yalnızca iki şeyi kanıtlayabilirler: Birinin Perşembe geceyarısında Carolyn'in evinden Gilmartin'leri aradığını.

Arayanın sen olduğunu bile kanıtlayamazlar. Telefon şirketi kayıtlann yalnızca bir konuşma yapıldığı göründüğü için senin aynı numarayı saatlerce aramakta olduğunu da bilemezler.

İkincisi, sabah birinde apartmandan çıktığın ve ancak şafak sökerken döndüğün konusunda yalnızca kapıcının tanıklığı var Bundan ne çıkar ki? Zamanını Gilmartin'in beyzbol kartlarını

çalmakla geçirdiğini iddia edemezler, çünkü adam o sırada kartların çalındığını çoktan bildirmişti. Polis evden çıktığında kartların cebinde olduğunu gece boyunca onları sattığını

iddia ediyor. Ama iddiadan başka şey yapmaları gerekir Bunu kanıtlayabilirler mi?"

"Hayır"

"Ya alıcıyı bulurlarsa?"

"Alıcı yok, Wally."

"Bu çöreklerden bir tane daha yiyeceğim. Çörek söz konusu olduğunda Etiyopyalıların üstüne yok doğrusu. Sen de ister misin?" Başımı salladım. "Haftada iyi ki yetmiş mil koşuyorum"

dedi. "Yoksa yüz elli kilo olurdum. Bernie onlardan önce davransan iyi olur.Aracıyı ele ver"

"Aracıyı ele mi vereyim"

"İhbar et."

"Aracı falan yok diyorum sana."

"Bunun sana ahlâka sığmayan bir şey gibi geldiğini biliyorum ama eski standartlar kalmadı

artık. Mafya bile günümüzde birbirini ihbar ediyor. Sonra da hemen acentelerini arayıp bir kitap ya da mini dizi anlaşması yapıyorlar Bernie, zamanı gelince..."

"İlk arayacağım kişi sen olacaksın, WalIy."

"Doğal olarak."

"WalIy, aracı yoktu, çünkü kartları ben çalmadım."

"Nasıl,istersen öyle olsun, Bernie. Eğer kartlan satmadıysan..."

"Bunu daha şimdi söyledim, değil mi?"

"O zaman sağlam bir yere sakladığını umarım. Seni gece altında tutmalarının nedeni evini aramak için izin çıkartmaktı. Ama bir şey bulamadılar sanınm, yoksa haberimiz olurdu.

Kartları nereye sakladıysan..."

"Kartları ben almadım."

"Bernie, ben senin avukatınım."

"Sahi mi? Ben de seni savcı sanmaya başlamıştım. Kartları ben almadım. Herifin beyzbol kartlan olduğunu bilmiyordum ve bilmiş olsaydım da almazdım, çünkü öyle büyük paralar ettiği hakkında hiçbir fikrim yoktu."

"Bunu herkes bilir sanıyordum. Beyzbol kartı toplayan en az on tanıdığım var. Çoğu da avukattır Gayet esaslı bir yatırımdır"

"Tahmin ederim."

"Hafta sonlarını kart sergilerinde geçirirler; dükkân dükkân dolaşırlar Tanıdığım bir kadın, yazıhanesinden hiç çıkmaz. Masası başında bilgisayannın önünde oturur ve sanki borsadaymış

gibi alım satım yapar Aldığının bedelini kredi kartıyla öder ve kartları da kendisine kargoyla gönderirler. O da onları karşı bankadaki kasasına koyar En büyük sıkıntısı kart toplayarak geçirdiği saatleri hangi müvekkiline fatura edeceğine karar vermektir. Ben diyelim ki kartlan sen aldın..."

"Almadım."

"Benimki yalnızca bir varsayım, tamam mı? Eğer aldıysan ya da her nasılsa ele geçirmişsen, sigorta şirketiyle davadan vazgeçmeleri için bir anlaşma yapabilirim sanıyorum." Kahvesinde yudum aldı. "Onları gerçekten almadın, değil mi?"

"Sonunda jeton düştü deme sakın."

"Gilmartin'e neden telefon ettin?"

"Eğer evini soymuş olsaydım herhalde telefon etmek en son yapacağım iş olurdu, Bir ön araştırma yaptım ve.."

"Kart koleksiyonunu bilmiyorsun sanıyordum."

"Bildiğim tek şey kansıyla o akşam evde olmayacaklardı. İyi bir mahallede iyi bir apartmanda oturuyorlardı. Çalacak bir şey bulunabilirdi."

"Eh, mantıklı."

"Ama oraya gitmedim, Wally. Kendimi tuttum ve bu arada kafayı da buldum. Ona telefon etmemin tek nedeni eve döndünlerinden emin olmak ve içimdeki o kilitlerini açma duygusunu boğmaktı. Sonunda telefona çıktığında biraz dalga geçtim, hepsi bu işte."

"Sonra da evine gittin."

"Evet."

"Sonra yine dışarı çıktın."

"Evet."

"Dışarda ne yaptın?"

"Onu duymak istemezsin, WalIy."

"Bernie, ben senin avukatınım. Bana söyleyeceğin her aramızda kalır. Söylemediğin her şey de ilerde önümüze bir eng! olarak çıkar. Örneğin bana Patience Tremaine'ın sosyal olarak ilgilendiğin biri olduğunu söylemiş olsaydın..."

"Bunu nasıl söyleyebilirdim ki? Seninle konuşacak fırsatım olmamıştı."

"Eh, o pek yerinde bir örnek olmadı. Geceyansı evinden çıktığında ne yaptın?"

"Başka bir eve girdim, bir miktar para çaldım, sonra da döndüm."

"Bana bunu söylememiş olmanı isterdim, Bernie."

"Ama daha şimdi dedin ki..."

"Ne dediğimi çok iyi biliyorum. Yine de söylememiş olmanı isterdim.. Beş yaşımdayken ağabeyime Noel Baba hakkındaki gerçeği anlatması için yalvardım. Sonunda herhalde beni susturmak için anlattı. Ve anlattığı an anlatmamış olmasını istedim. Ama artık elimden bir şey gelmezdi. Noel Baba'nın olmadığını biliyordum ve bütün ömrümce bu bilgiyle yaşamak zorunda kaldım."

"Bu korkunç bir şey olmuş olmalı."

"Öyleydi."

"Şu halde cesedi de duymak istemezsin herhalde."

"Aman Tanrım."

"Onun için hiçbir şey söylemeyeceğim."

Başını salladı. "Cahillik mutluluk olabilir" dedi. "Ama bilgi de rettir. Ve iyi bir avukat kudreti mutluluğa tercih eder. Anlat bakalım."

"Bak sana ne olacağını söyleyeyim" dedi. "Bir iki gün soruşturma yapacaklar, bir şey bulamayınca işin ucunu bırakacaklar"

"Çok iyi."

"Carolyn'den döndükten sonra nereye gittiğini öğrenmezlerse. Eğer onu öğrenirlerse, o zaman senin yerinde olmak istemezdim." Bir an susup ayaklarıma baktı. "Saucony marka" dedi.

"Onlardan bir çift alıyordum az daha. Nasıl, iyi mi?"

"Gayet iyi. Tabii şimdi ancak yürüyüşe çıkıyorlar."

"Bir daha koşmadın, değil mi? Bunu nasıl başardığını bilmiyorum. Koşmak bağımlılık yaratırmış. Bu konuda araştırma bile yapılmış."

"Biliyorum."

"Sen bu bağımlılıktan nasıl kurtuldun?"

"Kurtulmadım. Yerine başka bir bağımlılık edindim. Koşmaktan daha çok bağımlı olacağın bir şey."

"Neymiş o?"

"Koşmamak. Hiç bu kadar bağımlı olduğum bir şey olmamıştı. İnan bana, üç beş gün koşmadım ve bir daha bırakamadım."

"Ben yapamam" dedi. "Yapıp yapamayacağımı da öğrenmek istemem."

"Noel Baba gibi mi?"

"Evet. Ne diyorduk?"

"Eğer öğrenirlerse benim yerimde olmak istemiyordun."

Başını salladı. "Çünkü başka yerde olduğunu kanıtlayamazsın, bir iki tanık bulurlar ve küvetteki herif durumu da ciddileştirir"

"Ne yapmam gerekir?"

"Sıkı dur. Kimsenin evine girme."

"Zaten öyle bir niyetim yoktu."

"Planlanmamış hırsızlıklar da yapma. Parasına değmez, Para dedim de aklıma geldi, Carolyn bana on bin Dolar verdi."

Bir süre önce Carolyn'in dolabının arkasına gizli bir bölme yapmıştım. Küçük bir yer, öyle Üçüncü Kedi falan saklanamazdı ama ufak tefek şeyler ve para için esaslı bir yerdi. Ben acil durumlar için nakit para bulundurmaya oldum olası inanmışımdır ve paranın yalnızca benim değil, onun da elinin altında olma gayet mantıklı bir şeydi. Böylece on bin Dolar'ı onun evinde saklamıştım ve o da benim talimatımla Wally'ye vermişti.

"Kefaleti yarım milyon Dolar olarak tayin etmek istediler!" dedi. "Kartların sigortası o kadar olduğu için. Ama ben elli bin Dolar’a ya da nakit beş bin Dolar’a indirdim, onu da yatırdım.

Davadan vazgeçtiklerinde paramızı geri alacağız. Öteki beş binini de avukatlık ücreti avansı

olarak tutayım dedim."

"Nasıl istersen."

"Ben artık gideyim" dedi. "Patience işini berbat ettiğim için özür dilerim ama nasıl olsa düzeltirsin. Çiçek gönder"

"Öyle mi dersin?"

"Çiçeklere bayılırlar Nedenini sorma, bilemem. Hesabı sen mi ödeyeceksin? Aksi takdirde bendeki hesabına ilave ederim."

"Ben öderim."

"Çok iyi. Sakın acele etme, Bernie. Yemeğini bitir hele. Görüşürüz."

10

Doğruca gidip dükkânı açabilirdim ama kodeste bir geceden sonra olmazdı. Eve gittim, duş

yapıp üstümü değiştirdim. Dükkâna gittiğimde saat geçmişti ve bütün numaralarına rağmen Raffles beslenmiş olmalıydı. Tezgâhın üzerindeki bir not da bunu doğruluyordu zaten.

Ucuzluk masamı dışarı çıkardıktan sonra Fino Fabrikasını aradım. "Şimdi açtım" dedim Carolyn'e. "Raffles'ı beslediğin teşekkür ederim. WalIy'yi arayıp kefalet parasını verdiğin için de."

"Bir şey değil, Bern."

"Patience'i aradığın için de teşekkür ederim."

"Aslında WalIy'ye onu aramasını söylemiştim."

"Neden?"

"Daha iyi olur diye düşündüm. Zaten bir kere senin arayıp randevunu iptal etmiştim ya. Hiç

tanışmadığı bir kadından arka arkaya iki telefon gelirse ne düşünürdü kimbilir?"

"Anlıyorum" dedim ve WalIy'nin benim sözde psikiyatrist randevumu nasıl iptal ettiğini anlattım. "Seni suçluyor değilim" dedim. "Öyle düşünmekte haklıydın. Wally de öyle. işte tercüme edilirken arada bir şeyler kayboldu sadece."

"Kendi yaşamımı sürekli berbat etmeye uğraştığım yetmezmiş gibi başkasının yaşamını da berbat edecek gücü ve zamanı bulamayacağımı sanırsın ama işe bak işte. Elden ne gelir? Ona nediyeceksin, Bern?"

"Orasını daha düşünmedim. Bu arada çiçek gönderdim."

"Bunu neden yaptın ki?" "Wally öyle dedi."

"Ya? Eh, önerisini dinlemezsen bir avukat tutmanın neyararı var; değil mi?"

"Ben de öyle düşündüm."

"Nasıl bir şey gönderdin? Bir aranjman mı?"

"Hayır. Kesme çiçekle canlı bir bitki arasında bir seçim yapamadım. Şöyle dayanacak bir şey yani."

"Seni tanıdığını unuttuktan çok sonra bile kalacak bir şey."

"Öyle. Sonunda bir düzine gül ile güzel bir saksı içinde bir Afrika menekşesi gönderdim."

"Güller kırmızıydı umarım."

"Evet, neden?"

"Ve menekşeler de mavi, değil mi? Bir de şiir koydun mu aralarına?"

"Oh."

"Bak, köpekli bir kadın kapıdan giriyor Akşama kadar orada olacaksın, değil mi?"

"Eğer bir daha tutuklanmazsam" dedim.

Bir saat sonra sanki kâhin gibi konuştuğum ortaya çıktı. St. Vincent hastanesi doktorlarından olan sürekli bir müşterimden para alıyordum. Kadın her Cumartesi gelir ve hepsi de polisiye ve hepsi sert erkek yazarların eseri olan on on iki kitap alırdı. Bir kere bana, "Başkasının sorumluluğuna giren kan ve şiddeti okumak kadar rahatlatıcı bir şey olamaz" demişti.

Ray Kirschmann içeri girdiğinde kadının hoşlandığı kitaplardan söz ediyorduk. Ray genellikle nasıl davranacağını bilir ve müşterim olduğunu görünce acele etmez. Ama bugün yanında savcılıktan sümüklü biri vardı ve alışverişimizin tam ortasına girip tezgâhın üzerine bir kâğıt attı.

"Özür dilerim, hanımefendi" dedi. "Bu bana bu dükkânı arama izni veren belgedir."

"Eğer ne aradığını söylersen belki de zaman kaybetmenize engel olurdum" dedim.

"Çok düşüncelisin ama ben neyi nerede bulacığımı biliyorum. Dün görmüştüm." Savcı

yardımcısını Spor bölmesine götürdü, raftan bir kitap çekti, sonra biraz araştırıp iki tane çıkardı. Üçünü de genç arkadaşına verdi. O kitapları getirip tezgâhın üstüne bırakırken Ray de kusursuz bir kilise okulu yazısıyla bir makbuz yazdı.

Sonra da yazdıklarını yüksek sesle okudu:

'"Bay Bernard Rhodenbarr'dan adlan aşağıda yazılı üç kitap alınmıştır: Bay Mint'in Beyzbol Kartları ve Diğer Koleksiyon Eşyası Yatırım Rehberi. Spor Kartları Değerleri Ansiklopedisi ve Beyzbol Kartı Koleksiyonculuğuna Başlama. Dün yalnızca Bay Min'i görmüştüm.

Ötekileri alt rafa koymuşsun."

"Seni şaşırtmak için, Ray. Eğer kitapları istiyorsan almak daha kolay olmaz mıydı? Bence öylesi arama çıkartmaktan daha az zahmetlidir Bu tür fiyat rehberlerini hemen bedavaya veririm, zira dükkânıma geldiklerinde çoktan zamanları geçmiş olur Daha güncel bir şey istiyorsan Onsekizinci Sokaktaki Barnes ve Noble'ı tavsiye edebilirim. Stok indirimi bile yaparlar. Hoş, bunun bedava almak demek olduğunu biliyorum ama..."

"Bunlar delildir" dedi genç olanı. Uzattığı karta bakılırsa adı J. Philip Flynn'di.

"Delil" dedim.

"Önceden bilgi sahibi olunduğunun" dedi J. Philip Flynn. Kitapları elinde şöyle bir tarttı.

"Bunları koyacak bir şeyiniz var mı?"

İçimden yükselen sesi bastınp kendisine bir poşet uzattım. Ray, "Bir de beyzbol kartlarının çalınmaya değer olduğı bilmediğini söylüyordun" dedi. "Ve bir değil tam üç kitabın varmış o konuda." İnsan doğasının bu ihaneti karşısında başını salladı.

"Silahsız mücadele konusunda yarım raf dolusu kitabım var, ama bir avukatla bir polisi yakalayıp kafa kafaya tokuşturmayı bilmiyorum" dedim. "Sana şok olacağını biliyorum ama Ray, dükkanımda hâlâ okumadığım üç beş kitap vardır"

"Eh, yakında onu da yapacak zamanın olacak" dedi. "Hatta bana sorarsan bol bol zamanın olacak."

Ve J. Philip Flynn ardında olduğu halde çıktı gitti. Müşterime dönüp özür diledim.

"Polisler" dedi anlayışlı bir tavırla. "Bugün Cumartesi. On iki saat sonra kollarımıza kadar bıçak ve tabanca yaraları içinde kalacağız ve o iki kahraman kitaplara elkoyuyorlar Önce çocuklara yönelik porno yayınlan aradıklannı sanmıştım ama o kitaplar beyzbol kartları

hakkındaydı, değil mi?"

"Ne yazık ki öyle."

"Bunların yasadışı olduklarını bilmiyordum. Dertleri neymiş? Çikletlerde kanserojen bir madde falan mı varmış?" Sonra elini kaldırıp düşünceyi kafasından uzaklaştırdı. "Çılgın bunların hepsi! Merhaba, Raffles! Sen de o kötü polislerden mi saklanıyordun, ha? Ne tatlı

şeysin sen öyle! Öylesin öyle!"

"Miyav" dedi Raffles.

Dükkân boşalınca ya da kitaplara göz gezdirenler bana namuslu insanlar gibi göründüğünde bir kitap alıp okurum. Biri kapıyı açınca küçük bir çıngırak çalar ama okumaya gerçekten dalmışsam sesini duymadığım olur

Saat dört buçukta da böyle oldu. Tarih öncesi çağlara dönmüş, kitabın kahramanı kadının o Neanderthal'lerin kendisini anlamadıkları hakkındaki kanısını paylaşıyordum ki, tezgâhın öte tarafından gelen öksürük sesi beni günümüze getiriverdi. Sayfadaki ilkel yaratıklardan başımı

kaldırınca Borden Stoppelgard'ın o küçük domuz gözleriyle karşılaştım.

"Paranızın üstünü istiyorsunuz herhalde" dedim.

"Ne, önceki günden mi? Elbette ki, hayır Onu o zaman teklif ettiniz, ben de almadım. Buraya onun için mi geleceğimi sandınız?"

"Sanmam" dedim. "Ama belki birkaç dul ve yetimi evinden atmak için buralardan geçiyordunuz ve uğradınız."

"Beni çok yanlış anlamışsınız, Rhodenbarr."

"Ya?"

"Hem de çok yanlış, Eylül'de dul ve yetimler nasıl sokağa atılır? Onun zamanı Noel'dir"

Tezgâha biraz daha yaklaştı, doğrusunu isterseniz bugün buraya özel olarak geldim ama kitap almaya değil. Özür dilemek istiyordum. Geçen gün biraz sert konuştuk ve hep benim yüzümden oldu. Sizi yanlış tanımışım."

"Öyle mi?"

"Benim işimde bu hep varolan bir tehlikedir; Rhodenbarr. Ani karar veririm ve genelde bunda epey başarılıyım da. Ama kimse yüzde yüz doğru olamaz ve ben de zaman zaman bir yanlışlık yaparım işte."

"Böyle şeyler olur"

"Olay şöyle gelişti. Buraya girdim, dükkâna şöyle bir baktım, size baktım ve bir sonuca vardım. Kendi kendime şöyle dedim: Zavallı adam ölü bir işte yılda yirmi bin Dolar kazanmak için kendini parçalıyor Kontratı bitince ve piyasa yasaları onu bu sıkıntıısndan kurtarınca hem kendisi hem herkes için çok daha olacak."

"Ekonomik ötanazi" dedim.

"Eh, gayet güzel açıkladınız işte. Ama yanılmıştım. Yalnızca görünüşe göre hüküm vermiştim. Sonra sizin zavallı bir kitap satıcısı olmadığınızı öğreniyorum. Siz aslında bir hırsızmışsınız..."

"Şey. Bay Stoppelgard."

"Bana Borden deyin lütfen."

"Peki."

"Ben size ne diyeyim? Bernard mı?"

"İnsanlar beni genelde Bernie diye çağırırlar"

"Bernie. Bu hoşuma gitti."

"O zaman öyle diyelim."

"Bir hırsız" dedi. Sözcüğü Miami Beach'te bir büyükannenin , ' bir doktor' ya da 'bir avukat'

diyeceği ses tonuyla söylüyordu. Elini çevreye doğru sallayarak, "Burası göründüğü gibi berbat bir yer değil" dedi. "Aksine burası gayet esaslı bir maskeleme. Seni kutlarım, Bernie."

"Teşekkür ederim ama..."

"Duyduğum kadarıyla öyle bahçe hırsızlarından da değildin. İşinde bir dahiymişsin. O polise bakılırsa seni durduracak bir kilit henüz icat edilmemiş; adamın sesinde basit bir hayranlıktan çok fazla şey vardı."

Herif beni yağlıyordu. Ama neden?

"O yüzden bir kira artışı düşüncesi seni rahatsız etti. .Dükkânının çalışmasının nedeni masrafının az olması. Kira piyasa değerlerine yakın bir düzeye çıktığında masrafını

karşılayamazsın. Bunun tek çaresi işe bir dış kaynaktan para sokmaktır ve bunu yaptığın takdirde de birileri parayı nereden bulduğunu soracaktır. Bu da hiç iyi olmaz, değil mi?"

"Hayır"

"Senin ihtiyacın olan şey uzun bir süre kiranı şimdiki düzeyde tutmaktır. Çocuğun yok değil mi?"

"Bildiğim kadarıyla yok."

"'Bildiğim kadanyla yok.' Bunu hatırlamalıyım. Çocuk oImayınca işi bırakacağın kimse de yok demektir. Kitapçılıkla daha otuz yıl uğraşır mısın?"

"Bence bu süre herkes için yeterlidir"

"Tamam, işte teklifim. Ayda 875 Dolardan kira kontratını otuz yıl uzatacağım. Ne diyorsun, ha?"

"İnanılmayacak kadar güze! bir şey. Püf noktası nedir? "

"Beyzbol kartlan."

"Beyzbol kartları mı?"

"Sikke ya da puldan daha iyi. Fransız Empresyonistleri'nden de. Manhattan emlakından iyi ve New York Borsası'ndan çok daha iyi."

"Kadın polisiye yazarlanndan da mı iyi?"

"Piyasanın çok değişken olduğunu bilirsin. Ne yaptığını iyi bilmen gerek. Çöplük alırsan on yıl sonra elinde yine vardır. Spekülasyon yapılabilecek bir şey alırsan ya vurgun vurursun ya da vurgun yersin. Rüzgârın esiş yönüne bağlı.Bo Jackson'un çaylaklık yıllanndaki kartlarında iyi iş var diyelim. Sonra mesleğini sona erdiren bir sakatlık geçiriyor. Ne olur o zaman?"

"Ne olur?"

"Boğazına kadar boka batarsın, Bernie. Bo'nun karizması var ama kart piyasasında süperstarlann arasına girmek için beş on yıl tepede kalması gerek. Ya da son sezonunda Nolan Royan aldığını düşünelim. Ve adam bir yıl daha oynamaya karar veriyor ve o yıl içinde de müthiş bir vuruş yapıyor. Portföyünün değerine hiçbir zarar vermez, değil mi?"

"Sanırım."

"Sonra bir de çok değerliler vardır Hazine bonosundan daha sağlam ve çok daha kârlı. Babe Ruth. Mickey Mantle. Joe Dimaggio. Ya da benim gözdem, Ted Williams."

"Onun oyununu görmüş olamazsın" dedim. "Eğer göründüğünden daha yaşlı değilsen."

"Hayır, o benden önceydi. Ama onun beyzbol sopa sallayışını görmem gerekmez. Skoruna bakmam yeterli. Büyük ligde 400 skorunu tutturan en son oyuncuydu o." Ve bunı ardından bir sürü istatistik saydı. Büyük bir saygıyla, "Teddy Beyzbol" dedi. "Müthiş Koşucu. Bir daha benzerini asla görmeyeceğiz."

Buna ne karşılık vereceğimi bilemedim.

"İkinci Dünya Savaşı'nda dört yıl askerlik yaptı" dedi. Bunun kendisine neye malolduğunu bir düşün. "

" Bir de İngiltere'ye neye malolduğunu düşün."

"Oyunculuk mesleğinin en iyi dört yılı. O süre içinde vatanına hizmet yerine Fenway Park Stadyumu'nda oynasaydı kimbilir ne skorlar yapardı. Ama işte bu da sana onun nasıl biri olduğunu gösteriyor."

"Bir vatansever?"

"Hem de nasıl. Ama bütün bunlar geride kaldı. Eğer o yıllarda oynayabilseydi..."

"Kartlan şimdi daha değerli olurdu herhalde."

"Onun kartlarının fiyatları ciddi derecede düşük kaldı, Mantle'ın kartlarının çeyreğine gidiyor ki, bence Williams ondan iki kat daha iyi bir oyuncuydu. Mantle'in 1952 Topps serisinden çaylaklık kartı temiz durumda otuz bin Dolar ediyor. Bir de Müthiş Koşucu'nun 1939 Play BalI serisinden çaylaklık kartına bakalım. On üç yıl daha eski ve çok daha nadir bir seri ve iyi durumdaki kartı beş bin Dolardan aza alırsın. Bu konuda hiç ağzımı açtırma."

"Açtırmam."

"Ben çocukken beyzbol kartları toplardım."

"Ben de, annem hepsini atana kadar."

"Benimki serilerime el sürmemesi gerektiğini bilirdi. Büyüyüp de iş hayatına atılınca kartlan bir kenara koydum ve tümüyle unuttum gitti. Sonra evlendim, bir çocuğumuz oldu. Sonra da kızkardeşim Edna evlendi."

"Martin Gilmartin'le."

"Oğlum ilgilenecek çağa geldiğinde eski beyzbol kartlarımı oynaması için ona verdim.

Bundan Marty'ye söz etmiştim. Meğer da büyük bir koleksiyoncuymuş. işte o zaman bu kartların yatırım potansiyeli olduğunu öğrendim."

"Ve onları oğlanın elinden aldın."

"Marty'den bir kitap alıp oğlanın kartlarını inceledim. İçlerinde değerli bir şey yoktu. Berbat bir durumdaydılar kimi bantla yapıştırılmış, kimi bükülmüştü. Ama içlerinde bir eğer o kadar kötü durumda olmasaydı elli Dolar ederdi."

"Vay canına."

"Ona kaç para ödemiştim ki? Serisine çeyrek verirdik o zaman ve çikleti de onun içindeydi.

Artık çikleti de vermiyorlar ya. Çocukların kartları tutup çikletleri attıklarını öğrendiler. Her neyse o karta bir çeyrek ödediğimi kabul etsek, şimdi elli Dolardı, eğer iyi bakmış olsaydım o kadar edecekti."

"Bir daha kartlarına o kadar kötü davranmazsın."

"Ben de kendi kendime aynı şeyi söyledim. 'Bu kere kartlarına iyi bak' dedim. Ve koleksiyona başladım. O işe yaramazları oğluma bıraktım ve kaliteli kartları satın almaya koyuldum..."

O sırada telefon çaldı.

"Barnegat Kitabevi" dedim.

"Merhaba, Bernie."

Bir kadın sesi, tanıdık ama kimliğini kestirmek güç. Sonra birden hatırladım.

"Merhaba, Doll. Doğrusu aramanı hiç beklemiyordum."

"Ne biçim bir karşılama bu! Çok esaslısın, Bernie. Müthiş şeyler"

"Ne?"

"Güller şahane."

Eyvah, yanlış kadın. "Patience" dedim.

"Ve o Afrika menekşesi çok tatlı, ama seni uyarmam gerek, bitkiler benim elimde hemen ölüverirler"

"Onlarla konuşmak işe yarar derler"

"Biliyorum ama ne diyeceğimi bilemem ki. Bu şiir sever mi dersin? Ona şiir okuyabilirim."

İçini çekti. "Sana ne diyeceğimi bilemiyorum doğrusu. Arka arkaya iki gece, arka arkaya iptal edilen iki randevu, ikisini de senin adına başka başka arkadaşların iptal ediyor.. Yoksa ses taklidi de mi yaparsın?"

"Yalnızca Jimmy Stewart'ı yapabilirim."

"Duymak için can atıyorum, iki ayrı mazeret, önce fasulye, sonra hırsızlık..."

"Patience..."

"Bir randevu daha verebilirim ama herhalde yine telefon gelecek bir şey söylenecektir Güller gerçekten çok güzel."

"Beğendiğine memnun oldum."

"Çok canım sıkılıyordu. Sık sık öyle olurum zaten. Çoğu öyledir bu bir tür meslek hastalığıdır Ama çiçekleri görünce birden neşelendim. O yüzden

sana kızgınlığım sürmedi işte. Sen gerçekten hırsız mısın?"

"Açıklayabilirim" dedim, "insanlar öyle dediklerinde hiçbir şeyi açıklayamazlar.Yann gece Ludlow Sokagı'nda Cafe Villanelle'de bir şiir akşamı olacak. Orasını bilir misin?"

"Sanırım."

"Hastalarımdan ikisi şiirlerini okuyacak ve ben de orada almaya söz verdim. Emin değilim ama kendimden bir şeyler okuyabilirim. Gece saat onda başlayacak ama erken gelinebilir hatta geç de gelinebilir. Hatta hiç gelmemek de mümkündür"

"Patience..."

"Kabul edilemeyen şey dostlann bir mazeret beyan etmelidir O yüzden yann gece görüşebiliriz de, görüşmeyebiliriz de, Bernie."

"Görüşeceğiz."

"Eğer gelmezsen bana bir iyilik yap ve çiçek gönderme."

"Böylece işe ufak ufak başladım" dedi Stoppelgard. "Emlak işine ilk başladığımda olduğu gibi. İnsan başlangıçta yanlış yapar, halde o işi nasıl tam olarak kavrayabilirsin, değil mi?

Dereye girip ayaklarını ıslatman gerek Dersini alırsın, çoraplarını çeker atına binersin sonra."

Kaşlarını çattı ki, bunun için onu kimse suçlayamazdı doğrusu. "Bemie, bu palavraları

dinlemene gerek yok" dedi.

"İlginç şeyler"

"Öyle demen hoş ama biz işe bakalım, değil mi? Birbimize yardımcı olabiliriz. İkimizde de diğerinin istediği bir şey var. Bende Bensonhurst'te

bir çatı kümesinin yarısı fiyatına otuz yıl dükkân kontratı var Ve sende ne olduğunu ikimiz de biliyor

"Neymiş o?"

Adam sırıttı. "Marty'nin beyzbol kartları."

11

Carolyn'e, " 1950'de Chalmers Hardal Şirketi yeni bir promosyona başladı" dedim.

"Hardallarından aldığın her kavanozla birlikte bir bedava kupon verdiler. Kuponu postaladığın takdirde sana üç beyzbol kartı gönderiyorlardı."

"Ben Chalmers Hardalı diye bir şey duymadım."

"Boston'da yaşamadın da ondan. Chalmers yerel bir ketti, bildiğim kadarıyla birkaç yıl önce ulusal bir şirket onu satın aldı ancak o zamanlar pek gözde olmalıydı. Fenway Park'ta bir us aldığında üstünde Chalmers hardalı sürülü olurdu." "Hardalsız olsun demediysen."

"Bu kartlardan kırk tane vardı" diye devam ettim. "Ve hepsinde de o zamanlar Boston'da Chalmers Hardalı'ndan da gözde olan beyzbolcu Ted Williams'ın resmi bulunurdu. Çeşitli pozlarda ve farklı şeyler yaparken. Genelde topa vururken, çünkü iyi yaptığı şey oydu ama top tutarken, koşarken, milli marş çaldığında kasketi elinde dururken, çocuklar için resimlerini imzalarken falan."

"Anladım sanırım."

"Kırk kartı da elde edebilmek için bir ton hardal almak gerekirdi."

"On dört kavanoz" dedi Carolyn. "O zaman Dwight Gooden'le değiştirmek için iki de fazia kartın olurdu."

"O zaman Gooden daha doğmamıştı bile. Ancak her kupon gönderdiğinde üç farklı kart almazdın, tıpkı bugün şekerciden bir paket beyzbolcu kartı aldığında olduğu gibi. Sanırım bazı kartlardan çok sayıda basmışlardı ve

yüksek numaralı olanlar promosyon döneminin sonlarında dağıtılmaya başlanırdı. Amaç seni mümkün olduğu kadar çok hardal almaya yöneltmekti."

"Hainlik bu."

"Ve pek de başarılı bir yöntem değildi sanırım. Çünkü çocuklar postacı her geldiğinde WİIliams'ın aynı pozlarını almaktan bıkmışlardı. Anababalan da sürekli hardal almaktan bıkmışlardı sanırım. O dönemde yatırımcı da yoktu. Ve bu kart işi yavaş yavaş söndü ve 31

ila 40 numaralı kartlann pek azı kolleksiyoncuların eline geçti. Bu yüzden günümüzde tam bir seri yapmak çok güçtür"

"Ve tam seriler de çok pahalıdır herhalde."

"Aslında pek fazla değil. Çünkü bu bölgesel bir işti, bu tek oyuncuya bağlıydı, o yüzden koleksiyonunu tamam saymak için ille de elinde bulundurman gereken bir şey değildir Kart ansiklopedilerinin çoğunda listesi bile yer almaz. Ve Stoppelgard'a sorarsan kartlar da gayet çirkinmiş. Fotoğrafların hepsi siyah beyaz ve baskılan da parlak değilmiş. Serisi de çok uzunmuş. Bir oyuncu için bir düzine kartlık bir seri ilginç olabilirmiş ama çok fazlaymış.

Senin anlayacağın bu seri pek popüler olamadı.

"Değeri ne bunun?"

"Bunu söylemesi güç. Komple bir seri istiyorsan arayacaksın ve birer ikişer toplayacaksın. Ve durumları konusunda çok dikkatli olman gerek çünkü baskıları kötüydü. Stoppelgar'a bir rakam vermesi için ısrar ettim. 40 numaranın çok seyrek görüldüğünü ve bin Dolar getirebileceğini söyledi. Çok bulunan kartlar on ila yirmi Dolar'mış, 31 'den 39'a kadar olanlar da tane yüz Dolar'a bulunabilirmiş."

"Şu halde tam takım..."

"Üç bin Dolar falan. Borden Stoppelgard'a göre çerez parası. Ama önemli olan o değil.

Önemli olan, tam takımın Marty'de olması ve Stoppelgard'da olmaması."

"Ve Stoppelgard o seriyi mi istiyordu?"

"Evet. Ama Gilmartin ona satmayı reddetmiş. Kendisinin Ted Williams'a aldırış ettiği yokmuş ama yine de Ted WİIliams'ları eliniden çıkarmamakta ısrar ediyormuş."

"Ve şimdi de Stoppelgard senin seriyi kendisine vermeni istiyor."

"Gilmartin'in diğer kartlarıyla birlikte, karşılığında dükkânın kontratını yenileyecek. Lanet kartlann bende olmasını isterdim. Bir saniyede anlaşmayı yapıverirdim."

"Sahi mi, Bern? Ben Gilmartin'in koleksiyonunun bir milyon Dolar ettiğini sanıyordum."

"Gilmartin'in fikri o. Yalnızca yarısına sigorta edilmiş ki, bu sigorta şirketi, tümünü

ödememek için yarım milyonun ancak çeyreğini verecek demektir. Eğer Ray'i aracı koyarsam yarısını alacak ve o zaman bana ne kalacak? Elli altmış bin Dolar mı?"

"Sen öyle dersen öyledir"

"Kartları ben satabilirsem daha kârlı olabilir" dedim. "O zmnan rakam altı haneye yükselir.

Eh, Stoppelgard'ın söylediğine göre yeni kiranın yıllığı da o kadar tutacak. Gözümü

kırpmadan anlaşırdım."

"Kartların sende olmadığını söyleyince sana inanmamıştır herhalde."

"Bilemem."

"Ya?"

"Bunun umurunda olduğunu sanmıyorum. Eğer kontratımı uzattmak istiyorsam ona yarım milyon Dolarlık beyzbol kartı getirmem gerek. Marty'nin kartları olup olmamasının hiç önemi yok. Hatta olsa iş biraz kolaylaşacağı halde Chalmers Hardalı serisinin olup olmaması bile önemli değil. Adam kartların nereden geldiğine metelik bile vermiyor hatta beyzbol kartına düşkün olduğunu da sanmıyorum. Sue Grafton ilk baskıları yarım milyon etseydi onlara fit olurdu. Scott Fitzgerald ne demişti, biliyor musun?"

"Ne?"

"'Çok zenginler senden benden farklı insanlardır' Eh, çok açgözlüler de öyledir. Benim yoksul ama namuslu bir kitapçı olduğumu sandığında Stoppelgard'ın tek istediği beni dükkandan atmaktı. Sabıkalı hırsız olduğumu öğrenince hemen arkadaş olmaya koştu. Beni kullanacağını

düşünüyor"

"Kullanabilir mi?"

"Umarım, Çünkü ben dükkânı kurtarmak istiyorum ve haftalardır ilk kez bir umut ışığı

belirdi."

Ben Perrier içiyordum. Burn Rap'teydik ve reflekslerimi yavaşlatacak ya da zaten karışık olan kafamı daha da karıştıracak bir şey içmek istemiyordum. "Evde sakin bir geceden başka bir şey planlamış değilim ama seçeneklerimi de elde tutmak istiyorum" dedim.

"Anlıyorum, Bern."

"Bir hücrede geçirdiğin bir gece bile insanda kafa diye şey bırakmıyor. Patience dükkâna telefon ettiğinde kendisine Doll dedim, ama neyse ki bir şeyin farkına varmadı."

"Bern, onu neden Doll sandın?"

"Bilmiyorum."

"Onu mu düşünüyordun o sırada?"

"Hayır; Borden Stoppelgard ile konuşuyordum. Eğer birini düşünüyorsam, bu ancak Ted Williams olabilirdi."

"Acaba sen..."

"Hayır" dedim.

"Sorumu tamamlamama izin vermedin ki."

"'Acaba sen ikisinin de aynı kişi olduğunu mu sanıyorsun diyecektin, değil mi? Hayır sanmıyorum."

"Hele biraz düşün, Bern."

"Düşünmek istemiyorum, çünkü böyle bir şey mümkün değil. Onlar iki ayrı kadındır."

"Bundan nasıl emin olabilirsin?"

"Onları gördüm, Carolyn."

"Evet, ama her ikisini de aynı anda gördün mü?"

"Hayır ve herhalde hiç de görmeyeceğim. Ama görürsem onları birbirlerinden ayırmak o kadar da güç olmayacak. Bir kere Doll kumral, Patience ise çok açık bir sarışındır"

"Sen hiç peruk diye bir şeyden sözedildiğini işittin mi, Bern?"

"Patience, Doll'dan on santim daha uzundur" "Yüksek ökçeler; Bern."

"Yeter artık Patience, Grant Wood ya da Harvey Dunn'ın portresinden çıkmış gibidir. Uzun boylu, ince yapılı, uzun yüzlü keskin yüz hatlı. Doll'un

yüzü kalp biçimidir hattan düzgün-

"Benimki yalnızca bir düşünceydi Bern." "İki ayrı kadındır onlar"

"Senin dediğin gibi olsun. Boğazıma sarılma, tamam mı? Zaten sıkıntılı bir gün geçirdim."

"Özür dilerim."

"Gece sabaha kadar seni düşündüm ve sonra kene dolu bir köpeği yıkadım. Canım da çıktı

hani." Kadehini aldı, boş olduğunu görünce yüzü asıldı. "Ya bunlardan bir tane daha içerim ya da eve giderim. Eve gitsem daha iyi olacak."

Ben eve metroyla gittim. Yolda gazete almadım. Kimse de beni yakalamaya kalkışmadı. Bir kapı dibinde Doll Cooper'i görme umuduyla çevreme bakındım ama göremedim. Apartmana girerken kapıcıyı başımla selamladım, o da bana başını salladı. Polise girip çıkışlarımı ihbar eden adam bu muydu. Herhalde oydu ve bu yıl Noel zarfının çok hafif olacağını herhalde aklına bile getirmiyordu.

Evim bıraktığım gibiydi. Cinlerin gelip yokluğumda temizlik yapacaklarını ummuştum ama gelmemişlerdi işte. Ray Kirsch da gelip bir daha elden geçirmemişti. Televizyonu açtım ve reklam arasında Hunan Mucizesi'ni arayıp yemek ısmarladım. Çok geçmeden çocuk, susamlı

makarna ve moo shu domuzu tabağıyla kapımda belirdi. Parasını ve bahşişini alınca da büyük bir sevinçle gülümsedi ve bütün komşularımın kapıları altından menülerini atmaya başladı.

Sakin bir gece geçirmeye hazırlandım.

Telefon çaldığında saat on bire gelmişti.

Bir kadın, "Bay Rhodenbarr?" dedi. "Evet."

"Bilmem beni hatırlayacak mısınız ama önceki gece bana büyük bir iyilikte bulunmuştunuz."

"O kadar da değildi ama. Size yalnızca evinize kadar eşlik etmiştim."

"Hatırladınız demek"

"Sizi unutmak güç olurdu, Doll."

"Doğru, bana yeni bir ad vermiştiniz. Kimse beni o adla çağırmadığı için unutmuştum. Şimdi öyle söylediğinizde Mickey Spillane'den bir replik gibi geldi. 'Sizi unutmak güç olurdu, Doll'

Ağzınızda filtresiz bir sigara, başınızda bir fötr şapka ve arka planda da bir blues çalıyor olmalıydı."

"Stormy Weather'i okuyan bir kadın" dedim.

"Ya da 'Easy To Love'... Siz 'Sizi unutmak güç olur derken arkada kadın da 'Seni sevmek kolay olurdu' diye okurdu. Hoş olurdu, değil mi?"

"Çok hoş hem de."

"Özür dilerim. Aslında ben ne yapıyorum biliyor musunuz? Zaman kazanmaya çalışıyorum.

Sizden bir iyilik daha isteyeceğim ve hayır demenizden korkuyorum. Sizinle konuşabilir miyim?"

"Konuşuyoruz ya."

"Yüzyüze demek istedim, West End ile Yetmiş ikinci Sokak köşesindeki kafeteryadayım.

Eğer gelirseniz size bir fincan kahve ısmarlanm. Ama isterseniz ben size gelebilirim."

Çevreme bakındım. Cinler gelmemişti ve ben de onlann işini yapmış değildim." "Hemen geliyorum" dedim. "Sizi nasıl tanıyacağım?"

"Eh, iki günde fazla değişmedim sanınm. Kıyafetim değişik. Üzerimde..."

"Kırmızı vinil kumaştan pantolon ve Grateful Dead tişörtü var."

"Arka tarafta bir bölmede olacağım. Gelince görürsünüz."

12

Soluk blucin, kakao rengi bir balıkçı kazağı ve fermuarlı cepli siyah meşin bir motosiklet ceketi. Tırnaklar boyasız, parmaklar yüzüksüz. Karşısına oturup garsona bir kahve söyledim.

Adam getirdi, Doll'unkini söylenmeden tazeledi.

"Bir iki sorum olacak" dedim. "Numaramı nasıl buldunuz?"

"Rehbere baktım."

"Adımı nereden biliyordunuz?"

"Bana söylemiştiniz, Bernie. Unuttunuz mu?"

"Ya."

"Bana adınızın Bernie Rhodenbarr olduğunu ve Village’da elden düşme kitap sattığınız bir dükkânınız olduğunu söylemistiniz. Dükkânın adını ve adresini bilmediğimden sizi arayamadım, ama Manhattan rehberindeki tek B. Rhohenbarr’sınız, hem zaten Yetmiş Birinci Sokak ile West arasında oturduğunuzu söylemiştiniz."

"Ya."

"Bana bir iyilik yaptınız ve ben de eğer size rastlamazsam teşekkür için bir telefon ederim diye düşünmüştüm. Sonra Marty sizden söz edince..."

"Marty."

"Marty Gilmartin. Onun kim olduğunu bilirsiniz artık Beyzbol kartlarını çaldınız ya."

"Bir dakika" dedim. "Peki."

"Martin Gilmartin'in kim olduğunu biliyorum. Ve onun beyzbol kartlarını ben çalmadım. Bir dakika."

"Bekliyorum, Bernie."

"İyi" diyerek gözlerimi kapattım. Açtığımda hâlâ oradaydı ve sabırla bekliyordu. "Bu çok kafa karıştırıcı bir şey" dedim.

"Öyle mi?"

"Onu siz nereden tanıyorsunuz?"

"Arkadaşım olur."

"Eh, anlaşıldı."

"Özel bir arkadaş."

"Ya" dedim.

Biraz imalı söylemiş olmalıyım ki, kızardı. "Marty hakkında neler bildiğinizi bilmiyorum"

dedi.

"Çok fazla bir şey değil. Nerede oturduğunu biliyorum, keşfe gittiğim için apartmanının nasıl bir yer olduğunu biliyorum, ama yemin ederim ki, içeri adımımı atmadım. Onunla hiç

karşılaşmadım. Karısını bir kere gördüm ama onunla da tanışmadım, eniştesini tanıyorum, çünkü benim mal sahibim olur. Ne küçük bir dünya değil mi? Siz ondan söz ettiğinizde daha da küçüldü."

Kahvesinden bir yudum aldı. "Marty tiyatro delisidir" dedi."Her oyunu izler ve yalnızca Broadway'dekileri değil. Gramercy Park'taki aktör kulübü Pretenders'in üyesidir Broadyvay dışındaki tiyatroların yarısında sponsor ya da destekçi olarak onun adı geçer Çok cömerttir"

"Anlıyorum."

"Marty elli sekiz yaşındadır Benim yaşımda kızı olacak yaşstadır ama geç evlendiği için çocukları olmamıştır."

"Demek size bir baba kadar yakın,"

"Hayır"

"Ben de öyle tahmin etmemiştim zaten."

"Onunla tanıştığımda Haber; Haber ve Crornwell adı hukuk şirketinde çalışıyordum."

"Bundan söz etmiştiniz."

"Biliyorum. Hâlâ orada çalıştığımı söylemiştim ama doğru değildi."

"Marty sizi bütün o işlerden çekip aldı demek."

Kadın başını salladı. "Şirketin müşterisiydi. Ben tiyatro heveslisiydim, dersler alıyor, provalara gidiyordum. Şirkette bu işlere pek ses çıkarmazlar. Tiyatro dünyasından müvekkilleri olduğundan, sekreterlik ve resepsiyon işleri için genç oyuncuları tutarlar."

"Ve avukat yardımcıları için."

"Ben avukat yardımcılığı yapmadım. Santralda ve resepsiyonda çalıştım. Dediğiniz gibi Marty beni bütün bu işlerden çekip alana kadar. Bana çok iyi davrandı, beni Pretenders'de yemeğe götürdü, bazı kişilerle tanıştırdı. Bir insanın tam gün işte çalıştığı takdirde New York'ta tiyatroların kapısını aralamasının mümkün olmadığını söyledi. Ki, bu da gerçeğin ta kendisidir"

"Haklı olduğunuzdan hiç kuşkum yok."

"Benim kiramı ödeyip aylık olarak geçinecek kadar bir para vereceğini söyledi. Lüks içinde yüzecek değildim ama tiyatroda başarılı olup olmayacağımı öğrenecek bir fırsatım olacaktı."

"Ve buna karşılık yapacağınız tek şey onunla, yatmaktı."

"Onu zaten yapıyordum."

"Ya."

"Marty yakışıklı bir erkektir, Bernie. Uzun boylu, zayıf. o kır saçlar Çok terbiyeli. Beni kendine âşık etti diyebilirim, Onu reddedemeyecek kadar onur duymuştum bana ilk teklif ettiğinde." Bakışlarını indirip tırnağını kemirdi. "O zaman başka biriyle ilişkim olduğu halde."

"Borden Stoppelgard" diye bir tahmin yürüttüm.

"Uhh" dedi. "Sen aklını mı kaçırdın?"

"Herhalde."

"Borden Stoppelgard pisliktir, Bernie. Onun gibi insanlara dokunursan uyuz kaparsın."

"Sözünü ettiğim için özür dilerim."

"Marty onunla alay eder. Borden'in ablasıyla evli olduğu için tahammül ediyor adama.

Borden'le bir kere karşılaştım ve o kadarı yetti de arttı bile."

"Ne zamandı bu?"

"Haziranda. Bir R J. Barry oyununda rol almıştım. O işi bilirsin, değil mi? Oyuncular para almazlar ama kendilerini görmesi için istediklerini getirirler. Ajanlar falan yani. Tabii izleyicilerin yüzde doksanı oyuncuların aileleri ve akrabalarıdır. Ama iyi bir deneyimdir, özellikle oyun iyiyse ve o oyun da mükemmeldi."

"Ve Marty bütün ailesini getirdi, öyle mi?"

"Karısını, Borden'in ve onun karısını getirdi. O tiyatroda her sahneye konan eser için dört bileti vardır. Finansörlerden biri olduğu için." Doll bakışlarını kaçırdı, sonra gözlerimin içine baktı. "Bunun da benim rolü almamda yararı olmuştur herhalde,"

"Ya."

"Oyundan sonra dördüyle birlikte yemeğe çıktım. Yanımızda oyundan bir iki kişi daha vardı.

Böylece Borden hakkındaki görüşümü orada geliştirdim işte."

"Pislik demiştin galiba."

"Bir kuşku payı tanımıştım ama. Böyle gelişigüzel konuşarak bir kumar oynamış oldum, senin arkadaşın olabilirdi? Ama değil, değil mi? Senin, mal sahibin."

"Doğru ve pislik onun hakkında edilmiş en iyi sözdür, Gilmartin'den başka biriyle bir ilişkin olduğunu söylemiştin,"

"Vardı, ama onu bıraktım."

"Marty ile yatmaya başladıktan sonra mı?"

"Hayır"

"Kiranı ödemeye başlamasından sonra mı?"

"Aslında ondan biraz daha sonra."

"Ne zaman?"

"Geçen Pazartesi."

"Ya."

"Yoksa Salı mıydı? Hayır, Pazartesi gecesiydi. Anahtarı suratına fırlattım ve çıktım gittim.

Esaslı bir çıkıştı ama anahtarı vermemeliydim. Bemie, senden bir şey isteyebilir miyim?"

"Elbette."

"Marty'nin kartlarını sen mi aldın? Bak, eğer üzerimde mikrofon falan var diye çekiniyorsan konuşmana gerek yok. Evet için bir kere, hayır için iki kere gözlerini kırp."

"Mikrofonun olup olmaması umurumda değil" dedim: "Yanıt hayırdır Bana kimse inanmadığı

için senin de inanacağını sanmam ama yanıtım budur"

"Sana inanıyorum."

"İnanıyor musun?"

"Zaten aldığını hiç düşünmemiştim. Marty kartlann kaybolduğunu söylediği anda kafamda bir fikir oluşmuştu. Senden söz edilmeden önce. Bence onlan Luke almıştır"

"Aslan Luke."

"Kulaklarıma inanamıyorum. Luke'u tanıyor musun?"

"Hayır. Adını bile duymadım. Ama kim olduğunu tahmin edebilirim. Sevgilin, değil mi?"

"Pazartesi'den beri değil."

"O zaman anahtarları suratına fırlatmıştın."

"Aslında odanın öteki köşesine atmıştım."

"Bana Luke'dan söz et" dedim.

"Nereden başlayacağımı bilemiyorum. Bir aktör Liseden mezun olunca New York'a geldi ve son on beş yılını bir fırsat kollamakla geçirdi. Bazı reklam filmlerinde ve bir iki dizide rol aldı. Sidney Lumet'in son filminde de iki satın var. Sour Grapesle üç ay turnedeydi.

Barmenlik yaparak ve iki kayıtdışı nakliye şirketinde çalışarak geçimini kazanıyor. Çingene nakliyeciler der onlara." Kaşlarını çattı. "Ve kendini romantik bir yeraltı karakteri olarak görmektten hoşlanır. Bir keresinde öğleden sonra yataktan fırladı, elbise giydi, kravat taktı.

Nereye gittiğini sordum. Süpermarkete dedi. D'Agostino'ya gitmek için mi giyindin öyle, dedim. Böyle olunca daha saygılı davranıyorlar dedi ve kapıdan fırladı.

"Yirmi dakika sonra koca bir torbayla döndü. Bir kıvırcık salata, birkaç patates ve daha bir iki şey. Unuttum gitti. Hepsi hep bir iki Dolar tutmaz. Sonra evrak çantasını açtı. içinde beş

santim kalığında iki biftek vardı, insan alışveriş etmesini bilmeli, dedi."

"Jesse James de öyle yapardı galiba."

"O sırada kendisine pek hayrandım. Ama Marty ile görüşmeye başladıktan sonra aralarındaki çelişki bayağı ilginçti."

"Tahmin edebilirim."

"Luke sahtekânn biridir Yaptığı işler hakkında fazla bir şey bilmemeye çalışırdım ama uyuşturucu işine kenarından köşesinden bulaştığını biliyorum. Kendi de bir sürü hap kullanır ve onların parasını bir kısmını tanıdıklarına satarak çıkarır"

"Eh, tanımadığın insanlara satmaktan çok daha güvenli."

"İlk önceleri Marty'nin kiramı ödüyor olması pek hoşuna gitmişti. Benim de bir üçkâğıdım olduğunu ve ikimizin aynı ayaktan aksadığımızı düşünüyordu. Marty'den 'moruk' ya da 'senin ekmek teknen' diye söz ederdi. Ama ondan gerçekten hoşlandığımı ve ilişkinin benim için duygusal olarak önemli olduğunu anlayınca rahatsız olmaya başladı."

"Kıskandı demek."

"Eh, öyle de denilebilir"

"Sonra onunla tartıştın ve bozuştun."

"Pazartesi günü. Sonra Marty'nin beyzbol kartları Perşembe gecesi kayboldu. Onları Luke'un aldığından eminim. Ve hep benim yüzümden,"

"O nasıl oluyor?"

"Marty'nin evini ve içindekileri ona ben söyledim, geçen ay bir öğleden sonra beni evine götürmüştü. Karısıyla bir haftalığına East Hampton'daki arkadaşlarına gitmişlerdi ve o gün kente inmişti. Birlikte yemek yedik, sonra da bana oturduğu yeri göstermek istediğini söyledi.

O düşündüğün şey için değil."

"Ne?"

"Bir şey yapmadık. Karısının evinde yapamazdım, orada olmam bir garipti. Ama esaslı nehir manzaralı ve çok güzel döşenmiş bir daire. O gece Luke'a gördüklerimi anlatamadan edemedim,"

"Beyzbol kartlarını da."

"Onlar çalışma odasında cilalı gülağacından bir kutudaydı. Marty eskiden içtiği zamanlarda purolarını orada saklarmış. Kutuyu açınca hâlâ esaslı Havana purosu kokusu geliyordu, kilitli değildi ve masanın üzerindeydi. Perşembe günü de oradaydı. Bernie ama Marty kapağını

açınca içinin boş olduğunu gördü."

"Demek biri kartları almış ve kutuyu bırakmış."

"Bunu Luke'un yaptığından eminim. Oturma odası penceresinden görünen köprülerden çok beyzbol kartlarıyla ilgilenmişti ben anlattığımda. Beyzbol kartlarının çok değerli olduğundan, kolay satıldıklarından söz etmişti. Çocukluğunda o da toplarmış galiba..."

"Herkes toplardı."

"Ben toplamazdım. Her neyse, Marty'nin koleksiyon kendisinde hem nostalji hem de açgözlülük duygulannı uyandırdı. Hem intikam almak ve hem de yükünü doğrultmak fırsatını

da ele geçirince..."

"Balıklama atladı."

"Doğru."

Bir an düşündüm. "Pekâlâ. Seni, Marty'yi ve Luke'u anladım, bana gelelim. Ben neden buradayım? Beni neden aradın? Benim yapmam gerekiyor?"

"O kolay" dedi. "Marty'nin kartlarını geri almama yardım edeceksin."

"Rastlantılar hakkında neler söylendiğini bilirim" dedim. "Bu Tanrı'nın meçhul kalma yoludur. Ama yutabileceğimin de bir sının vardır. Biz yine

Perşembe gecesine dönelim, tamam mı?"

"Tamam."

"Marty Gilmartin, karısı, Borden Stoppelgard ve onun karısı... Laf aramızda o nasıl biri?"

"Pek bir özelliği yok. Yalnızca bir kere görüştüm ve pek de dikkat etmedim, Bütün gece ağzını açmadı diyebilirim."

"Her neyse, dördü hep birlikte If Wishes Were Horses'ı görmeye gittiler Bu arada oyunu beğendiler mi? Marty'ye sordum ama bir yanıt alamadım." Omuzlarımı silktim. "Boş ver.

Oyuna gittiler, sonra eve döndüler ve ben de bir münasebetsizlik edip Gilmartin'in evine telefon ettim. Geceyarısından birkaç dakika sonra."

"Rastlantı nerede peki?"

"O buradan bir blok ötede metrodan inip bir gazete almamla başlıyor Şık giyimli ve kırmızı

bereli aşırı derecede çekici bir kadın insanlar arasından beni çekip kendisine evine kadar eşlik etmemi istiyor"

"Bu senin başına sık sık gelen bir şey olmalı, Bernie."

"Asla. Yıllardır eve giderken durup Times alırım ve bir kere bile böyle bir şeyle karşılaşmadım."

"Eh, zamanı gelmişti o halde."

"Bu kadın Martin Gilmartin'in sevgilisi çıkıyor. Ve boş zamanlarında da Marty'nin beyzbol kartlarını çaldığı anlaşılan adamın da sevgilisi olduğu anlaşılıyor"

"Rastlantıyla ne kastettiğini anlıyorum."

"Tanrı kendi adının bu işe karışmasını gerçekten istemiyorsa eldiven giymeli, çünkü bu işin her yanında onun parmak izleri var" dedim. "Ancak anlamadığım bir şey var. Beni köşebaşında. yakalayacak kadar erkenden nasıl bildin kartların çalındığını? Ve polislerin bile telefon idaresinin kayıtlarını inceleyip Gilmartin’e arkadaşım Carolyn'in evinden telefon edildiğini öğrenmelerinden bile önce benim kim olduğumu nasıl bildin? Ve eve metroyla geleceğimi nasıl bildin? Eğer iki köylü kılıklı benden atik davranmasalardı taksiye binecektim. Beni nasıl tanıdın? Hiçbir şey anlamıyorum... Bir dakika, Doll. Nereye gidiyorsun?"

Kadın bölmeden çıkmıştı bile. "Hesabı ödemeye" "Kahveyi ben ısmarlayacaktım, unuttun mu?" Elini elimin üstüne koydu. "Görürsün, her şeyi açıklayabilirim" dedi.

Dışarı çıkınca Broadway'e kadar yürüdük ve köşede durup gazete alan insanlara baktık. "Seni gördüğümde beyzbol kart bilmiyordum" dedi. "Senin de kim olduğunu bilmiyordum ve bu benim için pek de önemli değildi. Bütün bildiğim senin insanı baltayla doğrayan bir katile benzemediğindi. Ve sana bir karakter testi uyguladım. Hangi gazeteyi alacağına baktım."

"Ya Post alsaydım?"

"Sen Post alsaydın ben de başkasına yanaşacaktım. Ama senin Times okuyan biri olduğundan emindim. O gece sana söylediklerim doğruydu. Bir tiyatro kursundan dönüyordum, otobüsten yeni inmiştim ve sokağın durumundan pek hoşlanmamıştım. West Side'da hiç rahat edemem zaten. Orasının da her yer kadar güvenli olduğunu bilirim ama bana güvenli gelmez her nedense."

"O zaman neden orada oturuyorsun?"

"Oturmuyorum. Birinci ve ikinci caddeler arasında Yetmiş Sekizinci Sokak'ta oturuyorum,"

"West End Caddesi 304'te kim oturuyor?"

"Lucas Santangelo."

"Yani diğer adıyla sevgilin Luke."

"Eski sevgilim."

"Seni Luke'un evine kadar götürmesi için New York Times tipi bir adam istedin. Neden? Onu kıskandırmak için mi?"

"Söyledim ya. Tek başıma yürümekten korkuyordum."

"Ve sokaktaki onca insan arasında..."

"Bernie, şöyle bir çevrene baksana" dedi. "Ve hafta içinde olduğumuzu ve saatin de bundan bir saat geç olduğunu da unutma. Sokakta daha az insan vardı ve olanlar da... Şuradaki dilenci ve orada asker ceketli iki herif gibiydiler ve..."

"Ne demek istediğini anlıyorum."

"Luke'da bir iki parça giyecek eşya bırakmıştım. İki gündür geri almak için telefon edip duruyordum ama karşıma hep telesekreteri çıkıyordu. Bu evde olmadığı demek değildir, kimi zaman kimin telefon ettiğini anlamak için telefonu açmaz ve makinenin devreye girmesini bekler Sonunda oraya gitmeye karar verdim. Eğer evdeyse belki kibarlık edip istediklerimi almama izin verirdi."

"Ya evde değilse?"

"Belki de içeri girebilirdim. Çoğunlukla kapısını kilitlemeden, öylece çekip çıkan ben de kredi kartıyla falan açabilirim diıye düşünmüştüm."

"O televizyonda gösterdikleri kadar kolay iş değildir"

Doll elini tiyatrovari bir edayla alnına vurarak, "Bunu bana şimdi söylüyor" dedi. "Ne kolayı, imkânsızdı. Kredi kartlarımın tümünü, sonra da ATM kartımı denedim ve sonuncusu hata oldu. Kartı biraz bükmüş olmalıyım ki, dün sabah otomattan para çekmeye çalışırken makine kartı yuttu."

"Olur böyle şeyler"

"Yeni bir kart verdiler. Ama uğraştım işte. İnan Luke'un kapısı önünde durup da içeri girememek çok sıkıcı şeydi. Anahtarları neden fırlatıp atmıştım ki? Neden onun bir kül tablası

atmamıştım?"

"Kapıyı açmaktan vazgeçince ne yaptın?"

"Eve gittim."

"Doğruca eve mi?"

"Elbette. Eddie'ye iyi geceler deyip çıktım oradan."

"Seni otobüs durağına kadar kim götürdü?"

"Hiç kimse. Taksiye bindim."

"Neden oraya gelirken taksiye binmemiştin peki?"

"Binmiştim."

"Otobüse bindiğini söyledindi sanıyorum."

"Olayları biraz kestirmeden anlattım. Dersten çıkınca otobüsle eve gittim, Luke'u aradım ve karşıma yine telesekreter çıktı, onun üzerine gayet şık giyinip evimin önünden bir taksiye binip Luke'un apartmanı önünde indim ve kapıcıya dairesini arattım. Yine yanıt yoktu. 'Eh, ben yine de bir yukarı çıkayım' dedim ama kapıcı beni içeri almadı."

"Eddie seni içeri almadı mı? Seni görmüş olmasına şaştım."

"Kapıda o yoktu. Oraya geceyarısını birkaç dakika gelmiştim, onun nöbeti geceyarısında başlar ama geç kalmıştı. Kapıdaki genç bir Haitili'ydi ve o da kurallara sıkı sıkıya uyan biridir. Geç kaldığı için de keyfi kaçmıştı sanırım. Beni içeri bırakmayınca ben de bir fincan kahve içmek için Broadway'e yürüdüm -ötekj kafeterya geceyansında kapanır.."

"Biliyorum."

"...Ve oraya giderken bana biri beni izliyormuş gibi geldi.Luke'un evine gizlice gireceğim için heyecanlıydım sanırım. Sonra sen geldin ve beni kapıma kadar, daha doğrusu Luke'un kapısına kadar götürdün. Apartmana girdim, sonra da çıkıp eve döndüm. Ertesi gün Marty'nin beyzbol kartlarının çalındığını öğrendim, "Alanı biliyorlar dedi. 'Küstah herif övünmek için telefon etti, polis kimliğini buldu.' Luke'un böyle aptallık yaptığına inanamadım. Ondan sonra da bu işi yapanın sen olduğunu öğrendim."

"Teşekkür ederim."

"Sana aptal demek istemedim. Senin telefon etmek için kendine özgü nedenlerin vardı ve neden alay etmeyecektin ki? Marty'nin kartlarının kaybolduğunu bilemezdin."

"Bak, orada haklısın. Kartları olduğunu bile bilmiyordum."

Konuşarak West End'e doğru yürüyorduk, köşeye varınca sanki anlaşmış gibi yukarı dönerek 304 numaraya yürüdük. "Senin anlattıklarında rastlantıya hiç yer yok" dedim. "Yalnızca Eddie işe geç geldi, Luke evinde değildi ve ben de Times almaya gelen ilk kişiydim."

"Doğru."

"Hikâyenin ne kadarına inanacağımı bilemiyorum. Adın gerçekten Doll Cooper mi?"

"Şimdi öyle, ama bunu yalnızca ikimiz biliyoruz. O adı bana sen takmıştın, unuttun mu?

Ondan önce adım sana da söylediğim Gwendolyn Cooper'dı ve hâlâ da öyle."

"Bunu kanıtlayabilir misin?"

Doll çantasını karıştırıp iki plastik kart çıkardı. "Al. Chemical bankası'ndan yepyeni bir ATM

kartı. Bu da Visa kartım. O da büküldü gördüğün gibi. Şu köşesine bak. Düzeltmeye çalıştım ama daha berbat ettim. Makineye sokmadığım

takdirde bir şey olmaz sanırım."

Kartları geri verdim. "Bana adını doğru söylemişsin. Neden?"

"Senin bana adını doğru söylediğin nedenle. Biz gece karanlığında birbirimizin yanından geçen iki gemiydik. Sana neden yalan söyleyecektim ki?" Sırıttı. "Ayrıca, beni daha sonra bilmeni istedim, Bernie?"

"Nasıl? Rehberde yoksun ki."

"Olmaz olur muyum? Doğu Yetmiş İkinci Sokak, Cooper."

"Ama oraya bakmayı akıl edemezdim, değil mi? West End 304 numarada oturduğunu sanıyordum."

"Beni işimden arayabilirdin."

"Nereden, Faber Faber'dan mı?"

"Haber; Haber ve Cromwell" dedi.

"Ama artık orada çalışmadığını unutmuş muydun?"

"Oraya hâlâ telefon gelir; not alırlar; Resepsiyonda çalıştığımı söylemek yerine daha etkileyici olur diye avukat yardımcısı demiştim. Eh, ikisi de olmadığıma göre kulağa daha iyi geleni neden sevmeyecektim, değil mi?"

"Avukat olduğunu söyleyebilirdin."

"Az daha söylüyordum da ama seni ürküteceğime korktum. Bazı insanlar avukatlardan pek hoşlanmazlar"

"Sahi mi?"

"İnanmakta zorlandığını anlıyorum, Bernie. Bir iki yalan söyledim, tamam mı? İlk başta bütün bunlara bir oyun provası gibi bakıyordum. Sınıfta sık sık böyle sahneler yaratırız.

Aslında yalan söylemiyordum, tıpkı senin hırsız olduğunu söylememekle bana yalan söylemiş

sayılmayacağın gibi."

304 numaradan yarım blok ötede durmuştuk. Doll anlamlı bir biçimde başını binaya doğru salladı. "Bak, aklıma esaslı bir fikir geldi" dedi. "Oraya şimdi gidebiliriz. Kapıcı blöfümüzü

yutar sanırım."

"Eğer Haitili dostun değilse."

"Onun yanından da rahatça geçebilirdim ama önce yukarı telefon etmesini istedim. Bu kere buna gerek yok. Orada oturuyormuşuz gibi gireriz içeri."

"Sonra?"

"Sonra sen Luke'un kapısını açarsın."

"Luke bundan hoşlanmayabilir."

"Evde olmadığından eminim. Bak tahminen ne olduğunu söyleyeyim mi? Marty'nin kartlarını

hafta başında çalmıştı. Sonra kent dışından bir iş teklifi almış ve hemen kabul etmiştir yine de önce zilini çalabiliriz."

"Bak bu iyi fikir" dedim. "Zilini çalarız."

"İçerdeyse eşyalarımı almaya geldiğimi söylerim."

"Sonra da Nugent'lere uğranz."

Kaşlannı çattı. "Nugent'ler mi? Joan ve Harlan Nugent mi?"

"Tam üstüne bastın. 9-G'dekiler"

"Onları nereden tanıyorsun?"

"Tanımıyorum."

"Öyleyse neden söz ettin?"

"Onlardan söz eden sensin,"

"Sendin, daha şimdi. 'Sonra da Nugent'lere uğranz' dedin. Unuttun mu?"

"Hayır .Ama iki gece önce apartmanın önünde dururken sen onlardan söz etmiştin."

"Ben mi?" Başını kaşıdı. "Neden edeyim ki? Onları pek tanımam."

"Bilemem" dedim. "Ben hiç tanımam. Eddie'ye Avrupa'dan ne zaman döneceklerini sordun."

"Haklısın. Sormuştum. Ama o sen gittikten sonraydı, değil mi?" Bir an düşündü, kendi sorusunu kendisi yanıtladı. "Herhalde değildi, yoksa şu anda bu konuşmayı yapmazdık.

Nugent'ler yaşlıca bir çifttir Luke'dan iki kat yukarda otururlar"

"Yanlış hatırlamıyorsam 9:G dairesinde."

"Yani daire numarasını da söylemişim? Sen de herhalde sandın ki..."

"Evlerini soymaya davet ediliyorum sandım. Ama hırsız olduğumu bilmiyorsan..."

"Nasıl bilebilirdim ki? Biri bana kitapçı olduğunu söylediğinde genellikle ona inanırım."

"Nugent'lerden niye söz etmiştin?"

"Dönüp dönmediklerini merak etmiştim, başka bir neden yok. Joan Nugent ressamdır, holde birkaç kere karşılaştığı benden kendisine poz vermemi istemişti. Son asansörde karşılaştığımızda Harlan'la Avrupaya gideceklerini ama döndüklerinde beni arayacağını

söylemişti." Omuzlarını silkti. "Bu binaya gelmek ve Luke'ia karşılaşmak demekse bunu yapmak istemeyebilirim doğrusu."

"Hele onun kartları çaldığından kuşkulanıyorsan."

"Bu kuşkudan da öte bir şey. Kartları onun çaldığına eminim. Ve bu nedenle de eşyalarımı o gelmeden evden almak istiyorum. Ya evi basılırsa ve eşyalarım da delil diye götürülürse?"

"Böyle şeyler olabilir."

"Bunu istemezdim." Elini elimin üstüne koydu, "Ne diyorsun, Bernie? Bana kilit açmakta ne kadar usta olduğunu gösterecek misin, ha?"

13

On dakika sonra Broadway'de Blimpie Base'de oturmuş bir suç işlemeyi planlıyorduk. Doll'a bu işle ilgilenmediğimi söylemekle işe başladım. Bir yıldır hırsızlıktan uzak durmuştum.

Sonra bir yeri soymayı aklımdan geçirmiş ve sabahı delikte etmiştim.

"Sana yardım etmek isterim" dedim. "Luke'un dairesinde ek eşyalarını bıraktın ve doğal olarak onları almak istiyorsun, bence bunun yasal bir iki yolu da vardır. Gelene kadar bekleyip bir telefon edebilirsin ya da Marty'den borç alıp alışverişe çıkabilirsin."

"Elbiseleri unut" dedi.

"Tamam, ben de onu dedim işte. Unut ve git yenilerini al."

Elbiselerden söz ettiğimi unutmamı söyledi. Luke'un evine girmenin asıl amacı Marty'nin kartlarını almakmış. Luke bir iş teklifi alıp kent dışına çıkmışsa herhalde beyzbol kartı

koleksiyonunu paraya çevirecek zaman bulamamıştı. Belki de acelesi yoktu ve kartları elden çıkarmanın en iyi yolunu düşünürken ortalığın yatışmasını bekleyecekti.

Luke'un evine girebilirsek kartları bulacağından emindi. Onlan Marty'ye geri verirsek ben Marty'nin evini soymak suçlamasından kurtulacaktım. Eh, bundan iyi ne olabilirdi?

"İyi olurdu" dedim. "Ama avukatım ellerinde delil bulunmadığı için zaten suçlamaktan vazgeçeceklerini söylüyor. Onun dışında ne yapmış olacağım, biliyor musun? İşlemediğim bir suçtan kurrtulmak için bir suç işliyor olacağım. Bu da doğrusu bana değmezmiş gibi geliyor."

Doll bu işte bana da bir şeyler çıkabileceğini söyleyerek sözünü sürdürdü. Bir ödül olacağından emindi. Ne de olsa Marty cömert bir insandı. Beyzbol kartı koleksiyonuna çok düşkündü. Gireceğim riskin gayet iyi bir karşılığını almayı bekleyebilirdik Ne kadar iyi acaba diye düşündüm. Marty'nin vereceği kendi cebinden çıkacaktı ve zaten kartları parayla satın almıştı. Aynı şeylere ikinci kere para ödemeyi istemezdi herhalde.

"Kartların çalındığını sigorta şirketine bildirdi" dedi "Onlar da işleme başlamışlardır. Eğer Marty ile başbaşa oturup da kartlarını senin nasıl geri aldığını anlatırsam belki bulunduğunu sigorta şirketine bildirmez."

"Nereye varmak istediğini görebiliyorum."

"Bu hırsızlık olmaz" diye devam etti. "Daha çok olayları akışına bırakmak olur, değil mi?

Sigorta şirketi yarım milyon dolar öderse, ki kartlar gerçekten çalındığı için bunda bir haksızlık olamaz, Marty'nin koleksiyonunu yeniden toplamak için o kadar parası olur Ve aynı

kartların bedeli olarak sana iki yüz elli bin Dolar öderse kârlı sayılır değil mi?"

"Ben de bu işte kârlı çıkardım." "

Kesinlikle. İkimiz de."

"İkimiz de, ha?"

"Yüzde ellişer" dedi. "Luke'un kapısını açmak için sana ihtiyacım var, senin de Marty ile işleri ayarlamam için bana ihtiyacın var.Bernie, bu adam başına yüz bin Dolar'dan fazla para demek."

"Benim bu yüzdelere aklım ermedi."

"Yüzde ellişerden daha adil ne olabilir?"

"Ama bu gerçekten yüzde ellişer mi? Marty'nin ödediğini aramızda paylaşmamız bir bakış

açısı. Ama pastanın tümü yarım milyon Dolar..."

"Ve yansını Marty alıyor, öteki yarısını da biz."

"Yani seninle beni bir ekip sayarsak."

"Esaslı bir ekip oluştururuz, Bernie."

"Bundan hiç kuşkum yok ama olaya bir de başka bir bakış açısı var. Sen Marty ile zaten bir ekip oluşturmuşsun ve durumda sizin ekip yanm milyon Doların dörtte üçünü almış oluyor"

Orada yirmi dakika oturup sigorta şirketinin henüz görmediğimiz bir kutu beyzbol kartına daha ödemediği para için yirmi dakika pazarlık edip durduk. Doll istemeye istemeye geriledi ve sonunda paranın üçe bölünmesinde anlaştık. Marty sigortadan alacağı paradan her birimize üçte bir pay ödeyecekti.

"Ama bu gece oraya girmeyi aklından bile geçirme" dedim. "İnsanlar hırsızlığı gece işi görür ama aslında geceleri en tehlikeli saattir. Ne kadar geç olursa o kadar kötüdür. Şu anda saat geceyarısını geçti ve bu saatte sıradan bir insan hiçbir şey yapmıyor olsa bile kuşku çeker"

"Ama..."

"Çevrene bak" dedim. "Bir sürü kibar insan kahve içip çörek yiyorlar ama geceyansi olduğu için hepsi serseriye benziyor"

"Onlar serseri zaten, Bernie."

"Gördün mü? Benim söylediğim şey işte."

"Ama..."

"Yarın öğleden sonra" dedim. "Blucin ve ceket sana çok yakışıyor ama yarın onlan evde bırak. Güzel giyin ve saat ikide dükkâna gel. Oradan gideriz."

Ertesi sabah dükkânı saat ona on kala açtım. İlk işim Carolyn'i aramak oldu. "Dükkândayım"

dedim. "Raffles'a yemek vereceğini söylemiştin ama daha gelemedin, değil mi?"

"Henüz birinci fincan kahvemi içiyorum."

"Açlık kurbanıymış gibi davranıyor ama ona güvenmemeyi öğrendiğim için önce bir sorayım dedim. Yani yemeğini ben veriyorum, sen zahmet etme."

"Saat on birde gelecektim. Sen neden açtın ki? Pazar'lan hiç açmazdın."

"Bunca yıldır hata ettiğimi anladım sanırım. Pazar'ları açmamakla büyük para kaybediyorum."

"Sahi mi?"

"Hayır ama saat ikide burada birine randevu verdim."

"İkiye daha dört saat var"

"Bundan ne çıkar ki? Herkesin bir yerde olması gerek. İstersen gel, bana arkadaşlık edersin."

"Bilemem" dedi. "Evinde sakin bir gece geçirdin, değil mi? O yüzden bugün pek keyiflisin.

Buna tahammül edebileceğimi sanmıyorum."

"Neye?"

"Senin bu haline."

Düşündüm. "Sen evde sakin bir gece geçirmedin" dedim.

"Geçirecektim, ama Fat Cat'e uğradım. Bir içki içersem daha iyi uyurum diye düşündüm."

"Uyudun mu?"

"Eve gitmem için barı kapatmalarından sonra uyudum. Oraya gelmeyebilirim Bern, ama yarın mutlaka görüşürüz. Sen git kedinin yemeğini ver, hayvan açlıktan ölüyor olmalı."

Kedinin yemek ve su taslarını doldurdum, pisliğini boşalttım, sonra dönüp yemesini izlemeye koyuldum. O sırada aklıma dün geceden beri ağzıma lokma koymadığım geldi, gidip bir iki çörekle bir kahve aldım. Ucuzluk masamı da dışarı çıkardıktan sonra tezgâhın ardına geçip kahvaltımı ettim. Kedi gelip bir süre kucağıma oturduysa da yemek ancak kendisi yediği takdirde ilginçti. Sonra yine yere atladı ve sanki bir şeyin olmasını beklermiş gibi beklemeye başladı.

Çöreklerden birini bitirdim, kâğıdını buruşturdum. Ses Raffles'ın dikkatini çekmişti. Onun bana doğru bakmasına ses etmedim. Başını çevirdiği anda kâğıdı biraz daha buruşturup ilersine fırlattım. Ama o birden sağına doğru sıçradı ve kâğıdı havada yakaladı. Sonra ite ite raflar arasında kovalamaya başladı. Sonunda ölü olduğuna ve canlanmayacağına karar vermiş

olacak ki uzaklaştı.

"Geri getir de bir daha atayım" dedim.

Yemin ederim ki yüzüme Sen beni ne sandın, boktan bir Labrador avcı köpeği mi der gibi baktı.

Onun oyunu, onun kuralları. Öteki çöreğin kâğıdını çıkarıp buruşturdum ve topu oyuna soktum.

Carolyn hiç görünmedi ki, bu insanların çoğunluğuyla ortak bir şeyi olduğunu gösterirdi. İki saat kadar kâğıtları top yapıp Raffles'a atarak oyalandım. Saat ikiyi çeyrek geçe kapı açıldı ve Doll içeri girdi.

Lacivert bir elbise ve yüksek topuklu ayakkabılar giymişti. Elbise kusursuz bir seçimdi; Genç

Sanayiciler Yemeği kadar saygın görünüyor ama türünün kadın sınıfından ve de memeli üyelerinden biri olduğu hakkında hiçbir kuşkuya yer bırakmıyordu.

"Çok esaslı görünüyorsun" dedim. "Kusursuz bir kıyafet."

"İyi mi? Deri pantolon ve tişört denedim ama son yıkadığımdan bu yana çekmiş. Beni fazla iri göğüslü gösterir diye korktum."

"O da asla olmazdı."

"Doğru. Sen de çok esaslı görünüyorsun, Bernie. Daha sık ceket giyip kravat takmalısın.

Bernie, yerdeki bu kâğıt toplar da ne?"

Raffles'a bakındım ama saklanmıştı. Bir kâğıt parçasını buruşturunca kafası hemen göründü.

"Şuna bak" dedim. Topu hayvanın soluna fırlattım ve o da fırlayıp bir darbede atışımı

karşıladı.

"Kedin var demek."

"Var diyemem. Burada çalışıyor sadece."

"İşi ne?"

"Müstahdem işte."

"Peki bu ne, teşvik primi mi? Pazarları personel patronla top oynuyor, öyle mi?"

"Oyun oynamıyoruz" dedim. "Reflekslerini güçlendirme eğitimi." Kâğıt topları toplamaya koyuldum. "Attığım topları getirmiyor ama."

"O köpek değil, Bernie."

"O da aynen öyle dedi. Yani konuşabilseydi söyleyecekti. Bir top daha attım. "Şuna bak.

Esaslı bir oyuncu olabileceği! hiç kuşkum yok. Şu sonuncu tutuşu Ozzie Smith yapsaydı

gurur duyardı. Tabii Ozzie Smith topu öldürmek yerine dönüp koşardı. İşte o yüzden Ozzie birinci ligde oynuyor ve Raffles da bir kitapçı dükkânında fare avlıyor"

"Kuyruğuna ne oldu?"

"Bilirsin, kediler hep kuyruklannı kovalarlar Reflekslerin de ne kadar hızlı olduğunu gördün.

Bir gün kuyruğunu kovalarken yakalayıverdi işte."

"Ve sonra da öldürdü mü?"

"Hayır, bir sıçrayışta yakalayıp sahanın öteki ucuna taşıdı. Komik olan nedir?"

"Sen."

"Yalnızca sinir; Doll" dedim. "Oraya vardığımızda sakinleşirim."

Taksiyle gidiş ikimizi de sakinleştiremedi ama. Sürücümüz reenkarnasyona inanıyordu ve bu ne kadar erken olursa o kadar iyi olacaktı. West End Caddesi 304 numaranın önüne varanı

kadar ikimiz de, belki bir dua mınldanmanın dışında pek konuşmadık. Kapıcının taksiyle gelen iyi giyimli bir çifti durduracağını sanmıyordum ama adam bize bakmadı bile. Bütün dikkati o sabah ki gürültünün ne olduğunu soran yaşlı bir kadına yönelikti.

"Koridorlarda polisler" dedi kadın. "Hem de Pazar sabahı. Oysa burası eskiden ne kadar iyi bir yerdi."

Kapıcı polislerin kendisi nöbeti devralmadan önce gelip gittiklerini söyledi. Asansörü

beklerken kadın, "Demek kocasını öldürmüş?" dedi. "Aptal! Kocaların ağaçta yetiştiklerini mi sanıyor, nedir?"

Kapı açıldı ve yedinci kata çıktık. Doll bana kadının neden söz ettiğini sordu. Aile kavgası

gibi geldi bana, dedim. Bir yandan da kadının kafadan kontak olabileceğini belirttim.

Koridorlardaki polislerden söz etmişti ve henüz bir tane bile görmüş değildim. Kapıcının umurunda değilse biz neden kafamızı yoracaktık ki?

Yedinci kata çıktığımızda yanlış tarafa döndüm ama Doll kolumu tutup yolu gösterdi. Luke Santangelo'nun kilidi eski bir sevgili gibi teslim oldu ellerime. Bir iki saniye sonra içerdeydik.

"Ustalığını kaybetmemişsin" diye mırıldandı Doll.

Parmaklarımı açıp kapattım. "Bir kere öğrendin mi unutmazsın. Boğulma gibi."

"Yüzme demek istiyorsun herhalde."

"Ya da bisikletten düşme" dedim. "Aynı şey." Plastik eldivenlerimi elime geçirdim, kapıyı

kilitledim, zinciri çektim ve ışığı yaktım. Doll eldivenleri işaret ederek kendisi de giyer gibi yaptı.

"Özür dilerim, düşünemedim" dedim. "Yalnızca bir çift getirdim. Hem sen burada olduğun zamanlar eldiven giymediğin için parmak izlerin nasıl olsa vardır bir iki tane fazla olması

hiçbir şey farketmez."

"Haklısın."

"Ayrıca, Luke'un parmak izi arayacağını sanmıyorsun ya?"

"Hayır ama..."

"Öyleyse aradığımızı bulalım ve buradan çıkalım."

Bunu söylemek kolaydı. Doll önce dolaba gitti, askılardan elbiseleri indirdi, üst raftaki kutuları düşürdü. Bir yeri acele aramak isterseniz öyle yapardınız ama bu benim stilim değildi. Ben yere çok hafif basardım, özellikle başkalannın evindeyken.

Bir iki kazakla bir blucin pantolonu göstererek, "Bunlar benim" dedi. "Ama kimin umurunda?" Elindekileri ahşap bir iskemleye fırlatıp ellerini beline dayayarak açık dolaba

"Haydi, Bernie! Senin konsolu arayacağını sanıyordum."

"Aradım."

"Nasıl oldu da çekmeceleri çekip içindekileri odanın ortasına boşaltmadın? Hırsızlar öyle yapmazlar mı?"

"Bazıları yapar sanırım. Ama bu hırsız yapmaz."

"Eh, uzman sensin ama bana kalırsa..."

"Sakinleş" dedim. "Derin bir soluk al."

"Burada olduklarını biliyorum. Kafamda şöyle bir tablo vardı: Sen kapıyı açıyorsun, içeri giriyoruz ve kartlar karşımızda duruyorlar Marty'in gülağacı puro kutusunu Luke’un sehpası

üzerinde görecektim. Ama kutuyu bırakmıştı, değil mi?"

"Kartları nasıl alırdı o zaman? Ceplerine mi tıkıştınrdı?

"Bilemem. Belki de bir poşete falan koyardı."

"Ve Marty'nin apartmanından öyle çıkardı, ha?"

"Neden olmasın? Pekâlâ... Bernie, evrak çantası! Onu kullanmıştır"

"Kartların et kokmayacaklarını umarım."

"Et mi? Ha, sana dükkândan et aşırmak için onu kullandığını anlatmıştım, değil mi? Herhalde öyle yapmıştır Tek iyi elbisesini giydi, o fare suratını tıraş etti, evrak çantasını aldı ve..."

"Ne oldu?"

Doll dolaba koştu. "Elbisesi nerede? Tüh. Namussuz herif

"Ne oldu?"

"Elbisesi yok. Ortalıkta bir takım elbise görmüyorsun, değil mi? Namussuz onu da götürmüş."

"Onun kent dışında bir rol bulmuş olacağını söylemiştin, de rol gerektirdiği için elbisesini de getirmesini istemişlerdir."

Kadın başını salladı. "Olmaz. Eğer rol takım elbise gerektiriyorsa başka birini çağırırlardı.

Evrak çantasını da almış mı? Önemli olan o işte."

"Çantayı nerede tutardı, Doll?"

"Dolapta. Çanta orada saklanmaz mı?"

"Olabilir. Valiz türünden başka neyi vardı?"

"Bilmem. Birlikte bir yere gitmedik ki. O yalnızca yatağa girmeyi düşünürdü. Yatak!"

"Ne olmuş yatağa?"

"Altında" diyerek kendini yere attı. Ben bir kenarda beklerken yatağın altındakileri çıkardı -

bir haki torba, kahverengi bir sırt çantası, açık mavi paraşüt naylonundan bir el çantası. Başka şeyler de vardı -bir çift spor ayakkabı, bir tenis raketi, bir tek çorap. Ama evrak çantası yoktu.

"Pes ettim" dedi. "Burada değiller. Eğer kartlar ondaysa yani."

"Sence kartları o almadı mı yani?"

"Ne düşüneceğimi bilemiyorum. Aldığına emindim ama artık değilim. Almışsa bile artık burada değil."

"Bunu bilemeyiz."

"Bilemez miyiz? Burası tek odalı küçük bir daire, Bernie. Ve her yerini aradık işte. Neden öyle bakıyorsun bana?"

"Sen otur hele" dedim. "Sana bir yerin nasıl aranacağını göstereceğim."

Bir yeri arama öyle oradan oraya sıçrayarak yapılmaz. Gayet metodlu bir biçimde odaları tek tek aramalı ve belirli bir yöntem benimsemelisiniz. Böylece hem fazla zaman harcamaz hem de zamanınızı daha akıllıca harcamış olursunuz ve oradan çıktığınızda hiçbir şeyi gözden kaçırmadığınızdan emin olursunuz.

Bir mantık çerçevesinde kalmak şartıyla yani. Eğer kafanızı biraz çalıştırıp biraz zahmete katlanırsanız malı zamanlan bol olan profesyonel bir ekip dışında kimsenin bulamayacağı bir yere saklayabilirsiniz,

Ben Luke'un bir marangoz tutup bir dolap arkasında ya da döşeme tahtaları altında gerçekten iyi yerler yaptırmış olmadığına emindim. Buzdolabında

bulduğum üç büyük şişe hap ve şeker kutusundaki kuru bitkilerle dolu bir torba bana denenmiş yerlerden pek uzaklaşmayacağını

göstermişti. Çoğu insanın yaptığı da budur zaten.

Yarım saat kadar uğraştıktan sonra işim bittiğinde dairede evrak çantası, ne de beyzbol kartları olmadığından hemen hemen emindim. Yarım saat boyunca konuşmamıştım ve bir iki sorusunu yanıtlamadığımı gördükten sonra Doll da bir şey söylemiş değildi. Sonunda pes edip yenilgiyle omuzlarımı indirdiğimde onun korkuya benzer bir tavırla bana bakmakta olduğunu gördüm. Ne olduğunu sordum.

"Sen bu işi daha önce de yapmışsın" dedi.

"Ne demek istiyorsun?"

"Çok etkilendim, bu işin profesyoneli olduğun açıkça görülüyor Ne demek istediğimi sanmıştın ki?"

Omuzlanmı silktim. "Ne düşündüğümü bilemiyorum. Sıkıcıbir şey bu. En iyi hırsızlık, aradığının ne olduğunu ve nerede olduğunu bildiğin zaman yapılır, içeri girersin, alacağını

alırsın ve gidersin."

"Ben de şimdi öyle olacak sanmıştım."

"Biliyorum. Ben de. Ondan sonraki en iyi hırsızlık herhangi bir beklentin olmadan girmektir.

O zaman bir şey bulduğun zaman heyecanlanırsın. Ama bu en kötüsü, çünkü... Hayır, bu doğru değil, değil mi? En kötüsü yakalanmaktır"

"Onu sakın ağzına alma, Bernie!"

En kötüsünden bir önceki de bir şey aradığın ve bulamadığındır. Başka bir şey bulsan da aslında aradığın olmadığı için önemsemezsin. Al."

"Nedir bu?"

"Yüz yirmi Dolar. Buzdolabında boş bir kavanoza sakladığının tam yarısı. Biraz da bozukluk vardı ama yerinde bıraktım. Al, haydi. Suçortağıyız, unuttun mu?"

"Almak bir garip geliyor"

"Bırakmak da aptallık olur Buradan bir an önce çıkmalıyız, yatağın altındaki çantaları aradın, değil mi?"

"Şöyle bir elimi soktum. Neden sordun?"

"İyice kontrol et. Benim bu kadar titizlikle aramamın nedeni aradığımızı tam olarak bilmememiz yüzünden." Torbayı aldım, uzun fermuarını açıp elimi içinde dolaştırdım. "Belki de evrak çantasını kartlarla falan bir kiralık kutuya saklamıştır. Belki bir emanetçiye vermiştir ve fişini alıp uzaklaşmıştır oradan."

"Fiş cüzdanında mıdır?"

"Herhalde." Torbayı atıp öteki çantayı aldım. "Sen de sırt çantasını ara" dedim. "Bir sürü

bölmesi vardır. Bir işe başladık gerektiği gibi yapalım bari."

İkimiz de işe koyulduk.

Doll sırt çantasını yere atıp elinde bir şeyle bana döndü. "Bernie, bu nedir?"

"Bakalım" dedim. "Eh, bu bir beyzbol kartı. Ve görünüşe bakılırsa epey de eski. Siyah beyaz fotoğraf. Baskısı da berbat ama kart iyi durumda, değil mi?"

"Bernie..."

"İşte kahramanımız, arkada duruyor Tanıdın mı?"

"Hangisi?"

"Eh, hakem olan değil. Bak, elini beline dayamış, saldırgan bir tavırla kameraya bakıyor Onu oynarken hiç ama görmedim tanıyorum işte." Kartı çevirdim. "'Chalmers Hardal'. Hardal kokusu var mı? Yok, ama bir Havana tütünü kokusu olduğuna yemin edebilirim."

"Marty'nin puro kutusundan."

"Kesinlikle. Bu kart özel Ted WİIiiams serisinden. Seyrek bulunan bir parça ama bir servet etmez. Ve Marty'nin, ya da dostun Luke kendisini ziyaret edene kadar onundu." Karta esefle bakıp üst cebime yerleştirdim. "Yarısı senindir, ama şimdilik sağlam bir durumda koruyalım.

Kartlar buradaydı, Doll. Bu kanıtı işte.Luke çalıp buraya getirdi. Ve sonra da başka-bir yere götürdü namussuz herif."

14

"İşte burada" dedim. "1950 Chalmers Hardalı Ted Williams serisi. 'Boston'da üretilip dağıtılan uzun bir seri. Mevsim ilerledikçe halkın ilgisi azaldı ve sonraki kartlar oyuncunun sahadaki pek üstün uyan performansı nedeniyle olacak pek ilgi görmedi." Başımı kaldırdım.

"Müthiş Koşucu'nun iyi bir yılında olmadığı anlaşılıyor. Başına böyle bir şey geldiğini hiç

bilmiyordum. Az önce bir beyzbol rekorları kitabı görmüştüm. Ona bakabiliriz."

"Bu ille de gerekli mi?"

"Sanmam" dedim. "Ne farkeder ki? Hazır buradayken bakmak kolay olur diye düşünmüştüm işte."

Luke Santangelo'nun yağmalanmış dairesinden altı yedi sokak ilerdeki Shakespeare ve Ortaklan Kitabevi'ndeydik. Broadway'i yürüyerek geçmiş, Zabar süpermarketine girmeyi bekleyen pazar alışverişçi kalabalığını yarmıştık ve şimdi de bir beyzbol kartları

ansiklopedisini karıştırıyorduk. Komple bir ansiklopedi diye belirtilmişti kitap ve buna inanırdım doğrusu. Lanet şey Aaron'un beyzbol sopası kadar ağırdı.

"İşte bizim kartımız" dedim. "Büyük Üçlü!' Otuz dört numara. Bu iyilerinden biri demek."

"Kaç para edermiş."

"Yüz yirmi Dolar. MD olursa. Mükemmel durumda demek, İD yani iyi durumda olursa otuz Dolar"

"Bizimki ne?"

"Mükemmel durumda diyebiliriz. Bunları nasıl sınıflandırdıklarını bilemiyorum doğrusu."

"Aslında kimin umurunda ki? Bugün onca zahmetten sonra otuz ile yüz yirmi Dolar arasında para eden bir karton elde edebildik Bunu satsak kaç para alırız?"

"Bilemem, Doll."

"Yirmi mi?"

"Yirmi alırız herhalde. "

"Elli?"

"Sanmam. Ondan daha fazla eder ama normal alıcı bunu görünce pek heyecana kapılmaz. Pek çok koleksiyonun ilgilenmediği bir serinin bir kartı, Boston'a götürseydik..."

"Oh, bir bu eksikti, Lanet kartı elli Dolara satmak bir de Boston'a gidip gelme uçak parası

vereceğiz."

"Yapalım demedim. Bir varsayımdı benimki."

"Biliyorum. Aksilendiğim için özür dilerim. Buradan gidelim haydi. Biri seni hırsızlıkla suçlamadan kitabı da yerine koy."

Şu düşündüğüne bakın hele. "Satın alacağım" dedim.

"Neden?"

"Para cebimi yakıyor sanırım. Luke'un reçel kavanozundan gelen iki yüz kırk doların yansı.

Hem ben kitap severim. Bu da anılarımı canlandırdı. Söylemiş miydim, ben de çocukken beyzbol kartı toplardım."

"Evet, söylemiştin" dedi.

Sonunda Doll'un evine kadar yürüdük

Havanın güzel olduğundan sözetmiş miydim? Kusursuz bir Eylül öğleden sonrasıydı ve Central Park'tan geze geze gitmiştik. Parkta aileler çimenlerin üzerine kareli örtüler sermişler; piknik sepetlerini açmışlardı. Sevgililer elele yürüyor, sıralarda birbirlerine sokulmuş oturuyor ya da hiç çekinmeden uzanıp yatıyorlardı. Bebekler emekliyor, çocuklar ağlayıp kusuyor, oğlanlar köpeklere getirmeleri için dal parçaları atıyorlardı. (Bunu bir kediyle yapmayı

denerseniz boşuna uğraşmış olursunuz.)

Ancak şimdi bunun yalnızca bir hayal olduğunu biliyorum. Hatta o zaman bile biliyordum.

Bisikletlerinin üstünde gösteriş yapan oğlanların yarısı herhalde onları silah zoruyla başkalarından almışlardı. Huzurlu bir biçimde önlerine bakan insanların çoğu gözlerini bile kırpamayacak kadar uyuşturucu etkisindeydiler. Sevgililerden bazıları akşam olmadan diğerini öldürecekti ve bir kısmı da hastalık bulaştırmak ve nüfusu arttırmak için ellerinden geleni yapmaktaydılar Aileler geçimsizdi, köpeklerin hepsi keneliydi.

Ama hayal yine de işe yarıyordu. Artık suç girişimimizin getirisi konusunda sızlanan, pişmanlık duymayan hırsızlar değildik . Adımları canlı,

dudaklarında bir şarkı, kalplerinde hırsızlık değil aşk olan sevimli bir genç çifttik.

Yolda bir ara durup yeşil sıralardan birine oturduk, Karşımızdaki sırada şalına sarınmış

yaşlıca bir kadın sincapları fındıkla besliyordu. Bir süre onları izledim. Sonra konuşmaya başladım (ne hakkında olduğu önemli değildi) ve Doll da dinledi (ne kadar ilgiyle dinlediği de önemli değildi). Söylediğim şeyleri bitirdim ve kolumu omzuna attım, dönüp bana baktı. Ve öpüştük.

Soluk almak için duraklayana kadar birbirimize yapışıp kaldık. Gözüm karşıya ilişince yaşlı

kadının bize bakmakta oldunuğu gördüm, Kadın bana gülümsedi, bize ya da sincaplara başını

salladı ve sallana sallana yürüyüp gitti.

"Bernie" dedi Doll.

Ayağa kalktım. O da kalkmaya çalıştı ama elimi omzuna koyarak oturttum. "Sen burada bekle" dedim.

"Nereye gidiyorsun?" "Hemen döneceğim. Beni bekle." "Bekleyeceğim" dedi.

Sanki ilahi bir el tarafından yöneltiliyormuşum gibi patikayı izleyip ilk köşeden saptım. Daha elli adım gitmemiştim ki, iki çocuklu genç bir Asyalı çifte rastladım. Piknikleri sona ermiş

sepetlerini doldurmuşlardı, geriye yalnızca yere serdikleri battaniye kalmıştı. Kadınla adam battaniyeyi silkeleyip katlamak üzereydiler Çocuklar da hayran hayran onları seyrediyorlardı.

Genç babaya, "Çok güzel bir battaniye" dedim. "Ona elli Dolar veririm."

Battaniyeyi omuzlayıp dönerken küçük kızın babasına adamın neden battaniyelerini aldığını

sorduğunu duydum. Kardeşi "Şansı açılmış olmalı" dedi. "Charles!" diye bağırdı anneleri "'

Ne dediğini duydun mu? Böyle şeyleri nereden öğreniyor bunlar? Charles, "Kimbilir" dedi ve ben işitme menzilinden çıktım.

Doll bıraktığım yerdeydi. "Bir battaniye" dedi. "Bernie bir dahisin" Kalkıp koluma girdi, battaniyemizi ağaçların altına sermeye gittik.

Parktan Doksanıncı Sokakla Beşinci Cadde köşesinde çıktık. Beyzbol kartı ansiklopedisi Shakespeare ve Ortakları poşeti içindeydi. Doll'un elinde de Santangelo'nun evinden aldığı

eşyası vardı ama piknik battaniyesini bizden sonra ihtiyacı olacaklar için orada bırakmıştık Şimdi kent gerçeğindeydik ama hâlâ o pastoral mutluluğun verdiği parıltıyı taşıyorduk.

Sokakta karşıdan geçerken elele tutuşmuştuk ki, parkta duraklamadan önce bunu yapmıyorduk.

Yolda İkinci Cadde'de bir İtalyan lokantasına uğradık. Kaldırıma beş altı masa çıkarmışlardı, birinde oturup birer kahve içtik, peynirli ve Parma salamlı bir sandviçi paylaştık. Lokantayı

da, sandviçi de Doll seçmişti. Şimdi onun evinin birkaç sokak ilersinde, onun mahallesindeydik.

Hesap gelince o aldı. "İtiraz istemem" dedi. "Sen battaniyiye para verdin."

"Çok yerinde harcanmış bir elli Dolardı."

"Tatlı bir insansın, Bernie."

"Sen de pek fena sayılmazsın." ,

"İsterdim ki..."

Ama devamını getirmedi, "İstekler at olsaydı hırsızlar biner giderlerdi" dedim. "Ama değildir ve biz de bir yere gitmeyeceğiz. Bu öğleden sonra bir

armağandı, Doll."

"Biliyorum."

Yetmiş Sekizinci Sokak'taki apartmanı İkinci Cadde'den çok Birinci Cadde'ye yakın İtalyan stili taş bir yapıydı. Eşikte, "Ben burada ayrılıyorum" dedi. Bir iki dakikalığına gelmek ister miydin? Ortalık çok dağınık ama sen dayanırsan ben de dayanabilirim."

O anahtarlarını ararken ben de zilleri gözden geçirdim. 5-R'nin yanındaki küçük kartta G.

Cooper yazıyordu. Doll anahtarıı kilide sokarken bana aletlerimi çıkarıp ustalığımı gösterip gösteremeyeceğimi sordu.

"Alete bile gerek yok" dedim. "Bunu bir elma şekeri çubuğuyla bile açabilirsin."

Cüzdanımdan kendisine bir gün yaşam sigortası yaptıracağım umudunu taşıyan Michael Godshaw adındaki birinin yıllık armağanı olan plastik takvimi çıkardım. Bu çoğu plastik kartından daha esnekti ve kırılırsa da hiç önemi yoktu.

Ama kart kırılmadı ve kapı Doll'un anahtarıyla açacağı sürede açıldı. "Böyle bir şeyin mazereti olamaz" dedim. "Kilit iyi ama şurasına bir çelik parçası eklemek gerek, yoksa iki yaşında bir çocuk bile kartıyla içeri girebilir. Bu işi herhangi bir çilingir yapabilir. Mal sahibine sormana gerek bile yok. Birini çağır, yapsın."

Beşinci katta oturursanız merdiven çıkmaya alışmışsınızdır. Ama ben beşinci katta oturmuyordum ve alışmamıştım ve gayet .uzun bir gün geçirmiştim. Sahanlıklarda duraklamadım ama duraklamayı da düşündüm.

Doll'un kapısı üç kilitle korunuyordu ve biri bir Fox polis kilidiydi. İkimiz de kilidi sınayacak durumda değildik. Üçünü de açıp beni içeri aldı. İki odası vardı, biri küçük bir masa ve hasır altlıklı iki iskemlesiyle mutfak, diğeri de oturma ve yatak odası

"Otur" dedi. "Kahve yapayım. Ya da bir kadeh şarap mı içersin?"

Şarabın daha iyi olacağını söyledim. O günlük hırsız yapmıştım, neye kaçınacaktım ki?

Mutfaktan içi kırmızı bir sıvıyla dolu iki kadehle gelip birini bana uzattı. "Şerefe" dedim.

"Cinler erken gelmişler bakıyorum. Umarım benim oraya da uğramışlardır."

"Ne diyorsun sen?"

"Evin dağınık olduğunu söylemiştin. Bana kalırsa cinler gelip temizlemişler."

"Dağınık dedimse bu kadar işte. Aslında titiz bir insanım."

"Ona dikkat ettim. West End Caddesi'nde."

"Orasını dağıtmak istemiştim. Marty'nin kartlarını aldığı kızmıştım ona."

"Oradan çıktığımızda öfken daha da artmıştı."

"Biliyorum. O haplan tuvalete atıp sifonu çekmeliydik."

"Hazır elin değmişken neden duvarlara şeytani sloganlar yazmadın? Ya da yatağı ateşe vermedin?"

"Bak bu aklıma gelmemişti işte."

Televizyonu açtı, daracık yatağa yanyana oturup seyrettik.60 Dakika'nın son kısmına, sonra PBS kanallanndan birine girerek John Gardner casusluk romanından alınan bir ingiliz dizisine baktık. Karakterlerin hepsi güve yeniği hırkalar giydikleri ve odalı evlerde yaşadıkları için filmin kültürel bir şey olduğu anlaşılıyordu.

Sonunda o da bitti ve Doll kanalı değiştirdi. Biraz daha şarap getirmek için mutfağa gittiği sırada yüzündeki o spiker gülümsemesiyle kadın, "Yukarı Batı Yakası'nda bulunan çıplak ceset... Görüntüler saat on birde..." Diyordu.

Doll şarabı getirdi. "Ne dedi? Çıplak ceset mi?"

Post'un pek tutulan bir manşetini tekrar ederek, "Üstsüz barda Başsız Ceset" dedim.

"Görüntüsü saat on birde. Saat kaç şimdi, dokuz mu?" Saatime baktım. "On olmuş bile."

"Evet, benimki de on."

"İki saatlik programdı, ha? Ben de bir saatlik dizi sanmıştım. Tüh!"

"Ne oldu?"

"Geç kaldım."

"Nereye?"

"Aşağı Doğu Yakasında bir şiir matinesine gidecektim. Saat onda başlıyor"

"Bunu uyduruyor olamazsın" dedi. "Kimse böyle bir şeyi uyduramaz. Kitabını almayı

unutma."

"Teşekkür ederim,"

"Bir şey değil, Bernie. Bugün gayet güzel vakit geçirdim."

"Ben de, Doll."

Eliyle elimi hafifçe sıktı. İkimiz de bir şey söyleyebilirdik. İkimiz de söylemedik.

Oradan çıktım ve dördüncü kat sahanlığına vardığımda kapısının kapandığını duydum.

Bir zamanlar kısa bir süre için bir Yedinci metrosu vardı. Yetmişli yıllarda sokağı

kilometrelerce kazmışlardı. Sonra paralan bitmiş ve sokaktaki dükkânların iflas etmelerine kadar her şeyi öyle yüzüstü bırakmışlardı. Sonra da kazdıktan bütün tünelleri doldurmuşlar ve evlerine dönmüşlerdi. Taksiyle.

Şimdi ben de taksideydim. Metro daha çabuk ve daha ucuz olurdu ama o zaman da Haşmet Tukti'ye benim de pek kesin bilemediğim Ludlow Sokağı'nı tarif etme fırsatını bulamazdım.

Haşmet Tukti Tacikistan'dan yeni gelmişti ve sanki talihine inanamıyormuş gibi her şeye sırıtıyordu. "Ben bir Tacik'im' bana. "Siz herhalde beni Özbek sanmışsınızdır."

"Bu yanlışlığa asla düşmezdim."

"Ülkemi biliyor musunuz?"

"Haritada gördüğüm zaman tanırım. Tavşan biçimli olanıdır"

Her ne kadar gerçekse de, böyle konuşmak belki de doğru değildi. Adam hâlâ sırıtarak "Biz çok gururlu insanlarız" dedi. G baza bastı ve sekiz on blok kadar uçarak gittik. Sonra trafik ışığını gördü ve frene de aynı şiddetle bastı. Dönüp bana bakarak sırıttı "Tavşan nedir?"

"Büyük bir güce ve bilgeliğe sahip bir hayvan."

"Ha" dedi.

Ludlow Sokağı'nın Delancey'i kestiğini biliyordum, bu da kuzeyden güneye uzanıyor demekti. Canal Sokağı'nda başlayıp ya da sona erip Houston'da sona erer ya da başlardı

herhalde. Pek emin değilsem de...

Bütün bunları bilmeniz gerekmez. İkinci Cadde'den Houston'a girdik ve Ludlow'u bulduk.

Yanmış bir bina ile boş bir arasındaki küçük bir yer olan Cafe Villanelle'i görene kadar Haşmet Tukti manzaraya bakıp sırıttı.

"Benim kentim gibi. Duşanbe gibi."

"Sahi mi?"

"Orada savaş var şimdi. Yanmış binalar kırık camlar. Biz gururlu bir halkız."

"Onu duydum."

"Büyük savaşçılar" dedi dişlerini göstererek. "Tavşanlar gibi savaşınz."

Villanel herhalde hatırlayacağınız gibi eski bir Fransız şiir biçemi olup iki dizesi bütün kıtaların sonunda yer alır. (Bunu anlatmanın iyi bir yolu olmalı ama becerebileceğimi sanmıyorum.) Dylan Thomas aralarında "Do Not Go Gentle Into That Good Night" olan bir iki villanel yazmıştır. Daha yakın zamanlarda Marilyn Hacker de bu formu ilginç bir şekilde kullanmıştır

O gece şiir matinesinde ne villanel duydum ne de geleneksel formda herhangi bir şey. Bazı

ilginç tasvirler ("Damağını âdet kanıyla boyayım!"), Bazı dikkati çeken kafiyeler (Anne, yumurtalıkların, sanki balıkların") vardı.

Oda küçük ve loştu. Duvarlar ve tavan siyaha boyanmıştı tek ışık kaynağı boş kedi maması

tenekelerine yerleştirilmiş siyah mumlardı. İçersi kalabalık olmadığından Patience'i bulup yanına oturmakta güçlük çekmedim.

Orada ne kadar kaldığımızı bilmiyorum. Bir iki kere saatime bakmıştım. Eğer ışık daha iyi olsaydı cüzdanımdan takvimimi çıkanp bakardım. Şairlerden bazıları eserlerini monoton bir sesle okuyorlardı. Diğerleri nutuk çeker gibi sözlerine duygu katıyorlardı. Geniş alınlı ve omuzlanna kadar inen uzun saçlı biri şiirlerine gitarıyla eşlik etmekteydi. Yalnızca bir iki akor biliyordu, zaten "The Yellow Rose of Texas" ve "Moonlight in Verrr melodilerini kullanmaktaydı.

Hiçbir şey sonsuz değildin Geceyi yönettiği anlaşılan kadın sonunda programın sona erdiğini bildirdi. Ancak isteyenler biraz daha kalabilirlerdi. Kalbim duracak gibi olduysa da, Patience ayağa kalkmıştı, ben de arkasından sokağa çıktım.

Villanelle'in kapısından dışarı adım attığımızda bir taksi geçiyordu. Adamın orada ne aradığını ancak Allah bilirdi, tahminimce yolunu kaybetmiş olmalıydı. El edip durdurdum, arabaya binince Patience adama adresini söyledi.

Patience, Park ve Madison caddeleri arasında Yirmi Üçüncü Sokak'ta, elden düşme dikiş

makineleri satan bir dükkan üzerinde oturuyordu. Oraya varana kadar fazla konuşmadık.

Dalgın görünüyordu. Evinde bitki çayı hazırlayıp iki fincan doldurdu. Çayın tadına bakılırsa her derdin devasıydı.

Patience pencerede durup karşıdaki düz duvara bak. "Özür dilerim, Bernie" dedi. "Gelmekle çok iyi ettin ama oralara kadar sürüklememeliydim. Korkunçtu, değil mi?"

"O kadar da kötü değildi. Ben senin okuyacağını sanmıştım."

"Canım çekmedi. Orası öyle keyifle şiir okunacak bir yer değil."

"Eh, kara mumlar falan."

"Sana garip gelecek ama siyah mumların siyah alev olmasını beklerdim. Ama böyle bir şey mümkün değil."

"Değil."

"Şiirler korkunçtu, değil mi?"

"Eh..."

"Ama iyi bir tedavidir. Onca duyguyu yüzeye çıkarabilmeleri çok iyi bir şey. Ve şiir okumalan da sürecin çok değerli bir parçası. İçlerinden bazıları bu geceden sonra çok farklı

insanlar olacaklar.

"İnanırım."

"Ama şiirler insanı ağlatacak şeylerdi doğrusu."

"O kadar da kötü değildi. O gitarlı olan..."

"Şiirlerin hepsi onun değildi. Büyük bir kısmı Emily Dickinsondandı. The Yellow Rose of Texas' melodisiyle onun şiirlerinden çoğunu okuyabilirsin. Ve 'Moonlight in Vermont'la hemen hemen bütün haiku şiirlerini okuyabilirsin.

"Sahi mi?"

"Elbette. 'Haiku öyle sıkıcı ki/ Yalnızca gösterişçi palavra/ Uydur uydur yaz.' Sen de bir dene, Bernie."

"Japonlar acaba neden/Şiir yazıyorum sanırlar/ Boşa vakit harcarken.'"

"Öyle işte. Aslında hiç güç değil. 'Gösteriş baştan başa/ Köpekler ve karnıbaharlar/

Vermont'ta Mehtap.'"

"Bunu beğendim işte, Patience. 'Köpekler ve karnıbaharlar.'"

"Bilemiyorum" dedi. "Belki de bir yere not alsam iyi olur."

Patience'den bir taksiyle eve döndüm. Kapıya vardığımda telefon çalıyordu ama ben içeri girince kesildi. Ceketimi çıkarıp astım, kravatımı daha önce Villanelle'de çıkarmıştım ve o yokken bile kendimi aşırı giyimli hissetmiştim. Kravatı cebimden çıkarıp kaşlarımı çatarak baktım, acaba assaydım kırışıkları kaybolur muydu. O sırada telefon çaldı.

Doll'du. "Tanrıya şükürler olsun" dedi. "Saatlerdir arıyorum."

"Ne oldu?"

"'Görüntüler saat on birde.' Haberleri görmedin herhalde."

"Hayır"

"Hemen aç. Kablolun var, değil mi? Hemen aç bekliyorum. "

"Hangi kanalı açayım? CNN'i mi? Haber Başlıklarını mı?"

"Birinci Kanal. Yirmi dört saatlik haber kanalı. Aç haydi."

"Bekle" dedim.

Önce profesyonel olarak anlayışlı bir muhabirin Bronx'ta Boston Caddesi'nde bir apartman yangınından kurtulanlarla yaptığı röportajı izledim. Sonra açık renk tenli siyah bir tanıdık gelen bir binanın önünde konuşmaya başladı. Meçhul ihbarı değerlendiren polis lüks bir Batı

Yakası apartmanında bulunan çıplak cesedin Batı Kırk Altıncı Caddede oturan otuz dört yaşındaki Lucas Santangelo olarak teşhis edildiğini bildirmişti. İşsiz bir aktör olan ölü

adamın, dairenin sahipleri Bay ve Harlan Nugent'le bir bağlantısı bulunamamıştı ve zaten komşular da karı kocanın yurtdışında olduklarını söylemişlerdi.

Muhabir; "Ölüm nedeni tek bir kurşun olarak görünüyor"dedi. "Ama bunun intihar olup olmadığı bu aşamada kesinlik kazanmış değil. Bana kalırsa bu işin altında başka şeyler var.

Chuck."

"Teşekkür ederim, Norma, şimdi de yarının havası bakalım..."

Televizyonu kapayıp telefona döndüm. "Vay canına" dedim.

"Biz oraya gittiğimizde onu ceset torbasıyla çıkarmış olmalılardı" dedi Doll.

"Emin misin?"

"Yaşlı kadının koridorlardaki polislerden şikâyet ettiğini unuttun mu? O neden söz ediyordu sanıyorsun?"

"Bir kadının kocasını öldürdüğünü söylüyordu."

"Yanlış anlamış olmalı. Onu henüz teşhis etmiş değillerdi."

"Verdikleri adres..."

"Kırk Altıncı Sokak. Bir pansiyondur. Yıllar önce New York'a geldiğinde birkaç hafta kalmıştı orada. West End'deki daire onun adına değildi. Başka bir kiracıdan kiralamıştı. O

yüzden orada oturabiliyordu. Bernie, ne yapacağız?"

"Seni bilemem" dedim. "Ama ben yatıp uyuyacağım. Önce duş yapacaktım ama onu da sabaha bırakacağım sanırım."

"Ama..."

"Adam sevgilin olduğu için senin canın sıkıldı. Ama ben kendisiyle tanışmış değildim."

"Ama evinin her yanında benim parmak izlerim var"

"Evin başkasının adına olduğunu söylemiştin. Belki orasını hiç bulmazlar bile."

"Bulurlar. Pansiyonda oturmadığını öğrenince Aktörler Yardımlaşma Bürosu'nu arayıp doğru adresi bulurlar Bunun için telefon rehberine bakmaları bile yeter. Lucas Santangelo, West End Caddesi 304. Bu kadarını polisler bile akıl edebilirler."

Bundan pek emin değildim ama bir şey söylemedim. Eğer ölü adamla romantik bir ilişkide olduğu bilgisini verecek biri olduğu takdirde

kendisinin de olaya çekileceğini söyledim. Eğer böyle bir şey olursa, o zaman gerçeğin biraz kısaltılmışını anlatabilirdi. "Onu iyi tanımıyordun" dedim. "Arkadaşlık etmekte olduğun birkaç erkekten biriydi ve..."

"Tanrım, sanki fahişeymişim gibi."

"...Ve kısa bir süre önce kendisiyle bozuştun ve onu en son geçen hafta gördün. Evinde parmak izin varsa bundan ne çıkar ki? Dairesine alıcı gözle bile bakmayacaklardır İntihar ettiğini düşündükleri izlenimini edindim ben."

"Bunu neden yapsın ki?"

"Herhangi bir insan neden intihar eder; ben bilemem" dedim. "Ama bu insanların çok sık yaptıkları bir şeydir. Belki de sonunda hayatının yaşanmaz olduğuna karar vermişti."

"Ve evrak çantasında yanm milyon dolarlık beyzbol kartı olması kendisini öyle bir bunalıma sokmuştu ki, kafasına bir kurşun sıktı. Tabancayı nereden buldu ki?"

"Belki de tabancası vardı."

"Sen bu öğleden sonra evi didik didik ettin. Tabanca görmüş müydün?"

"Görmedim. Ama yukarda 9-G'de kendisini vurduktan sonra tabancayı da aşağı inip çorabının içine saklamış olamaz, değil mi?"

"Bak bu aklıma gelmemişti" dedi.

"Gelmez elbette, çünkü doğru dürüst düşünemeyecek durumdasın. Ben senin gibi alt üst olmuş durumda değilim çok yorgunum. Epey uzun bir gün geçirdik."

"Seninle dükkânında buluştuğuniuzdan bu yana neredeyse on iki saat geçti."

"Ben o zamana kadar yarım günü arkamda bırakmıştım. Dükkânı saat onda açtım."

"Demek saat sekizden falan beri ayaktasın, ha?"

"Öyle bir şey işte."

"O zaman en iyisi bırakayım da uyu. Ben yalnızca kaygılanacak bir şey olmadığını söylemeni istemiştim."

"Hepsi bu mu? Bu çok kolay. Doll, kaygılanacak bir şey yok. Biraz uyu haydi. Sabaha konuşuruz."

Soyunduktan sonra saatin geç olduğuna aldırış etmeden duş yapmaya karar verdim.

Robdöşambrımı giydikten sonra ceketimin cebinden beyzbol kartımı altım. Kartın arkasında Ted Williams'ın 1949'dan sonraki vuruşları ve bunları Fenway'de ya da deplasmanda yaptığı

belirtiliyordu. Ancak kartta gösterilen üçlü vuruşu kaç kere yaptığı hakkında herhangi bir bilgi verilmemekteydi.

Lanet olsun, diye düşündüm. Meraklı Zihin Öğrenmek İstiyor...

İçimi çekerek kalkıp iki basamaklık merdivenimi çıkarttım, üstüne binip dolabımın arka duvarını olduğundan beş on santim önde gösteren plakayı tutan vidaları sökmeye başladım.

Böylece açtığım yere maymuncuklarımı falan koyabilirdim ama yapmıyordum. Onları son günlerde üstümde taşımaya alışmıştım. Onlar olmadan kendimi çıplak hissettiğimi söyleyemeyeceğim ama daha bir süre ceplerimde taşımaya karar verrmiştim işte.

Cuma günü koyduğum Harlan Nugent'in 8350 Doları da hâlâ yerinde duruyordu. Onu bir ara çıkartıp Carolyn'in zulasına saklamalıydım. Belki yine kefalet parası yatırması gerekebilirdi.

Ama bu şimdinin işi değildi.

Bölmeden kahverengi deriden ve köşeleri pirinç destekli bir evrak çantası çıkardım. Çantanın üç rakamlı bir de şifreli kilidi vardı. Çantayı oturma

odasına götürdüm, divana yerleştim.

Çanta kilitleri genelde güvenlikten çok gösteriş içindir. Bir bira kutusunu açacak gücü olan herkes bu tür çantaların kilitlerini çekiçle vurarak gevşetebilir ya da bir tornavidayla çıkarabilir. Öyle şiddet düşkünü olmayan biri de rakamlarla oynayabilir: Ne de olsa yalnızca bin olasılık vardır Şifreyi bulmak ne kadar sürer ki? 0-0-0 ile başlayıp 0-0-1 ve 0-0-2 diye devam etmek sıkıcı bir iştir ama bir kere başladınız mı sonu da gelir. Her biri için beş saniye uğraşsanız, dakikada on iki kombinezon denersiniz. On dakika da 120'ye ve bir buçuk saat sonra da 9-9-9'a geliverirsiniz.

Mekanizmalar epey basit olduğundan maymuncukla açılmalrı da kolaydır. Ve ben de öyle yapmıştım. Kilitleri açtıktan sonra her ikisini de 4-2-2'ye ayarlamıştım. Bu da çocukluğumuzdaki evin numarasıydı. (Bir zamanlar beyzbol kartlarımın bulunduğu yer yani.); şimdi de "Büyük Üçlü'yü arkadaşlarının yanına bırakmak için çantayı açtım.

Evet, biliyorum. Evrak çantasının nereden geldiğini merak ediyorsunuz. Doll ile öğleden sonramızı onu boşuna arayarak geçirmemiş miydik?

Eh, itiraf etmek biraz güç olacak ama size karşı tümüyle dürüst davranmadığımı itiraf etmeliyim. Günüm sizin ve Cooper'in sandığından biraz daha erken başlamıştı. Yani anlayacağınız, bir iki şeyi anlatmadan geçivermiştim işte...

16

Tanrı bilir neredeydim ve bir kilidi açmaya çalışıyordum. Bir Iraklı olsaydım bütün kilitlerin anasını yardıma çağırabilirdim, çünkü ne kadar açarsam açayım içinde daha karışık bir mekanizma buluyordum. Sonunda en son pimler de düştü ve bir eve ya da daireye değil de, kilidin derinliklerine biraz daha girdim. Başarmıştım, kilidi sökmüştüm artık, şimdi henüz hiçbir insanın ayak basmadığı o labirent odalarına girebilirdim...

Hırsız alarmı çalmaya başladı. Keskin ve yüksek sesi. Alarmın tablosu neredeydi? Şifresi neydi? Buradan nasıl çıkacaktım?

Döndüm, oturdum ve gözlerimi kırpıştırdım. Saate baktım. Ne şifre tablosu ne de girecek şifre vardı. Yalnızca saatin düğmesine basmak yeterliydi, ben de ona bastım ve o berbat ses kesildi.

Ama çalar saat görevini yapmıştı. Artık uyanıktım ve rüyamın o ayartıcı mekanizmasına geri dönmek imkânsızdı. İnsan böyle bir rüya için bir ömür beklerdi ve sonunda geldiğinde sanki bir saat sonraki golf randevusuna yetişecek olan bir doğum uzmanı tarafından çekilip alınırdın. Belki başımı yastığa dayasam, belki bir süre kilitleri düşünsem...

Hayır

Sabahın artısıydı, Pazar günümün başlama saati gelmişti. Bir atlet ve naylon koşu şortumu giydim, çoraplarımı ayağıma geçirdim, Saucony ayakkabılarıma uzandım, ama sonra bir kenara bırakıp dolaptan eski New Balance 450'lerimi aldım. Lime limeydiler ama rahatlıkta da onlardan iyisi yoktu.

Bir iki şeyi bel çantama doldurup kemerime geçirdim. Bir bânt bulup alnıma oturttum, mavi beyaz kareli bir küçük havlu bulup onu da belime sokuşturdum. Evden çıktım, kapıyı

kilitledim, anahtarları da çantaya koydum.

Dışarda gökyüzü aydınlanıyordu ki, aynı şeyi kendim için söyleyemezdim. Hızlı adımlarla yürümeye başladım sonra kadarının bir insandan beklenebilenin en fazlası olacağını

düşündüm. Daha hızlı hareket etmek isteyen taksiye binsindi.

Yetmiş ikinci Sokak'ta sola dönerek Riverside Park Hudson Nehri'ne yöneldim. Yirmi otuz metre kadar sonra bir koşuya başladım.

Yapıyorsun işte, dedim kendi kendime: Koşuyorsun. Koşursun işte, avanak herif!

Ancak bu pek uzun sürmedi. Yarım blok koştuktan sonra yine hızlı adımlarla yürümeye döndüm. Asfalt park yoluna vardığımda koşuyordum

ve elli metre sonra yine yürümeye başlamıştım

Sağlıklı ve bayağı hareketli bir genç insanın böyle formsuz kalması gerçekten şaşırtıcıydı.

Aynı anda kafasında birbirleriyle bağdaşmayan iki fikir taşıması ise daha da şaşırtcıydı.

Parkın çevresinde oflaya poflaya dolanırken bir zamanlar her gün bu anlamsız ve çirkin işi yapacak kadar mazohist olmama şaşıyordum. Ve bunu düşünürken zihnimin bir başka köşesinde t o korkunç tempoya dönmeyi düşünmekteydim. Kendi kendime günde yalnızca kolay bir iki kilometre diyordum. Hatta haftada üç gün. Şöyle iyi bir terleyecek, kanı

damarlarımda dolaştıracak kadar.Bunda ne kötülük vardı ki?

Alnımda, koltukaltlarımda terler birikiyor; fanilamın önü ıslanıyordu. Eh, bu işin amacı da buydu, değil mi? Bu komediye başlamamın nedeni koroner bir felaketin eşiğine gelmek şöyle gözle görünür bir ter atmaktı. Artık hız kesebilir, gene hızlı adım yürüyüşe dönebilir ve son turda da...

"Hey, Bernie! Bu ne sürpriz böyle?"

"Wally" dedim.

"Bugün haftalık uzun koşumu yapıyorum" dedi. "Buradan "' Cloisters'e gidip gelme yarım maraton eder Dönüş de zaten hep yokuş aşağı."

"Kaymak gibi desene."

"Ne demezsin. Aslında aynı yolu iki kere koşup tam kırk kilometreyi yapmak isterim. Ama o zaman da bir riske girmiş olurum."

"Bunu yapmaz istemezsin."

"Kasım'ın ilk Pazartesi maraton varken olmaz. Sen gelecek yıla koşabilecek misin, Bernie?

Bunu yapabilirsin aslında. Her hafta mesafeyi biraz daha artır ve bir de bakmışsın kırk kilometre koşmak işten bile değilmiş adeta parkta bir yürüyüş. Bernie, sen yürüyorsun. Ne oldu?"

"Hiç."

"Neden birden yavaşladın?"

"Maratona çalışıyorum" dedim. "Maratonun parkta yürüşten farksız olduğunu söylemiştin, ben de parkta yürüyorum

"Biraz tempolu koş. Seksen Birinci Sokak'a kadar koşalım. Sonra yürüyerek eve dönersin. Ne dersin ha?"

Ne diyecektim? "Çok esaslı olur" dedim. "Ama acele etmek istemiyorum."

Bunun akıllıca bir şey olacağını anladı sanırım. O koşmaya devam ederken ben parktan çıktım ve Yetmiş ikinci Sokak ile West End'e doğru yürüdüm. Şimdi pek hızlı yürümüyordum ama insanın terini kontrol eden sistem, mesajı almakta biraz gecikmiş olmalıydı. Her yanımdan terler boşanıyordu, şortum ve fanilam artık sırılsıklamdı.

Güzel.

Belki de koşmaktan tümüyle vazgeçebilirim, diye düşündüm. Belki de giymeden önce eşyalarımı bir güzel suya bastırırım. O zaman bir de başıma bir tas su döktüm mü, gerçeğinden hiç farkım kalmazdı.

Her neyse.

West End'de güneye değil, kuzeye döndüm ve gene koşmaya başladım. Bitiş çizgisini görmenin adrenalin salı artırmakla bir ilgisi vardır ve ben de sonunda hiç istemeden bir tempoya geçtiğimi farkettim. 304 numaranın kapısına diğimde mavi havlumla yüzümü

silerken kalbim kopacak çarpıyordu, soluğum kesilmişti.

Aynı tempoyla kapıcının yanından geçip asansöre girdi

Luke Santangeloı'nun kapısı fazla bir sorun çıkarmadı. Yalnızc tek kilit vardı, onu da kolaylıkla açtım.

İçerde daireyi ölü ya da canlı başka biriyle pa madığımdan emin olmak için çevreyi şöyle bir gözden geçiı Bu, 9-G'de Perşembe akşamı geçirdiğim saatlere kıyasla daha i olmuştu.

Nugent'lerin Klasik Altılısının aksine 7-B klasiğin altında tek yatak odalı bir daireydi.

Yalnızca bir tek banyo var orada da kimse kapıyı kilitleyecek ve hele de içinde ölecek I-.

düşüncesizlik etmiş değildi. Bu kadarını saptadıktan sonra otu-odasına döndüm ve belimdeki çantadan eldivenlerimi çık giydim.

Sonra da işe koyuldum.

Luke'un apartmanından çıktığımda üzerimde birtakım elbise vardı. Etiketine bakılırsa Brooks Kardeşlerden alınmış (ya da hakkında bildiklerime bakılırsa, çalınmış) üç düğmeli siyah elbise zaten dolabında tekti. Luke ile hemen hemen numarayı giyiyorduk ama pantolonun arkası biraz dar, ceket de omuzlarda biraz boldu.

Haftada üç kere koşsam diye düşündüm ve koşmadığın günler de ağırlık kaldırsam...

Bana gayet iyi gelen yeni ütülenmiş bir de gömlek bulmuştum. Luke'un 'kolasız olsun' demeyi unutmuş olduğu anlaşılıyordu. Bir çiviye asılı sekiz on kravatı vardı, bunları çalmış mıydı

bilemiyorum. Kırmızı ve siyah çizgili bir tane çektim. Ayakkabıları bana küçük geliyordu, ancak takım elbiseyle koşu ayakkabısı giymekten hiç hoşlanmam. Oysa Wally Hemphill hiç

sakınca görmez bunda. Dolaptaki üç çifti de denedim ve en rahatı olarak siyah mokasenleri seçtim. Ancak onlan da uzun süre giymeyeceğimi umuyordum

Evrak çantası diğer valizlerle birlikte yatağın altındaydı. Kilitli yalnızca evrak çantasıydı.

Maymuncuğumla açtım ve içinin beyzbol kartlarıyla dolu olduğunu görünce pek memnun oldum, ayakkabılarımı ve koşu giysilerimi de içine koymak isterdim ama yer yoktu.

Evrak çantasını kapamadan önce bir tek beyzbol kartı seçip kahverengi bir sırt çantası içinde kendisine geçici bir yer buldum. Daiireyi bir kere daha dolaştım ama fazla oyalanmadım.

Maymuncuğumu elbisenin ceketine yerleştirmiş, evden çıkmadan hemen önce eldivenleri çıkartıp bir başka cebe tıkıştırmtştım. Bir elimde evrak çantası, diğerinde koşu giysilerim, spor ayakkabılarım ve bel çantam olan ve üzerinde New Mexico'da Tucumcari'de bir hediyelik eşya mağazası olan Mercurial Wombat'ın arması bulunan bir kumaş çanta vardı.

Koridorda asansör bekleyen bir kadın vardı ve görebileceği tek şey kapısını kilitleyen iyi giyimli bir adamdı. Kapı benim değildi ve anahtar kullanmıyordum ama onun bunları

bilmesine imkân yoktu. Benim işim bitmeden onun asansörü geldi ve kadını alıp götürdü. Ben de bunun üzerine ceketin üst cebinden ipekli bir mendil çıkardım, kapı kolundan parmak izlerimi sildim, koridorun sonuna kadar yürüyüp merdivene açılan kapıdan geçtim.

İki merdiven çıkıp dokuzuncu kata gelince koridorun boş olduğuna kanaat getirdikten sonra Nugent'lerin kapısına geldim. İçerde olabilecek birinin üzerine bir şey atıp kapıya gelmesi için uygun bir süre bekledim. Kimse gelmeyince de içeri girdim. Bu defa gözlerimin karanlığa alışmasını beklemedim. Maymuncuğumu kaldirdım, eldivenlerimi giydim, ışığı yaktım.

Daire son ziyaretimden geçen elli saat için değişmemişti. İçeriye şöyle bir göz attıktan sonra doğruca konuk odasına gittim. Sehpanın üzerindeki palyaço hâlâ hüzünlüydü ve doğrusu bunun için de kimse kendisini suçlayamazdı.

Banyo kapısı da hâlâ kilitliydi. Kapıya da, yandaki duvara da vurdum. Sonra oynadım ne konuk odasında ne de banyoda herhangi bir ışık yakmayan elektrik düğmesiyie.

Cebimden anahtarlığımı çıkardım, uygun bir alet seçip düğme plakasını duvara tutturan vidalan söktüm, plakayı çıkardım. Elektrik düğmesi sahteydi. Arkasında on santim yüksekliğinde, sekiz santim eninde bir bölme vardı. Elimi içeri sokup parmaklanmla yokladım. Eldivenli olduğumdan seramik bir parlatılmamış yüzüne dokunduğumu anlamam biraz uzun sürdü.

Neydi bu? Bir zula yeri mi? Olamazdı ama, çünkü açıklığın altı kapalı değildi. Buraya koyduğunuz bir şey duvarın dibinene kadar düşer ve bir daha alınamazdı.

Karo seramiği hafifçe bastırdım. Üst kısmı menteşeliydi ve geri gitti, banyodaki ölünün kokusu burnuma çarptı. Banyo kapısı kokuyu dışarı sızdırmayacak kadar sıkı kapanıyordu ama karoyu itince bir aralık olmuştu. Kendimi toparladım, elin aşağıya kadar uzatıp kapıyı

içerden açtım.

Sonra da içeri girdim. Duş perdesini çekip belleğimi tazelemek için cesede baktım. Çok daha kokulu olmak üzere hatırladığım gibiydi. Altında bir tabanca olup olmadığını bilmiyordum ve öğrenmek için de yerinden kıpırdatacak değildim. Banyo kapısını açık bırakıp büyük yatak odasına geçtim ve birkaç dakika orada kaldım. Sonra yine banyoya dönüp kapısını tutarak kokunun dairenin tümünü doldurması için ileri geri sallara başladım. Bu insanın uzun zaman yapmak isteyeceği işlerden değildi ve ben de fazla uğraşmadım zaten. Çok geçmeden banyodan çıktım, kapıyı kapattım ve gizli delikten kolumu uzatıp kilitledim.

Kolumu geri çekince menteşeli karo yerine oturdu. Şahte elektrik düğmesini yerine vidaladım.

Sonra yine büyük yatak odasına döndüm ve iki gece önce o kadar dikkatle yerlerine yerleştirdiğim saatle mücevherleri aldım. Bu kere hepsini evrak çantasına doldurdum. Sonra Harlan Nugent'in dolabından gayet iyi cilalanmış bir çift siyah ayakkabı çıkardım. Bunlar Luke'un

mokasenlerinden sonra çok rahat gelmişti, Zaten mokasenleri eve girer girmez çıkarmıştım. (Elbiseye de iyi uyuyorlardı.) Mokasenleri dolaba, diğer çiftin yerine bıraktım.

Sonra bütün ışıkları söndürdüm, dışarı çıkıp kapıyı kilitledim ve eve gittim.

Duş yapıp tıraş olduktan ve koşu giysilerimi suya bastırdıktan sonra bu kere kendi elbiselerimi giydim. Mavi ceket, gri pantalon. Luke'un elbiselerini ve Harlan'ın ayakkabılarını

iki alışveriş poşetine doldurdum. Hepsini dolabıma asabilirdim ama risk almaya ne gerek vardı ki? Gömlekte temizleyicinin etiketi vardı, elbisede de teşhis edilebilen bir şey olabilirdi.

Bugünlerde DNA testleri gibi bir sürü şey yaptıklanndan ne bulup bulmayacaklarını ancak Allah bilirdi. Aynca, onlan bir daha giyecek değildim. Elbise üstüme iyi oturmamıştı, gömleğin yakasını beğenmemiştim, kravat ise yaramazdı. Ayakkabılar insanı ayartıyordu doğrusu, ilk kez 300 Dolarlık ayakkabı giymiştim, ancak onlar da yarım numara büyüktü ki, bu da vazgeçmemi kolaylaştırmıştı.

Evrak çantasıyla Tucumcari çantayı dolabın arkasındaki bölmeye sakladım.

Maymuncuklarımı bir cebime, eldivenlerimi öteki cebime yerleştirdim, boynuma Luke'un evinden aldığımdan daha şık bir kravat taktım ve dışan çıktım.

Yetmiş Birinci Sokak'ta doğu yönünde yürüdüm ve Broadway köşesinde bulduğum bir telefondan polisi arıyarak, "West End Caddesi ile Yetmiş Dördüncü Sokak köşesindeki apartmana bir paket teslim ettim" dedim. "Dairelerden birinden berbat bir koku geliyordu.

Ben askerlik yaptım, insan o kokuyu bir duydu mu bir daha unutamaz, iddiaya girerim ki, orada bir ölü var." Memur adımı sordu. "Ben bu işe karışmak istemem" dedim. "Bina numarası West End 304. Daire 9-G, kapıcıya anlatmaya çalıştım ama anladığını sanmıyorum, ingilizcesi biraz zayıf galiba. West End Daire 9-G. İddiaya girerim ki, içerde bir ceset var Hoşçakalın.

Gelen ilk metroyla Doksan Dokuzuncu Sokak'a kadar Turnikeden geçip Broadway'in başından yürümeye başladım. Karşıma çıkan ilk dilenci bir kadın, ikincisi iriyarı bir adamdı.

İkisine de birer Dolar verdim. Üçüncü adam benim ölçümdeydi, ona da iki torbayı verdim.

"Hey, bu da ne?" dedi.

"İyi günlerde giy" dedim ve dönüp metroya girdim.

Saat onda dükkânda Raffles'ın fare avcılığı yetene geliştirmesine yardımcı oluyordum. Bir iki saat sonra Luke'un dairesindeydim ve sanki ilk kez görüyormuşum gibi görünmeye çalışıyordum. Daha önce reçel kavanozundaki 240 Dolara özellikle el sürmemiştim. Bu kere parayı aldım ama hatırlarsanız Doll ile de kırıştım.

Buna ahlâk derler işte.

Eve döndüğümde 240 Doların benim payıma düşern yarısı iyice azalmıştı. Bir beyzbol kartları

ansiklopedisine yirmi, battaniyeye elli Dolar vermiştim. Gece boyunca da sürekli kahve ve taksi parası çıkmıştı cebimden. Şimdi sabahın ikisiydi ve yirmi saattir uykusuzdum. Eh, ben şimdi ne yapıyordum? Başımı yastığa dayamış mıydım? Ne gezer! Divanın üzerinde oturmuş

beyzbol kartlarını ansiklopediyle karşılaştırıyordum.

Bazı çocuklar hiç büyümezler doğrusu.

17

Sandviçini inceleyen Carolyn, "İlginç bir karışım" dedi. "Et, pastırma, hindi ve..."

"Tütsülenmiş balık."

"Ve Rus salatası ile lahana ve hepsi haşhaşlı ekmek üzerinde. Daha önce böyle bir şey yediğimi sanmıyorum. Bunun adı var mı?"

"Pyotr Kropotkin diyorlar" dedim. "Nedenini sorma ama. Genelde çavdar ekmeğiyle veriyorlar ama ben..."

"Böylesi daha. Senin sandviçin nerede, Bernie?"

"Ben yalnızca kahve içiyorum, bir saate kadar öğle yemeğine randevum var."

"Bana sandviç getirmek zorunda değildin, Bern. Telefon etseydin ben gidip kendime bir şeyler ayarlardım. Ama geldiğine sevindim, çünkü dün hiç evden çıkmamıştım. Garip bir şey ama Pandora'da ya da Fat Cat'te dört beş saat geçirdikten sonra ertesi gün bir enkazdan farkım kalmıyor. "

"Neden acaba?"

"Eh, salonlar çok dumanlı. Gelenlerden çoğu sigara içiyor havalandırma da hiç yeterli değil."

"Herhalde ondandır."

"Sonra uzun bir gecenin sonunda ya bir parça pasta ya da şeker yiyorum. Tatlı bir şey yani.

Şeker krizi geçirdiğim gecelerin sabahında nasıl olurum bilirsin."

"Bilirim."

"Ben de günümü evde geçirdim. Bir Kinsey Millhone'u tekrar okudum. Beden eğitimi öğretmeninin karısıyla ilişkisi olan liseli çocuk hakkındaki kitabı. Kadın çocuğa kocasını

öldürtüyor. Eyvah, sonunu açıkladım işte, inşallah okumuşsundur"

"Sempati'nin T'si mi? İlk çıktığında okumuştum."

"Kinsey'in beden öğretmeniyle basket oynadığı sahneyi hatırlıyor musun?" Gözlerini yuvarladı. "Benden bu kadar. Sen dün ne yaptın? Kitap satabildin mi?"

"Uzun hikâye" dedim.

"Vay canına, ne kadar da karışık bir iş bu böyle? Ölünün çıkacağını biliyor muydun?"

"Bir bağlantı olduğuna emindim. Baştan beri çok rastlantı vardı. Doll Cooper'in sözünü ettiği dairede bir çıkınca onun ellerini yıkamak için oraya gelmiş biri olmadığı belliydi. Ayrıca adam yabancı gelmemişti."

"Bunu daha önce de söylemiştin."

"Onu mahallede görmüş olacağımı sanmıştım ama yakın bir zamanda ve çok daha yakından görmüştüm. Palyaço."

"Ne?"

"Joan Nugent'in sehpasındaki. Doll, Bayan Nugent'e vermekten söz edince kafamda bir ışık çaktı. Ama palyaçoyu ancak hüzünlü biri olarak hatırlıyordum."

"Alnında bir kurşun deliği olsa sen de hüzünlü görünürdün."

"Palyaço hüzünlüydü" dedim, "ama onun dışında neye benzediğine dikkat etmemiştim. Öyle giyindikleri zaman ancak üzerlerindeki kostümü görürsün."

"Böylece bir kere bakmaya gittin."

"Beyzbol kartlarını almaya gittim" dedim. "Ya da Doll'un Luke'un evinde bulmayı umduğu her neyse onu almaya."

"Ve gittiğinde onu yanında istemedin."

"Hayır iki kişi kalabalık ederdi. Luke'ten çıkıp Nugent'lere gitmek kolaydı. Zaten binaya girmiştim ve kilitlerin bir sorun olmadığını biliyordum."

"Banyodaki dışında."

"Beni rahatsız eden bir şeydi o. İmkânsız bir şeydi, iki senaryo düşünebiliyordum ve ikisi de mümkün değildi. Biri eve girdiği, soyunduğu, banyoya kilitlendiği, kolunu olmayacak biçimde kıvırıp kendini alnından vurduğu ve sonra da tabancayı yediğiydi."

"Tabanca düşmüş ve o da üstüne düşmüş olamaz mıydı?"

"Olurdu elbette. Ya da pencereyi açıp tabancayı dışarda perrvaza bırakmış, pencereyi kapatmış ve küvete düşüp ölmüş obilirdi. Aslına bakarsan nasıl intihar edebildiğini anlasan bile intihar etmesi için bir neden yoktu."

"Şu halde geriye cinayet kalıyor."

"O da imkânsızdı, çünkü kapı içerden kilitliydi. Onu öldüren kişinin banyo kapısından çıkması gerekirdi."

"Ya pencere?"

"Pencereyi unut. O küçük banyo penceresinden bir Sinekİnsanın'ın çıkıp da binanın duvarından inmesi... Hayır; adamın kendini öldürüp tabancayı yediğine inanmayı tercih ederim. Katil kapıdan çıkmıştı ama kapı da kilitliydi."

"Katil bir hortlak mıydı peki?"

"Ya öyleydi ya da o kilidi aşmanın bir yolu vardı. Düşündükçe yanıtın burada olduğunu anladım. Raffles için son kez sifonu çektiğimde o hayvan kapılarından birini koydurtmayı

düşünmüştüm. Hani kapının altına menteşeli bir kapak koyarsın ve hayvanlar kapı kapalı bile olsa girip çıkabilirler. Onlardan olsaydı her seferinde banyo kapısını açık tutmayı hatırlamama gerek kalmayacaktı."

"Nugent'lerde onlardan mı vardı?"

"Hayır"

"Çünkü adamı bir kedinin öldürdüğüne inanamam, Bernie. Bak orada çizgiyi çekerim artık."

"Hayır" dedim. "Bir kedi ya da köpek tabancayı yerinden oynatıp da intiharın cinayete benzemesini sağlayabilirse de, öyle bir şey olmadı. Evde hayvan beslemiyorlar ve beslemiş

olsalardı da önemi yoktu, çünkü banyo kapısında bir hayvan kapağı yoktu. Ama bir şey olmalıydı ve işte o zaman elektrik düğmesini hatırladım."

"Öyle birdenbire aklına geldi demek."

"Aklıma getiren şey kendi banyomda elektrik düğmesini çevirmem oldu, Işık yanmadı."

"Düğme sahte olduğu için mi?"

"Hayır, ampul yanmış olduğu için. Onu değiştirken Nugent'lerin dairesindeki düğmeyi hatırladım. Bir ışığı söndürmeyen bir düğme olması o kadar da olağanüstü bir değildir. Pek çok kimse evlerinin dekorasyonunu değiştirirken tavan lambalarını çıkartırlar ve düğmenin yerini alçıyla kaplayacakları yerde olduğu gibi bırakırlar Ben yine de düğmenin altında ne bulacağımı merak ediyordum."

"Ve duvarda bir delik buldun."

"Evet."

"Bu da birinin Luke Santangelo'yu öldürdükten sonra kapıdan çıkması, kapıyı kapaması ve düğmeyi sökerek delikten kolunu uzatıp kapıyı öteki taraftan kilitlemesi demekti.

Eğer kolum biraz daha kısa olsaydı kola erişemezdim. Ya da biraz daha etli olsaydı delikten sığmazdı."

"Şu halde uzun ve zayıf kollu birini arayacağız. Peki ama insanın o kadar zahmete girmesine ne gerek var Orasını anlamadım işte."

"Ben de."

"İntihar süsü vermek için mi? Ama sahte bir kilitli oda intiharı görüntüsü yaratmak istiyorsan tabancayı geride bırakmaz mıydın?"

"Şimdi sorunun can damarına değindin işte" dedim. "Katil ne kadar akıllı olursa olsun, mutlaka küçük bir yanlışlık yapar."

"Ama..."

"Evet, bir anlamı yok, ama bundan ne çıkar? Zaten bu benim sorunum değil ki."

"Değil mi?"

Başımı salladım. "O sahte elektrik düğmesini bulduğuma sevindim, çünkü bu imkânsızlık unsuru beni çok rahatsız ediyordu. Cinayetin nasıl işlendiğini merak ediyordum. Ama neden ya da kimin tarafından işlendiği beni ilgilendirmiyor"

"Ya da Luke'un orada ne aradığı."

"O da. Yanına bir iki parça mücevher bıraktım ve yatak odasındaki çekmeceleri karıştırıp bir iki parça da ben aldım. Polislere bu soruların bazılarına kolay yanıtlar sağlamak için. Adam hırsızlık yapıyordu, bir suç ortağı vardı, suçortağı kendisini öldürdü. Hayır, öyle olduğunu sanmıyorum ama doğrusunu istersen ne olduğu da beni hiç mi hiç ilgilendirmiyor"

"Öyle mi?"

"Başımda yeteri kadar dert var zaten, Bana yöneltttikleri suçlamadan temize çıkmak örneğin.

Ve dükkânı kaybetmemenin bir yolunu bulmak."

"Dükkân" dedi Carolyn. "Onu da, öteki olup bitenleri de unutmuştum. Bernie, dertlerin sona erdi!"

"Öyle mi?"

"Kartlar sende değil mi? Onları Borden Stoppelgard'a verip kontratını uzatırsın. Sana teklifi bu değil miydi?"

"Hemen hemen."

"O yüzden böyle giyinmişsin demek. Borden Stoppelgard ile yemeğe gidiyorsun, değil mi?"

"Hayır ama yaklaştın."

"Yaklaştım mı? Ne demek o? Borden Stoppelgard'a yakın olan kim olabilir?"

"Uzaklaşmak elinde olmayan biri."

"Ama..."

"Ben gideyim artık. Marty'yi bekletmek istemiyorum."

"Marty mi? Marty Gilmartin mi?"

"Onun kulübünde. Kıyak iş, değil mi? Dönüşte sana her şeyi anlatırım."

Düzmeceler kulübü Gramercy Parkı'na bakan Yunan stilinde katlı bir binaydı. Irving Meydanı'na kadar yürüdüm ve saat birde yemek randevuma yalnızca üç dakika geç kaldım.

Adımı masasındaki üniformalı memura verdiğimde Bay Gilmartin'in lobide beklediği bildirildi. .

Halı döşeli birkaç basamağı inince bir köşesinde bar, diğer köşesinde bir bilardo masası olan bir odaya girdim. İki adam ellerinde ıstakalarla beklerken üçüncüsü pek de matah olmayan bir vuruş yaptı. Barın önünde, üç beş kişi vardı, sekiz on kişi de ikili üçlü gruplar halinde koyu renkli ahşap masaların çevresinde oturuyorlardı. Hepsi otuz beşin üstündeydi, hepsi ceketli kravatlıydı ve içlerinden biri Martin Gilmartin'di.

Doğrusunu söylemek gerekirse adamı bulmak pek güç olmadı. Elinde bir gazete ve önünde bir içkiyle bir masanın başında oturuyordu ve ben içeri

girerken merakla baş kaldırmıştı.

Yanına yaklaşarak, "Bay Gilmartin?" dedim. Ayağa kalktı, "Bay Rhodenbarr?" dedi, tokalaştık. Geç kaldığım için özür diledim, hiç önemi olmadığını, geç kalmamış olduğumu söyledi. Zarif bir insandı, uzun boylu, ince yapılı, gümüş saçlı. Üzerinde çok esaslı

kahverengi bir elbise, beyaz yakalı mavi bir gömlek ve boynunda açık mavi bir kravat vardı.

Ayakkabıları bir sabah ön giydiğim Harlan Nugent'inkilere çok benziyorsa da, onlar siyah bunlarsa koyu ceviz rengindeydi.

"Çok özür dilerim" dedi. "Size buraya ancak ceketle girildiğini söylemiştim ama kravat da gerektiğini söylemeyi unutmuştum. İçerde gardropta sakladıkları o felaket şeylerden birini verdiklerini görüyorum."

"Aslında bu benim kravatım."

"Çok da zevkli" dedi hiç şaşalamadan. "Burada yiyebiliriz ama yukardaki yemek salonu çok daha sakin ve rahattır. Sizce bir sakıncâsı var mı?"

Bir önemi olmadığını söyledim, yukan çıktık, bir koridordan geçip yemek salonuna gittik.

Gilmartin yolda çeşitli ilginç nesneleri gösteriyordu. Tavanlar yüksek, yerler halı kaplıydı, mobilyalar koyu renk ahşap ve kırmızı deriydi. Duvarlann hepsi de süslü çerçeveli ve hepsi de aktör ve artistlerin resimleri olan tablolarla doluydu.

"Şöminenin iki yanındaki portrelere dikkatinizi çekerim" dedi. "İki ayrı ressamın eserleri olmasına rağmen çerçeveleri eştir. Kim olduklarını anlamadınız sanırım." Anlamamıştım.

"Biz onların kulübün şeref kurucuları olarak söz ederiz. Soldaki James Stuart, sağdaki de oğlu Charles Stuart'tır. Onu Bonnie Prens Charlie olarak hatırlayabilirsiniz."

"İngiliz tahtının düzmece varisleri."

"Çok iyi. James kendisine III. James demişti ama tarih ona Yaşlı Düzmece, oğluna da Genç

Düzmece adını vermiştir. Stuartlar aktör olmamalarına rağmen kulübümüzün adına uygun olduklarından yerlerini almışlardın Bir tek istisna dışında bütün öteki portreler Mesleğin üyelerine aittir."

"O istisna kimmiş?"

"Aslında dört kişiler ama tabloda hep bir aradalar. İçeri girerken dikkat etmiş olabilirsiniz, gardrobun hemen karşısında asılıydı."

"Bir mikrofon çevresinde duran dört genç zenci."

"Onların sahneye adım attıklarını hiç sanmıyorum. Ancak isteri dünyasından olduklan için üyemiz olmaya hak kazanırlardı sanırım. Bunlar kendilerine Platters adını vermişlerdi ve en tutulan şarkılarından birinin adı 'Büyük Düzmeceydi. Gilmartin gülümsedi, peçetesini açıp kucağına yerleştirdi. "Eh, ne içersiniz bakalım? Sonra da menüye bir göz atarız."

İçkilerimizi içerken gayet uygarca bir sohbete girişmiştik. Garson ilk yemekleri getirince bir sessizlik oldu. İşimizi konuşacağı sanırken Gilmartin gördüğü bir oyundan sözetmeye başladı

ve kahveye kadar konumuz o oldu. Ondan sonra artık konu zamanı gelmişti ve konuyu benim açmamın beklendiği görülüyordu.

"Bu sabah sizi evinizden aradığım için özür dilerim" dedim. "Ama iş numaranızı

bilmiyordum."

"İşim evimdir" dedi. "Ama bir iki telefonum vardır, kartımı vereyim."

"Teşekkür ederim. Ben de benimkini takdim edeyim."

"Ooo!" dedi kartı elinde çevirirken. "Tavşan Maranville. Otuzlu yılların Elmas Yıldızlar serisinden. Kendisinin Ünlüler Salonu'nda yer alıp

almadığını bilmiyorum. Oyununu da gördüğümü söyleyemem. Aslında o kadar yaşlı değilim."

"Kartı tanıyacağınızı düşünmüştüm."

Başını salladı. "Yıllar hiç de iyi davranmamış, değil mi? Umarım Tavşan'ın kendisine daha iyi davranmışlardır.Kart bükülmüş, bir köşesi kopmuş. Berbat durumda, değil mi?"

"Hemen hemen yeni durumda iki yüz Dolar eder dedim. "Ama bu haliyle..."

"Beş on Dolar'dan fazla etmez. O da böyle kötü bir örneğe bir alıcı çıkarsa." Kartı geri verdi, derin derin içini çekip sonra soluğunu boşalttı. "Bunu nereden buldunuz? Ama herhalde mesleki bir sırdır"

"Eh, öyle sayılır."

Kahvesini yudumladı. "Nakit para" dedi.

"Nakde ihtiyacınız vardı."

"İhtiyacım vardı ama ihtiyacım varmış gibi de görünmemem gerekiyordu. Elimde değerli pek çok şey var ama görünmeden nakde çevirmem imkânsızdı. Duvarlarımdaki tabloları satarsam hem kayda geçecekti, hem de yerleri boş kalacaktı, emlak satsam... Eh, bu devirde bedava ver daha iyi. Bir şeyi satmak ancak ipotekleri kaldırmakla mümkündü. O zaman da elime pek bir nakit geçmeyecekti. Ve benim de nakde ihtiyacım vardı."

"Ne kadar?"

"Bir milyon Dolar ideal bir rakam olurdu."

Bir milyon Dolar'a ihtiyacı olmanın nasıl bir şey olacağını düşündüm. Bir milyon Dolar isteyen insanlar tanıyordum ama bu aynı şey demek değildir.

"Böylece aklınıza beyzbol kartlarınız geldi" dedim.

"Onları yıllardır toplarım. İşim alım satımdır bildiğiniz gibi. Kartları biriktirmeye bir hobi olarak başladım. Kafamı daha önemli konulardan

uzaklaştırmak için. İnanır mısınız kartların yıllık getirisi hisse senetlerinden ve tablolardan daha fazlaydı. Ve de ticari emlaktan."

"Tahmin ederim."

"Ancak kartların en şaşırtıcı yanı satışlarındaki kolaylıktır Bir kutu dolusu kartla gider ve bir avuç dolusu parayla dönersiniz."

"Pul ya da sikke gibi."

"Sanırım ama bence kartlar daha az belirgindir Şu kadarını söyleyeyim. Kimse ne yaptığımı

farketmeden birkaç hafta içinde bütün varlığımı elden çıkardım ve altı yüz bin Dolar'a yakın para topladım." Öne eğildi. "Yaptığım işte yasalara aykırı ya da ahlâka ters gelen bir şey olmadığını belirtmeliyim. Kartlar benimdi. Onları ben satın almıştım ve istediğim gibi satabilirdim."

"Ve kimsenin bir şey bilmesi gerekmezdi."

"Ve kimse de bir şey bilmedi. Koleksiyonum çalışma masamda gülağacından bir puro kutusu içindeydi. Bir zamanlar purolan bozulmaktan koruyan sedir ağacı astarı şimdi kartları

böceklerin vereceği zararlardan korumaktaydı. En değerli kartları asetat zarflar içinde saklardım. Geri kalanı açıktaydı." Elini kaldırınca garson gelip kahve fincanlarımızı doldurdu.

"Kutudan her seferinde yirmi ya da elli kart alırdım. Onlan sattıktan sonra başka bir kartçıya gider ve yerlerine daha sonraki tarihli bulunan kartlardan alırdım. Ya da eski baskı olup kötü

durumda olanları. Yanınızda getirdiğiniz o talihsiz Tavşan Mararville örneğinde olduğu gibi."

"Ve böylece kutu hep dolu olurdu."

"Evet. Sabah kutudan bir iki düzine kart alır ve akşam o kadarını ya da daha çoğunu geri koyardım. Günümüzde tam bir seri birinci ligdeki bütün

oyunculann kartlarını içerir Ama bu böyle değildi. 1933 Delong serisinde toplam olarak yalnızca yirmi dört kart vardı. Onun önemlisi de Lou Gehrig kartıdır Yalnız diğer yirmi üç kartın toplamından daha çok para eder."

"Sizde var mıydı?"

"Hem de iyi durumda. Aynı yılın Goudey serisinde iki yüz kırk kart vardı ama ayrı ayrı

oyuncu sayısı iki yüz kırktan azdı. En popüler oyunculann birden fazla kartı vardı. Gehrig'in iki, Babe Ruth'un dört ayrı kartı. Bende dört Babe Ruth'un üçü vardı ve geçen yaz onları

toplam yirmi sekiz bin Dolar'a sattım. Babe’in yerine Zane Smith, Kevin Mcreynolds ve Bucky Pizzarelli'yi aldım." Başını salladı. "Hatırlarsanız Babe Ruth, Boston Red Sox takımında başlamıştı. Beyzbolun en iyi vurucusuydu. Ama Babe gibi bir vurucuyu dört günün üçünde yedekte tutamayacaklanndan sahada oynatırlardı. Red Sox'un sahibi onu New York'a sattı. Parasıyla bir Broadway oyununu finanse etmek istiyordu. Yankee Stadyumu Ruth'un İnşa Ettiği Bina oldu ve Bostonlu taraftar onu satan adamı asla bağışlamadılar. Onlan kim suçlayabilirdi ki? Babe satıp da yerine Zane Smith, Kevin Mcreynolds ve Bucky Pizzarelli gibilerini almakla neler hissettiğini tahmin edebiliyorum."

"Siz de parayı bir Brodway oyununu finanse etmek için mi kullandınız?"

Bu fikre güldü. "Bu aile ineğini verip yerine sihirli fasulye almak gibi bir şey olurdu. Hayır, sahne benim için çok şeydir ama ticâri bir alan değildir. Karımla tiyatroyu himayeye inanırız ve desteğimizde kimi zaman aşırıya kaçtığımız söylenebilir. Kimi zaman bu bir yatırım biçimindedir ama pek bir getiri umudunun olmadığını da biliriz."

"Anlıyorum."

"Böylece bütün kartlarımı zaman içinde satıp buğday yerine kabuk doldurarak puro kutumda değersiz kartlardan bir kolleksiyon biriktirdim. İşe yarayan her şey satılmıştı."

"Ted Williams dışında."

"Onlan farkettiniz demek?" Adamın gözleri parladı. "Ted Willams'ı satamazdım. Red Sox taraftarları kuklamı asarlardı sonra."

"Onları o yüzden saklamadınız ama."

"Elbette. Teşhis edilebilir kartlardı. Seri çok seyrek bulunun edeceği fiyatla kıyas kabul etmez. Ve eniştemi bilirsiniz."

"Kendisi mal sahibim olur"

"O zaman Müthiş Koşucu'ya olan tutkusunu da biliyor olabilirsiniz. O kartları satsaydım, satın alan kişi herhalde Borden'e teklif ederdi. Bilmeyen biri beyzbol kartlarının tanınmayacağını düşünürse de, Borden benim Williams kartlarımı uzaktan tanıyacak kadar iyi bilirdi. En azından seriyi satın alacak ve sonra da benimkiyle kıyaslamak isteyecekti. Ben kartları çıkaramayınca da sattığımı anlayacaktı. Daha doğrusu nakit para ihtiyacında olduğum için sattığımı anlayacaktı."

"Siz de bunun bilinmesini istemiyordunuz."

"Çok doğru. Bu yüzden Ted Williams kartlarını elde tutmak en iyisiydi. Ama değerli olan diğer bütün kartları sattım. Dediğim gibi buna hakkım vardı, yasadışı bir iş yapmamıştım.

Gizliydi ama insanın bazı sırlarının olması da olağan bir şeydir"

"Sonra?"

"Sonra bir gece yansı bir telefon geldi. Eniştemle bir gece geçirmiştim ve bu gayet yorucu bir şeydir.."

"Tahmin edebilirim."

"...Ve siz telefon ettiniz. Saat geçti ve çok yorgundun içimden gelen bir sese uyarak çalışma odama gidip püro kutusunun kapağını kaldırdım. Kartlar kaybolmuştu."

"Hayır" dedim.

"Çalışma odama gitmedim mi? Puro kutusunu açmadım mı? Kartlar kaybolmuş değil miydi?"

"Onların çoktan satıldığını biliyordunuz" dedim. "Evet, diyelim ki benim telefonum sizi ürküttü ve soyulduğunuz sonucuna vardınız. Bu gece yarısı edilen böyle bir telefona biraz garip bir tepkidir ama anlaşılmaz bir şey de değildir. Belki de değerli mallarınızın yerlerinde olduğundan emin olmak için çevreye şöyle bir bakardınız, ama siz zaten satmış olduğunuz için puro kutusunda değerli bir şey kalmamıştı. Öyle yerinizden fırlayıp Zane Smith ile Bucky Pizzarelli'nin yerinde olup olmadıklarına bakmanızın bir nedeni yoktu."

Kahvesini yudumlayarak biraz zaman kazandı. "Çok keskin bir zekâsı olan bir gençsiniz"

dedi.

"O kadar da değil ve hiç o kadar genç değil ama neler bittiğini anlamak o kadar da güç

sayılmaz. Puro kutusunun boş olduğunu biliyordunuz. Size telefonum, bu bilgiyi açıklamak için mükemmel bir fırsat yaratmıştı. Çalışma odasına koşacaktınız, meşhur gülağacı kutuyu açacak ve kartların çalındığını görecektiniz."

"Bunu yapmam için ne neden olabilirdi?"

"Sigortadan para almak. Kartları satmıştınız ama sigortanın.iptal ettiğinizi sanmıyorum."

Uzun bir süre susup ölü bir aktörün portresine bakarak düşüncelerini topladı. "Bu cinayet değil ya" dedi. "Önceden tasarlamış olmak önemsizdir. Eğer ani bir kararla yapmış olsan bile sigorta sahtekârlığı daha az ağır bir suç sayılmaz."

"Öyle."

"Bu işi başından planlamadığımı söylemek zorundayım. İlk amacım kartları sessizce ve en iyi fiyata satmaktı. Ve bunu da gayet iyi başardım."

"Ve?"

"Koleksiyonumun üçte birini sattığımda sigorta priminin zamanı geldi. Böyle bir koleksiyonun primi pek fazla değildir ve değerinin eksilmiş olduğunu söylemekle fazla bir kazancım kayacaktı. Bu yüzden primi tam olarak ödedim ve sigortaya da kalanını satınca bildirmeye karar verdim."

"Ama bunu yapmadınız."

"Hayır yapmadım. Onun yerine bir suçun temelini hazırladım. Neler hissettiğimi bilemezsiniz. Allah aşkına bana ne oluyor böyle? Gayet iyi bilirsiniz elbette."

"Ben de zamanında böyle çalışmalar yapmıştım."

"Doğru. Bernard, ben genelde öğle yemeklerinden sonra konyak içmem. Yalnızca akşam yemeğinden sonra içerim. Ama sizi bir kadeh içmeye ikna edebilirsem...

"Ne iyi fikir" dedim.

"Bu işi sonuna kadar götürüp götüremeyeceğimi bilemiyordum. Ben namuslu bir insandım. İş

alışverişlerimde hep insanlardan bir adım önde olmaya çalışmışsam da, yasaların dışına çıkmış değildim. Yine de kör bir dilencinin önünden para çalmakla bir sigorta şirketini dolandırmak arasında duygu açısından bir farklılık vardır."

"Ne demek istediğinizi gayet iyi anlıyorum. "

"İşe nasıl devam edeceğimi pek bilemiyordum. Kartların öyle ansızın ortadan kaybolmayacaklarını düşünüyordum. Bir hırsızlık görüntüsü olmalıydı. Çok sıkı güvenliği olan bir apartmanda oturuyoruz ve kilitlerimizin pek çok hırsızın açamayacakları şeyler olduğunu biliyordum."

"Pek çoğunun" dedim.

"O zaman hırsızlık görüntüsünü nasıl yaratacaktım? Sizi tanıyor olsaydım konu üzerinde mesleki fikirlerinizden yararlanabilirdim. Kapıyı kilitlediğimi sanıp açıp bırakmayı

düşündüm. Ama bunun sahneyi yeteri derecede hazırlamış olacağım sanmıyordum. Ortalık sanki yağmalanmış gibi görünse daha inandırıcı olmaz mıydı? Siz çıktıktan sonra bir ev ne haldedir?"

"Hemen hemen girdiğim zamankinden farksızdır"

"Sahi mi? Belki de ben aşın bir gayret içindeyedim. Ama bütün bunlara gerek kalmadı. Bir gün puro kutusunun kilidinin açık olduğunu gördüm. Kapağını kaldırınca içinin boş olduğunu gördüm."

"Ne zamandı bu?"

"Pazartesi öğleden sonra. Öğle yemeğini burada yiyip saat üç ila dört arasında dönmüştüm.

Kartlara en son ne baktığımı bilemiyorum. İyi olanları artık satıldığı için bakmama gerek yoktu. O boş kutuya bakarken aklımdan neler geçtiğini anlatamam."

"Tahmin edebiliyorum."

"Hiç sanmıyorum. Aklımdan şüphe etmeye başladım. Kartları elden çıkarmış ve unutmuş

muydum? Çünkü on1arı ortadan kaldırmaya karar vermiştim."

"Onlan sizin için kim saklayacaktı?"

Gilmartin şaşırmış göründü. "Hiç kimse. Ne yapmakta olduğumu kimseye söyleyecek değildim. Hem neden birine saklatacaktım ki? Evimden çıktıkları anda yeryüzünden kaybolmalarına karar vermiştim. Bir çöp yakma yerinde falan olacaklardı. O sırada bu aynntıları düşünmüş değildim."

"Ama kartlar kayboldular."

"Biri almıştı" dedi. "Ama kim ve neden? Ve ben ne yapacaktım? Çalındıklarını polise bildirecek miydim? Ama ortalıkta en küçük bir hırsızlık izi yoktu ki. Sigortam, hırsızlığın yanı sıra esrarengiz kaybolmalan da kapsamaktaydı ve bundan esrarengizi de olamazdı. Ama bunu haber vermeye cesaret edebilir miydim? Büyük bir şaşkınlık içindeydim. Kartlar alınmış

olsa da bir hırsızlıkmış gibi düzenlemem gerektiğini düşünüyordum." İçini çekti. "Sonra geceyi Edna'nın korkunç kardeşi ile geçirdik. Bir kitabı değerinin çok altında almış olmakla övünüyordu."

"Baskın'ın 'B'si" dedim.

"Çok doğru. Ben yalnızca 'baskın' sözcüğünü duymuştum, hırsızlık zaten aklımdaydı ve eve döndüğümüzde telefon çaldı. Siz arıyordunuz. Tabii o zaman kim olduğunuzu ve geçiminizi neyle sağladığınızı bilmiyordum. Adınızı vermemiştiniz..."

"Saygısızlık etmişim."

"...Vermiş olsaydınız, eğer aklımda kalmışsa, sizin Borden'in kiracısı olduğunuzu düşünecektim. Çok olağandışı bir soyadı olduğu için hatırlayabilirdim. Rhodenbarr. Kökeni nedir?"

"Babamın soyadıydı."

"Anlıyorum." Konyak kadehini kaldırdı, içkinin rengine, dokusuna ve tadına sırayla hayranlığını gösterdi. "Dediğim gibi o saatte telefon eden kişinin kimliği hakkında herhangi bir bilgim yoktu ama karşıma ilahi bir fırsat çıkmıştı. Edna bu kadar canımı sıkan şeyin ne olduğunu sordu. Buraya üyeysem de ben aktör değilim. Ancak o sırada rol yapmama gerek de yoktu. Çalışma odama koştum, puro kutusunun kilidini açtım, içindekilerin 'kayıp' olduğunu gördüm ve polise haber verdim."

"Onlar da hemen telefonun nereden edildiğini araştırdılar"

"Bunu yapabildiklerini bile bilmiyordum. Filmlerde ve televizyonda nereden telefon edildiğini anlamak için katilleri uzun uzun konuşturmaya çalışırlar. Şimdi ise bilgisayarlar her şeyin kaydını tutuyormuş. Gerçekten de telefonun tanınmış bir hırsız tarafından edildiğini ve adamın Borden'in daha o akşam kazıkladığını anlattığı kitapçı olduğunu ortaya çıkardılar.

Garip değil mi? Amaa sizin için çok huzur kaçırıcı bir şey olmuştur ve bunun için de sizden özür dilerim. Sizi tutuklayacak kadar ileri gittiler mi?"

Başımı salladım. "Geceyi nezarethanede geçirdim."

"Olamaz!"

"Sizin bir suçunuz yok. Bu oyunun riskleridir bunlar."

"Bunu böyle görmeniz çok sportif bir şey. Ama bunu hakedecek bir şey yapmamıştınız, değil mi?"

"İşin aslına bakarsanız buna tümüyle doğru diyemeyiz.”

Birer kahve ve konyak daha geldi. "Bu sabah telefon ettiğinizde çok şaşırdım" dedi Martin Gilmartin.

Zaten benim amacım da oydu. Ona kartlarını bulma talihine eriştiğimi söylemiş ve ödül alabilmem için sigorta şirketinin adını vermesini istemiştim. Ama belki de konuyu aramızda halletmenin iki taraf için de daha avantajlı olacağını düşünüyor da olabilirdi. Çok sıkıntılı bir sessizlik olmuş, arkasından o nazik yemeğe davet gelmişti.

"Sonra biraz düşününce durumumun o kadar da kötü olmadığını anladım" diye devam etti.

"Sigorta şirketine gitseniz ne çıkardı? İki şey olabilirdi. Kartlara bakarlar; değerini hesap ederek sigorta yaptırttığım zaman verdiğim listeyle karşılaştırırlar ve sizin kendilerini dolandırmaya çalıştığınız sonucuna varırlardı, kartların işe yarayanlarını ayırmış olduğunuzu ya da getirdiklerinizin benim kartlarım olmadığını düşünürlerdi; bu durumda da sizinle iş

yapmayı reddederlerdi."

"Doğru."

"Ya da kartların değerini saptarlardı. Ne de olsa değersiz bir koleksiyon değildi. Chalmers Hardalı serisi bir iki bin Dolar ederdi ve satmadığım birkaç Ted Williams da vardı. Hepsi on bin Dolar ederdi diyelim. Sanmıyorum ama öyle etti diyelim. Ondan sonra sizinle pazarlık edip kartlan teslim alırlardı. Sonra da bana getirirlerdi. 'Buyrun, Bay Gilmartin, koleksiyonunuzu tam ola ele geçirebildik' derlerdi. Ben de, 'Özür dilerim ama bunlar ber kartlarım değil' derdim. Onlar da, 'Bizce bunlar sizin kartlarınız sigorta yaptırdığınız zaman yanlış beyanda bulunduğunuz için sigortanızı iptal ediyoruz. Eğer aleyhimize dava açarsanız biz de yalan beyan ve dolandırıcılıktan dava açarız, iyi günler' derlerdi."

"Bunu yapabilirlerdi."

"O zaman altı rakamlı bir para yerine bir kutu işe yaramaz kart olurdu elimde. Ancak dava açabilir ve bir anlaşmaya razı obilirdim ama belki de o kadar zahmete değmediğini düşünürdüm." Adam kaşlarını çattı. "En iyisi size kartları bulduğunuz için bir ücret ödemek.

Az önce kartların kaç para ettiğini söyledim? En fazla on bin Dolar mı? Eh, bunu ikiye katlayalım. Yirmi bin Dolar"

Adamın yüzüne baktım.

"Haklısınız, bunu yutacağınızı sanmamıştım. Şu anda nakit sıkıntısı içindeyim ve size o kadarını ödemek bile beni çok daha sıkıntıya sokacaktır. Sigorta şirketi ödeyince param olacak ama onlar da işleri çok ağırdan alırlar Ayrıca, benim o paraya ihtiyacım olacak. Zaten olmasaydı böyle bir işe kalkışmazdım. Bir yıl sonra ne yapacağımı bilemeyecek kadar çok param olacak. Eğer bir senet kabul ederseniz..."

"Keşke alabilseydim. Ama nakit sıkıntısı çeken yalnız siz değilsiniz."

"Bütün kabahat ekonomide" dedi. "Bir şey söyleyebilir miyim?”

"Lütfen."

"Beni konuşturan konyakmış gibi gelecek ve belki de gerçek budur ama içimde sizinle birbirimize karşılıklı yardımcı olabileceğimiz hakkında bir duygu var"

"Ne demek istediğinizi gayet iyi anlıyorum."

"Aslına bakılırsa gülünç bir şey ama yine de..."

"Biliyorum."

"Eh, o da bu anı değiştiremez zaten. Belki de istediğinizin neolduğunu söylerseniz durum biraz daha aydınlanırdı."

"Çok basit" dedim. "Dükkânımı elden çıkarmak istemiyorum."

18

Martin Gilmartin'le yemeğe çıktığımda dükkan kapısına Döneceğim Saat yazılı bir tabela bırakmıştım. Tabelanın üzerindeki saatin kollarını iki buçuğu gösterecek şekilde ayarlamıştım ve döndüğümde kapı önünde bir müşteri bekliyordu. Her ne kadar sekizinci sınıftaki yurttaşlık bilgisi öğretmenime benziyorsa da, kadını önce görmüşlüğüm yoktu. Ben kapının kilitlerini açarken boğazından garip sesler çıkarmaktaydı. Yüzüne bakınca kolundaki saati, sonra benim karton saatimi gösterdi. "Saat üç" dedi.

"Biliyorum, Bu da son günlerde biraz geri kalmaya başladı. Onarıma vereceğim artık."

Tabelayı kapıdan çıkardım, yelkovanı on ikinin, akrebi üçün üstüne getirdim. "Tamam, şimdi nasıl oldu?”

Bir an kadının beni müdürün odasına göndereceğini sandım ama o sırada Raffles bileklerine sürtündü ve kadını kendinden geçirdi. Kadın dükkândan çıktığında vitrinde gördüğü ve yarım saat beklediği resimli Amerikan kilimleri kitabıyla birlikte iki de roman almıştı. Satış fena değildi ve arkası gelecek olan bu tür satışların ilkiydi. Dükkânı saat altıda kapadığımda yazarkasamı en az on beş kere çınlatmıştım. Daha da iyisi, Avustralya'ya

göç edeceğini bildiren bir müşterimden iki torba cep kitabı satın almıştım. Adamla kitaplara bakmadan anlaştım ve aldıklarımın yarısı cep kitapları toplayanları sevindirecek parçalar çıktı. Altmışlı

yıllardan beş altı tane şehvet romanı da vardı ve Alabama'da Wetumpaka'da tanıdığım bir kitapçının bana bunlar için benim kitaplann hepsine ödediğim paradan daha fazlasını

vereceğini biliyordum,

Kötü bir öğleden sonrası geçirmemiştim ve en sonunda da bir kadın telefon edip annesini yaşlılar yurduna yatıracağını, gelip kütüphanesine bakmamı söyledi. Anlatışından fena bir şey olmadığına karar verip kadınla randevulaşmıştık.

Kısacası Burn Rap'a gittiğimde epey yorgundum. Bir Perrier ısmarlayınca Carolyn garip garip baktı yüzüme. "Tahmin ettiğin şey değil" dedim. "Öğle yemeğinde iki konyak içtim. Etkisi geceli çok olmadı ve küllenmiş ateşi.

canlandırmak istemiyorum. İyi bir gün geçirdim, Carolyn. Kitap da sattım, kitap da aldım."

"Eh, kitapçılık da zaten bu demek .Yemek nasıldı?"

"Yemek çok esaslıydı. Hatta müthişti diyebilirim. Dükkânı elden çıkarmamanın yolunu buldum sanırım."

“Çok karmaşık bir iş." dedi Carolyn.

"Neden? Dükkanı elde tutmanın esaslı bir yolu bence."

"Onu demek istemedim, Bern. Beyzbol kartları işi. Doll'a göre...”

“Doll'a göre' deyişinin fazla bir önemi olduğunu sanmıyorum.”

“Orasını anladım, Bern. Ama yine de kız Marty'nin sevgilisi"

"Değil."

"Ama..."

"O hikâyeyi uydurduğu izlenimine kapılmıştım. Evine gitmeden önce yalan söylediğini düşünüyordum, sonra evine gidince de haklı olduğumdan emindim artık. Altmış yaşında bir adamın metresini ziyaret için neden beş kat çıkacağını hayal edemiyordum doğrusu. Beşinci katta tek yataklı bir aşk yuvası, mümkün değildi."

"Peki, kadının bu işteki rolü ne?"

"Bilemiyorum."

"Ve kartlar Luke'un dairesine nasıl girdi? Kadınla Luke birbirlerini nereden tanıyorlardı?"

"Güzel bir soru."

"Hangisi?" "Her ikisi de."

"Ya Nugent'ler, Bern? Onların bu tablodaki yerleri nedir? Luke onların evinde ne arıyordu?

Onu kim öldürdü?"

"Hiç bilemiyorum."

"Aldırmıyor musun?"

"Pek sayılmaz."

"Ama bazı fikirlerin var, değil mi?"

"Hayır"

"Ama mutlaka...oh oh oh!"

"Ne oldu?" Dönüp bakınca sorumun yanıtının batı ufkunda kötü hava gibi masamın başına dikildiğini gördüm. "Merhaba Ray!" dedim.

"Siz bana aldırmayın" diyerek yan masadan bir iskemle çekti. "Geçerken şöyle bir uğrayayım dedim. Dün senin oralarda garip bir şey oldu da, acaba bir bilgin var mı diye merak ettim.”

"Village'da mı bir şey oldu, Ray?"

"Pek çok şey olduğuna hiç kuşkum yok ama ber oturduğun yerden söz ediyordum." Dönüp garson kadına gülümsedi. "Merhaba, Maxine. Bana sade gazoz getir. Nasıl istediğimi bilirsin."

"Nasılmış o?" diye sordu Carolyn.

"Ne nasılmış?"

"Sade gazozunu nasıl seversin?"

"Her ne kadar seni ilgilendirmezse de, iki parmak viskiyle,"

"Neden öyle sipariş etmiyorsun peki?"

"Polisin iş başındayken içki içmesi hoş karşılanmaz da ondan."

"Ama sen üniformalı değilsin, Ray. Polis olduğunu kim bilecek ki?"

"Yüzüne bakan herkes" dedim. "Bir şey anlatıyordun, Ray."

"Evet ve işe sen de karışmışsın, Bunu nasıl bildiğimi bilmiyorum ama biliyorum işte. Polise bir kötü koku ihbarı yapılmış ve bunun ne demek olduğunu bilirsin. Böyle bir şey olduğunda biri asla Limburger peynirini buzdolabına koymayı unutmuş değildir, iki memur oraya gitti ama binanın koridorunnda herhangi bir koku olmadığından kimse bir şey bilmiyordu. Kapıcı

yöneticiyi buldu, o da anahtarıyla daireyi açtı."

Hepimize biraz zaman kazandırmayı umarak, "Ne bulduklarını biliyorum sanırım" dedim.

"Dün gece haberlerde vardı, banyoda bir ceset, değil mi?"

"Koku oradan geliyordu. Kapı kilitliydi, o yüzden kırmak zorunda kaldılar. Geçen haftanın ortalarında ölmüş diyor doktor"

"Bir İspanyol adıydı galiba."

"Santangelo" dedi. "ispanyol ya da italyan, hoş hepsi aynı kapıya çıkar ya. Önemsiz."

"Önemsiz mi?"

Başını salladı. "Kızkardeşinin ikisiyle de evlenmesini istemezsin ama kuzeninin evlenmesine de ses çıkarmazsın. Herhalde senin bilmediğin şey, ki bunu biz daha yeni öğrendik, adamın aynı binada oturduğu. Açıklamadığımız için yine bilmeyeceğin bir şey adamın evi soyduğu."

"Sahi mi?"

"Eh, biri evi soymuş ve bu ben değildim. Yoksa sen miydin, Bernie?"

"Ray..."

"Yatak odasında çekmeceler açılmış ve yere boşaltılmış, küvetin içinde bir iki parça mücevher. Herifin alnında bir delik ve dairede silahtan eser yok. Bu işe sen ne dersin, Bemie?"

"Kötü şeyler olmuş derim."

"Bu Santangelo fazla namuslu biri değilmiş. Sabıka dosyası var. Çoğunlukla uyuşturucu işi ama insanlar değişir, değil mi? Diyelim yukarı katı soymaya gitmiş. Sen de Nugent sin."

"O da kim?"

"Nugent, orada oturan kişi. Sen Nugent'sin diyelim gelip herifi küpelerle kolyeleri yürütürken görüyorsun. Tabancanı kapıp basıyorsun kurşunu. Ki, herifin hırsız olması, burasının özgür bir ülke olması falan yüzünden bu senin hakkın. Neyin var, Bernie, yanlış bir şey mi söyledim?"

"İnsanlar hırsızları öldürmekten söz edince bir fena oldum da."

"Tahmin edebilirim. Her neyse, sorum şu? Sen hırsızsın diyelim."

"Bunu yıllardır söylüyorsun zaten, Ray."

"Hırsızsın diyelim ve o daireyi soyuyorsun. Elbiselerini neden çıkarırsın?"

"Ne?"

"Herif çırılçıplaktı. Haberlerde yok muydu?" Hiç hatırlamıyordum doğrusu. "Doğduğu günkü

gibi çıplak ve ölü. Ev iş çıplak yapan hizmetçiler ve arkalarında iğrenç şeyler bırakan hırsızlar duydum ama çalınacak değerli mal aramadan önce soyunan hırsızı hiç duymuş muydun?"

"Asla."

"Ben de. Onu iki kat merdiveni öyle çıplak çıkarken çıkarken ya da asansörde düşünemiyorum. Peki, elbiselerini ne yaptı? Üzerinde değildi, yerde değildi, ne yaptı peki?

Katlayıp çekmecelere m yerleştirdi? Eğer sen Nugent olsan ve herifi öldürsen elbiselerini alıp kaçar mısın?"

"Ben Nugent olsaydım" dedi Carolyn. "Ve onu öldürseydim, ki temelde şiddete karşı biri olduğum için bunu asla yapamazdım..."

"Aferin sana, Carolyn."

"...Telefonu açıp polise 'Evimi savundum, lütfen birini yollayın da bu cesedi alıp götürsün'

derdim, işte yapacağım buydu, yoksa kapımı kilitleyip herifin ben yokken kaybolacağını

umarak çıkıp gitmezdim."

"Benim evimde işleri bittikten sonra cinler o işi de yaparlardı" dedim.

Ray bana baktı. "Onu düşündüm" dedi. "Cinleri değil, senin söylediğini, Carolyn. Neden polise bildirmesin ki? Aklıma silahın ruhsatsız olduğu geldi. Herif evini soyuyor senin namusuzu gebertme hakkın var ama silahın ruhsatlı olmalı. O zaman bile..."

"Fazla bir anlamı yok" diye sözünü tamamladım. "Nugent'lerin ülke dışında olduklan söylenmemiş miydi?"

Başını salladı. "Yarın ya da öbür gün geleceklermiş. Bütün iş ne zaman gittikleri."

"Diyelim ki ben Nugent'im" dedi Carolyn. "Havaalanına doğru yola çıktım ama birden aklıma belki de ocağı açık bıraktığım geldi. Geri dönüyorum ve bir de bakıyorum ki, eve hırsız girmiş, hemen ruhsatsız tabancamı çekip adamı vuruyorum ama uçağı kaçırmamak için polise haber verecek zamanım yok Onun yerine adamı soyup küvetin içine atıyorum, elbiselerini yanıma alıyorum ve uçağa atlıyorum... Ama nereye gidiyorum, ha?"

"Tacikistan'a" dedim.

"Nugent'i unutun" dedi Ray.

"Tamam, unuttum."

"Onu başka bir hırsız öldürdü diyelim. Örneğin sen, Bernie,"

"Ben mi?"

"Yalnızca bir varsayım, tamam mı?"

"Pekâlâ. Onu ben öldürdüm. Ama henüz haklarımı okumadığın için bunu itiraf ettiğimi iddia edemezsin."

"Tanrı aşkına!" dedi. "Yalnızca konuşuyoruz, tamam mı? "

"Nasıl istersen, Ray."

"Herif o apartmanda oturuyor; Nugent'lerin kent dışında olduklarını biliyor ve gözlerini her kapayışında Dolar'ların uçuştuğunu görüyor. Ama birinin

kilitleri açması gerek ve o da Bayan Rhodenbarr'ın küçük yavrusu Bernie'dir."

"Neden kendisi açmıyor Ray?"

"Belki o işi bilmiyor Ve kilidi kurcalamak iz bırakır; ki orada da öyle bir şey yoktu. O yüzden kilidi açanın o olmadığını biliyoruz. Seni mahalleden tanıyor ve işi anlatıyor, içeri ikiniz birlikte giriyorsunuz."

"Tam benim yapacağım bir iş, Ray."

"Ben sen deyince seni kastetmiyorum, tamam mı, Ben Senin yalnız çalıştığını ve kimseyi öldürmediğini biliyorum. Senin sen olduğunu unut. O gün başka bir hırsızı ortak alıyor ve o da kapıyı açıyor içeri birlikte giriyorlar ve sen de onu vuruyorsun

"Yine bana döndük, öyle mi?"

"Eh, ikide bir öteki hırsız demek fazla uzun kaçıyor Ama ille de rahatsız oluyorsan..."

"Tamam tamam. Onu neden vuruyorum peki?"

"Ganimeti paylaşmamak için. Diyelim ki ortada paylaşmayı göze alamayacağın kadar büyük para var";

"Peki" dedim. "Herif neden çıplak öyleyse?"

"Eşyalarının teşhis edilmemesi için."

"Gerçekçi ol."

"Tamam, belki ikiniz de çıplaksınız."

"Beni iğfal ediyor yani, Ray. Sonra ne yaptığımı birden farkediyorum, suçluluktan çıldıracak gibi oluyorum ve kendimi öldüreceğim yerde onu öldürüyorum. O sırada o, çirkin şehvetimizin izlerini silmek için duş yapıyor Ben bir çekmecede tabanca buluyor ve herifi bir güzel temizliyorum."

Ray içini çekti. "Eh, pek mantıklı gelmiyor"

"Neden, Ray? Ve bu konuşmayı yapmamızın nedeni nedir? Beniyanlış anlama, Carolyn de ben de bizi ziyaret ettiğine her zaman memnun oluruz ama bunun ne anlamı var şimdi?"

"Bilmem."

"Eh, şimdi anlaşıldı sanırım."

"Bilemem" dedi. "Bir polis sezgisi de."

"Ben de öyle düşünüyordum."

"İçimden bir ses senin bu konuda daha fazla bir şey bildiğini ya da bilmediğin takdirde bile öğrenebileceğini söylüyor. Ve bunun ikimiz için de yararlı olacağını hissediyorum."

"Ne demek istiyorsun, Ray?"

"Onu bilemem işte. Benim sezgilerim hep böyledir, fazla yanıtı yoktur İşin içinde benim için ne var bilemem, esaslı bir tutuklama mı, yoksa daha elle tutulur bir şey mi. Ama biz yıllar boyunca birbirimize çok iyilik yapmışızdır Bernie."

"Ve sen çok duygulu bir insansın, Ray. Geçen gün beni nezarethaneye attığında üzüntüden boğulacak gibi olmuştun."

"Evet, ağlamamak için kendimi güç tutuyordum." Ayağa kalkti. "Sen yine de biraz düşün, Bern. Bir şeyler bulacağından hiç kuşkum yok."

"Ray haklı, Bern."

"Tannm, böyle bir şey söyleyebileceğin hiç aklıma gelmezdi. Bunu yazıp sana imzalatmalıyım."

"Ne olduğunu öğrenmen gerektiğini düşünüyor ve senin orada olduğunu bilmiyor bile. Bütün bu olaya nasıl sırt çevirebilirsin?"

"Çok kolay,"

"Senin elinde Ray'in sahip olmadığı bilgiler var, Bern."

"Doğru."

"Yurttaşlık görevindir bu."

"Ben vergilerimi öderim. Yeniden kullanılması için çöpümü ayırırım. Oy veririm. Okul kurulları seçiminde bile oy kullanırım. Daha ne yurttaşlık görevi bekliyorsun benden?"

"Bern..."

"Saate bak" dedim. "Acele etme, içkini yavaş yavaş bitir. Ama benim gitmem gerek."

"Nereye gidiyorsun?"

"Eve gidip duş yapacağım, üstümü değişeceğim."

"Sonra?"

"Bir randevum var. Hoşça kal."

19

Otomobil yavaşladı. Camı indirmek için düğmeye basarak önümdeki eve iyice baktım -ya da bu koşullar altında ne kadar bakmak mümkünse o kadar baktım. Önümde ağaçlar, geniş bir çimenlik vardı ama ağaçların arasından ve çimenliğin ötesinden gördüğüm evin komşu evlerden pek farkı yoktu. Milyon Dolar eden evler mahallesindeydik ve bu milyon Dolarlık evin kapısı önünde bir ışık yanıyordu. Ayrıca yukarda perdeleri kapalı bir odada ve aşağıda iki oda da ışık vardı.

Buna benzer durumlarda düşündüğüm şeyi düşündüm , Hırsıza ışık bırakmak ne büyük bir düşüncelilikti böyle.

"Blokun çevresini bir dolaş" dedim ve arkama yaslandım.

Siyah lake otomobil kırmızı deri döşemeli, klimalı ve ancak Raffles’vari bir mırıltı çıkaran motorlu, bir yıllık Lincoln'uydu. Otobüsten, metrodan ya da bir Tacik taksisinden çok daha rahattı ve onlardan hiçbiri beni buraya getiremezdi. Kentin kuzeyinde, Westchester County'deydim. Metrolar buraya kadar işlemezdi. Haşmet Tukti ise bir milyon yıl dolaşsa buranın yolunu bulamazdı,

İkinci geçişimizde sürücü güneşliğinin arkasındaki otomatik garaj kapısı kumandasını aldım, pencereden uzatıp düğmesine bastim. Hiçbir şey olmadı.

"Böyle şeyler hiç belli olmaz" diyerek geri verdim. Yola devam ettik ve ilk trafik ışığında otomobilden inip gerisin geri geri yürüdüm. Üzerimde yeşil kareli bir spor ceket ve siyah pantolon vardı-bleyzerimi biraz dinlenmeye çekmiştim. Kravatım da boynumdaydı ama öğle yemeğinde o kadar takdir görmüş olanı değildi.

Kapıya gittim ve zili çaldım, sonra bir kere daha çaldım.

Hiçbir şey olmadı. Kilide bakıp- başımı salladım. New Yorklu apartman sakinleri kilitlerden, Poulard ve Rabson ve Fox kilitlerini ve çitlerin üzerinde dikenli telleri bilirler: Oysa birbirlerinden uzak olduğu ve zemin katlarda sekiz on pencerenin bulunduğu sayfiye yerlerinde kapını aşılmaz yapmanın bir anlamı yoktur Bu da öyleydi işte. Bir dakikada içeri girmiştim bile.

Ancak içeri adım attığım anda alarm zili çalmaya başladı. Hırsızı çileden çıkaracak o tiz sesli sürekli inleme sesi çıkarıyordu. Eğer böyle ses çıkaran bir çocuğunuz olsaydı küçük canavarı

kısa zamanda boğardınız.

Kırk beş saniyem vardı. Hemen holü geçtim, sola dönüp katedral tavanlı salonu aşıp yemek odasına girdim. İlerde iki kapı vardı. Sağdakini açtım. İçersi sofra örtüsü, poker fişleri ve mahjong takımının bulunduğu bir dolaptı. Ve duvarında kırmızı ışığı yanıp sönmekte olan sayısal bir tablo vardı.

I -0-1-5 rakamlarına bastım.

Sonuç bundan daha tatmin edici olamazdı. Kırmızı söndü, yerine sürekli yanan sessiz bir yeşil ışık belirdi. Sanki bir el o elektronik ağzın üstüne bir yastık bastırmış gibi o şeytani ses kesildi. Tuttuğumu farketmediğim soluğumu koyverdim. Hala elimde olan maymuncuklarımı

cebime yerleştirip eldivenlerimi giydim. Sonra dokunmuş olabileceğim birkaç yeri sildikten sonra kapıyı kapadım, kilitledim ve işe koyuldum.

Birinci kattaki çalışma odası evin arka tarafında, bahçeye bakan bir yerdi. Işığı yakmadan önce perdeleri çektim. Masanın sağında üç katlı camlı bir kitap dolabı, dolabın üzerindeki duvarda açık denizlerde eski bir yelkenli gemiyi gösteren bir tablo vardı. Tabloyu indirince altında şifreli kilitli bir duvar kasasının yuvarlak kapısı ortaya çıktı.

Şifreli kilitleri açmanın bir yöntemi vardır Bir stetoskop kimi zaman yararlı olursa da, yine de el alışkanlığı gereklidir

Bende ustalık vardı ama onun yanı sıra daha iyi bir şey de vardı. Kasanın şifresi.

Kadranı sağa, sola, bir daha sağa ve sola çevirdim ve kapı açılıverdi. Her biri otuz santim uzunluğunda ve içleri beş santime beş santimlik plastik zarflarla tıkabasa dolu olan on on beş

kutu çıkardım.

Sikkeler vardı zarfların içinde. Kutulann yanı sıra deneme baskı serileri, piyasaya çıkmamış

sikkeler, bir iki Sikke Kütüphanesi albümü, 1837'den 1891'e kadar çıkan bütün Liberty on sentliklerin bulunduğu bir albüm vardı. Bir kenarda da şöyle bir santim kalınlğında bir paket de Dolar duruyordu.

Kasayı boşalttım, numizmatik malzemeyi bir yana vasiyetler, tapular çeşitli resmi kâğıtlardan oluşan diğerlerini bir yığdim. Sonra on sentlik seriyi alıp

mutfağa gittim. Yandaki garajın kapısını açtım, on sentlik seriyle garaja girdim, onları bırakmış olarak dönüp kapıyı yine kilitledim.

Hol dolabında işime yarayabilecek ve içinde anılardan başka bir şey olmayan eski meşin bir çanta buldum. Sikke koleksiyonunu doldurdum, fermuarını çektim ve sokak kapısının yanına bıraktım.

Şimdi sıra nefret ettiğim kısma gelmişti.

Mutfaktaki bir çekmeceden bir çekiç, kötü görünüşlü bir tornavida ile bir keski aldım. Sonra da çalışma odasına dönüp duvar kasasının canına okumaya koyuldum. Kadranı kapıdan söktüm, ortalığı berbat ettim. O güzelim kasanın canına iyice okuduktan sonra çeşitli kâğıtları, tapuları falan alıp odanın orasına burasına serpiştirdim, ayaklarımın altında çiğnedim.

Masanın beş kilitsiz çekmecesini çıkarıp içlerindeki yere boşalttım. Sonra kalan tek kilitli çekmeceye keskiyi dayadığım anda durdum.

Yüksek sesle, "Hayır" dedim. O kaba saba aletleri bir yana bıraktım, çekmeceyi maymuncuğumla açtım. Böylesi daha çabuk olmuştu. Çekmeceyi yere boşalttıktan sonra yirmilik banknotlardan beş tane aldım. Banknotları daha önce tedavüle çıkmamış 1958-D

çeyreklerini yerleştirdiğim cebime soktum. Çeyrekler kapalı bir plastik tüp içindeydiler Tüpü

masanın kenarına vurarak kırdım, avcuma doldurduğum sikkeleri kasanın açık kapısına doğru fırlattım. Bir kısmı kasanın içine girmiş, çoğu da kitap dolabının üstüne ve yere dökülmüştü.

Mükemmel.

Sokak kapısına gittim, saatime baktım, kapı üzerindeki ışığı üç kere söndürüp yaktım. Çantayı

alıp dışarı çıktım, kilidi dışardan kapanmayacak biçimde ayarladım, sokağa kadar yürüdüm.

Tam kaldırıma vardığımda Lincoln da gelmişti. Kapıyı açıp çantayı içeri attım ve eve döndüm.

Yapacak son bir iş daha kalmıştı. Çekiçle keskiyi alıp kapıya indirip kilidi berbat ettim. Sonra mutfağa döndüm, aletleri bulduğum yere bıraktım, yemek odasına gidip alarm şifresini I -5

olarak yeniden girdim. Yeşil ışık yandı ve alet yedi kere bipledi. Şimdi evden çıkıp kapıyı

kilitlemek için kırk beş saniyem vardı. Ondan sonra alarm sistemi devreye girerdi.

Dışarı çıktım ve kapıyı çektim ama kapatmadım. Bir yan da aklımdan saniyeleri sayıyordum.

Saymam biraz daha hızlı oll olmalıydı ki, ben kırk beşe varmıştım ve herhangi bir şey oll mıştı. Yanlış bir şey yapıp yapmadığımı düşünürken o korkunç ses yine başladı.

Kırk beş saniye çalacaktı ama bunu beklemem gerekmiyordu. Yine sokağa yürüdüm ve siyah Lincoln'la aynı anda kaldırıma vardım. Kapıyı açarken," Yirmi üç" dedim. "Yirmi dört. Yirmi beş. Yirmi altı."

"Her şey yolunda mı?"

"Saat gibi" dedim araba kaldırımdan ayrılırken. "Otuz bir. Otuz iki."

"Plastik içindeki onluk seri?"

"Garajda. Sağ tarafta üst rafta, Üzerinde 'Oyunlar' yazan kutunun içinde. Parcheesi ile Stratego oyun kartonları arasıı Otuz sekiz. Otuz dokuz."

Kırk beşe vardığımda evden iki yüz metre kadar uzaklaşmış ve bir köşe dönmüştük. Camı

indirmiştim ve alarm zili çalmaya haşladığında net duyabiliyordum. Luke Santangelo bagajda olsaydı doğrusu bu gürültüden uyanabilirdi. Bütün

"komşular duyacaklar, hatta öteki ilçede olan güvenlik şirketinin tablosunda ışık bile yanacaktı.

Ama kimse harekete geçemeden Marty Gilmartin ve ben Manhattan'da olacaktık, Ben köşede indim. Çenesi düşük kapıcımın beni bir Lincoln'dan çıkarken görmesine hiç gerek yoktu.

Elimi çantanın üzerine koyarak, "Ne olduğunu tam olarak görmem gerek" dedim. "Sikke işinde uzman olan birini tanıyorum da, ne sattığımı bilmek isterim. Sonra Amerikan paralarına fiyat biçmek için geçen yılın Kırmızı Kitap'ı var. Yabancı paralar için adama güvenmek zorunda kalacağım ama fazla bir yabancı para da yoktu. Ha, bak şimdi aklıma geldi." Çantanın fermuannı açtım, para destesini alıp bandını yırttım.

"Nedir bu?"

"Para." Yüz Dolarlıkları iskambil kâğıdı dağıtır gibi bir ona bir bana dağıttım. "Beş bin Dolar olmalı, ama bölüşürüz."

"Sen yalnızca sikke koleksiyonunu alacaktın. Anlaşmamız öyleydi."

"Durumun normal görünmesi gerek" dedim, "Ortalığa normal görüntü vermek için ne kadar uğraştığımı bilemezsin. Yani kasada bir deste para bırakarak her şeyi berbat etmemi mi bekliyordun?"

"Hayır ama..."

"New York'ta ortada para bırakırsan onu polislerin alacağını bilirsin. Buradakiler belki namusludur ve durumu vergi dairesine ihbar edip Bay McEwan'ın nereden bulduğunu açıklamasını sağlar" Bir ona bir bana, bir ona bir bana. "Sence kendisi öyle olmasını mı

isterdi?"

"Sen haklısın. Ama belki de hepsinin sana kalması doğru olur. Ne de olsa parayı sen buldun."

Başımı salladım. "Eşit paylaşmaya karar vermiştik Hah, bak çift sayıda çıktı. Bir şey daha var." Yirmilikleri cebimden çıkardım. "Bunlar

masasındaydı. Orada bırakamazdım, değil mi?

İki sana, iki bana, on Dolarlık var mı sende? Bir dakika, bende varmış. Al bakalım."

Marty elindeki paralara baktı. "Onluklar garajdaki oyun kutusunda öyle rni?" dedi. "Parcheesi ile... Öteki neydi?"

"Stratego."

"Bunu unutmamalıyım. Jack en çok o on sentlik koleksiyonuna önem verir. Babası ona küçükken bir çekmecede bulduğu sentliği vermiş ve koleksiyon böyle başlamış. Serinin kırk elli bin Dolar olduğunu sanıyorum. En azından o kadara sigortalı."

"Çok yakından bakmadım ama iyi durumdaydı ve yalnızca bir iki eksik tarih vardı."

"Onlan geride bırakmak sana çok güç gelmiş olmalı."

Başımı salladım. "Anlaşmamız öyleydi. Ayrıca öyle uzmanlık isteyen bir diziyi elden çıkarırken çok kazık yenir. Hayır, en güç. kasayı kırıp ortalığı öyle berbat etmekti. Ama kendimi zorladım işte."

Parayı cebine yerleştirmesine baktım. Bir suça tam olarak iştirak etmişse de, parayı alma gerçeğinin onun için sembolik değeri olduğu belliydi: Direksiyonun ardında birden daha oturdu ve içini çekti.

"Jack Atlanta'da" dedi. "Betty ile golf oynamaya gittiler. Piyasa berbat olduğundan bu yıl gitmek istemiyordu. Sikkeleri satmayı düşündüğünü söyledi. Ama o zaman da durumu ortaya çıkacaktı. Sonra o on sentliklerden aynlmak istemezdi."

"Şimdi buna gerek kalmayacak. Ama birkaç yıl kimseye göstermemeye de özen göstermeli."

"Bunu kendisine anlatacağımdan emin olabilirsin." Yüzüne bir gülümseme yayıldı.

"Casablanca'nın o son sahnesinde Bogart, Claude Rains'e ne demişti?"

"Bu, güzel bir dostluğun başlangıcı olabilir."

"Doğru. Ve kârlı bir dostluğun. Şimdi biraz uyu, Bernie. Bundan sonraki birkaç günün epey dolu geçeceğini hissediyorum."

20

Haklıydı. Epey yoğun bir hafta geçti. Salı gecesi ünlü bir kardiyolog ve karısı operaya David Hockney'in Sihirli Flüt dekorlarını hayranlıkla seyredip kendilerinden geçerlerken Marty ile ben Port Washington'daki evlerine doğru yol almaktaydık. Mahalle bir güvenlik devriyesinin gözetimi altındaydı; ancak adamların programları elimizde olduğundan biz de hareketimizi onlara uydurabilmiştik.

Bu defa hırsız alarmı falan yoktu; karşımda bronz bir aslan başı tokmağı olan heybetli bir kapı

ve efsanevi Poulard kilitlerinden biri vardı. İçeri girince bir iki çekmeceyi içlerine bakmadan yere boşalttım ve doğruca yatak odasına gittim. Doktorun karısı mücevherlerini beş küçük çekmecesi ve aynalı bir kapağı olan zarif bir kutuda saklıyordu. Yataklardan birinden bir yastık aldım, kılıfını sıyırdım, mücevherlerin hepsini içine boşalttım. Bir iki çekmeceyi çekip yere fırlattım, bir abajur devirdim ve aşağı koştum. Tam zamanında inmiştim ve güvenlik güçleri de tam zamanında gelmişlerdi. Oturma odasının büyük camının arkasından evin önünde yavaşlayan devriye arabasını seyrettim. Adamlar projektörlerini eve çevirdiler. Sonra her şeyin yolunda olduğuna inanarak yollarına devam ettiler.

Bir değişiklik olsun diye Poulard'ın ününe bir leke sürmeden arkamdan kapattım, evin yan tarafına geçip zemin katın pencerelerinden birini kırdım, çiçek tarhlarını bir güzel ezdim.

Sonra yastık kılıfını omzuma attım, saatime baktım ve ön tarafta Lincoln'la buluştum.

"Zavallı Alex" dedi Marty. "Borsada bir iki yanlış kendisini gayet güç duruma soktu. Ne yazık ki, değer kaybeden hisse senetleri pul, sikke ya da beyzbol kartları gibi değildir. Başn sıkıştığında nakde çeviremezsin."

"Ya da çalınmalarını düzenleyemezsin."

"Doğru. Herif gururunu ayaklar altına alıp Frieda'ya durumu anlattı. Mücevherlere büyük paralar harcadıklarını ve onlar sayesinde bu sıkışıklıktan kurtulabileceklerini söyledi. Belki hiç takmadığı bir iki parçayı satarlardı." Marty başını salladı. " Ama kadın kocasını duymadı

bile. Adam bunun yalnızca geçici bir sıkıntı olduğunu ve bir iki bypass ameliyatıyla kendilerini toplayacaklarını söyledi. Ama bu arada gerdanlığını rehin verip biraz para alsalardı." Kıs kıs güldü. "Alex karısının donup kaldığını anlattı. Mücevherlerini rehin vermek mi? Bileziklerini bir köşebaşı rehincisine bırakmak mı? Kesinlikle olmaz."

Ona, aldıklarıma pek bakacak zamanım olmadığını ama kaliteli mala benzediklerini söyledim.

"Sigortası iki yüz bin Dolara yakın" dedi. "Operaya giderlerken süslendiği için bu akşam taktıklannı kaçırdık. Bir şey var ama, Bernie. Bir elmas gerdanlıkla küpeler olacak.

Diğerlerinin hepsini istediğimiz gibi satabiliriz ama Alex onu geri istiyor."

"Önemli değil" dedim. "Ama bunu nasıl başaracak ki? Karısı hırsızlığı onun düzenlediğini anlamaz mı?"

"Frieda için değil. Alex o parçayı pek severmiş. Sevgilisine armağan etmek istiyor."

Çarşamba günü ne Lincoln'a ne de Marty'nin arkadaşlığına ihyacım yoktu. Dükkânı öğleden sonra kapattım, Raffies'a telefon en olursa mesajları almasını söyleyip çıktım. Bindiğim taksiden Murray Hill'de dört katlı bir evden yanm blok önce indim. Alt katta oturma odasının şöminesi üstündeki şeref yerinde aradığımı buldum. Bu, otuz santim yüksekliğinde ve kırk

santim eninde dev ağacın altına sığınmış epey tombul sığırları gösteren yağlıboya tabloydu.

Tabloyu çerçevesinden kesip ceket ile gömleğimin arasına yuvarlayarak soktum. Birkaç

dakika sonra Üçüncü Cadde'de bir taksiye atlayarak Marty'nin evine gittim. Beni eliboş

görünce gözleri irileşmişti. Ben de ceketimi çıkardım, Marty güldü ve tabloyu almak için uzandı.

"İşte," diye açtı tabloyu. "Buna yıllarca hayranlıkla bakmışımdır. Gorge Hanley, 'Yaptığım en iyi yatırım' derdi. 'Boulevard Hausmann'da bıyıklı bir Fransız galericisine on bin Dolar ödedim bunun için. Barb aklımı kaçırdığımı sandı ama ikimiz de sevmiştik ve güzel bir yolculuk hatırasıydı. Sana itirafta bulunayım, o zaman ressamın adını bile duymuş değildim.

Courbet? Ben Courbet ile Beaujolais şarabı arasındaki farkı bile bilmezdim.' Bu sonuncuyu tekrarlamaktan hiç bıkmazdı, Bernie."

"Eh, kulağa hoş gelen bir yanı var."

"Sonunda tablonun verdiği paranın iki üç katı ettiği anladı ve bu da tam yirmi yıl önceydi.

Resim piyasası çıldınnca küçük Courbet'nin değeri de sürekli yükseldi. George birkaç ay tablonun yüzbinlerce Dolar ettiğini, parayı kullanabileceği ve şöminenin üzerine de başka bir şey asacağını farketti."

"Ama karısı satmak istemedi, öyle mi?"

"Satış fikri karısından gelmişti. George Christie'den birini getirtip tabloyu gösterdi ve kötü

haberi aldı. Kazıklanan bıyıklı tefek Fransız değil de kendisiydi. Sahte bir tabloya on bin Dolar ödemişti. O kadar utandı ki, bunu karısına bile söyleyemedi."Barbara'ya, 'Karıcığım Courbet'imizi satamayız, o artık aileden biri oldu. Fiyatı da her gün artıyor, onu satmak delilik olur. Bir gün

kulüpte içki dilini açınca da en kızdığı şeyin yıllar boy sigortaya ödediği primler olduğunu anlattı. 'Tablonun fiyatındaki artışla oranlı olarak prim de sürekli artıyor O paranın ucunu bir daha görmeme imkan yok' dedi. Ben de geçen gün kendisini bir kenara çekip,

'George, o parayı bir daha göremeyeceğin hiç de doğru değil,', dedim."

"Sigorta şirketi tablonun sahte olduğunu bilmeyecek"

"Elbette, Christie'nin adamı bunu gidip de onları söylemez. Ama bilmiş olsalar tazmin etmeyi reddederler"

"Herhalde."

"Ama George onlara gerçeği öğrendiği anda bildirdi diyelim. Yani farkında olmadan değersiz bir tabloyu yıllardır sigorta ettirmekte olduğunu. Bu durumda sigorta şirketi aslında herhangi gerçek bir risk altında olmadan yüksek primleri almış oluyor. Şimdi durum açıklığa kavuşunca aldıkları primleri geri vermeyi kabul ederler miydi?"

"Hayır."

"O yüzden namussuzları dolandırmak bence hiç de yanlış bir şey değil" dedi Marty. "Onlar dolandırıcılığı kurumsallaştırmışlardır." Sahte Courbet'ye bakarak kıs kıs güldü ve şömineye doğru yürüdü.

"Dur" dedim.

"George bunu bir daha görmek istemiyor" dedi. "Herhalde bir müşteri de bulamazsın, değil mi?"

"Gerçek bile olsa nasıl satacağımı bilemezdim."

"George bana sigorta şirketinden alacağı paranın yarısına karşılık avans olarak on bin Dolar verdi. Tablo şu anda 320.000 Dolar'a sigortalı ama şirket sürekli güçlük çıkaracak ve onu bile kırpmaya çalışacaktır." Başını salladı. "Domuzlar Eğer sözlerinde dururlarsa bize adam başına seksener bin Dolar düşüyor."

"Esaslı para."

"O nedenle bunu alevlere teslim edebiliriz."

"Bunu yapabiliriz elbette", dedim. "Ama yapmalı mıyız? Christie'nin uzmanı yanılmış

olabilir. Ve bu ilk kez olmayacaktır. Sahte bir Courbet olsa bile ne çıkar? Gerçek bir sahte bile olsa gerçek bir şey işte. Benim evime çok yakışır"

"Ve sanınm iyi bir de anı olur"

"O da var" dedim.

Marty'nin düzenlediği randevular ve benim seçkin malları sorgusuz sualsiz satın alacak beylere yaptığım ziyaretlerle gerçekten çok yoğun bir haftaydı. Ellerimin arasından sikkeler, mücevherat, posta pullan, bir Matisse taşbaskısı geçti. Hafta sonu da yoğundu ve Pazartesi günü dükkânı açtığımda sabahın çoğunu telefon başında geçirdim, Wally Hemphill ile bir dizi konuşma yaptım ve sonuncusundan sonra kendime bir ara verip kediyi arandım. Bulamayınca bir kâğıt alıp avcumda buruşturdum ve hayvan sese hemen geldi. Yeni bir eğitim saatinin başlama olduğunu anlamıştı.

Carolyn geldiğinde ortalık top haline getirilmiş kağıt doluydu. "Şuna bak!" diye bağırdım.

"Yaptığını gördün mü?"

"Her zaman yaptığı şey" dedi Carolyn. "Buruşturulmuş parça kâğıdı öldürdü, Bern. Rus mezecisine gittim. Sana Aleksandr Zinovyev, kendime de bir Lavrenti Beria aldım ama hangisinin hangisi olduğunu unuttum, ikisini de yarı yarıya bölüşmeye ne dersin?"

"İyi olur. Bak! Yemin ederim ki bu eğitim çok işe yarıyor. Refleksleri her gün biraz daha keskinleşiyor."

"Sen öyle diyorsan öyle olsun, Bern."

"Namussuz pekâlâ top oynayabilir Şu sonuncuda sola nasıl atıldığını gördün mü? Tavşan Marville'i çatlatır bu."

"Sen ne diyorsan, Bern." Bir iskemle çekti. "Bern, konuşmamız gerek."

"Önce ye, sonra konuşuruz."

"Bern, ben ciddiyim. Ray bu sabah bana uğradı. Ben elektrik süpürgesiyle bir mastı türünü

temizliyordum. Birden sarkık gerdanıyla kapıda belirdi."

"Onu ihbar etmelisin."

"Bern, bu onun ne kadar çaresiz olduğunu gösterir. Ray ile aramızın nasıl olduğunu bilirsin."

"Su ve zeytinyağı gibi."

"Daha çok Bosna ve Hersek gibi, Bern. Ama senin için kaygı duyduğundan Fino Fabrikası'na kadar geldi. Eğer niyet edersen bu olayı kendisi için çözümleyeceğine inanıyor"

Düşünceli bir tavırla lokmamı çiğnedim. "Bu Levrenti Beria rnalı. Sarımsak ve turpla başka bir şey olamaz."

"Ve ben de sana benim de Ray gibi düşündüğümü söylemek zorundayım."

"Çok iyi" dedim. "Sarımsağı severim ve Zinovyev'de de bol miktarda var iyi ki bu gece kimseyle randevum yok."

"Nugent'lerin döndüğünü söylüyor. Bir iki kere gidip konuşmuş. Bu işi gerçekten büyük çaplı

olarak ele almış. Bu durum ona hiç uymuyor, Bern."

"Para kokusu almış olmalı."

"Ne kokusu aldığını bilemem. Luke Santangelo'nun kokusunu değil herhalde, şimdiye kadar daireyi havalandırmalardır. Bern..."

Zinovyev'in kâğıdını fırlattım ve Raffles'ın reflekslerinin çalışmasını seyrettim. "En çok mezecinin sandviç sardığı kâğıttan hoşlanıyor" dedim. "Kokudan çıldıracak gibi oluyor"

"Ona oyuncak bir fare almalısın, Bern. Saatlerce oynar onunla."

"Anlamıyorsun,.değil mi, Carolyn? Ben ona oyuncak almak istemiyorum, O bir ev hayvanı

değil."

"Kadrolu memur"

"Evet öyle. Onunla oynamak hiç istemediğim bir şey. Bunlar reflekslerini geliştirmek için eğitim."

"Orasını hep unutuyorum işte. Size bakınca çok eğleniyorsunuzgibi geliyor ve ilişkinin ciddi olduğunu hep unutuyorum."

"Çalışmak da eğlenceli olabilir" dedim. "Eğer kendini maca hedeflemişsen."

"Sen ve Raffles gibi."

"Öyle. Bilmen gereken bir şey daha var, Raffles ev hayvanı olmadığı gibi ben de Kinsey Millhone değilim."

"Bunu bilmiyor muyum sanıyorsun, Bern? Yaşamında pek çok şey oldun ama asla bir lezbiyen olmadın."

"Benim demek istediğim, detektif olmadığımdı. Ben cinayetleri çözemem."

"Ama geçmişte onu da yaptın, Bern."

"Bir iki kere."

"Daha da fazlaydı."

"Birkaç kere.. Ama o kendiliğinden oldu. Şöyle ya da bu başım belaya girdi ve kurtulmaya çalışırken bir cinayet çözümüyle karşılaştım. Bu yalnızca bir rastlantıydı. Bir şey ararken başka bir şey bulmuştum."

"Burada da aynı şey oldu, Bern. Çalacak bir şey ararken ceset buldun."

"Ve de eve döndüm eğer hatırlarsan."

"Ama sonra yine gittin."

"Tekrar eve dönmek için. Ben bu işi bıraktım artık, Carol. Suçlamadan vazgeçtiklerini söylemiş miydim? Benim için olay kapanmıştır" Bir kâğıt top daha attım ama Raffles hâlâ bir öncekini öldürmekle meşguldü. "Eğer birinin çözmesini istiyorsan neden kediyi denemiyorsun?"

"Kediyi mi?"

"Raffles'ı" dedim. "Belki o, adı neydi o kadının kitaplarında olduğu gibi cinayeti çözebilir."

"Lillian Jackson Braun,"

"O işte. Herkes şaşmış kalmış ne yapacağını bilemiyor, tam o sırada dahi kedi bir Tang vazosu kırıyor ya da öksürüp içinden bir iki kıl çıkarıyor ve katilin yakalanmasını mümkün kılan ipucu sağlamış oluyor. O cinayetleri çözümleyen kedinin adını unuttum."

"Koko. Siyam türüdür."

"Aferin ona. Bu işi ta baştan beri yapıyor, değil mi? Koko artık epey yaşlanmış olmalı. Kadın bundan sonraki kitabının adır-Sonsuza Kadar Yaşayan Kedi koysun bari. Bir Siyam kedisinin Raffles'dan daha zeki olduğuna inanamam. Sor ona cinayeti kimin işlediğini, haydi. Belki raftan bir kitap düşürür ve bütün sorularını yanıtlar"

"Bunun komik olduğunu sanıyorsun, değil mi, Bern?"

"Eh..."

"Soralım bakalım. Raffles, küvetteki cesedin esrarının çözümü nedir, ha?

Raffles sandviç kâğıdından fareyi parçalamayı bıraktı. Kâğıt foptan geriledi, ön patilerini uzattı, gerindi, arka patilerini uzattı, bir daha gerindi, sonra sırtını kamburlaştınp bir Cadılar Bayramı kartında olması gereken bir şeye benzetti kendini. Sonra olmayan kuyruğunu salladı

-bunu başka nasıl anlatacağımı bilemedim- ve havaya sıçrayarak yalnızca kendisinin görebildiği bir şeyi yakalamaya çalıştı. Bütün ailesi gibi dört ayak üstüne atladı, ağır ağır döndü, oturup bize baktı.

"Vay canına!" dedim.

"Ne oldu, Ray?"

"Ray Kirschmann'a telefon et" dedim. "Peşimi bırakmayan sen olduğuna göre ona da sen telefon et." Bir kalem aldım, yerden aldığım bir kâğıdı düzelterek bir liste hazırlamaya koyuldum. "Ona bütün bu insanların yarın akşam saat yedi buçukta Nugent'lerin evinde olmalarını istediğimi söyle."

"Şaka yapıyorsun. Yoksa nasıl... Ne yapmak... Kedi ne yaptı ki..."

"Ne cümle kurabiliyorsun ne de ağzından anlamlı bir şey çıkıyor" dedim. "Yarını bekle."

21

Ertesi akşam saat tam yedi buçukta West End Cadde'si 304 numaranın Haitili kapıcısı önür dikildim. "Adım Bernard Rhodenbarr" dedim. "Bay ve Bayan Nugent beni bekliyorlar." O

elinde listeye bakarken ben de omzu üzerinden baktım. Benimki dışında bütün adların yanında birer çarpı işareti olduğunu görünce gayet memnun oldum.

Adam adımı bulup işaretledi, gülümseyerek bana döndü ve benim için gayet gereksiz olarak asansörü işaret etti.

Dokuzuncu kata çıktım, koridoru geçip G dairesine yürüdüm. Poulard ve Robson kilitlerine şöyle bir baktım. Sonra zili çaldım ve kapı açıldı.

Kapıcının listesi doğruydu. Hepsi oradaydı. Ray'in bunu nasıl başardığını bilemiyordum ama herkesi toplamıştı işte.

Oturma odasındaydılar. İskemleler ve koltuklar bir daire biçiminde düzenlenmişti. Bana kapıyı açan Ray beni tam ortaya getirdi ve o ana kadar kör topal ilerleyen konuşmalar birden kesildi.

"Bu bey Bemie Rhodenbarr" dedi Ray. "Bernie, herkesi tanıyorsun sanırım."

Aslında tanımıyordum ama yine de hepsiyle tek tek göz göze gelerek gülümsedim ve başımla selamladım. Dediğim gibi hepsi oradaydı ve şöyle dizilmişlerdi: Önce baş dostum ve köpek yıkayıcısı Carolyn Kaiser vardı O da benim gibi işten sonra eve gidip üstünü değiştirmiş ve yine benim gibi gri pantolon ve lacivert bleyzer ceket seçmişti.

Ancak onun ceketinin yakasında kedi biçiminde gümüş bir iğne ve içinde yeşil balıkçı kazağı

olduğundan bizi birbirimizden ayırmak o kadar da güç değildi. (Birinin beni Düzmece'ye davet etme olasılığına karşılık ben gömlek giyip kravat takmıştım.) Carolyn'in sağında beni Düzmece'ye davet edecek tek kişi duruyorsa da, akşam sona erdiğinde hâlâ konuşuyor olacağımızdan hiç emin değildim. Karısı Edna ile yanyana oturan Marty Gilmartin'in üzerinde gri takım elbise ve beyaz bir gömlek, boynunda ise bir Jerry Garcia gömleği vardı.

Edna Gilmartin kendisini Cort Tiyatrosu gişesi önündeki kuyruktan hatırladığımdan daha az genç ve daha az ürkütücüydü. Üzerindeki elbiseye pek dikkat edemedimse de, boynundaki gerdanlığa gözüm takılmıştı. Zaten kimin gözü olsa takılacak bir parçaydı ama beni bu kadar etkilemesinin nedeni Alex ve Irieda'nın Port Washington'daki evinden alınan ganimetin bir parçası olduğunu sanmamdı. İkinci bir bakıştan sonra içim rahat etti ama bir an için doğrusu kalbim duracak gibi olmuştu.

Bayan Gilmartin'in yanında çizmesi, blucini ve tişörtüyle Patience Tremaine oturmaktaydı.

Orada ne işi olduğunu bilmez gibi bir hali varsa da, yine de aksilik çıkarmamaya kararlıymış

gibi görünüyordu. Bu duyguyu iyi bilirdim. Cafe Villanelle'de ben de aynı şeyi hissetmiştim.

Patience bir koltukta oturuyordu. Sağında, yemek odasından getirilen iskemlelerden birinde ev sahibimiz Harlan Nugent oturmaktaydı. Sanki yıllardır tanışıyor gibi geliyorsa da, adamı

ilk kez görüyordum. Her neyse fotoğraflarından tanıyordum. Bir seksenden uzun boyu ve herhalde yüz elli kilosuyla ayı gibi bir adamdı. Ayakkabılarının bana büyük gelmesine hiç

şaşmamalıydı. Bu akşam siyah balıkçı kazağının üstüne siyah beyaz bir balıksırtı ceket giymişti. Ayağında da çok şık siyah mokasenler vardı. Son ziyaretimde dolabında gözden kaçırmış olmalıydım. Ama belki de Avrupa'a giderken onları giymişti.

Yanında Joan Nugent oturuyordu. Fotoğraflarından bazılarında saçlarında beyazlar görünüyorsa da, şimdi bir tek te! bile olmadığına göre ani bir şoka uğrayıp hepsi kararmış

olmalıydı Uzun ve oval yüzlü, esmer tenliydi, saçlan ortadan ayrılmış ve iki yanda örülerek toplanmıştı. Bir Navajo çiçek gerdanlığı ve bir iki turkuvazi gümüş yüzük Kızılderili etkisini tamamlıyordu.

Joan Nugent'in yanında Ray Kirschmann oturuyordu, ki onu anlatmaya gerek yok. Üzerinde her zaman olduğu gibi sanki başkası için ısmarlanmış olarak yapılmış gibi duran koyu renk bir takım elbise vardı. Benim şapkadan tavşan çıkarmamı bekliyor ve gecenin sonunda zahmetlerinin karşılığını göreceğini umuyordu. Anladığım kadarıyla tavşana da fitti, şapkaya da.

Onun yanında, kanepenin öteki ucunda Doll Cooper oturmaktaydı. Üzerinde kendisini gördüğüm ilk geceki kıyafeti vardı -koyu renk tayyör, kırmızı bere. Yüzündeki ifade tümüyle dikkatti. Vücut dili de bu izlenimi güçlendiriyordu. Her an kaçmaya hazır ama o ana kadar bekleyip görmeyi kararlaştırmış bir insan izlenimini bırakıyordu insanda.

Borden Stoppelgard kanepenin ortasındaydı ama Doll'dan iyice uzakta ve orta minderin öteki uçundaydı. Borden'in kahverengi takım elbisesi ve kırmızı yeşil çizgili kravatı vardı. Gözleri golf sahası yeşili ve sarı saçlan modaya uygun kesilmiş bir kadınla diz dize oturmaktaydı.

Borden'in kadının neredeyse-kucağına oturuyor olması ve elimine süreci sonunda kadının Lolly Stoppelgard olması gerektiğini çıkardım.

Yemek odasından getirilen iskemlelerden biri de benimdi ama pek kullanacağımı

sanmıyordum. Benim ayaklarımın üstünde ve çok tetikte olmam gerekiyordu.

"Sizleri buraya neden çağırdığımı merak ettiğinizi tahmin ederim" diye söze başladım.

Bu cümleyi kaç kere söylemiş olursanız olun, nabız atışlarının artmasını önleyemezsiniz.

Tann'nın yardımıyla oyun başlıyordu.

"Bir zamanlar iki adam vardı ve bunlardan biri diğerinin kızkardeşiyle evlenmişti" dedim.

"Böylece enişte kayınbirader olmuşlarsa da, ortak bir yanları daha vardı. Her ikisi de işadamıydılar, emlak alıp satarlar; arada başka yatırımlar da yaparlardı. Martin Gilmartin kimi zaman gösteri dünyasına da yatırım yapardı. Borden Stoppelgard ise polisiye romanlann ilk baskılarını toplardı. Ve her ikisi de beyzbol kartı koleksiyonu yapmaktaydılar Bildiğim kadarıyla Borden Stoppelgard satın aldığı ya da değiş tokuş yoluyla elde ettiği kartların tümüne hâlâ sahip. Geçen Perşembe günü Bay Gilmartin

karısıyla tiyatrodan döndükten hemen sonra bir telefon geldi. Kimliği meçhul bir kişi Marty'nin son günlerdeki hareketlerini izlemiş görünüyordu. Marty bundan işkillenerek hemen çalışma odasına koştu, beyzbol kartlarını sakladığı kutuyu açtı."

"Bunları biliyoruz" diye Borden Stoppelgard sözümü kesti. "Kapağı kaldırdı ve kutunun boş

olduğunu gördü. Ve onları zaten sen almıştın, değil mi?"

"Yanlış" dedim. "Telefon eden esrarengiz kişi bendim ama kartlan ben almamıştım. Polis telefonun Carolyn Kaiser'in evinden edildiğini saptadı ve Memur Ray Kirschmann da Bayan Kaiser'in benim yakın dostum olduğunu biliyordu. Ve itiraf benim için her ne kadar güçse de, yıllar önce bir iki hırsızlığa bulaşmış olduğumu da söylemeliyim."

"Bir keresinde yattın bile" dedi Ray. "Ve yüzlercesinden de yakanı sıyırdın."

"Özür dilerim ama" dedi Joan Nugent. "Bay Gilmartin'in kaybına da üzüldüm fakat bunun bizimle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum. Biz yokken evimiz soyulmuş. Hem onun hem bizim evimize aynı hırsızın mı girdiğini söylemek istiyorsunuz?"

"Hayır" dedim.

"Ya."

"Hırsız falan yoktu."

"Hırsız yok muydu?" diye Harlan Nugent atıldı. "Ama bu eve hırsız girdi, poliste kaydı var"

"Ne buraya ne de Gilmartin'lerin evine hırsız girmedi."

Marty'nin yüzüne baktım: Konuşmanın girdiği bu yönden pek de memnun olmuş bir hali yoktu.

"O işi bir an bırakalım" dedim. "Şimdilik Gilmartin'in kartlarının kaybolduğunu bilmemiz yeterli. Burada bulunmamızın bir nedeni de bu.

Bizi bir araya getiren bir kaybolma değil, bir bulunmadır. Nugent'lerin banyolarından birinde bulunan bir adam. Üzerinde elbise yoktu ve ölüydü. Tabancayla vurularak öldürülmüştü."

"Kimdi o?" diye Patience sordu.

"Adı Luke Santangelo'ydu. Bu binada Nugent'lerin iki kat altında oturuyordu. Bu kentin garsonlarının yarısı ve hamallannın üçte biri gibi o da aktör olmaya gelmişti. Ancak Luke, sahnede nasıl olduğunu bilemiyorum ama kötü bir aktördü. Ufak tefek uyuşturucu işlerine karışmıştı ve daha başka suçlardan sabıkalıydı."

"Bunu öğrendiğimde şok oldum" dedi Joan Nugent. "Onu tanıyordum. Hatta bana burada poz bile vermişti." Güçbela gülümsedi. "Ben resim yaparım da. Kendisine fazla bir şey veremedimse de bana poz vermeyi kabul etmişti."

Kocası homurdandı. "Sen onun resmini yaparken o da eve nasıl gireceğini hesaplıyordu."

"İki olay" dedim. "Perşembe günü Bay Gilmartin kartlarının kaybolduğunu anlıyor. Pazar günü polis Nugent'lerin banyosunda bir ceset buluyor Bu iki olayın arasındaki bağ nedir?"

"Bağ falan yok" dedi Borden Stoppelgard. "Olay kapandı. Artık evlerimize gidebilir miyiz?"

"Bir bağ olmalı" dedi Carolyn. "Polisiye roman toplayan sizsiniz, değil mi? Yazık ki topladıklarınızı okuyacak zaman bulamamışsınız. Eğer okusaydınız bir hikâyede iki olay oldu mu, bunların birbirleriyle ilişkili olduğunu öğrenirdiniz. Bağlantı son bölüme kadar ortaya çıkmayabilir ama her zaman oradadır."

"Bir bağlantı var" dedim. "Ve siz de onun bir parçasısınız, Bay Stoppelgard."

"Ne?"

"Kartlarla başlayalım. Kayınbiraderinizin kartları vardı ve siz de onları kıskanıyordunuz."

"Eğer onlan benim aldığımı söylemeye çalışıyorsanız..."

"Böyle bir şey söylüyor değilim."

"Öyle mi? Ama daha şimdi..."

"Onları kıskandığınızı söyledim" dedim. "Kıskanıyor muydunuz?

"Adam bir Marty'ye bir bana baktı. "Bazı esaslı kartları olduğu bir sır değildi" dedi.

"Siz de Ted Williams kartlarını istiyordunuz."

"Onlara hayrandım. Bir seriye hayır demezdim doğrusu. Ama onları çalacak kadar çok istiyor değildim."

"Siz onları benim çaldığımı sandınız."

"Evet. Polis öyle diyordu ve benim de onların yanıldıklarını sanmam için bir nedenim yoktu."

"Ve onlan benim çaldığımı düşünerek dükkânıma geldiniz ve bana bir anlaşma önerdiniz.

Eğer size kayınbiraderinizin beyzbol kartlarını verirsem bana dükkânın kontratını uzatmakta çok anlayışlı davranacaktınız."

"Borden" dedi Marty Gilmartin müthiş bir düşkırıklığı taşıyan bir sesle. "Borden, Borden, Borden."

"Marty, adam ne söylediğinin farkında değil." "Sana çok şaştım, Borden." '"

Ve bunu çok esaslı bir biçimde söylediğini itiraf etmeliyim. Ona günler önce eniştesinin teklifini söylemiştim ve o da "o açgözlü orospu çocuğunun tipik davranışı" gibi bir şeyler söylemişti. Doğrusu Düzmece onun bu gösterisiyle gurur duyardı.

Borden, "Havayı kokluyordum" dedi. "Hırsızın sen olup olmadığını öğrenmek ve eğer sensen küçük bir tuzak hazırlamak istiyordum. Ama kartlar sende olmadığı için bu numaram işe yaramadı. Ama bu teklifim şimdi de kartlann bende olmadığını kanıtlıyor işte. Tekrar soruyorum: Evlerimize gidebilir miyiz?"

"Bence biraz daha kalsanız iyi olur" dedim. "Kartları siz almadınız ve kimin aldığını

bilmediğiniz de doğru. Ama kartları alan kişi fikri sizden almıştı."

"Öyle mi? Bunun kim olduğunu söylemek ister miydiniz?" "Yanında oturuyorsunuz" dedim.

Gayet mantıklı olarak herkes Lolly Stoppelgard'a döndü ve o da gayet şaşırmış görünüyordu.

O değil, diye bağırmak istedim. Öteki. Ama bunu kendileri akıl ettiler ve Borden Stoppelgard'ın öteki yanında oturan kadına döndüler

"Gwendolyn Beatrice Cooper" dedim. "Luke Santangelo gibi o da oyuncu olmayı umarak New York'a geldi. Ama bu arada Haber; Haber ve Crowell avukatlık şirketinde bir iş buldu."

"Benim avukatlarım" dedi Marty.

"Ve "eniştenin. Bayan Cooper orada sekreterlik yaptı, zaman zaman da resepsiyonda çalıştı.

Gayet alımlı ve gözalıcı olduğundan resepsiyon için doğal bir seçimdi ve aldığı gözlerden ikisi de Borden Stoppelgard'a aitti. Borden Stoppelgard mutlu evliliği olan bir erkekti. Bayan Cooper da işinde gücünde genç bir kadındı. Böylece erkek bu koşullar altında doğal olanı

yaptı."

"Borden!" dedi Lolly Stoppelgard.

"Palavra sıkıyor" dedi kocası. "Wendy ile bir iki saat birlikte olmuş olabilirim." Wendy, ha!

"Ben herkesle dostluk eden bir insanım. Ve aramızda bunun ötesinde bir şey olmadı inan bana."

"Ona birlikte bir içki içmeyi tekllif ettiniz" dedim. "Sonra bir yemek, ardından bir yemek daha ve sonra..."

"Yalnızca bir tek içki ve yalnızca bir kere. Hepsi bu. Ne yemek ne başka bir şey sor Kendisine sor istersen. Wendy..."

"Borden..."

"Lolly kime inanacaksın, sabıkalı bir hırsıza mı yoksa seni seven kocana mı?"

"Herhalde sana inanacak değilim. Beni de öyle tavlamıştın, Borden."

"Lolly.."

"Beni de resepsiyonda çalışırken tavlamıştın, bir içkiye davet etmiştin, sonra birlikte yemek yememizi teklif etmiştin... "

"Lolly, o çok farklıydı."

"Biliyorum."

"O zaman bekârdım. Şimdi evliyim."

"Ben de bunu söylüyorum işte. O zaman iyiydi, şimdi ise iyi değil, seni ahlâksız adi herif."

Buna ekleyecek fazla bir şey yoktu ve kimse de bir şey söylemedi zaten. O keyifli anı kabul etmeliyim ki, zevkini çıkara çıkara biraz uzattım ve sonra o kadar da ileri gidilmiş olduğunu düşünmüyorum dedim.

"Bir tek kere!" diye bağırdı Borden. "Bir tek içki, Allah aşkına!"

"Belki ondan biraz daha fazla" dedim. "Ama kocanızın Bayan Cooper üzerinde pek olumlu bir izlenim bıraktığını sanmıyorum. Onu pislik diye nitelediğini duymuştum."

"Bernie, burası Boşanma Mahkemesi dizisi değil" dedi Rey Kirsehmann, "Bilmem anlatabildim mi? Kadını aldatıp aldatmaması..."

"Bir tek içki, lanet olsun!"

"...Aslında polisi ilgilendirmez. Sen kadının kartları nasıl aldığını anlatıyordun. Kartları adam mı verdi ona yoksa?"

Borden Stoppelgard'a her an inme inecekmiş gibiydi.

"Hayır" dedim. "Ama ona onlan çalma fikrini verdi. Borden elinde olanla övünen tiplerdendir, Wendy'yle de öyle başlamıştı" -ona az daha Dol! diyecektim- "Ama farkında olmadan en sevdiği konu olan kayınbiraderinin koleksiyonuna ve onu bir banka kasasında saklamak yerine ortalıkta bıraktığına getirdi lafı."

Doll kaşlarını kaldırdı. "Yan masadan bizi dinlemiş gibi konuşuyorsun, Bernie. Çok garip ama ben aramızda böyle konuşma geçtiğini hatırlamıyorum. Ya siz, Bay Stoppelgard?"

"Tanrım!" diyen Borden soluna döndü. "Wendy, neyin senin? Gerçeği söylesene. Ben sana Marty'nin kartlarını çalmak söz ettim mi hiç?"

"Asla" dedi Doll.

"Onun değerli bir koleksiyonu olduğunu ve daha dikkatli olması gerektiğini, içinde sahip olmak istediğim bazı parçaları bana satmadığını söyledim. Sonra..."

Doll adama baktı, Borden'in ölmediğine bakılırsa bakışla adam öldürmek mümkün değildi.

Gözlerini yuvarlayıp bana çevirdi. "Biraz daha anlat, Bernie" dedi. "Kartları o hırslı ellerime nasıl geçirmişim?"

"Gilmartin'lerin York Caddesindeki evlerine gitmek için bir mazeret uydurdun" dedim.

"Tahminim iş saatleri içinde Marty'y imzalaması için bazı kâğıtlar götürmüş olacağındır.

Zarflardan birini postalamayıp kendin götürmeye kalkışmış olabilirsin. Sonra..."

"Onun yabancı olmadığını anlamıştım" dedi Marty. "An nereden tanıdığımı çıkaramamıştım."

"Beni büroda görmüş olacaksınız, Bay Gilmartin."

"Hayır" dedi Marty. "Sen eve geldin."

"Diyelim ki gittim" dedi Doll.

Yakalandın işte!

"Gitmedim" dedi Doll. "Ama gittim diyelim. Sonra?"

"Kartları aldın" dedim. "Marty'nin çalışma odasında kartları o iş için getirdiğin bir çantaya atacak kadar kalmayı başardın. Sonra çantanda yarım milyonluk kart olduğu halde hiçbir kuşku uyandırmadan çıkıp gittin. Ama bir sorunun vardı."

"Öyle mi?"

"Marty ile yüzyüze konuşmuştun. Ya sen gittikten bir saat sonra gülağacından puro kutusuna bakmış olsaydı. Haber; Haber ve Crowell şirketinden gelen o neşeli ziyaretçiyi unutmuş

olamazdı. Kartların kaybolduğunu günler sonra farketse bile onları kimin almış olabileceğini düşündükçe senin adını ve yüzünü hatırlamayacağından emin olamazdın. Bu yüzden iki şey yapman gerekiyordu. Kartları satmaya çalışırken bulunmayacakları bir yere saklamalıydın ve kuşkuların başkası üzerinde toplanmasının bir yolunu bulmalıydın,

"Birincisi kolaydı. Luke Santangelo adında bir oyuncu arkadaşın vardı. Adam senin sevgilin sayılmazdı ama pisliğin biri de değildi ve bir iki kere evine gitmiştin. Luke'un karanlık bir kişi olması, amacına çok uygundu. Ona kendisine birkaç günlüğüne bir çanta bırakmak istediğini söyledin. Böylece polis senin evini aradığı takdirde bir şey bulamayacaktı. Seni suçlayacak fiziki bir kanıt olmadığı takdirde sorgulamaya dayanacağını tahmin ediyordun.

"Ama yine de suçu atacak birine ihtiyacın vardı ve işte orada da sahneye ben giriyorum. Beni nasıl buldun, Doll?"

"Neden sözettiğini bilmiyorum."

"Adımın nasıl ortaya atıldığını bilmiyorum" dedim. "Tahminim, Luke'un benden sözettiği ve belki de sokakta gösterdiği. Birkaç yıl önce yasalarla başım derde girmişti, hâlâ aynı

mahallede oturuyorum ve zamanında geçimimi neyle sağladığımı hatırlayan insanlar hâlâ

vardır sanırım."

"Yolunun yanlışlığının farkında olmadığın zamanlar" dedi Ray Kirschmann.

"Her neyse, adım aklında kalmıştı. Sonra aynı adı Borden Stoppelgard'dan da duymuş

olabilirsin. Dükkânından çıkarmayı planladığı kitapçı hakkında bir şeyler söylediğinden eminim, Zavallının adını da söylemiş miydi?"

Borden genç kadına yalnızca bir kere bir tek içki ısmarladığını ve benim pireyi deve yapmaya çalıştığımı söylemeye başladı. Lolly, ağzını her açışında daha berbat bir duruma düştüğünü

söyleyince de sustu.

"Bir kere de dükkânıma geldiğini sanıyorum" dedim. "Marty'nin kartlarını almandan sonra ama onun kartların kaybolduğunu farketnlesinden sonra. Tarihler konusunda emin değilim ama bir tahminde bulunayım, tamam mı?

Senin kartları Pazartesi aldığını ve yine aynı gün Luke'un evine bıraktığını tahmin ediyorum. Salı ya da Çarşamba günü dükkâna gelip çevreye bir göz attın. Borden satın aldığı kitaplardan sana söz etmişti, sen de ona telefon edip dükkânda ilgisini çekecek birkaç kitap gördüğünü söyledin. Eğer o sana sahip olduğu binalardan biri olduğunu söylememişse, o sırada söylemiştin

Bu arada Luke ortadan kaybolmuştu. Onu aradın ama bulamadın. Telefonunu açmıyordu, oraya gidip kapısını yumrukladın ama karşılığında yalnızca elin acıdı. Heyecanlanmaya başladın. Belki de kartları alıp kaçmıştı. Ama kendisine verdiğin çanta kilitliydi ve içindekilerden kafasının içinde Dolar sembolleri uyandıracak biçimde söz etmemiştin. Belki de şantaj değeri olan hukuki kâğıtlar falan olduğunu söylemiştin. Böylece onları saklaman için bir neden olurdu ama onun onlan kendisi satarak para kazanmayı düşünmesi de mümkün olmazdı.

Öyleyse Luke kartları evde bırakıp gitmişti ve bu da hiç hoş değildi. Ya uyuşturucu nedeniyle tutuklansaydı ve polis evini araken kartları bulsaydı? Ya gerçekten kent dışında iş bulmuşsa ve iki üç ay dönmeyecekse? Kartları West End Caddesi'nde saklamanın iyi bir fikir olmadığı

görülüyordu.

Şimdi bana her zamandan daha çok ihtiyacın vardı. Eğer hırsızsam bir değişiklik olarak bu kere yararlı bir iş yapabilirdim. Belki de Luke'un kapısını senin için açabilirdim."

"O meşum Perşembe gecesi Gilmartin'e o saçma telefonu ettim" diye devam ettim. "Bu davranışımın bir nedeni çok içtiğimdi, diğer bir nedeni de Borden Stoppelgard'ın o gün benden değerinin çok altına bir Sue Grafton romanı almış olmasıydı."

"Kitaba o fiyatı biçen sendin" dedi o beyefendi.

"Doğru ama bununla övünmemen gerekirdi. O gece tiyatroya gittiğinizde olayı Gilmartin'lere anlattın. Wendy'ye de biraz övündün mü, ha? Garanti onu da yapmışsındır Kitabı sana o haber verdiğine göre ona telefon edip

teşekkür etmen normaldi. Hazır teşekkürünü ederken sana kazandırdığı o paranın bir kısmıyla bir yemek de ısmarlamayı teklif edebilirdin,"

Körlemesine atış yapmıştım ama yüzündeki ifadeye bakılırsa tam isabetti. Karısı bir kenara büzülerek adamın iğrenç olduğunu söyledi ve odadakiler bakışlarını sıkıntıyla öne eğdiler.

"Bana ihtiyacın vardı" dedim Doll'a. "Ne için olduğundan emin değildin ama bana ihtiyacın vardı. Borden'le konuştuktan sonra beni aramaya çıktın. Buldun da ama yanımda başkası

vardı. Carolyn ile birlikteydim."

"Burn Rap'ta" diye Carolyn hatırladı. "Sonra İtalyan lokantasında ve sonra da benim evimde."

"Ve ondan sonra da ben geceyarısın yakın bulana kadar Marty'yi aradım. Senin Arbor Court'ta benim çıkmamı beklediğini sanmıyorum. Belki pes etmiştin ve Hudson Sokağı'nda bir kahve içmiştin. Ama talihin varmış ki bana rastladın sonra. Ya benim taksi bulamayıp metroya gittiğimi gördün ya da beni nerede bulacağını biliyordun. Bütün yapacağın bir taksiye atlayıp beni Yetmiş ikinci Sokak metrosu kapısında beklemekti."

"Çok heyecanlı" dedi Doll. "Bu kadar becerikli bir kadın olduğumu hiç bilmiyordum doğrusu."

"Ve müthiş bir yalancıydın, Doll. Bundan sonra sana Wendy değil de Doll diyeceğim, çünkü

o ilk gece birbirimize adımızla hitap etmeye başladığımızda öyle demiştim. Benden bütün istediğin sana evine kadar eşlik etmemdi. Yürüdüğümüz bir iki blok boyunca beni sonradan kullanabilmek için sahneyi hazırladın ve apartmanın girişine vardığımızda bir deneme yapmaya karar verdin. Kapıcıya Nugent'leri sordun."

"Bizi mi?" dedi Joan Nugent, "Ama bu genç kadın bizi nereden biliyordu ki?"

"Bilmiyordu ama Luke sizden sözetmiş olmalıydı. Size poz verdiğinden ve kent dışında olduğunuzdan. O da kapıcıya masum bir soru sorarak bir hırsıza 9-G'dekilerin kent dışında olduklarını bildirmiş oldu."

"Ama bunu neden yapmış olayım ki, Bemie?"

"Emin değilim. Belki de Luke'un Nugent'lerde saklandığını ve benim onu ortaya çıkmaya zorlayacağımı düşünüyordun. Belki orasını soyarken yakalanacağımı ve böylece beyzbol kartı

hırsızlığını da benim üzerime atacağını düşündün."

"Ruhsal bir olaydı bu. Kan kanı çağırıyordu."

Bunu söyleyen Patience'tı. Hepimiz yapmakta olduğumuz şeyi bırakıp ona baktık.

Patience elini ağzına götürdü. "Gereğinden önce konuştum sanırım" dedi. "Luke o sırada o dairede miydi?" Öyle olduğunu söyledim. "Ve... şey, ölmüş müydü?" Ölü sayılırdı dedim. "O

zaman öyle olmuş olmalı" dedi. "Aralarında güçlü bir psişik bağ olmalıydı, Luke ile... Bemie, özür dilerim ama adı Wendy mi Doll mu?"

"Aslında bana Gwen derler" dedi Doll. "Ama şu anda kimin ne dediği umurumda bile değil.

Bu işe devam edebilir miyiz?"

"Güçlü bir bağ" dedi Patience. "Adamın vücudundan kurtulmuş olan ruhu onunkiyle iletişim içindeydi. O bunu bilmiyor ama bu daireyle ilişkili bir şeyler hissediyordu." İki elini de uzatıp parmaklarını açtı. Joan Nugent'e," Burada aşırı elektrik yükü var" dedi. "Burada nasıl oturabildiğinizi hiç anlayamıyorum doğrusu."

"Çok yoğun" dedi Bayan Nugent saç örgülerini arkaya savurarak "Ama bu enerjinin yaratıcı

çalışmam için iyi olduğuna inanıyorum."

"Onu hiç düşünmemiştim" dedi Patience. "Haklı olduğunuza iddiaya girerim."

Arka koltukta oturup da direksiyonu tutmaya çalışır gibiydim. "Her neyse" dedim. "Doll tuzağı yemledi ve bana iyi geceler diledi..."

"Bir öpücükle" diye Doll hatırlattı.

"Bir öpücükle. Sonra da kapıcının yanından geçtin ve binanın içinde kayboldun."

"Kapıda herhalde o yeteneksiz Eddie vardı" diye Harlan Nugent karısına mırıldandı.

"Belki de yukarı çıkıp Luke'un kapısını biraz daha yumrukladın" dedim. "Belki holü

göreceğin bir yere gizlenip benim yemi yutup yutmadığımı anlamayı bekledin. Sonunda pes edip evine gittin ki, ben de aynı şeyi yapmıştım. Alıştığımdan fazla viski içtiğim için geç

uyandım, dükkânımı açmaya gittim ve tutuklandım."

"Gayet yasal bir tutuklamaydı" dedi Ray Kirschmann. "O telefon konuşman, sabıkaların..."

"Şikâyet ediyor değilim" dedim. Yalnızca bir şok olduğunu söylüyorum. Cuma gecesini nezarethanede geçirdim, Cumartesi gecesi yatağımda uyumaktan başka bir isteğim yoktu.

Ama gece geç bir saatte senden telefon geldi, Doll. Bana anlatacak yepyeni yalanların vardı

ve bu kere benden ne istediğini çok iyi biliyordun. Luke'un sevgilin olduğunu, kendisiyle bozuşup anahtarlarını yüzüne fırlattığını ve onun da dostun Marty'nin beyzbol kartlarını

çalarak senden intikam aldığını söyledin. Ben senin için Luke'un kapısını açtığım takdirde Marty'nin kartlarını geri verirdik ve adım temizlenmiş

olurdu."

"Bir dakika," dedi Ray. "Kartları aldı ve şimdi de geri vermek istiyor, öyle mi?"

"Kartları eline geçirdiği zaman program herhalde bir daha değişecekti, ama o sırada güzel bir hikâyeydi. Ben pis bir koku almıştım ama oyunu sonuna kadar oynayıp nereye varacağını

görmek istiyordum. İlk sonuçlardan biri bir yalanının ortaya çıkması oldu, Doll. Dükkânın adını ve yerini bilmediğinden bana telefon edemediğini söylemiştin. Cumartesi gecesi ayrılırken sana ertesi gün öğleden sonra dükkânda buluşalım dedim ve sen de kabul ettin.

Dükkânın nerede olduğunu, nasıl gidildiğini sormamıştın bile."

"Bana daha önce söylemiştin."

"Hayır. Sen zaten biliyordun. Ve uzun zaman dükkânda kaldın, sonra geldik ve ben Luke'un kapısını açtım."

"Meskene tecavüz" dedi Ray.

"Bizimki tecavüz falan değildi ve fazla bir şey de bulmadık. Birkaç hap ve marihuanaya benzeyen bir şey. Bir reçel kavanozunda birkaç Dolar"

"Evi aradığımızda uyuşturucuyu bulduk" dedi Ray. Reçel kavanozunda para falan bulduğumuzu hatırlamıyorum."

"Hayret, acaba ne olmuş olabilir?" dedim. "Ha, bir şey daha vardı. Bir beyzbol kartı bulduk.

'Büyük Üçlü!' Ted Williams, elleri belinde."

"Hardal serisinden" dedi Borden Stoppelgard. "Marty'nin kartlarından biri. Williams'ın çok esaslı bir fotoğrafıdır."

"Eğer o tür şeylerden hoşlanırsanız" dedim. "Doll ile bana fazla bir şey ifade etmedi. Benim aldığım mesaj kartlann orada oldukları ve şimdi de

kaybolduklarıydı. Doll orada olduklarını

bildiği için Luke'un çantanın kilidini zorla açtığından emindi. Hepsini sırt çantasına geçirmiş

ama sonra bundan vazgeçmişti, ancak araya sıkışmış bir tane ne yaptığını açıkça gösteriyordu.

Bu da kendi başına hareket ediyor olması demekti. Ya kartları satmıştı ya da satmak üzereydi ve her iki durumda da Doll o parayı bir daha göremeyecekti. Meğer ki Luke bir daha ortaya çıksın."

"O da olamazdı" diye Carolyn atıldı. "Çünlü Luke banyoda ölü yatıyordu."

"O sırada değil" dedim. "Hâlâ ölüydü ama biz evine girdiğimizde polisler onu bir ceset torbasıyla alıp götürmüşlerdi. Pazar gecesi olay televizyon haberlerinde yer aldı ve ondan sonra ben de Doll'dan hiç haber almadım. Herhalde gayet mantıklı olarak üç beş Dolar elde etme fırsatının uçup gittiğini anlamış ve yaşamın kendisine sunduğu başka bir şeye yönelmişti."

"Kartlara ne oldu?" Bunu soran Lolly Stoppelgard böylelikle kendisinin pratik bir kadın olduğu izlenimimi güçlendirmiş oldu.

"Kayboldular" dedim. "Luke onlan sattı mı? Sattıysa, paraya ne oldu? Bence kartlan çantayla bir yerde parayla çalışan otomat dolaplardan birine bırakmıştır. Ama başka şeyler de olabilir ki, sanınm onlara ne olduğunu asla öğrenemeyeceğiz."

"Ya Luke?"

"Efendim?"

Edna Gilmartin, "O genç adam" dedi. "Hatırlayabildiğim kadarıyla gece boyunca ilk kez konuşmuştu. "Kilitli bir banyoda esrarengiz bir şekilde ölen genç adam. Onu kim öldürdü?"

"O sorunun yanıtı kolay" dedim. "Harlan Nugent öldürdü."

Gayet gergin bir an yaşadığımı itiraf etmeliyim. Harlan Nugent'in yapması gereken şey bizi evlerimize göndermek ve avukatını çağırmak için telefona koşmak olmalıydı.

Ama o, "Gülünç" dedi. "Adamı tanımıyordum bile. Neden öldürecektim ki?"

"İyi bir soru" dedim.

"Ve biz Londra'daydık" dedi Joan Nugent. "İkimiz de bu olaya karışmış olamazdık. Ülke dışındaydık."

"Çarşamba akşamı gittiniz" dedim. "Doll kartları Luke'un" dairesine Pazartesi günü bıraktı.

Bununla sizin gidişiniz arasında Luke buradaydı ve Harlan Nugent de onu öldürdü. Tahmin etmem gerekirse Salı öğleden sonra diyebilirim." Ray'e baktım. "Tahmini ölüm zamanına uygun düşüyor mu?"

"Bir sorun yok, Bernie."

"Siz aklınızı kaçırmış olmalısınız" dedi Nugent. "O adam o günler içinde asla bu eve ayak basmadı." Karısının yüzünden bir gölge dolaştı, bir an için bir şey söyleyecekmiş gibi göründü ama kocasının eli elini buldu ve o an kayboldu. Harlan'ın çenesi kasılmıştı. "Daha önce söylediğimi tekrar edeceğim. İyi bir soru olduğunu kabul etmiştiniz. Onu öldürmem için ne neden vardı?"

"Hâlâ iyi bir soru" dedim. "Ama benim de bir iki iyi sorum var. Bir insan neden bütün elbiselerini çıkarıp bir başkasının banyosuna kilitler kendini?"

"Duş yapmak için" dedi Lolly Stoppelgard.

"Bu ancak kendi banyosu olursa bir anlam taşır" dedi Carolyn. "Ama kendi banyosu değildi.

Belki de poz verirken çok terledi ve yıkanmak istedi."

"O adam buraya gelmedi" dedi Harlan Nugent.

"Belki de yalnızca tuvaleti kullanmak istedi, Bern. Ama o zaman küvete girmezdi değil mi?

Ray, adamın yedinci kattaki duşunun işler durumda olup olmadığı kontrol edildi mi? Eğer kendi evinde duş bozuksa..."

"Bırak duşu" dedim. "Su açık değildi ve ceset ıslak değildi."

Lolly Stoppelgard kocasına bakarak, "Bazı erkekler banyoya kapanırlar" dedi. "içerde erotik dergiler falan bulmuşlar mı?"

Direksiyonu yeniden ele almak zamanı gelmişti. "Saklanmak için banyoya kilitlenebilirdi"

dedim. "Yıllar önce ben ara sıra hırsızlık yaparken..."

"Aman aman" diye mırıldandı Ray.

"...sahibi geldiğinde boş bir dairenin davetsiz konuğuydum. Bir dolaba saklanmıştım. Eğer yakınlarda bir banyo olsaydı oraya da saklanabilirdim. Dolabı kilitlemem mümkün değildi tabii." Biri ben içerdeyken dolabı dışardan kilitlemişti ve oradan güçbela çıktığımda yerde bir ceset bulmuştum."

"Çıplak da değildim" diye devam ettim. "Geçen hafta Ray Kirschmann bana nasıl bir hırsızın hırsızlık yaparken soyunduğunu sordu. O güne kadar böyle bir şey duymadığımı söyledim..."

"Poz veriyordu" dedi Patience. "Öyle değil mi?" Joan Nugent'e bakıp gülümsedi. "Size poz veriyordu, değil mi?"

"Ben asla nü resim yapmadım" dedi Joan Nugent. "Öyle şeylere inanmam."

"İnanmaz mısınız?"

"Hayır. Yüzyıllar boyunca o tür şeylerde aşırıya kaçıldı. Ben Luke'u en son palyaço giysileri içinde resmettim. Ve tam olarak giyinik olduğunu söyleyebilirim."

"Öyleyse üstünü değiştiriyordu" dedi Patience. "Palyaço giysisiyle poz vermişti ve..."

"Bana poz verdiğinde üzerinde günlük giysileri olurdu.

Palyaço kostümünü ben sonradan eklerdim. Bunu yapmak için ' ona ihtiyacım yoktu."

"Ama adam çıplaktı" dedim.

"Hayır, öyle olsa hatırlardım. Bunun öyle kolay kolay unutabileceğim bir şey olduğunu sanmıyorum."

"Joan, sus artık!" dedi Harlan Nugent.

Ben, "Lütfen beni izleyin" diyerek stüdyoya ya da misafir yatak odasına doğru yürüdüm. "Siz uyuşturucu almış ve kendinizden geçmiştiniz, Bayan Nugent. Çıplaktınız. Luke Santangelo'

da da çıplaktı ve sizi...."

"Tanrım" dedi biri.

"Şuradaki divanda, belki de yerdeydiniz. Birden kocanızın anahtarının kilidin içinde döndüğünü duydunuz. Birkaç saniye sonra kapıyı açtı ve geldiğini bildirdi. İri yan, neşeli bir insandır. Geldiğini bildirmekten hoşlandığına eminim."

"Kimi zaman, 'Lucy, ben geldim' der. Televizyon dizisindek Ricky Ricardo gibi. Çok güzel Kübalı taklidi yapar Göster onlar sevgilim."

Harlan Nugent bir sonraki soluğunu neden alması gerektiğini düşünen bir adama benziyordu.

"Böylece içeri girdiniz" dedim. "Ve karınızı baygın ya uyuşturucudan kendinden geçmiş bir halde buldunuz. Banyo kapısının kapalı olduğunu görünce kolu yokladınız, kilitli olduğunu anladınız."

"Sonra ne yaptım?"

"Kapıyı vurarak açılmasını istediniz. Luke Santangelo pek çok şey olabilirdi ama aklını

kaçırmış değildi. Yapacağı en son şey o kapıyı açmak olurdu."

""O zaman bir açmaz karşısında olduğumuzu söylemeliyim" dedi Nugent. "Anahtar deliğinden sızacak durumda olmadığıma ve banyonun da başka kapısı bulunmadığına göre..."

Yumruğunu kapıya indirdi. "Epey sağlam" dedi. "Ama sıkışık bir durumda tekmeyle, omuzlayarak açabilirdim, değil mi? Ancak polisin içeri girmeye çalıştığı sırada kapının sağlam, hatta kilitli olduğu söylenmemiş miydi?"

"Orasını ben de merak ediyorum" dedim. Gidip kapıyı tıklattım, sonra yanındaki düğmeyi çevirdim. Herhangi bir ışık yanıp sönmedi. Banyo kapısını açıp aynı şeyi yaptım, ışıklarda yine herhangi bir değişme olmadı. "Bu da ne demek oluyor acaba?" diye söylendim. "Bu düğme hiçbir yere kumanda etmiyor."

"Bu ne fark eder ki?" dedi Nugent.

"Bilmem." Maymuncuğumu çıkartıp vidalan sökmeye başladım. Sonra düğmenin ardından görünen dört köşe boşluğu gösterdim. "Bakın. Burası bir zamanlar bir çocuk yatak odası

olmuş olmalı. Çocuk banyoya kilitlenip kalınca anababası bir daha böyle bir şey olmaması

için önlem almış olmalılar"

"Biz buraya taşındığımızda çocuklarımız büyüktü" dedi Joan Nugent. "Bu oda hep benim stüdyom olmuştur. Ve o banyoda kilitli kalmış değilim. Ne burayı pek sık kullanırım ne de öteki banyoyu kilitlerim."

"Joan, kimse bunlan dinlemek istemiyor" dedi kocası. Bana döndü. "Ve sizin de sözleriniz çok saçma, beyefendi. Söylediğiniz her şey doğru olsa bile, ki hiçbiri doğru değil ve bu eski yolu bilmiş olsam bile, ki onu da bilmiyordum ve adama bir zarar verecek kadar öfkelenmiş

olsam, onu neden banyoda bırakayım ki? İçeri girip, onu öldürmüşsem neden cesedi evden çıkartmayım?"

"İçeri giremediğiniz için."

Ray Kirschmann, "Bernie, daha şimdi içeri nasıl girileceğini gösterdin" dedi.

"Ama Bay Nugent öyle yapmadı. Onun yerine gidip tabancasını sakladığı yerden aldı ve delikten uzatıp Luke San-tangelo'yu alnının ortasından vurdu. Luke'un o sırada küvetin içinde ayakta durup durmadığını bilemiyorum. Duvardan kendisine uzanan tabancayı görünce gerilemiş olabilir Ama kurşunu yiyince darbenin şiddetinden küvete düşmüştür Ölmüştü ve kapı hâlâ kilitliydi."

"Ee, Bernie? Senin gibi o da içeri uzandı, kilidi açtı, cesedi omzuna atıp dışarı çıktı. Bay Nugent iriyarı bir adam, ölü ise ufak tefek biriydi, bunu yapmakta güçlük çekmezdi. Doktorun ağırlık kaldırmamanız hakkında bir şey söylememişti, değil mi, Bay Nugent?"

"Memur bey, bütün bunlar olmuş olsaydı, gerçekten de tam dediğiniz gibi davranırdım."

"Öyle mi?" dedim. "Görelim bakalım, Bay Nugent."

"Komik olmayın."

"Haydi" dedim. "Bize bunu nasıl yapabileceğinizi gösterin de hepimiz evlerimize gidelim,"

"Bu bir komediye dönüştü" dedi. "Neden..."

"Bir deneyin hele" dedim. "Çok irisiniz. Kollannız bir Bulgar haltercisinkilerden farksız.

Hatta kolunuzu delikten içeri sokabileceğinizi bile sanmıyorum. Hem şimdi bunu deneyerek neden gülünç olasınız, değil mi? Bunu bir kere denemiş ve başaramadığınızı görmüştünüz."

"Sonra ne yaptım, Bay Rhodenbarr?"

"Ortalığı toparladınız. Elektrik düğmesini yerine vidaladınız. Karınızın üzerine bir battaniye atıp uyuyarak açılmasını beklediniz. Uyanıp da Luke'a ne olduğunu sorduğunda herhalde siz gelmeden gitmiş olduğunu söylediniz. 'Biraz kestirmiş olmalıyım' dedi karınız. 'Herhalde, ama artık toplansak mı? Yarın akşam yola çıkıyoruz,' dediniz."

"Ve cesedi orada bırakıp Londra'ya gittim, öyle mi?"

"Neden olmasın. Adamın oradan bir yere gideceği yoktu. Karınız o banyoyu hiç

kullanmadığını söyledi zaten. Eğer uçağınızın kalkmasına kadar olan o yirmi dört saat içinde girmeye çalışırsa kapıyı kilitli bulacaktı. Siz de, 'Ahşap yaz boyunca şişmiş olmalı, döndükten sonra baktırınz,' derdiniz."

"Bir şeyi unutuyorsunuz?"

"Ya?"

"Bizim yokluğumuzda evimiz soyulmuştu. Eşyalar oradan oraya atılmış, çekmeceler yere boşaltılmış, mücevherler ve diğer değerli eşya alınmıştı. Bu sizin senaryonuza uyuyor mu?"

"Adam haklı" dedi Ray. "Hatta cesedin yanında bir iki parça mücevher bulunmuştu."

"Hiç kuşkum yok" dedim. "Nugent ortalığa bir soygun havası vermek için onlan da oraya atmıştı."

Nugent bana baktı. "Soygun havası vermek mi? Onu ne zaman yaptım peki?"

Başımı salladım. "Ne zaman yaptığınızı tahmin edebilirim. Asıl sorulacak şey mücevheri küvete ne zaman attığınız. Bu çok akıllıca bir şeydi. Ve bunu Santangelo'yu vurduktan hemen sonra mı, yoksa sahte elektrik düğmesini daha sonra ikinci bir kez söküp de mi yaptığınızı

merak ediyorum doğrusu. Tahminim ikincisinin daha doğru olacağı yönünde. Cinayet refleks bir hareketti, değil mi? Senaryo ise biraz zaman almış olmalı."

"Siz aklınızı kaçırmışsınız."

"Ben şöyle düşünüyorum" diye devam ettim. "Salı gecesi karınız uyurken ne yapmanız gerektiğini anladınız. Mücevherlerinden bazılannı alıp buraya geldiniz, kapağı açıp içeri cesedin yanına fırlattınız ve sonra yine kapattınız. Çarşamba günü Londra'ya gitmeye hazırdınız. Belki de eşyaları taksiye yüklerken yukarda bıraktığınız bir parçayı hatırladınız.

Karınıza, 'Hemen geliyorum' dediniz. Yukarı çıkıp bir iki avuç değerli eşya aldınız, bir iki çekmece boşalttınız ve aşağı döndünüz. Santangelo'nun işini yapmadan önce çıkardığı

giysilerini daha önce ortadan kaldırmıştınız. Belki de aceleyle pencereden aşağı atıp serserilerin alıp götüreceklerini ummuştunuz ama daha güvenli bir yol bulduğunuzdan hiç

kuşkum yok"

"Peki, mücevherleri ne yaptım?"

"İyi soru" dedim. "O gerdanlık gerçekten güzel parça Bayan Nugent. Bütün gece hayranlıkla seyrettim. Bu çalınanlardan biri değildi herhalde?"

"Avrupa'da yanımdaydı."

"Nereye varmak istediğinizi anlayamıyorum" dedi Nugent "Ve bunu sizin de bildiğinizi sanmıyorum. Poliste çalınan her şeyini listesi var. Karımın takmış olduğu parçaların o listede bulunmadığından emin olabilirsiniz."

"Bundan hiç kuşkum yok" dedim. "Ama o listeyi bir görmekte yarar var Ray, acaba yanında bir kopyası bulunur muydu?"

"Doğrusunu istersen, var"

"Olmasa bile ne fark ederdi ki?" dedi Nugent.

"Eh, o listedeki parçalardan bazılarını bu evde bulursak bu Bay Nugent için hiç iyi olmaz, değil mi?"

"Eğer aldıysa burada bırakmazdı" dedi Ray. "O kadar da aptal değildir, Bernie."

"Mücevherleri cebime sokup Londra'ya götürüp getiremezdim herhalde. Ve o arada da başka bir şey yapacak zamanım olmazdı, değil mi?"

"Doğru" dedim. "O nedenle burada bir yere saklamak zorundaydınız. Ne diyeceğini biliyorum, Ray. Nugent'ler döndükten sonra malları bir kasaya nakledebilirdi diyeceksin."

"Lafı ağzımdan aldın, Bernie."

"Bunu yapabilirdi, ama yaptığını sanmıyorum. Kendisi yokken polisler eve girip çıktıklarına göre neden bu zahmete girsin ki? Mücevherlerin bulundukları yerde güvenlikte olduklarına karar verdi bence. Şimdi, burası nerede olabilirdi?" Harlan Nugent'e dikkatle baktım. "Karısı

hırsızlığı gerçek sandığı için onun bulamayacağı bir yer olmalıydı. Özel bir yer, bir çalışma odası." Öne düştüm, hepsi arkamdan yürüdü. "Kilitli bir çekmece" dedim. Ve böyle bir çekmece buldum. "Mücevherleri buraya mı sakladınız, Bay Nugent?"

"Ne garip bir düşünce."

"Çekmeceyi açarsınız herhalde."

"Büyük bir zevkle" dedi. Masanın öteki yanındaki çekmeceyi açtı, içinde bir şeyler arandı.

"Lanet olsun!" dedi.

"Bir aksilik mi var?"

"Lanet anahtarı bulamıyorum."

"Ne kadar da elverişli ama."

Çok esaslı ve renkli küfürler savuruyordu. Eğer ben bir anahtar olsaydım ve biri benimle öyle konuşsaydı, istediği her şeyi yapardım. Ama bu anahtar yerini belli etmemekte ısrarlıydı.

Allah kendisinden razı olsun, Carolyn, "Bern, senin bir kilidi açmak için ne zamandan beri anahtara ihtiyacın var?" dedi. "Allah'ın sana ihsan ettiği yeteneklerini kullansana."

"Bunu yapamam" dedim. "Bay Nugent'in evinde konuğuz ve bu da onun masası ve çekmecesi ve içinde ne olduğunu ancak kendisi bilir Onun izni olmadan böyle bir şeye kalkışamam."

Nugent yüzüme baktı. "Kilidi anahtarı olmadan açabilir misiniz?"

"Bazen."

"O zaman aç öyleyse," diyecek oldu ama sonunda durum kafasına dank etti sanırım. "Bir dakika" dedi. "Buna yasal bir hakkın yok."

"Hayır efendim, sizin izninize gerek var"

"Eğer bu izin verilmezse mahkemeden arama emri çıkartırız" diye Ray atıldı.

Adamın iri omuzlan çöktü. "Hiçbir şey... Tahmin etmiyorum... Lanet olsun, aç öyleyse."

Çekmecede ne bulduk dersiniz?

"Kendimi kaybetmiştim" dedi Harlan Nugent "Dediğiniz gibi Salı öğleden sonra eve geldim ve Joan'u stüdyosundaki divan üzerinde çırılçıplak buldum. Baygındı ve doğal olmayan bir pozisyondaydı. Onu öyle görünce öldü sandım."

"Ah, sevgilim!"

"Yerde sanki aceleyle çıkarılıp atılmış gibi giysiler vardı.Joan'un giysileri ve bazı erkek giysileri. Gözüm banyonun kapalı kapısına ilişti, Joan resim yaparken kapı genellikle açık olurdu."

"Akrilik kullandığım zaman muslukta fırçalarımı yıkarım."

"Kapıyı zorladım ama açamadım, içerde olan kişiye açması için seslendim. Açmadı. Açmış

olsaydı onu orada parçalardım sanırım."

"Bunun üzerine gidip tabancanızı aldınız."

"Kilitli çekmeceden. Anahtarı o zaman bulamasaydıml Santangelo yaşıyor olabilirdi." Bir an düşündü. "Hayır; kapıyı kırar ve onu yine de öldürürdüm. Kendimi kaybetmiştim."

"Ama banyoya girmenin öteki yolunu hatırladınız."

"Evet, elektrik düğmesi. Ve onu vurdum. Tetiği çektiğime kim olduğunu bildiğimi bile sanmıyorum. Umurumda değil. Hayatta sevdiğim tek kadını öldürmüştü ve bunu cezasını

çekecekti. Sonra polise telefon edecektim."

"Ama karınız birden canlandı."

"Tanrı'ya şükürler olsun. Kolunu kıpırdattı, soluk alıyordu, yaşıyordu. Adamın ne yaptığını

bilmiyordum, onu bayıltmış olabilirdi, uyuşturucu vermiş olabilirdi..."

"Bana renkleri çok daha canlı gösteren haplar verirdi" dedi karısı. "Resmim üzerinde iyi etkisi olurdu ama kimi zaman yorgunluk hissedip uyumak zorunda kalırdım."

"Domuz" dedi Nugent. "Öldüğüne üzüldüğümü söyleyemem. Onun ölmesiyle dünyanın kayba uğradığına inanmak güç. Ama onu öldürmemiş olmayı isterdim."

"Demek Londra'da o yüzden o kadar sıkıntılıydın, sevgilim.!

"Ortalığı toplayıp ondan sonra ne yapmam gerektiğini düşündüm. O sırada Joan gülümseyerek uyandı, bana ne zaman geldiğimi ve Luke'un nerede olduğunu sordu. O sırada geldiğimi ve herhalde onun da gitmiş olduğunu söyledim. Joan gece uyuyunca adamın giysilerini alıp Amsterdam Caddesi'ndeki kilisenin önüne bıraktım. İnsanlar giyecek eşyalan hep oraya bırakırlar ve yersiz yurtsuzlar da gelip alırlar Daha önce kolları eprimiş gömlekler; dizleri parlayan pantolonlar bırakmıştım oraya. Bıraktıklarım o gece götürdüklerimden çok daha iyi durumda olurlardı ama. Dizlerinden biri delinmiş kirli bir blucin, bir tekeyi kokusuyla boğacak bir kazak..."

"Luke giyinmeye hiç önem vermezdi" dedi Doll. "Kişisel hijyen konusunda da biraz tembeldi,"

"Tabancayı de bir kanalizasyon kapağından içeri attım." "Sonra evinizi soydunuz ve Londra'ya gittiniz" dedi Ray.

Nugent kaşlarını çattı. "Orasını hatırlamadığıma yemin ederim. Bir insanın böyle bir şey yapıp unutması mümkün müdür?"

"Büyük bir gerilim içindeydin, sevgilim" dedi karısı.

"Ben belleğimle hep gurur duymuşumdur. Bu telefon numarasını unutmak gibi bir şey değil ki."

"İki çantayı aşağı indirmiştin, sonra ben holde beklerken diğer ikisini almak için çıkmıştın."

"O zaman yapmış olmalıyım. Ama yine de yemin edebilirim ki..."

"Ne?"

"Önemli değil" dedi. "Ne farkeder ki? Cinayet işlediğimi itiraf ettim işte. Herhalde cinayet onu örtmeye çalışmaktan daha büyük bir suçtur" Derin derin içini çekti. "Eh, artık avukatımı

çağırsam iyi olur Sonra yasayı uygulayıp bana haklarımı okuyacaksınız, değil mi?"

Bir sessizlik oldu, İçimden saymaya başladım: Bir İki. Üç. Dört...

"O kadar acele etmeyelim" dedi Ray Kirschmann. "Yasal sürece girmeden elimizdekilere bir göz atalım."

Biri kendisine ne demek istediğini sordu.

"Kanıtlanmız nerede? Şimdi burada bir oda dolusu insanın önünde bir itirafta bulundun ama bunların hiçbiri mahkemede geçerli değildir. Herhangi bir avukat sana ifadenden vazgeçmeni söyler ve bu iş de burada biter. Fiziki kanıt olarak elimizde hiçbiri şey yok. Arkasında teli olmayan bir elektrik düğmesi var, birinin kilitli bir odada vurulabileceğini öğrendik, peki bundan ne çıkar?

"Sana gelince, küçük hanım" diyerek Doll Cooper'e döndü. "O beyzbol kartlarının kayboluşunda parmağının olduğu konusunda hiç kuşkum yok. Ama kartlar ne bizim elimizde ne de senin, tahminim onlar satıldı ve parası da paylaşıldı bile ve bir daha hiçbirini gören olmayacak. Bay Gilmartin'in kartlarını çaldığın için seninle bir sorunu olabilir. Ama suçlamada bulunursa delil yetersizliğinden onun da sonunda boşa çıkacağından kuşkum yok, fakat seni tutuklamak zorunda kalabiliriz."

"Herhangi bir suçlamada bulunmak istemiyorum" dec Marty. "Bundan sonra Bayan Cooper'in hedef küçültüp yalnızca sahne ve oyunculukla uğraşacağını umarım. Hayli yetenekli var git görünüyor ve onu sulandırmak yazık olacaktır"

"Siz gerçek bir beyefendisiniz" dedi Doll. "Kartlarınız aldığım için pişmanım. Aslında bir rol oynuyordum ve bunun bana hırsızlık yapma hakkını verdiğine inandığımı kabul etmeliyim, gece bir ders almış olabileceğimi de söylemek isterim."

Carolyn bana 'sustur şunu' der gibi baktıysa da, diğerleri bu konuşmadan memnun kalmışlar gibi geldi.

"Bu iş burada biter" dedi Ray. "Dönüp dolaşıp yine sizd geldik, Bay Nugent. Ve kanıt olmadığına. Ölen kişinin büyük birl kayıp olmadığı da ortada. Tabii sigorta şirketine, sahte hırsızlık bildirimi falan da var"

"Bir adamın ölümünden kâr etmek beni aslında rahatsız etmişti" dedi Bay Nugent. "Ama hırsızlık bir kere polis kaydına geçince talepte bulunmamak olmazdı." Bir an düşündü.

"Onlara bir yanlışlık yaptığımı, mücevherleri bulduğumu söyleyebilirim."

"Bunu yapmak istediğinizden emin misiniz, Bay Nugent? O zaman dikkatleri üzerinize çekmiş olursunuz. Bu kadar derine batmışsanız yapacak tek iş doğruca ileri gitmektir." Ray elini dostça bir tavırla iriyan adamın omzuna koydu. "Bu işten kârlı çıkma konusunda kaygılanacak hiçbir şey yok, efendim. Şimdi artık herkes buradan gitsin bakalım. Gösteri sona erdi, Bay Nugent'le ben burada bu olayı özel ve gizli tutmak için ayrıntılar üzerinde başbaşa konuşacağız."

23

Ertesi gün öğle yemeğine randevum olduğu için Carolyn'le ancak işten sonra Burn Rap'te oturup konuşabildik. Dükkânı kapamakta biraz geç kalmıştım -Tanrı, türünü çoğaltsın, bir G.

T. Henty koleksiyoncusu gelmişti- ve ben bara vardığımda o viski sodasını yarılamıştı bile.

Maxine'e bir bira getirmesini söyledim. Carolyn de bunu duyunca rahatladığını belirtti.

"Son günlerde epey fırtınalı bir hayat yaşıyordun, Bern. Senin için kaygılanmaya başlamıştım doğrusu."

"Kaygılanacak bir şey yok" dedim.

"Dün Patience'le senin gece karanlığında kaybolmak isteyeceğinizi düşünerek tek başıma eve gittim."

"Şiirden ayaklar üzerinde mi kaybolacaktık gecenin içinde?" Başımı salladım. "Ona bir fincan kahve ısmarladım. Sonra da bir taksiye bindirip evine gönderdim."

"Onun orada ne işi vardı hiç anlayamadım, Bern. Kartları nasıl çalacağını ya da Luke Santangelo'yu nasıl öldürmüş olacağını düşündüm durdum. Onu neden getirtmiştin?"

"Bir daha her şeyi anlatmamak için. O kadar randevu iptalinden ve söylediğim yalanlardan sonra ona bir açıklama borçluydum. Ayrıca biraz da gösteriş yapıyordum sanırım. Biraz neşelenir diye ummuştum. İyi bir kadın ama sürekli bunalım içinde. Bir an bunalımdan kurtulup 'Vermont'da Mehtap' parçası melodisiyle bir haiku söylüyor ama sonra yine o bunalıma gömülüp kalıyor"

"Patience'in şair olduğunu unutmamalısın, Bern."

"Başka kim haiku söylerdi ki?"

"Ve hepsi öyle sıkıntılılar; özellikle de kadınlar Çoğunun zemin katlarda oturuyor olmaları

iyi bir şey aslında, yoksa kendilerini pencerelerden aşağı atarlardı. Zaten sürekli intihar edip duruyorlar"

"Sylvia Plath, Anne Saxton".

"O buz dağının yalnızca ucu, Bernie. Kadınlarda şiirsel bunalım bilinen bir şeydir Bir adı bile vardır"

"Edna St. Vincent Hastalığı" dedim. "Duymuştum ama ilk kez karşılaştım. Patience'le yollarımız ayrıldı sanırım. Yine de onun da olması fena olmadı. Nasıl olsa yeterli sayıda iskemle vardı."

Carolyn içkisinden bir yudum alıp herkes gittikten sonra ne olduğunu sordu.

"Bekleyebileceğin şeyler" dedim. "Ray'in sezgileri kimi zaman epey sağlamdır Benim her şeyi çözümleyeceğimi ve işin içinde kendine de bir şeyler olacağını kestirmişti. Her ikisinde de haklıydı. Olayı aydınlattığımda oradaydın, sen gittikten sonra o da payını aldı."

"Harlan Nugent ona rüşvet mi verdi yani?"

"Ray bunu böyle söylemez. Ona göre soruşturmanın daha fazla sürdürülmemesi için bazı

paraların dağıtılması gerekiyordu. Kendisi de rapor yazmayarak ve ağzını tutarak bunu yapabilirdi ve böylece de paranın dağılacağı fazJa bir yer kalmamış oluyordu. Ray'in paylaşma fikri parayı bölüp ayn ayrı ceplere yerleştirmektir"

"Kaç para aldı?"

"Başlangıç olarak 8.350 Dolar Nugent'in elinde o kadar parası vardı. Sigorta mücevherlerin bedelini ödediğinde biraz daha gelecek. Tahminim Ray'in bir yirmi ya da yirmi beş daha alacağı."

"8.350 dolar"

"Evet."

"Bu rakam bana yabancı gelmedi."

"Öyle mi?" diye suratımı buruşturdum.

"Oraya ilk gittiğinde Nugent'in masasından aldığın para değil mi bu?"

"Kuruşuna kadar. Onun bugüne kadar yaptığım en sersemce iş olduğunu itiraf ederim. Eve üç

kere gittim. Birincisinde biraz para ve mücevher aldım ve mücevherleri bıraktım. İkincisinde parayı elimde tutup mücevherleri almaya gittim. Ve önceki gece de son kez gidip parayı

bulduğum çekmeceye bıraktım ve o arada mücevherleri de koydum. Yamyamlarla Hıristiyanlar konusundaki o mantık probleminde olduğu gibi."

"Ben ikisine de güvenmezdim, Bern. Geceyarısı mı gittin?"

"Sabah dört falandı. Nugent'lerin ikisi de uyuyorlardı. Stetoskopu cebinde olan Genç Dr.

Rhondenbarr olarak gittim bu kere. Bir şey almak yerine bırakmaya giderken yakalanmak hoş

olmazdı ama sahneyi hazırlamam gerekiyordu."

"Anahtarı da o zaman çaldın, değil mi?"

Başımı salladım, "insanların kilitli bir çekmecenin anahtarını yandaki açık çekmecede ne kadar çok sakladıklarını bilsen şaşarsın. Eh, mantıksız da değil. Başka nerede saklayabilirsin ki? O kilitleri açmak genelde çok kolay olduğundan ben anahtar falan aramam ama geçen gece gözüme ilişince Nugent'in çekmeceyi açamadığını söylemesinin daha iyi olacağını

düşündüm. Sanki saklayacak bir şeyi varmış gibi görünecekti. Ve sakladığı bir şeyi olmasına kendisi de çok şaşırdı doğrusu."

"Parayı neden geri koydun?"

"Bir destede bu kadar fazla joker olamazdı. Dün akşam oradan çıktığımızda Nugent mücevherleri karısının dolabından kendi masasına taşıdığını hatırlamaya başlamıştı. Belleği boşlukları dolduruyordu artık. Zavallıya acıdım,"

"Ama o bir insan öldürdü, Bern."

"Doll da birinin beyzbol kartı koleksiyonunu çaldı. Bu tür eylemler cezasız kalır mı? Ama doğrusunu istersen, kalıyor işte. Ve ikisi de bunun için beş para ödemediler Doll oradan başı

dik çıktı ve Nugent de Ray'e sigorta şirketinden aldığı parayı verecek."

"Para aslında zaten onundu, Bern."

"Doğru, sonra bir süre için benim oldu." Omuzlarımı silktim. "Bu işin bir sonu olmadığını

anlamıştım. O yüzden yakamı sıyırmak istedim. Ama Ray'in dürtüklemesi ve senin dırdırın karşısında buna nasıl fırsat bulabilirdim ki?"

"O dırdır değildi, Bern. O seni düşünen bir dostun öğütleriydi."

"Dırdırdan farkı yoktu ama. Neyse, başarılı oldun."

"Başarılı olan ben değil, Raffles'dı." Yüzüne baktım.

"Unuttun mu, Bern? Raffles havaya sıçradı, sırtını kamburlaştırdı, o garip hareketleri yaptı ve sen bir anda her şeyi gördün."

"Doğru."

"Yani herkese hakkını verelim, tamam mı?" Maxine'e birer içki daha getirmesi için el etti.

"Ama kafamda çözümleyemediğim bir iki nokta var, Bern, Kocası eve geldiğinde Joan Nugent'in uyuşturucu almış ve baygın olduğunu nereden bildin? Bu hiç aklıma gelmezdi doğrusu."

"Benim de."

"Ne?"

"Ben yalnızca onun Luke'la ilişkisi olduğunu ve Harlan anahtarını kilide soktuğunda iş

üstünde olduklarını düşünmüştüm, Ama o zaman büyük yatak odasında olmaları gerekmez miydi? Ve öyle olsaydı Luke öteki banyoya girmiş olurdu."

"Eğer işe poz vererek başlamışlar ve sonra kendilerini kaybetmemişlerse."

"Ya da kadının kocasıyla paylaştığı yatakta zina işlemek konusunda bir saplantısı vardı. Yine de banyosunda bir cesedin olduğu konusunda bir bilgisi olmadığı açıkça ortaya çıktı. Sonra Luke'un evinde tonla hap vardı ve kadın da yaşamı boyunca bir ara hap kullanmış birinin o dalgın havasına sahipti,"

"Luke çok sefil biri olmalıydı."

"Eh, Jean Hersholt İnsanlık Ödülü'ne aday olamazdı herhalde. Ama hikâyeyi onun ağzından da dinleyemediğimizi unutma. Olay sanki bir ölüyle sevişmeye benzer bir yola girdiyse de, belki öyle başlamamıştı. Belki Luke kadına uyuşturucu vermişti ve öpüşmeye falan başlamışlardı. Sonra kadın giysilerini çıkardı ve kucaklaştılar, sonra da ilaç etkisini gösterdi ve kendini kaybetti."

"Peki, Luke bunun üzerine durmadı mı? Garanti onu soğukluğundan İngiliz falan sanmıştır.

İnan bana Bern, herif tam bir böcekti. Bak, Doll Cooper'e nasıl ihanet etti. Kadın Marty'nin kartlarını ona bıraktı ve o da kartları yürüttü."

"O bendim, Carolyn. Luke yukarda öldürüldüğünde kart dolu evrak çantası hâlâ yatağın altındaydı."

"Doğru ya, böcek olan sensin demek."

"Sanırım."

"Benim merak ettiğim bir şey daha var. Tamam. Tabanca. Onu bulamazlar mı?"

"Atıldığı kanalizasyondan mı? Kanalizasyona kaç tabanca atıldığı hakkında bir fikrin var mı

senin?"

"Çok, ha?"

"Şöyle diyelim: Eğer New York'ta timsah olsaydı yarısı silahlı olurdu. Kurtulmak istediğin bir tabancan mı var? Kanalizasyondan içeri atarsın. Saman yığınında iğne saklamaktan farksızdın"

"Ben saman yığınında iğne saklamazdım" dedi Carolyn. "Bakacakları ilk yer orası olurdu.

Bern, peki tabancayı neden Luke'un yanında bırakmadı. Kolunu delikten sokamadığını

biliyorum ama tabancayı küvetin içine düşecek şekilde atamaz mıydı?"

"Ve böylece olaya intihar görüntüsü vermiş olurdu."

"Evet."

"Ama olmazdı. Dikkatle baktığın takdirde yani. Kendi izlerini silse bile Luke'un izlerini nasıl koyacaktı? Ve Luke'a parafin testi yaptıklan takdirde elinde tabancayla ateş ettiğini gösterecek nitrat izlerine rastlamayacakiardı."

"Ya."

"Ne tip bir tabanca olduğunu bilmediğimden delikten sığıp sığmayacağını da bilemem. Sığsa bile, bir adama ateş etmişsem ve kendisini göremediğim bir yere düşmüşse ve ölü mü yaralı

mı olduğunu bilemeden ona dolu bir tabanca atacağımı da hiç sanmam."

"Sanırım pek parlak bir fikir değildi. Pekâlâ. Benim artık gitmem gerek, Bern?"

"Bu kadar erken mi?" "Bir randevum var" "Ya? Tanıdığım biri mi?"

"Önemli değil" dedi Carolyn kendini savunurcasına. "Bir içki, biraz sohbet o kadar işte."

"Borden Stoppelgard da Doll ile bunları yaptığını söylemişti." Yüzüne baktım. "Bildiğim biri, değil mi? Kim?"

"Geçen gece rastladığım biri."

"Doll olamaz."

"Ne münasebet, Marty beni öldürürdü."

"Eh, sen sözünü ettin de aklıma geldi, kiza pek tutulmuş görünüyordu. Üstelik kadın onun beyzbol kartlarını çalmıştı. Eh, tiyatro hamişidir Belki de mesleğine babaca bir ilgi gösterin"

"Hem zaten o kadın benim tipim değil, Bern."

"Patience olamaz. Ya Joan Nugent? Sen de palyaço kostümü içinde portreni mi yaptırtacaksın yoksa?"

"Doğrusunu istersen... Lolly Stoppelgard."

"Lolly Stoppelgard."

"Hoş biri, değil mi?"

"Öyle ama..."

"Ama evli. Onu mu söyleyecektin?"

"Onun gibi bir şey."

"Bana nasıl baktığını görmedin, Bernie."

"Doğru, görmedim."

"Ve aşağı inerken bana, 'Beni ara' dediğini de duymadın."

"Sen de aradın demek."

"Evet. Sonunda kalbim kırılacak ama kalpler kırılmak içindir, değil mi? Aynca benimki de artık kınlmaya alıştı. Hoş bir kadın, değil mi? Güzel, zeki ve esprili."

"Bütün bunların Borden Stoppelgard'a harcandığını düşünmek çok yazık."

"Eh, ben bir de şöyle düşünüyorum. Adamdan sonra ne yapsa hoşuna gidecektin"

24

Bir iki gün sonra telefonda Wally Hemphill ile konuşurken kapı açıldı. "Çok iyi" dedim avukatıma. "Görüşürüz. Bak, bir müşterim geldi, artık kapatmalıyım."

Gelen Borden Stoppelgard'dı.

"Mesajını aldım" dedi. "Doğrusu cesaretine şaştım. Geçen gece bayağı bir gösteri yaptın.

Oradan çıktığımızda evliliğim pamuk ipliğiyle bağlıydı artık."

"Çok üzgünüm,"

"Neyse şimdi biraz sakinleşti. Beni ilgilendiren neyin varmış bakalım? Sue Grafton mu?

Marcia Muller mi? Ne?"

Üst cebimden asetat kâğıdına sarılmış bir kart çıkarıp tezgâhın üstüne bıraktım.

"O Santangelo serserisinin evinde Chalmers Hardalı kartını bulduğunu söylediğinden beri karta ne olduğunu merak ediyordum. Ama yeri değil diye soramadım."

"Anlıyorum."

"Demek satmak istiyorsun? 'Büyük Üçlü!', değil mi? Son çıkanlardan biri olduğu için birkaç

Dolar eder. Ne istiyorsun?"

"Daha yakından bakın, Bay Stoppelgard."

"Tannm!" dedi. "'O Büyük Vuruş.1 40 numaralı kart. Bütün serinin anahtarı. Bunu nereden buldun?" Kartı parmaklarının arasından çekiyordum ki, jeton düştü. "Vay canına! Marty'nin kartları!"

"Öyle görünüyor" dedim. "Şimdi yapacağın tek şey konuştuğumuz gibi kontratı yapmak.

Şimdiki kirayla otuz yıl."

"Tühh!"

"Ne oldu?" "Binayı sattım."

"Ne?"

"Emlak işindeysen binalarla evlenmezsin, yalnızca alır satarsın. Eğer fiyatını bulmuşsan. Bir iki gün önce reddedemeyeceğim bir fiyat verdiler" Ben de kabul ettim."

"Ama..."

"Kirayı nereye göndereceğin falan hakkında bir iki güne kadar postadan bir zarf alacaksın.

Yeni mal sahibin Poulson Emlakçilik diye biri. Seninle ilişki kuracaklar"

"Umarım beyzbol kartlarından hoşlanıyorlardır."

"Belki de kontratın sonunun geldiğini farketmezler. Ya da dükkâna güvenilir bir müşteri bulana kadar sana bir fırsat tanırlar Ama benim anladığım kadanyla binanın tümüne kendi ihtiyaçları varmış. Ama sen becerikli bir insansın. Bir çaresini bulursun."

"Binayı benim altımdan satıverdin."

"Bir şey söyleseydin ya. Kartların sende olduğunu nereden bilecektim?"

"Herkesin önünde ilan etmek istemedim."

"Doğru ama..."

"Ve zaten sen o sırada satış anlaşmasını yapmıştın herhalde."

"Evet, ama..."

"Bu iş burada biter" deyip kartı cebime koydum.

"Bak" dedi. "Ben kartları hâlâ satın almak istiyorum. Ama şu anda biraz nakit sıkıntısı

içindeyim. Eğer iki ay kadar tutarsan..."

"Ciddi olamazsın."

"Hayır demek bu, değil mi? Peki değiş tokuşa ne dersin? Sana verebilecek birkaç şeyim var.

Forest Hills'in Rego Park'a bakan yanında iki yatak odalı bir daireye ne dersin? Bak, yalnızca hayır diyebilirsin. Yüzünü öyle buruşturmana gerek yok."

"Kontratımı yenilemek zorunda kalacaksam ya da dükkânımı başka bir yere taşıyacaksam bana nakit gerek" dedim.

"Tahmin ederim."

"Beyzbol kartlarını satmak pek güç değildir. Dükkânı kurtarmak için onları sana teklif etmiştim ama sen devreden çıktığına göre bir alıcı bulmakta fazla zorlanmayacağıma eminim."

"Hardal serisini bana sat" dedi.

"Ama şimdi dedin ki..."

"Ötekiler umurumda bile değil. Ben sadece Ted WİIliams'la ilgileniyorum. Kırk karttan söz ediyoruz. Kaç para eden üç bin mi?"

"Beşe yakın."

"Sahi mi? Biraz yüksek ama boşver. Sana beş bin Dolar nakit veririm."

"Ben hepsini birden satmayı tercih ederim."

"Neden ama? Bak, beşi unut. O kartları gerçekten istediğim için sana daha fazla vereceğim.

Tam altı bin dolar."

"On."

"Komiklik bu. Değerinin iki katı. Çalıntı mal alan biri düşük fiyattan almayı bekler. On bin ödeyemem. Söz konusu bile değil."

"Öyleyse unut gitsin."

"Yedi. Bunu söylediğim için yarın kendimden nefret edeceğim ama sana yedi bin Dolar vereceğim."

"On."

"'On, on , on.' Sen başka bir şey bilmez misin?"

"On bir?"

"On olsun peki. Bunu yaptığıma inanamıyorum ama umurumda bile değil. Çek de almazsın herhalde. Bankaya gitmek zorunda kalacağım. Yirmi dakikada dönerim. Kartlar hazır mı?"

Ne diyebilirdim ki? Beni kandırmıştı işte.

Borden Stoppelgard yirmi değil yirmi beş dakika sonra döndü ve ondan on dakika sonra da yüz adet yeşil kâğıdı verip kırk karton parçası almış olarak çıktı gitti. Ben sifonu çekmeye gittim -bizim alışverişimiz sırasında Raffles tuvaleti kullanmıştı- ve döndüğümde Wally Hemphill ayakkabısını bağlıyordu. Doğruldu, çantasını açtı, bana bir zarf uzattı.

"İşte istediğin, biraz güç oldu ve sana biraz pahalıya mal olduysa da, artık mutlu olduğunu umarım. Artık bütün bu gördüklerinin, üst katın ve onun üstündeki hava hakkının sahibisin."

"Tapu bu mu?"

"Elbette. Artık bir dükkanı değil, bir binası olan bir esnafsın, Bernie."

"Çok iyi."

"Arkadaşın Gilmartin çok yardımcı oldu. Stoppelgard'ın şirketi olan Hearthstone Emlakçilik araziyi ve binayı bizim kurduğumuz şirket olan Poulson'a sattı. Sonra tapu üç dört el değiştirdi. Şimdiki sahibi Winesap Girişimcilik."

"O da ben miyim?"

"Evet, ama olay öyle bir düzenlendi ki, bunu bulmak herkesin harcı değil. Bu iş sana büyük paraya maloldu, dostum. Paranın nereden geldiğini sormayacağım bile."

"İyi edersin."

"Binaya değerinden fazla para ödedin. Sana bunu söylemeye çalıştım ama beni dinlemedin.

Bu bedel karşılığında kendi kiranı artırman gerekecek. Komşudaki çiçekçinin kontratının bitmesine on yıl var. Yukardaki meskenler kira kontrollü olduklarından onlardan aldığın para onları ısıtmak için yaptığın masrafı karşılamaz. Bunun için eğer onların bir kısmını çıkarmayı

düşünmüyorsan..."

"Bunu yapamam."

"Ben de yapacağını sanmamıştım zaten. Bernie, bina masrafını bile çıkarmayacak. Sana pahalıya mal olacak"

"Biliyorum."

"Eğer aynı parayı şöyle esaslı bir fona yatırsaydın ne getiri alacağını biliyorsun, değil mi?"

"Parayı beyzbol kartlarına yatırabilirdim" dedim. "Wally, sen koşmaya harcadığın saatlerde avukatlık işleriyle uğraşsaydın daha fazla para kazanmaz miydin?"

"Tamam, anladık"

"Para her şey değildir Dükkâna sahip olmak önemli benim için"

"Yine de bu bina sana para kaybettirecek ve dükkânın da masraflarını güç karşılıyor Bu zararın altından nasıl kalkacaksın?"

"Bilmiyorum" dedim. "Bir yolunu bulurum herhalde,"

Carolyn geldiğinde Raffles kucağımda oturuyordu. "Yalnızca bir müstahdem, ev hayvanı

değil, değil mi?" dedi.

"Bir kedinin kürkünü okşamak düşünmeye yardımcı olur. Bu çok iyi bilinen bir dinlenme tekniğidir. Arada sevgi olması gerekmez."

"Doğru mu bu?"

"Sana esaslı bir haberim var." WalIy'nin getirdiği tapuyu anlattım. "Dükkân bende kalıyor Malsahibi olacağım ama bunu senden, benden ve Wally'den başka bilen olmayacak Kiracılar her ay çeklerini göndermeye devam edecekler. Ve biz de öğleleri birlikte yiyip iş çıkışında Burn Rap'e gidebileceğiz. Ve binanın yıllık zararına gelince, o doğrultuda Borden Stoppelgard'dan bugün küçük bir taksit aldım."

Ona Borden'la yaptığımız alışverişi naklettim. "Adama acıdım ve Ted Williams serisini değerinin iki üç katına sattım. Marty'nin iyi mallarının hepsi çoktan elden çıkarılmış

olduğundan bütün alacağı da o kadarla kalacak. Biraz daha oynatayım diyordum ama adamcağıza acıdım."

"İkinizin de ortak bir yanınız var artık, Bern. ikiniz de malsahibisiniz."

"Şaka bile olsa bana sakın öyle deme. Ama zavallıya baktım, bütün ömrü boyunca kayıbiraderinin sınıfına erişemeyecek..."

"Ve karşılaştığı, hiç kimsenin."

"...Ve karısını aldatmaya çalışıp yüzüne gözüne bulaştıracak ve karısı kendisini aldatacak...

Eh, acıdım işte,"

Carolyn uzanıp kediyi okşadı. "Bernie, sormak istemiyordum ama daha fazla dayanamayacağım ve söylediğinde kendimi aptal gibi hissedeceğimi biliyorum. Raffles olayı

nasıl çözdü?"

"Ne?"

"Sakın hatırlamadığını söyleme çünkü hatırladığını çok iyi biliyorum. Burada oturmuş

Sonsuza Kadar Yaşayan Kediden söz ediyorduk ve Raffles birden havaya sıçradı, sırtını

kamburlaştırdı, hayali bir kuyruk kovaladı ve bu sende bir şeyler uyandırdı, bir an sonra hepimiz Nugent'lerdeydik ve sen herkese cinayeti kimin işlediğini anlatıyordun."

"Ya."

"Raffles olayı nasıl çözdü?"

"Carolyn, Raffles hiçbir şey çözmedi."

"Biliyorum, Bern. Aptal değilim herhalde. Raffles'ın yalnızca bir kedi olduğunu biliyorum."

"Doğru."

"Ne yapmış olursa olsun onun Nero Wolfe'un yeniden dünyaya gelmişi olmadığını da biliyorum. Ama yaptığı her neyse, senin kafanda bir şey çözümlendi... Neden başını öyle sallıyorsun?"

"Ben her şeyi bulmuştum" dedim. "Ama bir anlamı olmadığı için bir şey yapmak istemiyordum. Sonra kedi hakkında o çılgınca konuşmayı yaptık ve o da sanki sahneye çıkma sırası gelmiş gibi hareket etti ve ben de kendime engel olamadım. Ne oldu?"

"Hiçbir şey, Bern. Sormakla aptallık ettiğimi biliyordum. Haklıymışım."

"Eh, neşelen artık. Bugün özel bir gün. Dükkânımı kaybetmiyorum. Ve yine birlikte..."

"Yemek yiyeceğiz ve işten sonra içeceğiz ve uygunsuz insanlarla ilişkiler kuracağız. Bu gece Lolly'yi görecektim ama iptal etti. Borden'le bir şey yapacakmış."

"Adam herhalde yeni kartlarını göstermek istiyordur. Ben de seni yemeğe götüreyim.

Kutlama yaparız."

"Ben eve gidip Sue Grafton okumayı düşünüyordum. Silikonlarından birinin içine zehir zerk edilen üstsüz dansöz hakkındaki kitabı bir daha okumak istiyordum."

"Bardak'ın 'B'si."

"Tamam. Bern, ne isterdim biliyor musun? Yirmi altı roman da kalmasın isterdim. Alfabe sona erince Kinsey ne olacak, ha?"

"Dalga mı geçiyorsun? Çifte harflere başlayacak. Sarhoşun 'AA'sı, Silah'ın 'BB'si ve Sürücünün 'CC'si. Birkaç ay önce Publishers Weekly'de kocaman bir liste vardı. Altın Banyo'nun 'PP'si, Tepe'nin ZZ'si. Hepsini hatırlamıyorum ama sonsuza kadar gidebilir sanıyorum."

"Bern, bu çok iyi bir haber."

"Elli yıl sonra bile Kinsey okuyacaksın. Sen köpek yıkamaya devam edecek, Raffles top yakalamaya devam edecek ve ben de yapmak için doğduğum şeyleri yapacağım: Kitap satmak ve başkasının evine girmek."

"Ve ondan sonra sonsuza kadar mutlu yaşayacağız, öyle mi, .Bern?"

"Şimdiki gibi" diyerek, uzanıp kedimi okşadım.